

VEŘEJNÁ SPRÁVA V ČESKÉ REPUBLICE 2022

Výroční zpráva o stavu veřejné správy
České republiky za rok 2022

DIGITALIZACE | STATISTIKY | LIDÉ VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ | HOSPODAŘENÍ OBCÍ A KRAJŮ | VOLBY

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Zpracováno v rámci projektu „Implementační jednotka Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014–2020“, reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0000125.
Projekt je spolufinancován z prostředků Evropské unie, Evropského sociálního fondu

Vydalo Ministerstvo vnitra, Odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy v roce 2023.

ÚVODNÍ SLOVO MINISTRA VNITRA

Vážení spoluobčané,

rok 2022 už navždy zůstane zapsaný jako rok, kdy vypukl válečný konflikt na Ukrajině. Česká republika na tuto agresi solidárně zareagovala nejen pomocí přímo na místě ale také poskytnutím dočasného domova statisícům válečných uprchlíků. Obce a kraje, s podporou státu, dokázaly této bezprecedentní krizi čelit společně. Myslím, že jsme obstáli se ctí.

Pomoc však přicházela nejenom od veřejné správy ale také od českých občanů, kterým nebyl osud lidí z Ukrajiny lhostejný. Obce, kraje a různé neziskové organizace uspořádaly během roku celkem 232 veřejných sbírek materiální pomoci pro Ukrajinu.

Rád bych srdečně poděkoval všem, kteří se do této solidární pomoci zapojili.

V letošním roce Česká republika získala historicky poprvé *Přehled OECD o stavu veřejné správy ČR* zpracovaný Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. Analýza obsahuje řadu doporučení pro další zefektivnění a rozvoj fungování veřejné správy. Přehled je jedinečný tím, že nám přináší mezinárodní a objektivní pohled na veřejnou správu. Ministerstvo vnitra na řadě opatření uvedených v přehledu OECD dlouhodobě pracuje.

A co dalšího se v této zprávě dočtete? V přehledné formě Vám poskytne informace o výkonu veřejné správy v České republice za uplynulý rok. Naleznete v ní například počty a strukturu zaměstnanců zapojených do veřejné správy na úrovni ministerstev, krajů a obcí a informace o úkonech, kterými se česká veřejná správa denně zabývá – matriční agenda, stavební agenda, živnostenská agenda, vydávání občanských a cestovních dokladů, řidičských průkazů a další správní činnosti. Výroční zpráva dále obsahuje informace o rozvíjející se pro-klientsky orientované digitalizaci veřejné správy. Sem patří např. Portál občana, využití bankovní identity pro služby veřejné správy, datové schránky a kontaktní místa Czech POINT. V neposlední řadě se zpráva věnuje hospodaření veřejné správy a s tím související dozorové a kontrolní činnosti Ministerstva vnitra.

Přeji Vám čtení plné inspirace.

Mgr. Bc. Vít Rakušan

1. místopředseda vlády a ministr vnitra

OBSAH

Úvodní slovo ministra vnitra	3
Shrnutí výroční zprávy	7
Obecná témata	11
Volby do zastupitelstev obcí a jedné třetiny Senátu 2022	11
Válka na Ukrajině	11
Přehled OECD o stavu veřejné správy České republiky	12
Další témata	13
Novinky v legislativě	14
Volby	20
Nové a doplňovací volby do zastupitelstev obcí	20
Volby do zastupitelstev obcí a do jedné třetiny Senátu	20
Komunální volby 2022 z hlediska reálné soutěživosti volebních subjektů	22
Soutěživost v obcích, městech a městysech	23
Stížnosti na volby v roce 2022	26
Komunální volby 2022 z hlediska složení zastupitelů dle kritéria profesního, věkového, genderového a vzdělání	27
Nově zvolení starostové a starostky	29
Příprava volby prezidenta republiky	30
Elektronizace voleb	31
Místní referendum	31
Právo občanů sdružovat se v politických stranách a politických hnutích	32
Statistiky	34
Státní občanství	34
Obyvatelstvo	35
Migrace	40
Osoby s trvalým pobytem na ohlašovnách	41
Státní hranice České republiky	42
Státní symboly a jejich užívání	42
Osobní doklady – občanské průkazy	43
Osobní doklady – cestovní doklady	44
Agenda řidičů a registr vozidel	45
Matriční agenda	49
Stavební agenda	50
Živnostenská agenda	52
Veřejné sbírky	56
Lustrace	56

Přestupky	56
Agenda sociální práce.....	60
Rušení obsoletních právních předpisů	61
Digitalizace veřejné správy	64
Informační systém Datových schránek	64
Elektronická komunikace s úřady z pohledu občana	65
Czech POINT	67
Projekt PMA 3.....	69
Žádost o voličský průkaz.....	69
Digitalizace konzulárních agend	69
Katalog služeb veřejné správy a plán digitalizace	69
Portál veřejné správy a Portál občana.....	69
Otevřená data.....	70
Lidé ve veřejné správě.....	72
Zaměstnanci ve vládou regulované sféře.....	72
Struktura státních zaměstnanců.....	73
Zaměstnanci služebních úřadů.....	74
Zaměstnanci územních samosprávných celků	83
Hospodaření veřejné správy.....	92
Hospodaření se státním majetkem	92
Příspěvek na přenesený výkon státní správy	93
Shrnutí hospodaření územních rozpočtů	93
Výsledky Hospodaření územních rozpočtů	94
Stavy na bankovních účtech	106
Zadluženost	107
Rozpočtové určení daní	108
Dozor a kontrola obcí	110
Dozorová činnost.....	110
Informační systém Sbírka právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů	114
Výkon role správce informačního systému Sbírka právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů	114
Kontrolní činnost	116
Akreditace vzdělávacích institucí a vzdělávacích programů	120
Publikace a metodické materiály	122
Metodické materiály Odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra	122
Vybrané publikace Ministerstva vnitra vydané v roce 2022	124
Systém měření a hodnocení veřejné správy	126

Index služeb veřejné správy	126
Index transparentnosti veřejné správy	127
Index komunikace a participace občanů	128
Index hospodaření státu a samosprávných celků	129
Index managementu	130
Index právního prostředí	131
Použité datové zdroje.....	133
Seznam zkratek a vysvětlivky	134

SHRNUTÍ VÝROČNÍ ZPRÁVY

Obyvatelstvo

Dle dat vedených v informačním systému evidence obyvatel, jehož správcem je Ministerstvo vnitra, bylo ke konci roku 2022 v České republice celkem **10 235 413 občanů**. Z toho 5 229 808 žen (51,1 %) a 5 005 605 mužů (48,9 %). Meziročně počet občanů **klesl o 14 620** (tj. o 0,1 %). Počet cizinců žijících v České republice přesáhl v roce 2022 jeden milion osob. Kvůli konfliktu na Ukrajině meziročně **vzrostl počet cizinců o rekordních 455 305 osob** na celkem **1 116 154 cizinců (z toho 334 154 s trvalým pobytem a 782 000 s přechodným pobytem)**.

Správní činnosti

Úřady obcí s rozšířenou působností a Ministerstvo vnitra vydaly dohromady celkem **1 405 277 ks občanských průkazů (z toho 75 948 prvních občanských průkazů)**. Dále bylo vydáno **996 265 ks cestovních dokladů** (o 565 389 ks více než v roce 2021), **684 955 řidičských průkazů**. Na registrech vozidel bylo zapsáno celkem **505 120 vozidel**, což je oproti roku 2021 pokles o 41 602.

Matriční úřady provedly celkem **276 338 prvozápisů. Z toho bylo 101 299 zápisů narozených dětí, 120 219 zápisů úmrtí a 54 820 zápisů sňatků**. Oproti roku 2021 matriční úřady celkově provedly o 22 528 prvozápisů méně. Pokles byl způsoben menším počtem úmrtí, kterých meziročně ubylo o 19 672. Naopak meziročně mírně stoupl počet prvozápisů sňatků o 8 042. Za rok 2022 bylo uzavřeno celkem **405 registrovaných partnerství** (o 95 více než v roce 2021).

Stavební úřady celkem vydaly celkem **15 571 územních rozhodnutí a 40 137 územních souhlasů**. Meziročně se jednalo o pokles v počtu 3 722 územních souhlasů. **Stavebních povolení bylo v roce 2022 vydáno celkem 11 928**. Oproti roku 2021 došlo k poklesu o 241 vydaných stavebních povolení. **Pokud jde o kolaudační souhlasy, bylo jich vydáno celkem 35 951**. Meziroční nárůst činil 439 kolaudačních souhlasů.

Podle dat Ministerstva průmyslu a obchodu bylo v roce 2022 **platných celkem 4 077 526 živnostenských oprávnění (meziroční nárůst o 58 687)**. Jedná se o historicky nejvyšší počet (po roce 2007). **Na 1 000 obyvatel je v České republice již**

387 živnostenských oprávnění. Za rok 2022 **přibylo 18 418 podnikatelů**. Stejně jako u živností nárůst nijak nevybočuje z tempa předchozích let. Celkový počet dosáhl počtu **2 645 796 podnikatelů** (2 111 733 fyzických osob a 534 063 právnických osob). **Na 1 000 obyvatel je v České republice 251 podnikajících subjektů (fyzických i právnických osob)**. V České republice podniká celkem **111 693 cizinců**, kteří jsou držiteli **151 244 živnostenských oprávnění**.

Informační systém evidence přestupků (dále ISEP), který se používá od roku 2016, eviduje zapsané přestupky dle devíti zákonů. V roce 2022 bylo do evidence zapsáno celkem **12 473 přestupků**, což je o 4 677 méně než v roce 2021. Současně bylo zpracováno a vydáno **1 011 070 opisů** (meziročně nárůst o 167 808). Pokračuje tak stoupající trend v meziročním počtu vydaných opisů.

V roce 2022 Ministerstvo dopravy **evidovalo celkem 379 403 přestupků a trestných činů, v oblasti řízení motorových vozidel, což je o 40 272 více než v roce 2021**. Z tohoto počtu bylo evidováno 80 126 přestupků a trestných činů ženám – řidičkám. To činí 21,12 % všech evidovaných jednání.

Digitalizace a digitální služby

Ke konci roku **2022 bylo zřízeno celkem 1 747 750 datových schránek (o 322 740 více než v roce 2021) a odesláno 1 078 452 460 datových zpráv (meziroční nárůst o 133 362 532)**. V roce 2022 **bylo evidováno 38 197 948 elektronických podání prostřednictvím datových schránek** (datové zprávy zasílané orgánům veřejné moci).

Ke konci roku 2022 bylo provozováno **7 350 kontaktních míst veřejné správy**, přičemž přístup do systému Czech POINT mají všechny obce. Czech POINT aktuálně nabízí **39 služeb**. Celkový počet vydaných výpisů, uskutečněných podání či žádostí za rok 2022 činil **2 252 288**. Největší zájem byl o konverzi dokumentů (703 025), výpis z rejstříku trestů (664 428), služby základních registrů, zejména s cílem získání elektronické identity (322 929) a žádost o jednorázový příspěvek na dítě (255 266). V roce 2022 byla překročena hranice **29 milionů výpisů**, které byly na Czech POINT za dobu jeho existence vydány.

Dle každoročního šetření Českého statistického úřadu (dále ČSÚ), prováděného vždy ve 2. čtvrtletí následujícího roku, použilo ve sledovaných 3 měsících roku 2022 **bankovní identitu** celkem **23 % osob starších 16 let**. Nejčastěji se přes ni přihlašovaly osoby **ve věku 25–54 let**. Z osob v uvedené věkové kategorii se jich přihlásila přes bankovní identitu přibližně třetina. K rozšíření zmíněného nástroje přispěl i fakt, že **služby internetového bankovníctví využívá v České republice celkem 6,1 milionu osob** starších 16 let. Nejčastěji byla podávána příznání k dani z příjmu fyzických osob finanční správě. Možnost využila zhruba desetina osob a číslo každoročně stoupá. Častěji bankovní identitu používají muži (52,8 %) oproti ženám.

Datové schránky v roce 2022 pro komunikaci s úřady využilo pouze **9 % osob starších 16 let**.

Portál občana zaznamenal na konci roku 2022 celkový počet téměř **3,5 milionu přihlášení** (na konci roku 2021 bylo 1,6 milionu přihlášení). Týdně bylo v průběhu roku evidováno téměř 40 tisíc přihlášení. Nárůst souvisí v první řadě s rozšířením možností přihlášení o prostředky bankovní identity, ale též se zvýšením obecného povědomí o digitálních službách státu v důsledku marketingových kampaní Ministerstva vnitra. Na konci uplynulého roku dosáhl celkový počet všech služeb dostupných prostřednictvím Portálu občana hodnoty 550.

Zlomový projekt v prostředí veřejné správy představovala **digitalizace petičního práva a úprava legislativy s ní spojená**. Od 1. 2. 2022 lze na Portálu občana zakládat, podepisovat a odesílat elektronické petice.

Díky povinnosti publikovat data z úředních desek v otevřeném formátu **narostl počet poskytovatelů otevřených dat z 243 v roce 2021 na 285 v roce 2022**.

Jako součást informací **o vozidlech**, která uživatel **Portálu občana** provozuje či vlastní, si lze od dubna 2022 zobrazit detailní **informace o technických prohlídkách a najetých kilometrech**. Další novinku představuje napojení Portálu občana na **Daňovou informační schránku (DIS+)**, díky kterému se nově v integrovaném kalendáři zobrazují i daňové události a termíny.

Na **Portálu občana** bude nově před každými volbami zpřístupněna **elektronická žádost o voličský průkaz**. Uvedená možnost se týká všech voleb

s výjimkou těch do zastupitelstev obcí. Jako první byla uživatelům od srpna do září 2022 dostupná žádost o voličský průkaz pro senátní volby.

Lidé ve veřejné správě

S účinností od 1. ledna 2022 bylo schváleno celkem **76 410 služebních a pracovních míst ve státní správě**. V porovnání se systemizací s účinností od 1. ledna 2021 bylo zaznamenáno **navýšení o 145 služebních a pracovních míst**. **V roce 2022 bylo na služebních místech zařazeno 68 859 státních zaměstnanců**, což bylo o 220 více než v roce 2021. **Pracovních míst** (tj. míst v režimu zákoníku práce) **bylo 7 841** a ve srovnání s 1. lednem 2021 je to méně o 75 pracovních míst. **V roce 2022** bylo na služebních místech zařazeno **60 335 státních zaměstnanců**, oproti loňskému roku došlo ke snížení o 878. Celkový počet **služebních míst státních zaměstnanců zahrnuje 9 284 představených**, došlo tedy oproti předchozímu roku ke snížení o 54. Podmínkou služebního poměru je získání určitého stupně vzdělání, kterého musí státní zaměstnanec dosáhnout. Zaměstnanci se pravidelně vzdělávají v několika kategoriích. V roce 2022 se 3 % zaměstnanců účastnila úvodního vstupního vzdělávání, 1 % zaměstnanců vstupního vzdělávání následného, 1 % vstupního vzdělávání následného státních zaměstnanců, 2 % jazykového vzdělávání a 6 % vzdělávání vedoucích zaměstnanců. Celkem 87 % zaměstnanců a státních zaměstnanců se vzdělává průběžně.

V roce 2022 **podíl státních zaměstnanců ve věku 45 až 65+ na celkovém počtu zaměstnanců rostl**. Nejvíce došlo k nárůstu počtu státních zaměstnanců ve věkové skupině 50–54 let, kterých přibylo 160 na celkový počet 9 224 osob. Nejpočetnější skupinou jsou státní zaměstnanci ve věku 45–49 let, přičemž uvedená skupina nadále roste. V roce 2022 bylo celkem 10 936 státních zaměstnanců ve věku 45–49 let (o 50 osob více než v roce 2021). V mladších věkových kategoriích, do 40 let, počet státních zaměstnanců neustále klesá. Největší pokles v roce 2022 nastal ve věkové kategorii 20–29 let na 2 410 osob z 2 981 osob v roce 2021.

V roce 2022 mírně vzrostl celkový podíl žen ve služebních úřadech (o 0,3 %) a podíl žen v pozici představených (o 0,7 %). Na 79 % vzrostl podíl žen/státních zaměstnankyň, které nejsou představenými, přičemž v předchozím roce zaujímaly 78,4 %.

Územní samosprávné celky v roce 2022 vykázaly celkem **95 448 zaměstnanců** (v průběhu roku, tj. i se započítáním fluktuace) a **78 029 úvazků** (průměrný evidenční počet zaměstnanců). Dle dostupných dat celkově vynaložily na **platy 35,97 mld. Kč** (celková suma po započítání všech příplatků).

Věková struktura zaměstnanců územních samosprávných celků ukazuje, že **46,28 % zaměstnanců je starších 50 let věku**. Čtyřicátníci tvoří **dalších 30,8 %**. Obě věkové kategorie početně rostou. Podíl zaměstnanců do 40 let věku meziročně klesl na 22,91 %.

Hospodaření veřejné správy

V roce 2022 činil příspěvek na výkon státní správy pro obce, včetně hl. m. Prahy, celkem **11,5 mld. Kč** a pro kraje (bez hl. m. Prahy) **1,7 mld. Kč**. Oproti roku 2021 došlo k **valorizaci** příspěvku o **5 % u krajů**, což znamenalo **nárůst o 83,1 mil. Kč**.

V roce 2022 se celkové příjmy územních samosprávných celků meziročně **zvýšily o 9,7 %** na 743,5 mld. Kč, většinu meziročního růstu tvořil růst daňových příjmů (o 51,4 mld. Kč). Na straně **výdajů** došlo meziročně k **růstu o 11,7 %** na 710,7 mld. Kč.

Celkové příjmy obcí a dobrovolných svazků obcí (dále DSO) v roce 2022 činily **442,9 mld. Kč**, přičemž meziročně **vzrostly o 11,4 %**, tj. o **45,4 mld. Kč**. Po **očišťení o dotace určené na přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy** ve výši 22,6 mld. Kč, které přijalo hl. m. Praha, činí **celkové příjmy 420,3 mld. Kč**. Výrazný meziroční růst byl zaznamenán především u **daňových příjmů**, které se **zvýšily o 39,7 mld. Kč**.

Nejvýznamnější růst byl vykázán u inkasa **daně z přidané hodnoty**, u které došlo k **růstu o 16,2 %**, tj. o 19,4 mld. Kč na 138,8 mld. Kč a u **daní z příjmů právnických osob**, jejichž inkaso se **zvýšilo o 14,6 %**, respektive o 8,8 mld. Kč na 68,8 mld. Kč.

Celkové výdaje obcí a DSO v roce 2022 činily **417,8 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 14,8 %**, tj. o 53,7 mld. Kč. Po **očišťení o přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy** činí jejich výše **395,2 mld. Kč**. Na zmíněném meziročním zvýšení se podílel jak **růst běžných výdajů**, které se **zvýšily o 12,4 %**, respektive o 32,7 mld. Kč, **na 296,2 mld. Kč**, tak i **významný**

meziroční růst kapitálových výdajů o 20,9 %, respektive o 21 mld. Kč na 121,6 mld. Kč.

Válečný konflikt na Ukrajině se promítl i do hospodaření obcí, které se podílely především na **podmoci ukrajinským uprchlíkům na území České republiky**. Obce za rok 2022 vynaložily prostředky na tento účel v celkové výši **1,7 mld. Kč**. Výši celkových výdajů obcí významně ovlivnily **výdaje realizované z rozpočtu hl. m. Prahy**, které činily **0,9 mld. Kč**, což **představuje 52,2 % z celkových výdajů k tomuto účelu**.

Hospodaření obcí skončilo v roce 2022 s **přebytkem ve výši 25,1 mld. Kč**, což představuje meziroční **pokles o 24,8 %**, respektive o 8,3 mld. Kč.

Celkové příjmy krajů činily celkem **313,4 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 22,1 mld. Kč**, tj. o 7,6 %. Po **očišťení** o přijaté dotace určené na **přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy** však činí příjmy krajů pouze **153,2 mld. Kč**. Tyto přijaté dotace představují **51,1 % celkových příjmů**. S těmito prostředky nemůže kraj nijak **disponovat, čímž dochází k významnému zkrusování výsledků jejich hospodaření**. Nejvyšší část očištěných celkových příjmů krajů představují **daňové příjmy**, které činily celkem **91,6 mld. Kč** a oproti předchozímu roku byly **vyšší o 14,6 %**, tj. o **11,7 mld. Kč**. **Celkové očištěné transfery** činily **51 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 2,8 %**, tj. o 1,4 mld. Kč.

Vlastní příjmy krajů (tj. příjmy daňové, nedaňové a kapitálové) dosáhly **102,3 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 13,8 mld. Kč**, tj. o 15,6 %.

Celkové výdaje v roce 2022 činily **305,7 mld. Kč** a zaznamenaly meziroční **růst o 7,9 %**, tj. o 22,3 mld. Kč. Po jejich **očišťení o přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy** činí celkové výdaje pouze **145,5 mld. Kč**. Jejich růst byl způsoben jak **růstem běžných výdajů**, které se **zvýšily o 7,6 %**, tj. o 19 mld. Kč a dosáhly 268,6 mld. Kč, tak i **růstem kapitálových výdajů**, u kterých došlo meziročně k **růstu o 9,9 %**, respektive o 3,4 mld. Kč na 37,1 mld. Kč.

V souvislosti s pomocí Ukrajině a jejím občanům kraje vynaložily celkem 3,6 mld. Kč. Ke konci roku 2022 bylo krajům proplaceno ze státního rozpočtu celkem 2,5 mld. Kč a zároveň jim bylo dalších 0,6 mld. Kč proplaceno na základě žádostí zasláných do 15. 12. 2022 na začátku roku 2023.

Hospodaření krajů v roce 2022 navázalo na hospodaření předchozího roku a vykázalo **přebytkový výsledek ve výši 7,7 mld. Kč**, což sice představuje zhoršení hospodaření oproti předchozímu roku (o 3,3 %, tj. o 0,3 mld. Kč méně), ale i přesto se jedná o druhý nejlepší výsledek hospodaření od roku 2018.

Stav prostředků na bankovních účtech obcí, krajů a DSO, a na účtech příspěvkových organizací zřízených kraji a obcemi dosáhl ke konci roku 2022 v souhrnu **405,2 mld. Kč (meziročně se zvýšil o 10,2 %, tj. o 37,7 mld. Kč)**.

Územní rozpočty včetně zřízených příspěvkových organizací vykázaly ke konci roku 2022 **dluh ve výši 98,4 mld. Kč**, což je o 2,5 % (o 2,4 mld. Kč) více než v roce předchozím. Mírný nárůst dluhu

byl u obcí (o 2,2 %, tj. o 1,6 mld. Kč), krajů (o 2,2 %, tj. o 556,3 mil. Kč) i DSO (o 15,1 %, tj. o 260,4 mil. Kč).

Volby do zastupitelstev a do jedné třetiny Senátu

V komunálních volbách nebyla, na rozdíl od předchozích let, uplatněna zvláštní volební opatření pro voliče s onemocněním covid-19. Nebyla schválena žádná zákonná úprava umožňující zvláštní hlasovací opatření, jako je hlasování na drive-in stanovištích, v uzavřeném pobytovém zařízení zdravotně sociálních služeb a hlasování do speciální přenosné volební schránky pro voliče v karanténě nebo izolaci. Podrobnější informace z voleb jsou uvedeny v následující kapitole.

OBEČNÁ TÉMATA

Volby do zastupitelstev obcí a jedné třetiny Senátu 2022

Z dlouhodobého hlediska celkově klesá zájem občanů o aktivní zapojení do komunální politiky, a to zejména mezi mladší generací, ve věku 18–39 let. Naopak mírně narůstá zapojení občanů starších 60 let v práci zastupitelstev.

Dalším trendem v komunální politice je účast čím dál většího počtu politických subjektů s různými volebními programy a sílící tendence k předvolební spolupráci mezi stranami, které vytvářejí kandidátní listiny ve formě sdružení a koalic.

V komunálních volbách do zastupitelstev obcí, měst a městysů se v roce 2022 ucházelo o mandát celkem 178 423 kandidátů a dalších celkem 16 791 kandidátů usilovalo o mandát v zastupitelstvech městských částí nebo obvodů. Obsazeno bylo celkem **59 228 mandátů do zastupitelstev obcí, měst a městysů a 2 552 mandátů do zastupitelstev městských částí nebo obvodů**. Celkově poměr kandidátů a zvolených zastupitelů představuje zhruba **33 %**.

Zájem o zvolení do zastupitelstev obcí, měst a městysů tedy zhruba 3x převyšoval počet dostupných mandátů. V případě zastupitelstev do městských částí a obvodů dokonce 6,6x. Počet uchazečů o mandát narůstá s velikostí obce. Nejvyšší soutěživost byla zaznamenána v hl. m. Praze, Hradci Králové a Třebíči. Naopak nejnižší nebo neexistující soutěživost byla zaznamenána u malých obcí do 499 obyvatel.

Volební účast se celkově pohybovala pod 50 % voličů. Jen Kraj Vysočina přesáhla uvedenou hranici. Nejnižší volební účast byla v hl. m. Praze, Libereckém, Moravskoslezském, Karlovarském a Ústeckém kraji. Volební účast do městských částí a obvodů dosáhla 41,64 %.

Válka na Ukrajině

Česká republika začala ihned po vypuknutí války na Ukrajině na konci února přijímat válečné uprchlíky a poskytovat jim tzv. **dočasnou ochranu**. V prosinci 2022 bylo v České republice tímto způsobem přijato celkem již **542 737 osob s přechodným pobytem** a migrační vlna nadále

V obcích lidé nejčastěji volí nezávislé kandidáty, kteří nejsou spojeni s žádnou politickou stranou. Obdobné to je i ve městech, ačkoli v hl. m. Praze a ve statutárních městech mají politické strany výraznější úspěšnost.

Celkem 37 % zvolených zastupitelů v rámci celé České republiky má vysokoškolské vzdělání. Existují však velké rozdíly mezi nejmenšími obcemi do 199 obyvatel, kde má vysokoškolský titul jen 16 % zastupitelů, a naopak největšími obcemi nad 40 000 obyvatel, ve kterých je až 67 % vysokoškoláků. To lze vysvětlit stoupající soutěživostí ve velkých městech a městských částech.

Nejvíce zastupitelů pochází z technických profesí, osob samostatně výdělečně činných (dále OSVČ) a podnikatelů. Nejméně jsou zastoupeny obory jako je sport, umění, kultura.

Ve vedení obcí a měst stále převažují muži, kterých je téměř 3x více než žen. Nicméně podíl žen v nejvyšších správních funkcích oproti minulým rokům pozvolna roste. Ve volebním období 2014–2018 bylo evidováno 23 % žen – starostek v celé České republice, v následujícím volebním období to bylo 26 % a nyní je to 27 %. Nejvyšší podíl zastupitelů na pozici starostů, jak mužů, tak žen, představují osoby ve středním věku, tj. 40–59 let.

Ze starostů a starostek jich v roce 2022 v rámci celé České republiky 38 % úspěšně obhájilo svůj mandát z předchozího volebního období. Ženy si v obhajování mandátu vedly lépe v menších městech, muži naopak ve velkých. Nejvíce nových starostů a starostek bylo zvoleno v nejmenších obcích (do 199 obyvatel) a v největších městech (nad 40 000 obyvatel).

probíhá. Zároveň začal v roce 2022 narůstat zájem o udělení českého občanství.

Obce, kraje a různé neziskové organizace začaly pořádat **veřejné sbírky na pomoc Ukrajině**. Do konce roku 2022 jich bylo uspořádáno celkem **232**.

V reakci na migrační vlnu byl Evropskou unií poprvé v historii aktivován **čl. 5 směrnice Rady 2001/55/ES**, na jehož základě byla v březnu 2022 vyhlášena na území Evropské unie dočasná ochrana pro osoby prchající z území Ukrajiny. V České republice bylo následně přijato několik zákonů, které se souhrnně označují jako **Lex Ukrajina**, jejichž cílem bylo upravit specifická pravidla v oblasti pobytu, sociálního zabezpečení, školství či zdravotního pojištění.

Jedná se o **zákon č. 65/2022 Sb.**, který upravuje pobytový režim uprchlíků a specifické otázky zdravotního pojištění, dále **zákon č. 66/2022 Sb.**, řešící otázky spojené se zabezpečením uprchlíků jako jsou humanitární dávky, příspěvek pro solidární domácnost, a **zákon č. 67/2022 Sb.**, který upravuje školskou problematiku. Tyto právní předpisy byly v průběhu roku 2022 průběžně novelizovány s tím, že jsou časově omezené, přičemž aktuálně mají platnost do konce **března 2024**.

Na konci roku 2022 došlo k rozhodnutí o možnosti prodloužení dočasné ochrany pro Ukrajince o jeden rok, a to v rámci tzv. **Lex Ukrajina IV** (posléze schváleného v lednu 2023). Uprchlíci z Ukrajiny, kteří utekli do České republiky před ruskou agresí a získali zde dočasnou ochranu, mají možnost jejího prodloužení

do 31. března 2024. Současná dočasná ochrana, která se prokazuje tzv. vízovým štítkem, končí všem dne 31. března 2023.

Válečný konflikt na Ukrajině se promítl i do hospodaření obcí, které se podílely především na pomoci ukrajinským uprchlíkům na území České republiky. **Obce na pomoc v roce 2022 vynaložily prostředky v celkové výši 1,7 mld. Kč.** Výši celkových výdajů obcí významně ovlivnily výdaje realizované z rozpočtu **hl. m. Prahy**, které činily **0,9 mld. Kč**, což představuje **52,2 %** z celkových výdajů. V roce 2022 byly obcím **ze státního rozpočtu proplaceny výdaje v celkové výši 0,3 mld. Kč.** Další peněžní prostředky jsou obcím zasílány v průběhu roku 2023.

V souvislosti s pomocí Ukrajině a jejím občanům **kraje vynaložily celkem 3,6 mld. Kč.** Ke konci roku 2022 bylo krajům proplaceno ze státního rozpočtu celkem **2,5 mld. Kč** a zároveň jim bylo dalších **0,6 mld. Kč** proplaceno na základě žádostí zaslaných do 15. 12. 2022 na začátku roku 2023.

Ministerstvo vnitra z důvodu řešení krizové situace vyvolané válkou na Ukrajině personálně posílilo Odbor azylové a migrační politiky o **312 pracovních míst** do konce roku 2023.

Přehled OECD o stavu veřejné správy České republiky

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (dále OECD) zpracovala pro Českou republiku historicky první [Hodnocení výkonu veřejné správy s doporučeními pro budoucí strategický rozvoj](#). Analýza obsahuje řadu doporučení pro zefektivnění fungování veřejné správy.

Uvedený materiál popisuje hlavní problémy a výzvy, se kterými se česká veřejná správa aktuálně potýká, a dává doporučení, jak se s popsánými výzvami co nejlépe vypořádat. Ministerstvo vnitra na řadě opatření uvedených v přehledu OECD dlouhodobě pracuje, nicméně navrhovaná doporučení využije k ještě lepšímu fungování veřejné správy.

Přehled je jedinečný i tím, že České republice přináší mezinárodní a objektivní pohled na veřejnou správu.

Přehled se věnuje řadě témat. První kapitola se zaměřuje na téma posílení občanské participace, druhá se soustředí na strategické řízení a roli centra vládnutí zejména ve vztahu k současným komplexním výzvám, jako je digitální nebo zelená tranzice. Ve třetí kapitole se zkoumá využívání dat a evidence-informed přístupu při tvorbě politik a rozhodování, čtvrtá kapitola zjišťuje možnosti zefektivnění poskytování služeb veřejné správy v území a pátá kapitola cílí na oblast digitalizace. V šesté kapitole věnované řízení lidských zdrojů ve veřejné správě se OECD zaměřuje na dvě hlavní oblasti, a to na budování značky, oslovování a nábor zaměstnanců/úředníků a na zajištění funkčního a efektivního systému vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů. Součástí přehledu je i případová studie, která zkoumá reakci české veřejné správy na pandemii onemocnění covid-19.

Další témata

Trh práce a nezaměstnanost

Úřad práce České republiky evidoval k 31. 12. 2022 celkem 271 803 uchazečů o zaměstnání, o 14 616 více než v předchozím měsíci a o 13 630 více než v roce 2021. Podíl nezaměstnaných osob vzrostl na 3,7 %, o 0,2 p. b. více než před rokem.¹ Celkový počet volných pracovních míst na konci roku poklesl na 288 647, což je meziročně o 54 501 méně. Podporu v nezaměstnanosti pobíralo celkem 84 327 uchazečů o zaměstnání, tj. 31,03 % všech uchazečů vedených v evidenci.² Míra nezaměstnanosti byla podle posledních dostupných dat EUROSTATU (za říjen 2022) nejnižší v celé EU, a to 2,1 % (průměr EU činí 6 %).

Vývoj spotřebitelských cen – meziroční srovnání

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v prosinci o 15,8 %, což bylo o 0,4 p. b. méně než v listopadu. Průměrná míra inflace za celý rok 2022 byla 15,1 %.

Meziroční zpomalení cenového růstu bylo způsobeno především v oddíle doprava, ve kterém se zmírnil růst cen automobilů na 9,2 % (v listopadu 12,7 %) a cen pohonných hmot a olejů na 4,4 % (v listopadu 14,5 %). Tento vývoj byl kompenzován růstem cen zejména v oddílech bydlení, rekreace a kultura a v oddíle potravin a nealkoholické nápoje.

V oddíle potravin a nealkoholické nápoje byly vyšší zejména ceny mouky o 42,0 %, chleba o 37,6 %, drůbežového masa o 42,8 %, polotučného trvanlivého mléka o 55,4 %, vajec o 92,4 %, olejů a tuků o 38,2 % a cukru o 98,9 %. V oddíle bydlení kromě nákladů vlastnického bydlení vzrostly ceny nájemného z bytu o 5,9 %, výrobků a služeb pro běžnou údržbu bytu o 20,8 %, vodného o 5,3 %, stočného o 6,4 %, zemního plynu o 140,2 %, tuhých paliv o 66,4 % a tepla a teplé vody o 28,8 %. Ceny elektřiny

klesly o 21,2 %. Další v pořadí vlivu byly ceny v oddíle stravování a ubytování, ve které byly vyšší ceny stravovacích služeb o 26,1 % a ceny ubytovacích služeb o 21,3 %.

Náklady vlastnického bydlení (imputované nájemné) se zvýšily o 10,9 % (v listopadu o 11,9 %) zejména v důsledku růstu cen stavebních materiálů a cen stavebních prací. Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení nákladů vlastnického bydlení byl 116,4 %.³

Důchody

Dle dat České správy sociálního zabezpečení v roce 2022 **ubylo 10 635 osob pobírajících starobní důchod**. Jedná se o významný pokles již třetí rok za sebou. Celkový počet se tím snížil na **2 367 185** oproti **2 377 820 starobních důchodců v roce 2021** a **2 400 479 starobních důchodců v roce 2020**.

Dále bylo na konci roku 2022 celkem **413 513 invalidních důchodců** (meziročně pokles o 1 129) a **63 482 pozůstalostních důchodců** (meziročně pokles o 1 696). Celkový počet všech důchodců činil 2 844 180 osob (pokles o 13 464 oproti roku 2021).

Ženy tvoří 60 % starobních důchodců, 51,4 % invalidních důchodců a 62,9 % pozůstalostních důchodců.

Průměrná výše samotného starobního důchodu se meziročně zvýšila o 2 636 Kč na **18 061 Kč**. Nejvyšší průměrné důchody pobírali lidé v Praze (19 173 Kč), naopak nejnižší v Karlovarském kraji (17 381 Kč). Zatímco u mužů byl celorepublikový průměr sólo důchodů 19 755 Kč, u žen pouze 16 484 Kč.

Opět meziročně přibylo stoletých důchodců. Na konci roku 2022 jich bylo již **873** (meziroční nárůst o 60 osob); z toho 769 žen a 104 mužů. Nejstarším důchodcům bylo 109 let.⁴

¹ <https://www.uradprace.cz/web/cz/-/nezamestnanost-v-prosinci-mirne-vzrost-1>

² <https://www.mpsv.cz/statistiky#statistiky-o-trhu-prace>

³ <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-prosinec-2022>

⁴ <https://www.cssz.cz/duchodova-statistika>

NOVINKY V LEGISLATIVĚ

Přehled významnějších zákonů, které vstoupily v účinnost v roce 2022 a dotýkaly se veřejné správy

Novela zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (zákon č. 417/2021 Sb.)

Dne 1. února 2022 nabyl účinnosti zákon č. 417/2021 Sb., který novelizuje zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, a některé další zákony (např. trestní zákoník). Novela v reakci na potřeby aplikační praxe především zmírnila kvalifikační požadavky na úřední osoby projednávající přestupky, zakotvila ochranu soukromí a bezpečnosti osob a zranitelných obětí v řízení o přestupku a zvýšila účinnost omezujících opatření ukládaných v souvislosti se spácháním přestupku.

Změny v oblasti eGovernmentu (zákon č. 261/2021 Sb.)

Dne 1. února 2022 nabyl účinnosti zákon č. 261/2021 Sb., dle kterého již není oprávnění orgánů veřejné moci k využívání údajů ze základních registrů nebo agendových informačních systémů založeno právním předpisem, ale je spojeno s ohlášením agendy a následnou registrací orgánu veřejné moci pro výkon agendy v základním registru agend, orgánů veřejné moci, soukromoprávních uživatelů údajů a některých práv a povinností.

Zároveň došlo k vypuštění tzv. položkových skladeb z jednotlivých zákonů, čímž došlo ke zefektivnění sdílení údajů založenému na zásadě „Obíhat mají data, nikoliv lidé“. Kvůli rozšíření oprávnění využívat nový údaj tak již nebude nutné měnit další zákony.

Dne 1. února 2022 nabyla účinnosti právní úprava stanovující, že jako otevřená data jsou publikovány i všechny informace zveřejňované na úředních deskách.

Taktéž bylo umožněno, aby občané a firmy nemuseli dokládat své údaje či hlásit jejich změny ve vztahu k poskytovatelům komerčních služeb (bankám nebo telefonním operátorům).

Dne 1. února 2022 rovněž nabyla účinnosti novela zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním,

v rámci které občan k sestavení petice, opatření podpisů pod ni a doručení petice státnímu orgánu může využít nástroj pro sestavování elektronických petic vytvořený Ministerstvem vnitra. Podpis občana je nově nahrazen prohlášením o podpoře petice za využití prostředku pro elektronickou identifikaci vydaného v rámci kvalifikovaného systému elektronické identifikace.

Novela zákona o svobodném přístupu k informacím (zákon č. 241/2022 Sb.)

V průběhu roku 2022 byla schválena novelizace zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, která ve třech fázích (ke třem datům nabytí účinnosti) přináší některé důležité změny v oblasti poskytování informací subjektů veřejného sektoru.

Dne 1. září 2022 nabyla účinnosti první část novely, která sloužila k transpozici evropské směrnice o otevřených datech. Za tímto účelem došlo zejména k rozšíření okruhu povinných subjektů o veřejné podniky, což jsou státem nebo samosprávou ovládané podniky činné v odvětvích jako je energetika či doprava. Dalšími transpozičními změnami jsou zavedení povinnosti zveřejňovat ve formě otevřených dat tzv. dynamická data (např. data ze senzorů týkající se dopravy či počasí), usnadnění možnosti digitalizace kulturních zdrojů (např. starých tisků) pomocí smluv umožňujících efektivnější zapojení soukromého sektoru a doplnění úpravy přístupu k výzkumným datům vypracovaným v rámci výzkumu podporovaného z veřejných prostředků.

Východiskem pro transpozici směrnice bylo principiální zachování dosavadní úrovně práva na informace co do okruhu povinných subjektů i rozsahu informací, k nimž se vztahuje jejich informační povinnost tak, jak vyplývá z § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. a jak ji interpretuje judikatura soudů, včetně Ústavního soudu. K rozšíření informační povinnosti se přistoupilo pouze v těch případech, ve kterých to směrnice

výslovně vyžaduje (rozšíření informační povinnosti o veřejné podniky), přičemž rozšíření bylo provedeno v minimalistické podobě požadované směrnici.

Dnem 1. ledna 2023 nabyla účinnosti druhá část novely, která reagovala na poznatky a potřeby aplikační praxe. Jedná se zejména o vyšší ochranu informací týkajících se kritické infrastruktury a ochranu informací obchodních společností se 100% státní majetkovou účastí pohybujících se v konkurenčním prostředí. Novela reagovala i na to, že někteří žadatelé zneužívají právo na informace za účelem nedůvodného zatěžování až šikany povinných subjektů. Pro tyto případy byla zavedena ochrana v podobě možnosti takové žádosti o informace odmítnout. Zefektivnilo se i poskytování informací a urychlil se proces vyřízení žádostí a rovněž byla doplněna právní úprava poskytování informací o platech a odměnách v reakci na judikaturu Ústavního soudu.

Následně od 1. ledna 2024 nabude účinnosti třetí část novely, na jejímž základě bude zřízen informační systém, ve kterém budou na jednom místě zpřístupněny údaje z výročních zpráv zpracovávaných k naplnění § 18 zákona č. 106/1999 Sb.

Zákon umožňující hlasovat ve volbě prezidenta republiky i občanům v karanténě nebo izolaci (zákon č. 411/2022 Sb.)

V reakci na pandemii covid-19 byl přijat zákon, který umožnil v lednu 2023 hlasovat ve volbě prezidenta republiky i voličům v karanténě nebo izolaci kvůli onemocnění covid-19. Voliči mohli hlasovat u volebních stanovišť, ke kterým přijeli svým motorovým vozidlem (tzv. drive-in), do vyžádané zvláštní přenosné volební schránky a v pobytových zařízeních (např. domovech důchodců) uzavřených z důvodu ochrany před šířením onemocnění. Díky uvedeným opatřením mohla využít svého voličského práva řada občanů, kteří by jinak podle obecně platných volebních předpisů kvůli karanténě hlasovat nemohli.

Novela zákona o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů (zákon č. 312/2002 Sb.)

V rámci revize systému vzdělávání úředníků územních samosprávných celků probíhaly v roce 2022 práce na přípravě novely zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, a to i za opětovného použití některých bodů předložených v rámci novely zákona o úřednících předchozí Poslanecké sněmovně. Novela zákona o úřednících byla přepracována a ke dni 5. 12. 2022 bylo vypořádáno vnitroresortní připomínkové řízení.

Přehled hlavních navrhovaných změn:

- úprava konceptu vstupního vzdělávání a zvláštní odborné způsobilosti (dále ZOZ),
- ZOZ pro úředníky obcí I. typu – tzv. průřezová ZOZ,
- ZOZ pro „neúředníky“ (uchazeče o práci v územní veřejné správě, volené zástupce ÚSC),
- institut uznání rovnocennosti vzdělání pouze ex lege,
- zjednodušení systému akreditací,
- v pracovněprávní rovině úprava pojmu správní činnosti (úředníka) atd.

Novela vyhlášky č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků a vyhlášky č. 304/2012 Sb., o uznání rovnocennosti vzdělání úředníků územních samosprávných celků

V návaznosti na novelu zákona č. 312/2002 Sb., byly zpracovány Teze uvedených prováděcích předpisů pro meziresortní připomínkové řízení, podle kterých bude nezbytné připravit i následnou novelu prováděcích předpisů, tj. především vyhlášky č. 512/2002 Sb., v rámci které se bude jednat o aktualizaci náplní správních činností v návaznosti na nově nastavený systém vzdělávání (zrušení zkoušky z obecné části ZOZ, vytvoření průřezové ZOZ i pro obce I. typu, vstupní vzdělávání zakončeno testem) a také z pohledu změn právních norem u jednotlivých správních činností, a dále bude zrušena vyhláška č. 304/2012 Sb. a přijetí nové odpovídající vyhlášky pro uznání rovnocennosti vzdělání

v rámci jednotlivých správních činností podle aktuálních studijních programů na vysokých školách a vyšších odborných školách, a to ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Právní předpisy přijaté v návaznosti na vojenskou agresi Ruské federace na území Ukrajiny

V reakci na migrační vlnu, která byla vyvolána vojenskou agresí Ruské federace na území Ukrajiny, byl Evropskou unií poprvé v historii aktivován čl. 5 směrnice Rady 2001/55/ES, na jehož základě byla v březnu 2022 vyhlášena na území Evropské unie dočasná ochrana pro osoby prcháající z území Ukrajiny. V České republice bylo následně přijato několik zákonů, které se souhrnně označují jako Lex Ukrajina, jejichž cílem

bylo upravit specifická pravidla v oblasti pobytu, sociálního zabezpečení, školství či zdravotního pojištění.

Jedná se zejména o zákon č. 65/2022 Sb. (upravuje především pobytový režim uprchlíků a specifické otázky zdravotního pojištění), zákon č. 66/2022 Sb. (obsahuje otázky spojené se zabezpečením uprchlíků – humanitární dávka, příspěvek pro solidární domácnost) a zákon č. 67/2022 Sb. (úprava školské problematiky). Uvedené právní předpisy byly v průběhu roku 2022 průběžně novelizovány s tím, že jsou časově omezené, přičemž aktuálně mají platnost do konce března 2024.

Přehled významnějších právních předpisů, které vstoupily v účinnost dne 1. ledna 2023

Novela zákona o státní službě (zákon č. 384/2022 Sb.)

Mezi základní cíle novely patří odpolitizování státní správy, posílení efektivnosti a výkonnosti služebních úřadů a státních zaměstnanců a zvýšení transparentnosti, profesionality a stability státní správy.

Novela zákona se konkrétně zaměřila zejména na zjednodušení a zrychlení procesu vstupu do státní služby a na rozšíření okruhu osob, které se mohou účastnit výběrových řízení na pozice představených. Z hlediska organizační struktury služebních úřadů novela například nahrazuje dosavadní funkci náměstka pro řízení sekce funkcí vrchního ředitele sekce. Funkce „náměstek člena vlády“ bude nově vyhrazena pouze pro politickou linii vedení služebního úřadu.

Bylo rovněž zavedeno funkční období v délce pěti let u vedoucích služebních úřadů (pokud jiný zákon nestanoví odlišné funkční období), u vrchních ředitelů sekcí, ředitelů sekcí a ředitelů odborů; vedoucí oddělení budou i nadále jmenováni na dobu neurčitou. Funkční období představených by mělo posílit integritu služebních úřadů a přispět ke snížení korupčních rizik ve státní správě. Novela dále podrobněji upravuje služební volno k individuálním studijním

účelům, přináší drobnější změny v oblasti služebního hodnocení či v postupu při nezákonném skončení služebního poměru.

Novela nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků

Vláda na svém zasedání dne 30. listopadu 2022, schválila předložený návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů, s účinností od 1. ledna 2023 (publikováno ve Sbírce zákonů pod č. 415/2022 Sb.). Tím bylo docíleno zvýšení odměn poskytovaných za výkon funkce uvolněným členům zastupitelstev územních samosprávných celků a zvýšení maximální možné výše odměn poskytovaných za výkon funkce neuvolněným členům zastupitelstev územních samosprávných celků o 10 %, a to od 1. ledna 2023.

Vytvoření Digitální a informační agentury (zákon č. 471/2022 Sb.)

K 1. lednu 2023 byla zřízena Digitální a informační agentura, která se stala ústředním správním úřadem pro elektronickou identifikaci a služby vytvářející důvěru a pro informační systémy veřejné správy.

Agentura má plnit koordinační úlohu v oblasti digitálních služeb, informačních technologií, evidence a sdílení dat a zajišťovat systém podpory centrálních způsobů komunikace veřejné správy.

Faktický začátek fungování byl stanoven na 1. 4. 2023.

Zpracování závěrečných zpráv RIA k právním předpisům

Závěrečná zpráva hodnocení dopadů regulace (dále ZZ RIA – *regulatory impact assessment*) se zpracovává u návrhů právních předpisů, u nichž se očekávají nové a rozsáhlé dopady. **V roce 2022 byla ZZ RIA zpracována u 30 % návrhů zákonů, 16 % návrhů nařízení vlády a 10 % návrhů vyhlášek. K návrhům ústavních zákonů (které**

byly předloženy dva) se nezpracovává. U návrhů, u kterých nebyla zpracována ZZ RIA, bylo hodnocení dopadů navrhovaného řešení v rozsahu požadovaném Legislativními pravidly vlády součástí důvodové zprávy nebo odůvodnění.

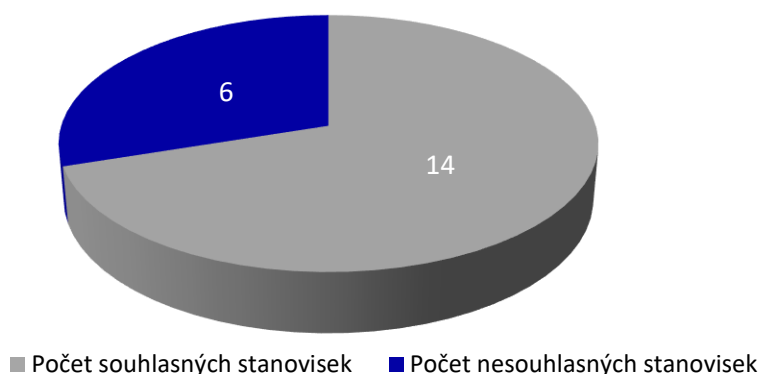
Přítomnost RIA v návrzích právních předpisů (2015–2022)

			2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Věcný záměr	s RIA	abs.	8	8	4	2	2	2	5	0	
		%	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	0,00 %
	bez RIA	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		%	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Návrh ústavního zákona	s RIA	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	
		%	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
	bez RIA	abs.	1	2	0	1	2	1	0	2	
		%	100,00 %	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	100,00 %	0,00 %	100,00 %	
Návrh zákona	s RIA	abs.	79	77	32	39	39	22	44	32	
		%	68,70 %	78,57 %	57,14 %	50,65 %	42,39 %	27,16 %	28,21 %	29,91 %	
	bez RIA	abs.	36	21	24	38	53	59	112	75	
		%	31,30 %	21,43 %	42,86 %	49,35 %	57,61 %	72,84 %	71,79 %	70,09 %	
Návrh nařízení vlády	s RIA	abs.	45	43	24	8	19	16	22	17	
		%	53,57 %	48,86 %	35,82 %	14,04 %	36,54 %	22,86 %	28,95 %	16,19 %	
	bez RIA	abs.	39	45	43	49	33	54	54	88	
		%	46,43 %	51,14 %	64,18 %	85,96 %	63,46 %	77,14 %	71,05 %	83,81 %	
Návrh vyhlášky	s RIA	abs.	80	80	47	26	26	15	20	18	
		%	41,03 %	45,20 %	23,62 %	17,22 %	19,55 %	8,24 %	13,42 %	9,78 %	
	bez RIA	abs.	115	97	152	125	107	167	129	166	
		%	58,97 %	54,80 %	76,38 %	82,78 %	80,45 %	91,76 %	86,58 %	90,22 %	

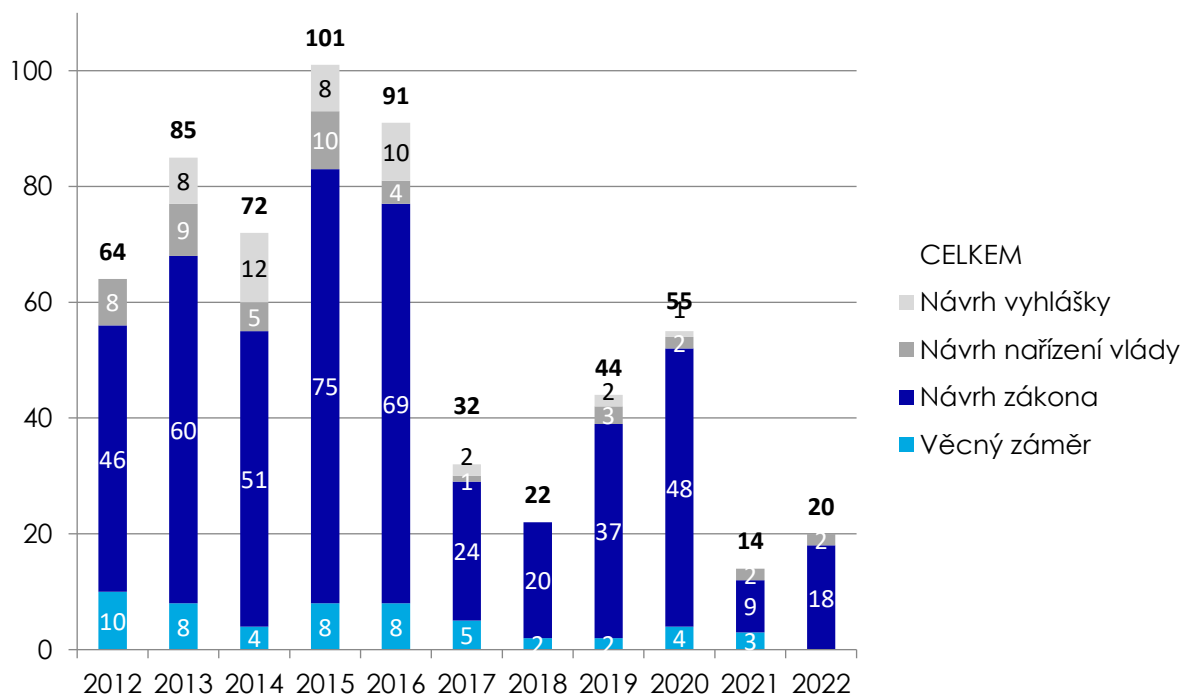
Pracovní komise pro hodnocení dopadů regulace (dále Komise RIA), která od roku 2011 hodnotí kvalitu ZZ RIA, se v roce 2022 zabývala **20 ZZ RIA**. Celkově 14 z nich doporučila schválit po zpracování doporučujících připomínek a u šesti

doporučila, aby vláda projednávání přerušila za účelem přepracování návrhu předkladatelem ve smyslu zásadních připomínek.

Stanoviska Komise RIA za rok 2022

Počet projednávaných materiálů Komise RIA v letech

Zdroj: Úřad vlády ČR

V roce 2022 byla, v návaznosti na programové prohlášení vlády, připravena aktualizace Obecných zásad pro RIA, Legislativních pravidel vlády a Jednacího řádu vlády. Cílem změn je zkvalitnění legislativy rozšířením analýzy posuzovaných dopadů na rodinu (Family Impact Assessment, FIA), územních dopadů (Territorial

Impact Assessment, TIA), na digitalizaci (Digital Impact Assessment, DIA) a rozšíření dopadů na životní prostředí o perspektivu udržitelného rozvoje (Sustainable Impact Assessment, SIA). Změny byly schváleny usnesením vlády č. 22 ze dne 11. 1. 2023.

volby

VOLBY

Nové a doplňovací volby do zastupitelstev obcí

Na začátku roku, dne 8. ledna 2022, se konaly doplňovací volby do Zastupitelstva obce Petrovice I, okres Kutná Hora a dne 19. března 2022 se uskutečnily čtyři nové volby do zastupitelstev

obcí Domousnice, okres Mladá Boleslav, Jiřice u Miroslavi, okres Znojmo, Trpík, okres Ústí nad Orlicí a Trubín, okres Beroun.

Volby do zastupitelstev obcí a do jedné třetiny Senátu

Volby do zastupitelstev obcí a jedné třetiny Senátu Parlamentu České republiky (I. kolo) se na základě vyhlášení prezidentem České republiky konaly ve dnech **23. a 24. září 2022**.

V posledních dvou letech byly přijaty celkem dva zákony umožňující zvláštní hlasovací opatření, jako hlasování na drive-in stanovištích, hlasování v uzavřeném pobytovém zařízení zdravotně sociálních služeb a hlasování do speciální přenosné volební schránky pro voliče v karanténě nebo izolaci. Využití zmíněných způsobů hlasování se uskutečnilo ve čtyřech po sobě jdoucích dnech namísto dosavadních dvou dnů a podléhalo vyhlášenému stavu pandemické nouze nebo nouzového stavu.

Ve srovnání s krajskými a parlamentními volbami v roce 2020 a 2021 **nebyla ve volbách v roce 2022 uplatněna zmíněná zvláštní volební opatření pro voliče s onemocněním covid-19**. Platila proto obecná právní úprava a nařízení izolace z důvodu covid-19 nebo jiného onemocnění, která byla překážkou výkonu volebního práva. Uvedená legislativa, která platila již před pandemií covid-19, umožňuje omezit osobní svobodu v zájmu ochrany zdraví lidí.

ČSÚ více než měsíc před konáním voleb zveřejnil na svých webových stránkách první informace týkající se kandidátů do zastupitelstev v letech 2010 až 2022 z hlediska genderové rovnosti. V roce 2018 byl zaznamenán velký propad zájmu o komunální politiku. Ačkoli propad

nebyl tak markantní, i v roce 2022 se ke komunálním volbám registrovalo méně kandidátů než v předchozím období.

V roce 2022 se volbách do zastupitelstev obcí, měst a městysů ucházelo o mandát celkem **178 423 kandidátů**. Dalších **16 791 kandidátů** usilovalo o mandát v zastupitelstvu městské části nebo městského obvodu.

V zastupitelstvech obcí, městysů a měst bylo obsazeno celkem **59 228 mandátů**. Dalších **2 552 mandátů** bylo obsazeno v zastupitelstvech městských částí nebo městských obvodů.

Ve volbách do zastupitelstev obcí, městysů a měst byl celkově zájem o volby **3x vyšší** než počet dostupných mandátů. Ve volbách do zastupitelstev městských částí/obvodů celkově kandidáti **převyšovali** dostupný počet mandátů **6,6x**. Navzdory tomu, že zájem občanů kandidovat do obecních zastupitelstev v posledních letech klesá, konkurenční prostředí mezi politickými stranami zůstává nezměněno.

Zájem o aktivní zapojení do komunální politiky dlouhodobě klesá a z hlediska genderového zastoupení se jedná o stabilní trend. Průměrný věk kandidátů mírně stoupá, což je důsledkem:

- klesajícího zájmu generace kandidátů (18–39 let) politicky ovlivňovat věci na komunální úrovni, a naopak
- mírně narůstajícího trendu zapojení občanů starších 60 let do veřejné politiky na komunální úrovni.

Registr kandidátů – věkové skupiny, pohlaví za Českou republiku v letech 2010–2022

Věková skupina/rok	Pohlaví	Počet kandidátů – Česká republika			
		2010	2014	2018	2022
18–19 let	Ženy	481	467	420	338
	Muži	953	744	900	683
20–29 let	Ženy	7 707	8 043	6213	4669
	Muži	16 398	15 888	12 487	9 414
30–39 let	Ženy	18 782	18 469	15 302	13 385
	Muži	40 387	37 646	29 866	25 208
40–49 let	Ženy	18 774	21 087	21 893	20 708
	Muži	37 975	41 965	43 226	40 469
50–59 let	Ženy	15 056	15 543	14 673	14 728
	Muži	33 048	31 926	29 043	29 049
60–69 let	Ženy	8 791	10 118	9 843	8 456
	Muži	21 005	22 895	20 341	16 279
70 a více let	Ženy	1 788	2 557	3 708	3 806
	Muži	4670	6 127	8 223	8 022
Celkem kandidátů	Ženy	71 379	76 284	72 052	66 090
	Muži	154 436	157 191	144 086	129 124
Celkem kandidátů	Ženy i muži	225 815	233 475	216 138	195 214

Počet a věk kandidátů ve volbách do zastupitelstev obcí 2010–2022 (absolutní čísla)

		2010	2014	2018	2022
Počet	Celkový (absolutní)	225 815	233 475	216 138	195 214
	Muži (v %)	68,39	67,33	66,66	66,14
	Ženy (v %)	31,61	32,67	33,34	33,86
Průměrný věk všech kandidátů		45,09	45,23	45,89	46,98
Počet kandidátů ve věku < 40 let (%)		37,59	37,51	34,80	30,16
Počet kandidátů ve věku > 60 let (%)		15,43	14,16	16,02	17,83

Zdroj: ČSÚ

Následující tabulka ukazuje, že voleb do zastupitelstev se účastní **čím dál více politických subjektů** majících různé volební programy. Zároveň sílí tendence k **předvolební spolupráci**

mezi stranami, které vytváří společné kandidátní listiny ve formě různých sdružení a koalic (tedy stále méně politických subjektů kandiduje samostatně). Ve volbách do zastupitelstev

kandiduje čím dál více občanů ve sdružení nezávislých kandidátů. Procento nezávislých kandidátů ucházejících se o hlasy voličů v komunálních volbách zůstává dlouhodobě relativně neměnné (obě skupiny kandidátů potřebují dle § 21 odst. 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, v platném znění, předložit ke své kandidátní listině petici podepsanou voliči podporujícími jejich kandidaturu).

Počty volebních subjektů, usilujících o hlasy voličů, kontinuálně s každými novými volbami do zastupitelstev **narůstají**. To naznačuje, že se prohlubuje názorová roztržitost českých politických subjektů. Jelikož však počet kandidátů

klesá, je zřejmé, že obsazenost kandidátních listin (tj. počet kandidátů na kandidátní listině) v průměru klesá. Současně platí, že se **posiluje tendence k předvolební spolupráci** mezi jednotlivými politickými subjekty, které jdou do voleb spolu a předkládají společné kandidátní listiny. Tím se názorová roztržitost do jisté míry snižuje.

Jinou tendencí je, že kandidáti usilují o hlasy voličů jako **nezávislé osobnosti bez politické příslušnosti** a orientace, což kandidáty na jedné straně znevýhodňuje, ale na druhé straně má pro obec, město, městys, městskou část/obvod výhody.⁵

Kandidáti dle volebních stran/dle navrhuječích stran

	2010	2014	2018	2022
Volební strany (celkem)	200	279	314	337
Sdružení nezávislých kandidátů (%)	36,97	39,19	42,13	48,23
Nezávislý kandidát (%)	5,20	4,66	4,71	4,73
Sdružení a koalice více politických stran (v %)	5,98	10,52	13,89	20,02
Kandidáti dle navrhuječích stran – nezávislí kandidáti (%)	45,26	50,16	55,17	64,22
Podíl kandidátů bez politické příslušnosti (%)	81,25	84,13	84,97	87,88

Zdroj: ČSÚ

Komunální volby 2022 z hlediska reálné soutěživosti volebních subjektů

Politická soutěž v komunálních volbách v roce 2022 existovala pouze ve **3 351** případech, tedy asi v **54 %** všech obcí, měst a městysů. V **9** obcích se nepodařilo najít ani jednoho kandidáta na každý dostupný mandát – přesto v nich bylo dostatek kandidátů na to, aby se mohly volby uskutečnit⁶. Ve **12** obcích nebyla splněna podmínka minimálního počtu kandidátů dána zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupi-

telstev obcí, v **11** z nich se proto volby nekonaly⁷, v **jednom** případě se konaly, ale budou se opakovat (obec Želízky). V celkem **988** případech kandidoval přesně stejný počet osob, jako byl počet dostupných mandátů. Co se týče obcí, ve kterých reálná soutěživost existovala, zhruba **ve čtvrtině případů** se jednalo o obce, v nichž **případají na každý 1 dostupný mandát právě 2 kandidáti**.

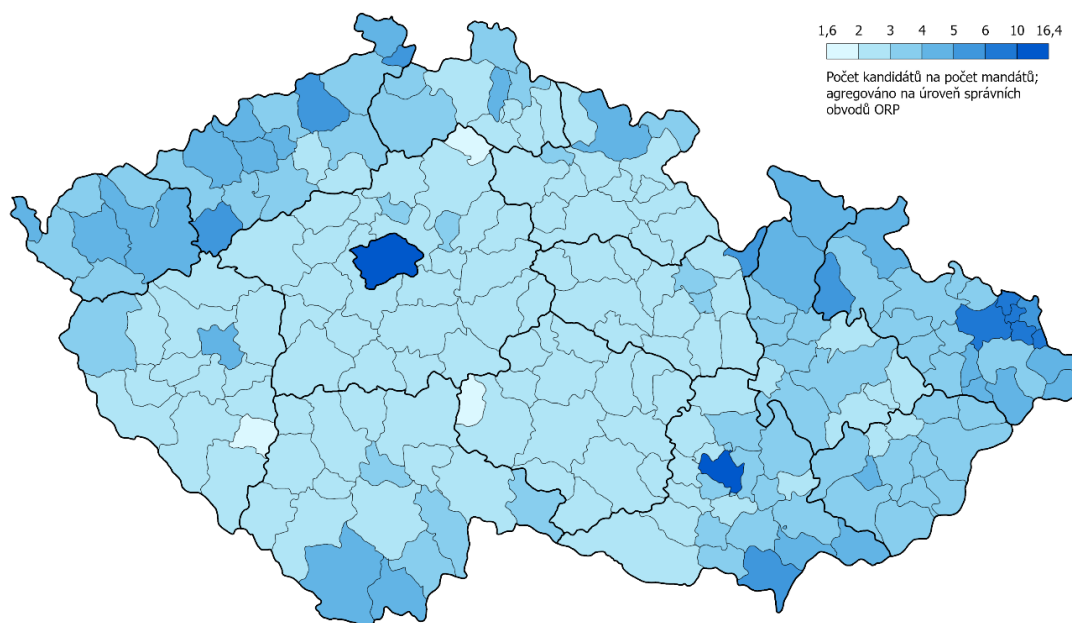
⁵ <https://www.epravo.cz/top/clanky/tezosti-sdruzeni-nezavislych-kandidatu-a-nezavisleho-kandidata-pri-vstupu-do-voleb-do-zastupitelstev-obci-95829.html>

⁶ Dle §23 odst. 8 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí se volby nekonají pouze v obci, kde nedosahuje souhrnný počet kandidátů uvedených na všech

registrovaných kandidátních listinách nadpoloviční většiny počtu členů zastupitelstva obce, který má být volen, popřípadě je menší než 5.

⁷ Jedná se o obce Líšná, Ohařice, Brodec, Nevězice, Buková, Cebiv, Všeradov, Trokavec, Rokytovec, Třebso, Břežany. Blíže popsány jsou v části 2.3.

Počet kandidátů na počet mandátů (agregováno na úroveň správních obvodů ORP)

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

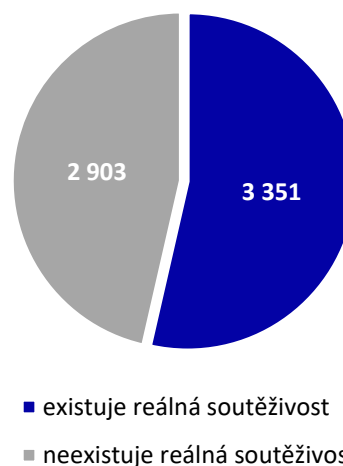
Soutěživost v obcích, městech a městysích

Obce bez voleb

Celkem v 11 obcích se volby nekonaly. Dle zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí se tak děje v obcích, ve kterých součet kandidátů nepokrývá ani nadpoloviční většinu mandátů, nebo je součet kandidátů menší než 5. Jistým pozitivem je, že od roku 2006, kdy se neuskutečnily řádné volby v 19 obcích (a bylo nutné jmenovat správce) se v roce 2022 jednalo o nejmenší počet obcí, ve kterých se volby neuskutečnily.

Všechny obce bez voleb mají méně než 1 000 obyvatel a jsou řízeny tzv. správcem, který je zaměstnancem Ministerstva vnitra. Dodatečné volby se v nich uskutečnily dne 7. ledna 2023. Speciálním případem obce s nedostatkem kandidátů je obec Želízky (510 obyvatel). V té se volby v řádném termínu uskutečnily, jelikož v nich kandidovalo 6 osob na celkem 7 mandátů, tedy byla splněna výše zmíněná podmínka. Těsně před konáním voleb však dva kandidáti odstoupili a počet se tak snížil na 4. Volby se tak i v Želízce opakovaly.

Počet obcí, měst a městysů dle reálné soutěživosti, 2022

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Obce, ve kterých se nekonaly volby v roce 2022

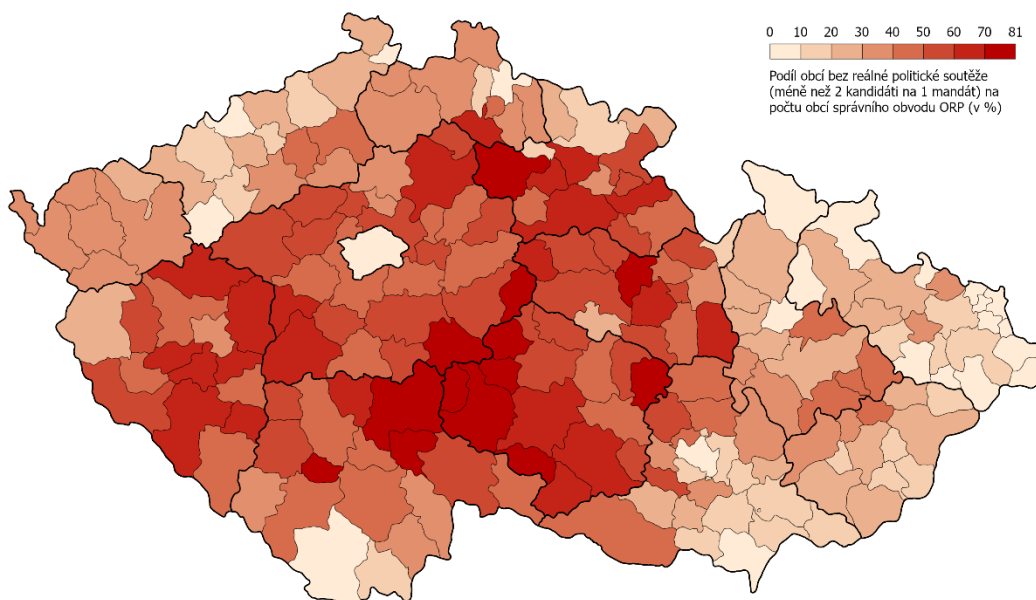
Obec	Okres	Kraj	Počet obyvatel
Líšná	Přerov	Olomoucký	259
Ohařice	Jičín	Královéhradecký	71
Brodec	Louny	Ústecký	82
Nevězice	Písek	Jihočeský	139
Buková	Plzeň-jih	Plzeňský	242
Cebiv	Tachov	Plzeňský	270
Všeradov	Chrudim	Pardubický	148
Trokavec	Rokycany	Plzeňský	106
Rokytovec	Mladá Boleslav	Středočeský	157
Třebsko	Příbram	Středočeský	282
Břežany	Znojmo	Jihomoravský	797

Zdroj: Vlastní zpracování

Na celou Českou republiku se rovněž můžeme podívat z pohledu obcí bez reálné politické soutěže, tj. v případě, že na jeden mandát je méně

než dva kandidáti. Rozložení na počtu obcí správního obvodu obcí s rozšířenou působností (ORP) uvádí následující obrázek.

Podíl obcí bez reálné politické soutěže (méně než 2 kandidáti na 1 mandát) na počtu obcí správního obvodu ORP (%)

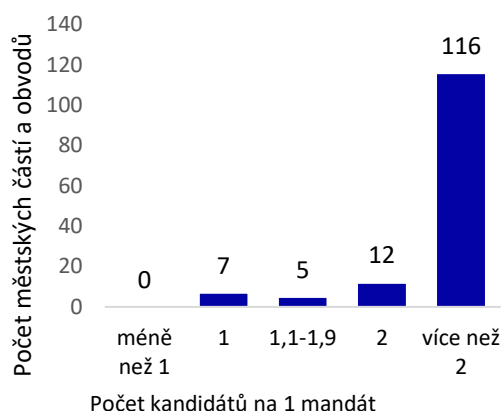
Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Soutěživost v městských částech a obvodech

Na úrovni městských částí a městských obvodů⁸ lze v porovnání s obcemi, městy a městysy sledovat vyšší výskyt soutěživosti – na výběr alespoň ze dvou kandidátů na jeden mandát měli voliči v celkem **128**, tedy v **91 %** městských částech a obvodech. To lze s velkou mírou pravděpodobnosti vysvětlit jejich velikostí, neboť městské části a obvody mají průměrně vyšší počet obyvatel. Z celkového počtu 140 městských částí a obvodů má pouze 14 méně než 1 000 obyvatel (z toho 4 městské části Opavy, 5 městských částí hl. města Prahy, 2 městské části Brna a 1 městský obvod Ostravy, 1 městský obvod Plzně a 1 městský obvod Pardubic). Z těchto 14 následně 9 patří mezi městské části a obvody s méně než 2 kandidáty na dostupný mandát, tedy bez reálné soutěživosti.

Počet městských částí a obvodů dle počtu kandidátů na jeden mandát

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Celkový počet kandidátů a zvolených zastupitelů: Městské části a městské obvody 2014–2022

	2014	2018	2022
Kandidáti	22 197	20 531	16 791
Dostupné mandáty	2 548	2 561	2 552
Počet kandidátů na jeden mandát	8,7	8,0	6,6

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Znovuzvolení zastupitelé

V roce 2022 se kandidáti do zastupitelstev obcí, měst, městysů, městských částí/obvodů ucházeli celkem o 61 796 mandátů, přičemž z voleb vzešlo více než 61 tisíc zastupitelů. Při porovnání se zastupiteli zvolenými ve volbách v letech 2014 a 2018 bylo zjištěno, že celkem 39 % z nich bylo v roce 2022 zvoleno do zastupitelstva již potřetí v řadě.⁹ Nejvyšší podíl zastupitelů, které lze v tomto ohledu považovat za zkušenější, neboť svůj mandát již obhájili, je

v Kraji Vysočina, nejméně naopak v hl. městě Praze a jejích městských částech. V hl. městě Praze je rovněž nejvyšší podíl zastupitelů, kteří byli zvoleni v roce 2022 a v minulých dvou volebních obdobích zastupiteli nebyli. Tento podíl je dále relativně vyšší také v Moravskoslezském, Karlovarském, Olomouckém, Ústeckém, a Jihomoravském kraji.

⁸ Jedná se o městské části a obvody těchto měst: Praha, Brno, Opava, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Ústí nad Labem a Liberec.

⁹ Jedná se pouze o orientační číslo, jelikož výsledek je formulován na základě dat, která obsahují jméno a příjmení zastupitele a kód obce, městysu, města nebo městské

části či obvodu, ve kterém daný zastupitel kandidoval. Jelikož datová sada neobsahuje další jednoznačný identifikátor, jako je např. datum narození, je možné, že v některých případech dochází ke shodě jmen u zastupitelů v jedné obci, což celkový výsledek může zkreslit. Podobně dochází k nepřesnosti v případech, kdy si kandidát v průběhu let změnil jméno.

Zastupitelé s obhájeným mandátem v r. 2014, 2018 i 2022 a zastupitelé zvoleni pouze v r. 2022

Kraj	Podíl zastupitelů zvolených v letech 2014, 2018 i 2022	Podíl zastupitelů zvolených pouze v roce 2022
Hl. město Praha	29 %	41 %
Jihočeský kraj	42 %	33 %
Jihomoravský kraj	37 %	36 %
Karlovarský kraj	34 %	38 %
Kraj Vysočina	43 %	33 %
Královéhradecký kraj	41 %	33 %
Liberecký kraj	41 %	32 %
Moravskoslezský kraj	37 %	38 %
Olomoucký kraj	37 %	37 %
Pardubický kraj	41 %	33 %
Plzeňský kraj	41 %	34 %
Středočeský kraj	39 %	35 %
Ústecký kraj	36 %	37 %
Zlínský kraj	39 %	35 %

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Stížnosti na volby v roce 2022

Voliči a volební strany mají právo napadnout volby v obci, ve které měli právo volit nebo ve které byla registrována jejich kandidátní listina. Návrh musí být podán příslušnému krajskému soudu, v případě voleb do magistrátu hl. m. Prahy Městskému soudu v Praze, do deseti dnů od vyhlášení výsledku voleb Státní volební komisí. Podány mohou být tři druhy návrhů, a to návrh na neplatnost hlasování (pokud byla ustanovení zákona porušena způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování), návrh na neplatnost voleb (pokud byla porušena ustanovení zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb) a návrh na neplatnost volby kandidáta (pokud byla porušena ustanovení zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky volby kandidáta).

V roce 2022 bylo podáno celkem **141** těchto návrhů. Nejvíce jich řešil Krajský soud v Brně (27) a v Praze (25), stejně jako Městský soud v Praze (25). V naprosté většině byly návrhy zamítnuty (98) nebo byly z důvodu věcné či formální nesprávnosti odmítnuty či vypořádány podobným způsobem (např. se k nim nepřihlíželo). Pouze v **5 případech** dal soud navrhovatelům za pravdu.

Návrhy na neplatnost voleb, hlasování nebo volby kandidáta, 2022

Soud	Počet návrhů
Krajský soud v Brně	27
Krajský soud v Praze	25
Městský soud v Praze	25
Krajský soud v Ostravě	21
Krajský soud v Ústí nad Labem	18
Krajský soud v Hradci Králové	12
Krajský soud v Plzni	9
Krajský soud v Českých Budějovicích	4

Zdroj: Úřední desky soudů, vlastní zpracování

V **obci Moldava**, okres Teplice, bylo rozhodnuto o neplatnosti hlasování a v obci Hřava, okres Frýdek-Místek, o neplatnosti voleb. V obci Moldava, ve které bylo 114 oprávněných voličů, předseda okrskové volební komise umožnil hlasovat dalším 27 voličům. Ti však byli původně ze seznamu voličů vyškrtnutí Obecním úřadem Moldava, jelikož bylo seznáno, že si v obci nahlásili trvalé bydliště těsně před konáním voleb, a to do nemovitostí vlastněných kandidáty jednoho z politických subjektů, aniž

by v uvedených nemovitostech skutečně bydleli. Soud nevyhověl návrhu na neplatnost voleb jako celku, jelikož podle jeho mínění není nezbytné opakovat celý volební proces (ten zahrnuje např. registraci volebních kandidátních listin). Podle soudu však došlo k hrubému ovlivnění výsledku hlasování, a proto se v Moldavě budou volby opakovat.

Rovněž v **obci Hrčava** dle názoru soudu došlo k účelovému přihlašování voličů. Výsledek voleb proto byl ovlivněn osobami, které si v obci těsně před volbami přihlásily trvalé bydliště v nemovitostech vlastněných tehdejšími starostou obce. Uskupení, za které uvedený starosta kandidoval, těsným rozdílem volby vyhrálo. Podle soudu došlo k zásadnímu narušení demokratických principů voleb, a proto přistoupil k nejradikálnějšímu řešení, tj. rozhodl o neplatnosti celých voleb, které se budou opakovat.

Celkem u tří stížností bylo rozhodnuto o neplatnosti volby kandidáta. V případě **městyse Sovinky** (okres Mladá Boleslav) soud dospěl k názoru, že okrsková volební komise porušila volební zákon při hodnocení platnosti hlasovacích lístků a při sčítání platných hlasů pro jednotlivé kandidáty. Namísto původně zvoleného kandidáta byl posléze za zvoleného člena zastupitel-

stva vyhlášen jiný kandidát ze stejného politického subjektu. V případě **obce Matějov** (okres Žďár nad Sázavou) kandidovaly pouze dva politické subjekty, mezi které mělo být rozděleno 7 mandátů, přičemž oba dostaly shodný počet hlasů (412). Při přepočtu hlasů na mandáty se proto při pořadí stejných podílů rozhodovalo o mandátu losem. Soud rozhodl o přepočtu, jelikož i nejmenší chyba při sčítání mohla mít významný efekt na rozložení mandátů. Přepočtem bylo zjištěno, že v případě subjektu, který losem získal pouze 3 mandáty, nebyl připočten jeden hlas. Díky soudnímu přezkumu zmíněný subjekt získal naopak o jeden mandát více než subjekt konkurenční a tím získal i většinu v zastupitelstvu.

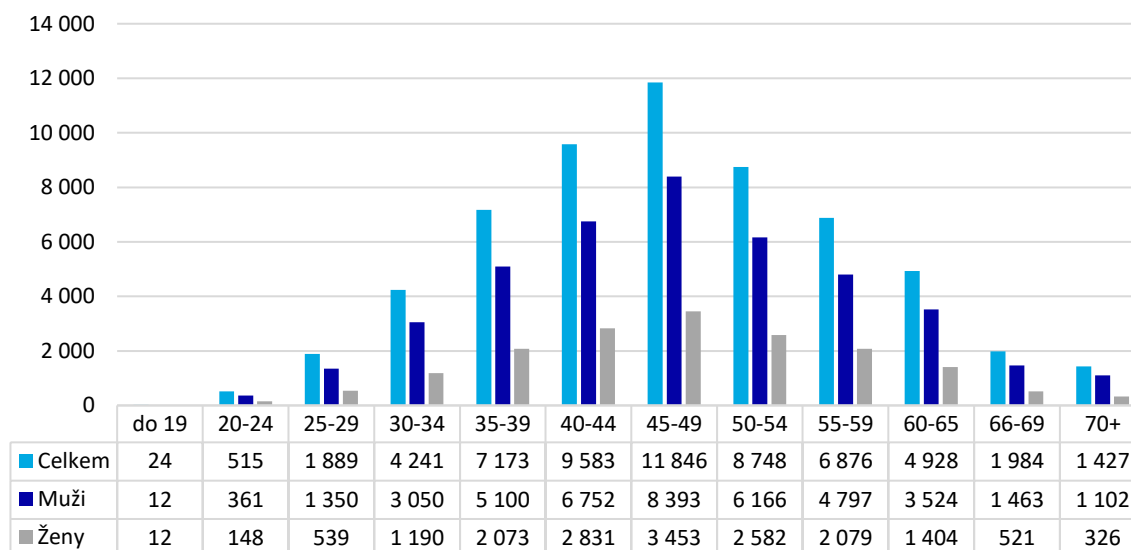
Poslední obcí, které se týkalo rozhodnutí o neplatnosti volby kandidáta, byla **obec Stanovice** (okres Trutnov). Soud zde po přepočtu hlasů rozhodl, že se okrsková volební komise dopustila významných pochybení při sčítání hlasů a ovlivnila tak výsledek voleb tím způsobem, že jeden ze dvou volebních subjektů, který v obci kandidoval, získal o jeden mandát méně. Původně byly mandáty mezi subjekty rozděleny v poměru 5:2, po přepočtu se poměr změnil na 6:1.

Komunální volby 2022 z hlediska složení zastupitelů dle kritéria profesního, věkového, genderového a vzdělání

Průměrný věk všech kandidátů do zastupitelstev obcí, měst a městysů je 47,49. V městských částech/ obvodech je průměrný věk o zhruba dva roky vyšší (tj. 49,31 let). Co se týče věku kandidátů do zastupitelstev, převažují muži ve všech věkových kategoriích nad ženami, přičemž nejvíce jich je z pohledu věku v kategoriích od 40 do 55 let.

Jak vyplývá z grafů, celkem bylo voliči vybráno do zastupitelstev 61 780 zastupitelů do obcí, měst, městysů a městských částí/obvodů. Z toho bylo 43 861 mužů a 17 919 žen. Nejvíce zastupitelů (platí to bez ohledu pohlaví) je ve věkové skupině od 45 do 49 let.

Zastupitelé do obcí, městysů a měst podle věku a pohlaví

Zdroj: <https://www.volby.cz/>

Zvolení zastupitelé do obcí, městysů, měst a městských částí/obvodů podle pohlaví a věku

	Zastupitelé do obcí, měst a městysů						Zastupitelé v městských částech/obvodech					
	Celkem		Muži		Ženy		Celkem		Muži		Ženy	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
Celkem	59 228	100	42 064	71,02	17 164	28,98	2 552	100	1 797	70,42	755	29,58
< 19 let	24	0,04	12	0,02	12	0,02	5	0,2	5	0,2	0	0
20–24 let	515	0,87	361	0,61	148	0,25	34	1,33	30	1,18	4	0,16
25–29 let	1 889	3,19	1 350	2,28	539	0,91	63	2,47	50	1,96	13	0,51
30–34 let	4 241	7,16	3 050	5,15	1 190	2,01	157	6,15	113	4,43	44	1,72
35–39 let	7 173	12,11	5 100	8,61	2 073	3,5	309	12,11	228	8,93	81	3,17
40–44 let	9 583	16,18	6 752	11,4	2 831	4,78	385	15,09	270	10,58	115	4,51
45–49 let	11 846	20	8 393	14,17	3 453	5,83	477	18,69	349	13,68	128	5,02
50–54 let	8 748	14,77	6 166	10,41	2 582	4,36	358	14,03	246	9,64	112	4,39
55–59 let	6 876	11,61	4 797	8,1	2 079	3,51	305	11,95	203	7,95	102	4
60–65 let	4 928	8,32	3 524	5,95	1 404	2,37	265	10,38	176	6,9	89	3,49
66–69 let	1 984	3,35	1 463	2,47	521	0,88	101	3,96	68	2,66	33	1,29
> 70	1 427	2,41	1 102	1,86	326	0,55	93	3,64	59	2,31	34	1,33
Průměrný věk	47,56		47,62		47,42		48,5		47,96		49,78	

Zdroj: <https://www.volby.cz/>

V tabulce je popsáno, ze kterých věkových skupin občané procentuálně nejčastěji vybírají své kandidáty, tj. které věkové kategorie jsou pro ně nejpřitažlivější. Data ukazují, že kandidáti do zastupitelstev obcí, měst a městysů mladší 35 let a starší 65 let mají výrazně menší pravděpodobnost, že budou zvoleni. „Ideální věk“ pro komunální politiku – dle volby občanů – je od 35 do 59 let.

Poměr zvolení zastupitelé vs. kandidáti (%)

	Kandidáti	Zastupitelé	Důvěra občanů
Celkem	178 423	59 228	33 %
< 19	874	24	3 %
20–24	4 532	515	11 %
25–29	8 207	1 889	23 %
30–34	14 880	4 241	29 %
35–39	20 572	7 173	35 %
40–44	26 192	9 583	37 %
45–49	30 510	11 846	39 %
50–54	22 481	8 748	39 %
55–59	17 896	6 876	38 %
60–65	14 684	4 928	34 %
66–69	7 672	1 984	26 %
> 70	9 938	1 427	14 %

Zdroj: <https://www.volby.cz> a vlastní výpočty

Nově zvolení starostové a starostky

Volební účast byla 41,64 % do zastupitelstev městské části nebo městského obvodu a 46,07 % do zastupitelstev obcí, městysů a měst.

Genderové rozdělení nově zvolených zastupitelů

V celé České republice bylo do vedení městských a obecních úřadů zvoleno početně mnohem více mužů než žen (**73 % mužů a 27 % žen**). Z hledisku pohlaví je však situace v jednotlivých krajích mírně odlišná.

Obecně lze říci, že podíl žen ve vedení obcí/měst je relativně malý: starostů je téměř

V komunálních volbách v roce 2022 bylo nejvíce zastupitelů zvoleno v obcích od 200 do 499 obyvatel (přesně 14 765 zastupitelů – 25 %). Ve všech obcích do 2 999 obyvatel bylo zvoleno celkem 50 147 zastupitelů (85 %). Naopak nejméně jich je v obcích od 10 000 do 39 999 obyvatel – celkem 2 387 zastupitelů (4 %). Na uvedeném porovnání je patrná velká fragmentace území České republiky. Česká municipální struktura je hned po té francouzské druhá nejvíce fragmentovaná (Česká republika má velké množství malých obcí s nízkým počtem obyvatel).

třikrát více než starostek. Nicméně je třeba dodat, že počet žen vykonávajících nejvyšší správní funkci ve vedení obce/města velmi pozvolna roste. Zatímco ve volebním období 2014–2018 bylo [evidováno](#) v celé České republice 23 % starostek, v následujícím volebním období to bylo 26 % a nyní 27 %. Nejvyšší správní funkci obce vykonávají ženy spíše v menších obcích I. typu. To je v souladu i s předchozím vývojem: podle analýzy z let 2017 a 2021 podíl žen v čele obcí o velikosti 199 až 499 obyvatel dosahuje 28 %, následně pozvolna klesá. U obcí/měst čítajících více než 5 000 obyvatel podíl žen v čele obcí je 15 %.

**Procentuální zastoupení starostek/starostů podle věkové struktury
v jednotlivých typech obcí České republiky**

	Obce I. typu		Obce II. typu		Obce III. typu	
	Starostka	Starosta	Starostka	Starosta	Starostka	Starosta
20–29 let	1,30 %	1,53 %	0,00 %	2,52 %	0,00 %	0,44 %
30–39 let	13,23 %	13,92 %	10,53 %	12,58 %	8,33 %	11,06 %
40–49 let	37,83 %	34,58 %	36,84 %	32,70 %	36,11 %	34,51 %
50–59 let	35,53 %	32,12 %	36,84 %	35,22 %	36,11 %	34,07 %
60–69 let	10,75 %	15,77 %	13,16 %	15,09 %	16,67 %	18,58 %
70 let a více	1,37 %	2,07 %	2,63 %	1,89 %	2,78 %	1,33 %
Celkem (%)	28 %	72 %	19 %	81 %	14 %	86 %

Volby do Senátu se konaly v jedné třetině senátních obvodů. Volby mají spolu s volbami do Evropského parlamentu nejnižší účast v České republice. V roce 2022 byla účast 42,65 % v prvním kole a 19,44 % ve druhém kole (oproti roku 2020, kdy byla účast v senátních volbách 37 % v prvním kole a 17 % ve druhém kole).

Novinkou v senátních volbách byl pilotní provoz možnosti podat **žádost o voličský průkaz pomocí e-identity prostřednictvím Portálu občana**. Volební průkaz umožnil v rámci senátního volebního obvodu volit mimo volební okrsek, ve kterém je volič zapsán.

V rámci přípravy voleb Ministerstvo vnitra uskutečnilo sérii **školení pro registrační úřady** prostřednictvím online webinářů.

Dále připravilo **osm videí s informacemi o volbách**, která byla před konáním voleb umístěna

na uživatelském účtu Ministerstva vnitra na <https://www.youtube.com>.

Ministerstvo vnitra ve spolupráci se společností **Deaf Friendly** rovněž připravilo celkem **13 videí k volbám** do zastupitelstev obcí a Senátu ve **znakovém jazyce** (dostupné na webových stránkách <https://www.youtube.com> a také na stránkách Ministerstva vnitra).

Se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR byl upraven informační leták k volbám (pro hlasování) do zastupitelstev obcí a Senátu ve **formátu pro snadné čtení**.

V neposlední řadě bylo ve spolupráci s Českým statistickým úřadem vytvořeno nové **instruktažní video pro školení členů okrskových volebních komisí** s cílem zlepšit proškolení členů komisí a zabránit zbytečným chybám při sčítání hlasů. Video bylo uveřejněno na internetových stránkách Českého statistického úřadu.

Příprava volby prezidenta republiky

Krátce po volbách do zastupitelstev obcí a třetiny Senátu Parlamentu České republiky Ministerstvo vnitra zahájilo **přípravu pro přímou volbu prezidenta České republiky v lednu 2023**. Jednalo se již o třetí přímou volbu prezidenta republiky, která byla zavedena změnou Ústavy v roce 2012. Volby byly vyhlášeny na 13. a 14. ledna 2023 a druhé kolo o dva týdny později.

Kontrola petičních archů, jimiž kandidáti mohou doložit právo kandidovat, kterou provádí

Ministerstvo vnitra, je velmi náročným procesem. Uvedený proces byl ukončen v pátek dne 25. listopadu 2022 vydáním rozhodnutí o registraci kandidátů na funkci prezidenta republiky. Podmínky registrace splnilo celkem **9 kandidátů**. Mezi nimi byly dvě ženy. Zbývající kandidáti nedoložili potřebnou podporu nebo jejich kandidátní listina měla jiné nedostatky. Jeden kandidát odstoupil před volbou.

V rámci **soudního přezkumu ve věcech registrace** Nejvyšší správní soud celkem 5 návrhů odmítl nebo zamítl, dvěma návrhům vyhověl

a zrušil rozhodnutí Ministerstva vnitra. V jednom případě následně došlo k zaregistrování kandidáta. Ve druhém případě bylo rozhodnutí ministerstva o registraci naopak zrušeno.

V následujících týdnech vrcholily organizačně technické přípravy na volbu prezidenta, a to i na úrovni obcí a krajů.

Ministerstvo vnitra opět připravilo a Parlament schválil **zákon, který umožnil ve volbě prezidenta republiky hlasovat i voličům, kteří se kvůli nakažení covid-19 nacházeli v izolaci** (zákon č. 411/2022 Sb.). Hlasování bylo možné na drive-in stanovištích z auta, z domova do zvláštní přenosné volební schránky, a rovněž v uzavřených pobytových zařízeních.

Elektronizace voleb

Ministerstvo vnitra v listopadu 2022 zahájilo činnost **pracovní skupiny pro elektronizaci voleb**, která má za cíl zmapovat politickou vůli a názory odborníků pro další směřování elektronizace voleb v České republice. Cílem pracovní skupiny je posoudit, zda přínosy internetového hlasování a další formy elektronizace

Místní referendum

Místní referendum se v roce 2022 konalo **celkem v 21 obcích, z toho 15 referend se uskutečnilo souběžně s podzimními komunálními volbami** (pro srovnání v roce 2020 se uskutečnilo místní referendum celkem v 15 obcích, v roce 2021 se uskutečnilo celkem 33 místních referend). Jedná se tedy o mírný pokles ve srovnání s předchozím rokem.

V místních referendech se hlasovalo celkem **o 36 otázkách**, které se týkaly rozhodnutí obcí v samostatné působnosti nebo podniknutí kroků a opatření zastupitelstev obcí vedoucích k prosazení určitého záměru obce a jejich občanů. Jednalo se např. o schválení změny územního plánu, zrušení dopravních regulací, poskytnutí pozemků k výstavbě průmyslové zóny, výstavbu ZOO, zabránění rozšíření těžby šterkopisku, výstavbu bytových domů, umístění

Ve volbách mohli hlasovat i občané České republiky v zahraničí, a to na zastupitelských úřadech. Návrh zákona o korespondenčním hlasování, který byl projednáván v Parlamentu, se v roce 2022 nepodařilo schválit. Zavedla se však možnost **online podání žádosti o voličský průkaz s využitím elektronické identity voliče prostřednictvím Portálu občana**. Na základě žádosti podané prostřednictvím Portálu občana bylo vydáno celkem 77 236 voličských průkazů. I v těchto případech se voličský průkaz stále zasílá v listinné podobě, neboť se jedná o tiskopis s ochrannými znaky.

voleb v současné době převažují nad předpokládanými nevýhodami a riziky znevěhodnění voleb, zejména z hlediska kyberbezpečnosti a nežádoucích průlomů do ústavních principů jako např. tajnosti hlasování.

spalovny odpadů, pronájmu rybníka a větrné elektrárny v katastru obce.

V 16 případech bylo rozhodnutí v místním referendu **platné**, tzn., že referenda se zúčastnilo alespoň 35 % oprávněných osob zapsaných v seznamech oprávněných osob.

Ve 26 případech bylo rozhodnutí v místním referendu **závazné**, tzn., že pro ně hlasovala nadpoloviční většina oprávněných osob, které se místního referenda zúčastnily, a současně alespoň 25 % oprávněných osob zapsaných v seznamech oprávněných osob. Rozhodnutí v místním referendu je závazné pro zastupitelstvo obce a orgány obce.

Evidence ohlášených místních referend, kterou vede Ministerstvo vnitra, je dostupná na webových stránkách www.mvcr.cz, konkrétně zde: [Občanské aktivity - Ministerstvo vnitra](#).

Právo občanů sdružovat se v politických stranách a politických hnutích

Rejstřík politických stran a politických hnutí vedený Ministerstvem vnitra je veřejný seznam, do kterého se zapisují nebo vyznačují zákonem stanovené údaje týkající se politických stran a politických hnutí. Rejstřík politických stran a politických hnutí je občanům České republiky přístupný, mj. i na webových stránkách Ministerstva vnitra. Každý má právo do něj nahlížet, pořizovat si kopie a výpisy.

V roce 2022 bylo nově zaregistrováno celkem 9 politických stran a 21 politických hnutí a výmaz byl proveden u celkem 3 politických stran a 6 politických hnutí. K 31. prosinci 2022 bylo v rejstříku politických stran a politických hnutí zapsáno celkem 289 subjektů, z toho 116 politických stran a 173 politických hnutí.

Seznam politických stran a politických hnutí je přístupný na webových stránkách [Rejstřík politických stran a hnutí – Ministerstvo vnitra](#)

statistiky

STATISTIKY

Státní občanství

Ministerstvo vnitra, které vykonává působnost na úseku státního občanství České republiky podle zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále ZoSO), eviduje za rok 2022 z pozice věcně a místně příslušného správního orgánu I. stupně celkem:

- **4 789 žádostí o udělení státního občanství České republiky** (tzv. klasická naturalizace ve smyslu § 11 a následujících ZoSO), což oproti roku 2021 představuje nárůst o téměř 25 %;
- **47 žádostí o udělení státního občanství České republiky zvláštním způsobem** (dle § 28 a § 29 ZoSO);
- **14 prohlášení o nabytí státního občanství České republiky** v souvislosti se svěřením dítěte do náhradní péče (dle § 36 ZoSO).

Za rok 2022 Ministerstvo vnitra rovněž eviduje celkově vyšší zájem cizinců o problematiku udělování státního občanství České republiky

(např. formou dotazů potenciálních žadatelů), a to zejména v souvislosti s ruskou agresí na Ukrajině.

Na základě rozhodnutí Odboru veřejné správy Ministerstva vnitra nabylo státní občanství České republiky v roce 2022 celkem **3 949 osob udělením** (z více než třetiny se jednalo o státní občany Ukrajiny), **47 osob zvláštními formami udělení** a **19 prohlášením** podle § 36 ZoSO. V roce 2022 vydalo Ministerstvo vnitra z pozice správního orgánu I. stupně také 151 zamítavých rozhodnutí a 324 usnesení o zastavení řízení.

Na základě rozhodnutí krajských úřadů a úřadů městských částí v Praze (dále KÚ) nabylo **1 827 osob státní občanství České republiky na základě dalších forem prohlášení**.

V roce 2022 tedy státní občanství České republiky nabylo celkem **5 842 osob**. Podrobné údaje k nabývání státního občanství (data k 18. 1. 2023) vyplývají z tabulky níže.

Příslušný správní orgán	Ustanovení ZoSO	Počet osob, které nabyly občanství
OVS MV	Udělení § 11 a násl. ZoSO	3 949
	Udělení § 28 ZoSO	44
	Udělení § 29 ZoSO	3
	Prohlášení § 36 ZoSO	19
	Celkem OVS MV	4 015
KÚ	Prohlášení § 31 ZoSO	854
	Prohlášení § 32 ZoSO	147
	Prohlášení § 34 ZoSO	5
	Prohlášení § 35 ZoSO	821
	Celkem KÚ	1 827
Celkem Česká republika	5 842	

Zdroj: Ministerstvo vnitra

Obyvatelstvo

Občané

Podle údajů vedených v informačním systému evidence obyvatel, jehož správcem je Ministerstvo vnitra, bylo v roce 2022 v České republice **10 235 413 občanů**.¹⁰ Z toho 5 229 808 žen (51,1 %) a 5 005 605 mužů (48,9 %). Meziročně počet občanů klesl o 14 620 (tj. o 0,1 %).

V roce 2022 bylo Odborem správních činností Ministerstva vnitra přijato a vyřízeno celkem 509 žádostí o zprostředkování kontaktu (Na základě písemné žádosti občana staršího 15 let lze zprostředkovat kontakt s jiným občanem České republiky po jeho jednoznačné identifikaci. Ministerstvo vnitra předá kontaktované

osobě písemný kontakt na osobu, která ji hledá). Jak lze vidět v níže uvedené tabulce a grafu, jedná se o nejvyšší počet přijatých žádostí od roku 2014. Z celkového počtu 509 bylo 342 žádostí kladně vyřízeno a kontakt byl zprostředkován, resp. osobě bylo zasláno sdělení o tom, že ji žadatel hledá. Ve zbývajících případech nebylo možné kontakt zprostředkovat, a to z důvodu úmrtí, nebo měla hledaná osoba ukončený pobyt na území České republiky anebo bylo žadatelem poskytnuto příliš málo údajů, které by vedly k úspěšnému dohledání kontaktované osoby.

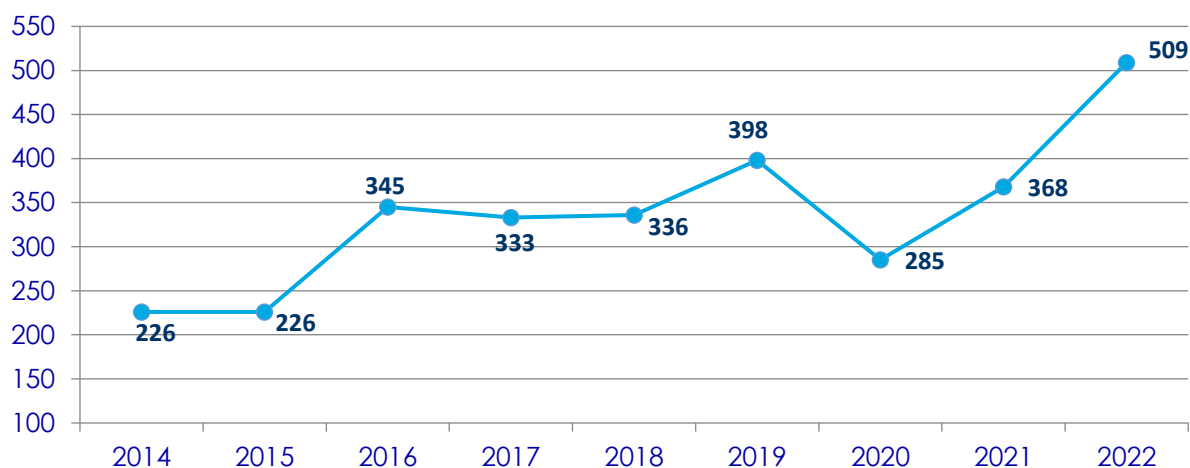
Počet žádostí o zprostředkování kontaktu v roce 2022

	Četnost žádostí		Četnost uhrazeno	
	abs.	rel.	abs.	rel.
2014	226	9,5 %	113 000	11,4 %
2015	226	9,5 %	113 000	11,4 %
2016	345	14,5 %	172 500	17,5 %
2017	333	14,0 %	166 500	16,9 %
2018	336	14,2 %	168 000	17,0 %
2019	398	21,4 %	199 000	21,4 %
2020	285	13,3 %	142 500	16,3 %
2021	368	16,5 %	184 000	20,1 %
2022	509	21,4 %	254 500	25,8 %
Celkem	2373	100,00%	987 500	157,8 %

Zdroj: Ministerstvo vnitra

¹⁰ Občany rozumíme obyvatelstvo s českou státní příslušností.

Počet žádostí o zprostředkování kontaktu

Zdroj: Ministerstvo vnitra

Registr obyvatel

V souvislosti s přijetím zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci, ve znění pozdějších předpisů, byly v roce 2022 realizovány úpravy registru obyvatel a s jeho provozem souvisejících komponent. Jedná se především o rozšíření položkové skladby registru obyvatel o následující referenční údaje:

- rodné příjmení,
- pohlaví,
- omezení svéprávnosti,
- rodinný stav nebo registrované partnerství,
- datum skončení platnosti osobních identifikačních dokladů.

Dále je subjektu údajů umožněno zapsat si do registru obyvatel prostřednictvím Portálu občana další údaje:

- kontaktní údaje, tj. telefonní číslo pro veřejnou mobilní telefonní síť a adresu elektronické pošty pro zasílání zvoleného okruhu informací,
- sériové číslo, vydavatel a platnost kvalifikovaného certifikátu pro elektronický podpis.

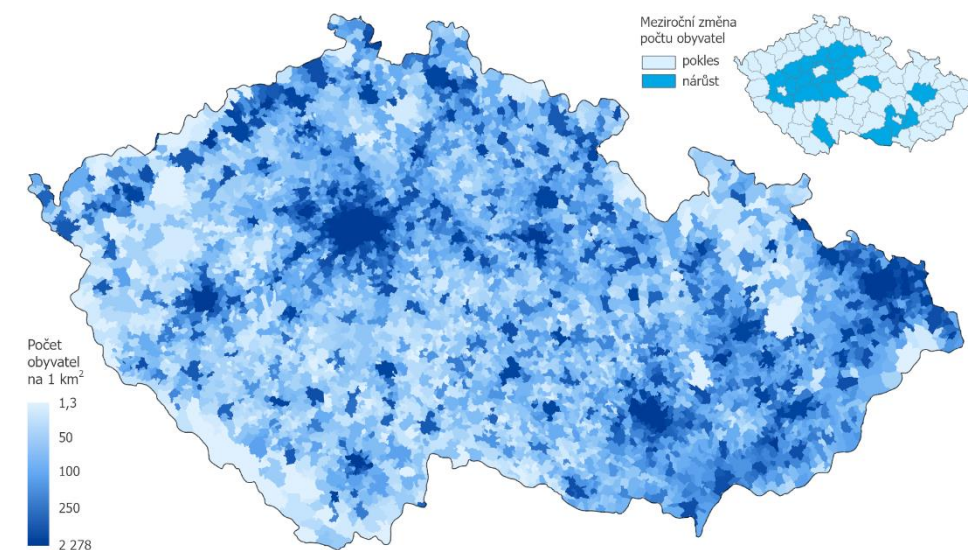
Údaje o kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis slouží k ověření, zda kvalifikovaný

certifikát pro elektronický podpis, na jehož základě podepisující vytvořil uznávaný elektronický podpis na dokumentu, patří podepisujícímu, tedy subjektu údajů. V případě ověření uvedené skutečnosti, lze následně požadavek na úředně ověřený podpis na dokumentu, který je opatřen tímto uznávaným elektronickým podpisem, považovat za splněný (více § 6 odst. 2 zákona č. 12/2020 Sb.).

S účinností od 1. února 2022 jsou v registru obyvatel nově vedeny údaje i těch identifikačních dokladů, které nejsou elektronicky čitelné. Uvedené výrazně zjednoduší a ulehčí proces vyřizování některých záležitostí osob, které je třeba pro provedení úkonu ztotožnit v registru obyvatel, avšak nejsou držiteli elektronicky čitelného dokladu (např. držitelé občanských průkazů typu knížka, občané Evropské unie).

Dalším úspěšně dokončeným projektem roku 2022 je rozšíření služby umožňující obcím výdej údajů z registru obyvatel a agendového informačního systému evidence obyvatel rovněž o výdej dat z agendového informačního systému cizinců (tzv. změnové sestavy). Prostřednictvím aktualizovaného formuláře, který byl z prostředí Portálu veřejné správy převeden do prostředí CzechPOINT@office, mohou obce žádat zároveň i o údaje o cizincích, a to i podle jednotlivých kritérií (přihlášení k pobytu, změna pobytu apod.).

Mapa meziroční změny počtu obyvatel za rok 2022

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva vnitra

Cizinci

Informativní přehled Ministerstva vnitra o cizincích se zaevidovaným přechodným či trvalým pobytem ukazuje, že v České republice na konci roku 2022 přesáhl počet cizinců jeden milion osob (celkem **1 116 154 cizinců – z toho 334 154 s trvalým pobytem a 782 000 s přechodným pobytem**). Oproti konci roku 2021 se jedná o nárůst o 455 305 osob. V kategorii trvalého pobytu převažovali muži (175 901

mužů oproti 158 253 ženám). Naproti tomu je počet osob s přechodným pobytem v opačném genderovém rozdělení (412 300 žen vůči 369 700 mužů). Mezi cizinci pobývajícími legálně na území České republiky převažují občané třetích zemí (888 806 osob, tj. 80 %) nad občany členských států Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska (227 348 osob, tj. 20 %.

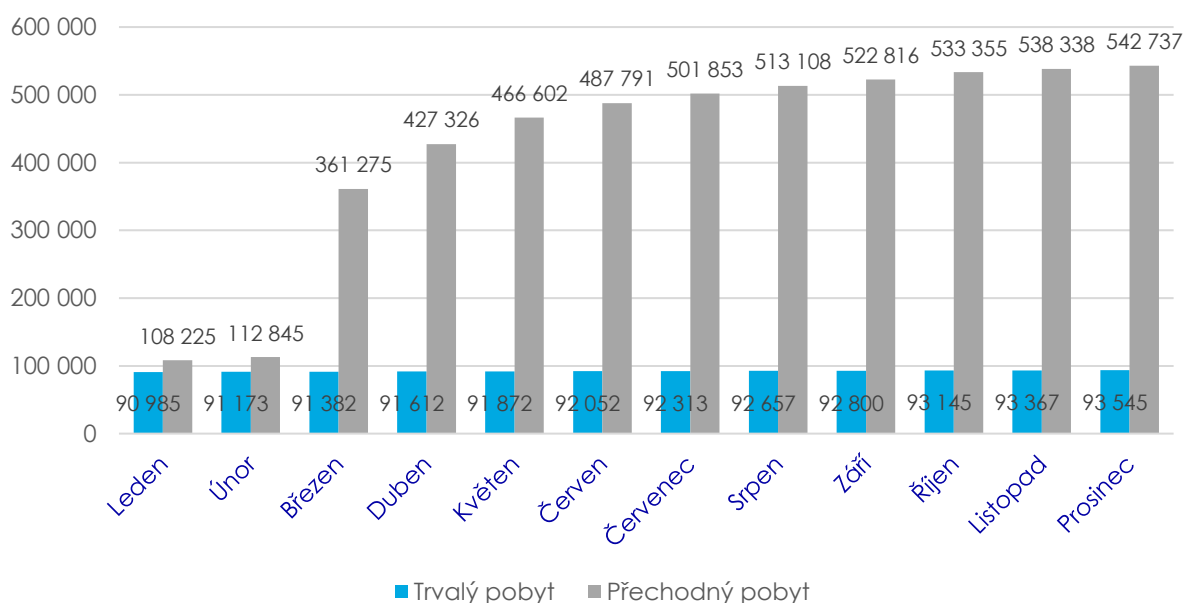
Vývoj počtu cizinců celkem (trvalý pobyt + přechodný pobyt) dle dat Ministerstva vnitra

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
441 536	451 923	467 562	496 413	526 811	566 931	595 881	634 790	660 849	1 116 154
	+10 387	+15 639	+28 851	+30 398	+40 120	+28 950	+38 909	+26 059	+455 305

Enormní nárůst počtu cizinců byl v roce 2022 způsoben zejména válečným konfliktem na Ukrajině, kdy Česká republika ihned po jeho vypuknutí na konci února 2022 začala přijímat válečné uprchlíky. Ukrajinců s přechodným pobytem tedy skokově přibýlo v březnu (jenom za březen 2022 Česká republika přijala 248 430

uprchlíků a počet Ukrajinců s přechodným pobytem se zvýšil na 361 275 oproti 112 845 osobám s přechodným pobytem v únoru 2022). Na konci roku 2022 bylo v České republice již celkem 542 737 Ukrajinců s přechodným a 93 545 s trvalým pobytem. Tato národnost tedy, stejně jako v roce 2021, u nás tvoří nejpočetnější skupinu cizinců.

Vývoj počtu Ukrajinců v roce 2022 v jednotlivých měsících

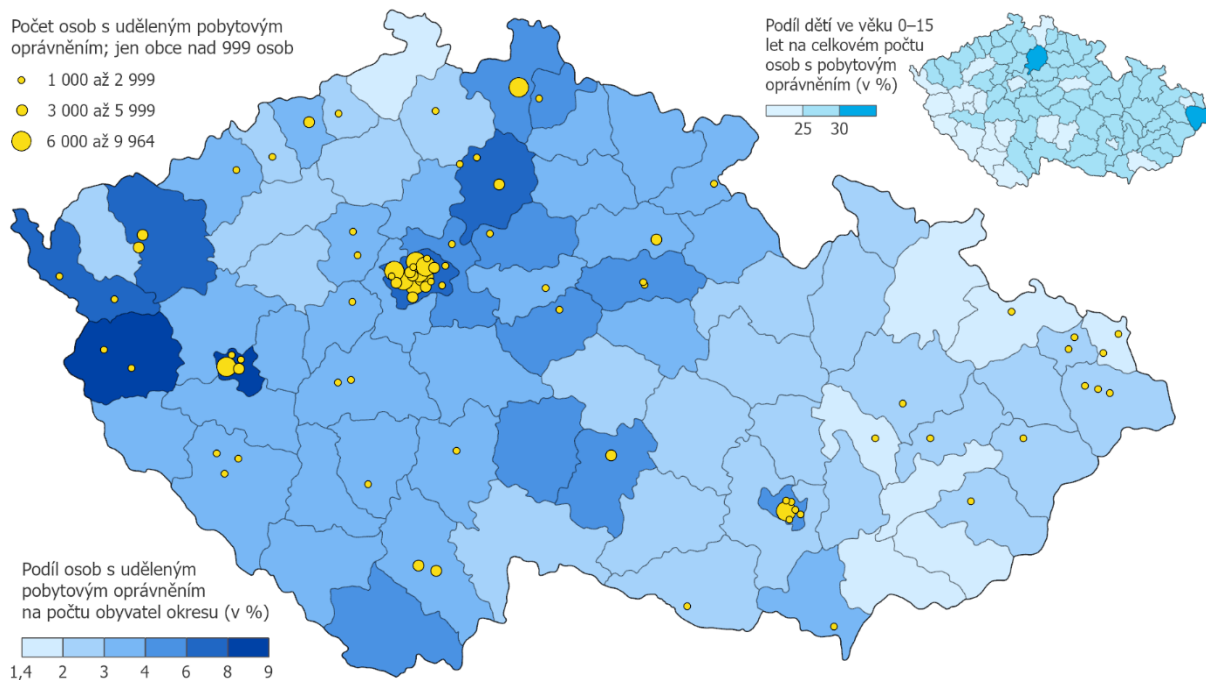
Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva vnitra

V souvislosti s válkou na Ukrajině vzrostl i celkový počet osob s pobytovým oprávněním (nejedná se pouze o osoby se státní příslušností Ukrajiny). Všem zmíněným osobám bylo uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění.

Na konci roku 2022 došlo k rozhodnutí o možnosti prodloužení dočasné ochrany pro Ukrajince o jeden rok, a to v rámci tzv. **Lex Ukrajina IV** (posléze schváleného v lednu roku 2023). Uprchlíci z Ukrajiny, kteří utekli do České republiky před ruskou agresí a získali zde dočasnou ochranu, mají možnost jejího prodloužení až do 31. března 2024. Současná dočasná ochrana, která se prokazuje tzv. vízovým štítkem, končí všem 31. března 2023. Vzhledem k vývoji konfliktu nyní nelze předpokládat, že by se uprchlíci mohli v blízké době vrátit zpět

do svých domovů a mohou si pobytové oprávnění prodloužit až do konce března 2024. Vzhledem k množství osob, jichž se tato změna týká, se celý proces prodloužení dočasné ochrany rozloží do několika etap. Prodloužení totiž spočívá ve vylepení tzv. vízového štítku, při kterém je nutná osobní přítomnost na pracovišti Ministerstva vnitra. Proto se Ukrajinci, kteří mají zájem nadále pobývat v České republice, musí do 31. března 2023 nejprve elektronicky zaregistrovat. Poté získají přidělení termínu k osobní návštěvě konkrétního pracoviště, na kterém jim bude vyznačen nový vízový štítek. K tomu se budou muset dostavit nejpozději do 30. září 2023. Pokud se uprchlíci nezaregistrují, případně se v určeném termínu nedostaví k vyznačení štítku, dočasná ochrana jim zanikne.

Mapa podílu cizinců s uděleným pobytovým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině

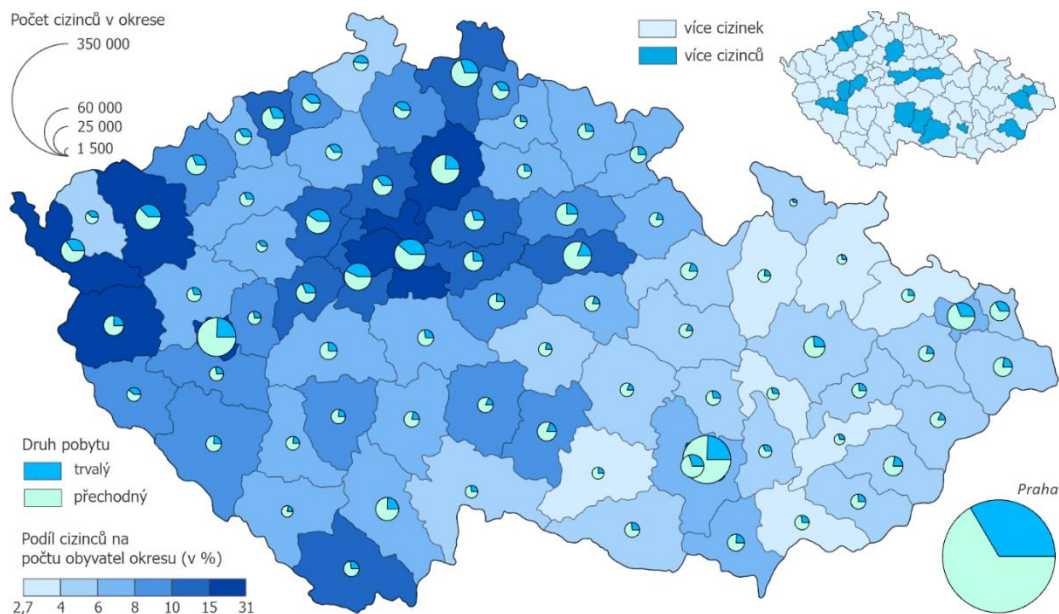
Zdroj: <https://www.mvcr.cz/clanek/statistika-v-souvislosti-s-valkou-na-ukrajine-archiv.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>

Nejpočetnější národnosti	Počet na konci roku 2022 (celkem)	Z toho s trvalým pobytem	Z toho s přechodným pobytem	Celkem oproti roku 2021
Ukrajinci	636 282	93 545	542 737	+439 407
Slováci	117 265	62 344	54 921	+2 635
Vietnamci	66 340	55 105	11 235	+1 489
Rusové	43 498	23 783	19 715	-1 867
Rumuni	19 724	6 335	13 389	+918
Poláci	17 884	11 285	6 599	-52
Bulhaři	17 673	7 192	10 481	+378
Němci	14 032	4 633	9 399	-760

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva vnitra: Informativní přehledy cizinců se zaevidovaným přechodným či trvalým pobytem na území České republiky. Data jsou dostupná k 31. 12. daného roku, dostupné z: www.mvcr.cz/clanek/cizinci-s-povolenym-pobytem

Mapa podílu cizinců na počtu obyvatel okresu (%) k 31. 12. 2022

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva vnitra.

Migrace

Legální migrace

Mezi cizinci pobývajícími legálně na území České republiky převažují občané třetích zemí (888 806 osob, tj. 80 %) nad občany členských států Evropské unie, Evropského hospodářského společenství a Švýcarska (227 348 osob, tj. 20 %).

Mezinárodní ochrana

V roce 2022 požádalo o mezinárodní ochranu v ČR celkem **1 694 osob**, což je ve srovnání s rokem 2021 o 281 více, tedy nárůst o 20 %. Nejčastěji se jednalo o státní příslušníky Ukrajiny (280), Turecka (236), Ruské Federace (157), Gruzie (138), Vietnamu (128), Moldavska (94), Uzbekistánu (88), Afghánistánu (61), Sýrie (50) a Běloruska (46).

Nelegální migrace

V roce 2022 bylo na území České republiky zjištěno celkem **29 235 osob při nelegální migraci**. V porovnání s rokem 2021 došlo ke zvýšení o 18 065 osob., tj. o 161,7 %. Při tranzitní nelegální migraci přes území České republiky bylo odhaleno celkem 21 852 osob, kdy v meziročním porovnání shodných období došlo k vysokému nárůstu o 20 522 osob (1 643 %). Celkem

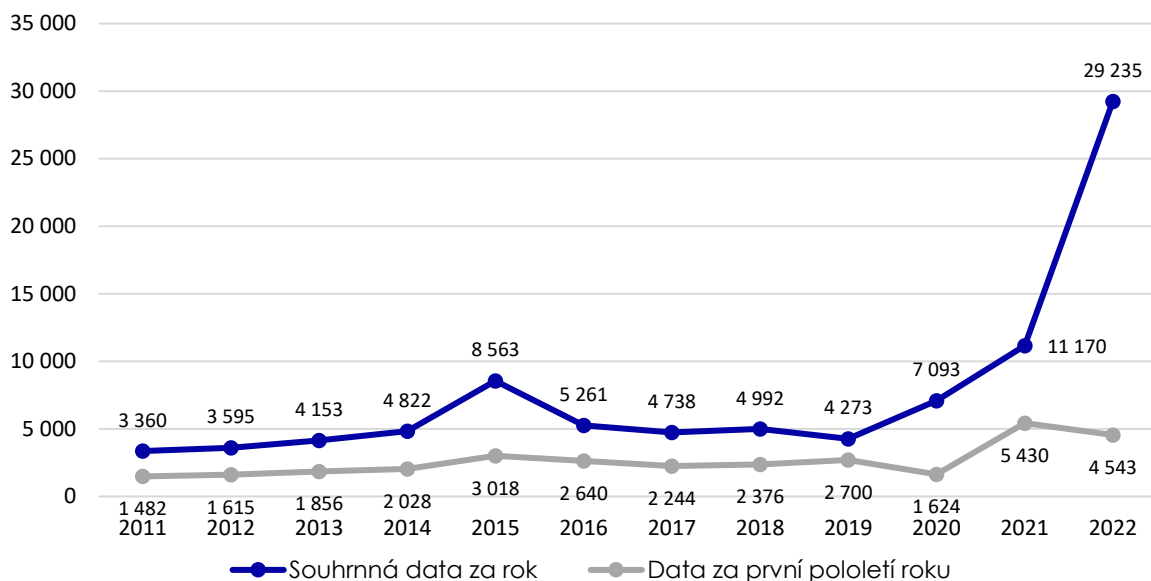
21 539 osob (99 %) bylo zjištěno na pozemní hranici a 213 osob při příletech na vzdušné hranici. Nejvíce bylo zjištěno občanů Sýrie (20 387 osob, tj. 38,6 %), Turecka (487 osob, tj. 29,6 %) a Afghánistánu (224 osob, tj. 10 %). Z celkového počtu migrantů, kteří vstoupili do České republiky nelegálně, se jednalo nejčastěji o státní příslušníky Sýrie (20 981), Ukrajiny (2 850), Moldavska (1 010), Turecka (772) a Gruzie (309). **Nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici, tj. pouze v rámci mezinárodních letišť ČR, se týkala celkem 201 cizinců.**

Návraty

V roce 2022 (k 31. prosinci) odcestovalo z České republiky do země původu v rámci programu asistovaných dobrovolných návratů organizovaným Ministerstvem vnitra celkem **334 osob**. Správa uprchlických zařízení poskytla v roce 2022 asistenci při návratu 14 osob. Mezinárodní organizace pro migraci (International Organization for Migration) asistovala v roce 2022 u celkem 262 návratů do země původu. V rámci **nuceného návratu** odcestovalo v roce 2022 z ČR do země původu celkem **369 osob**.

Vývoj nelegální migrace v České republice

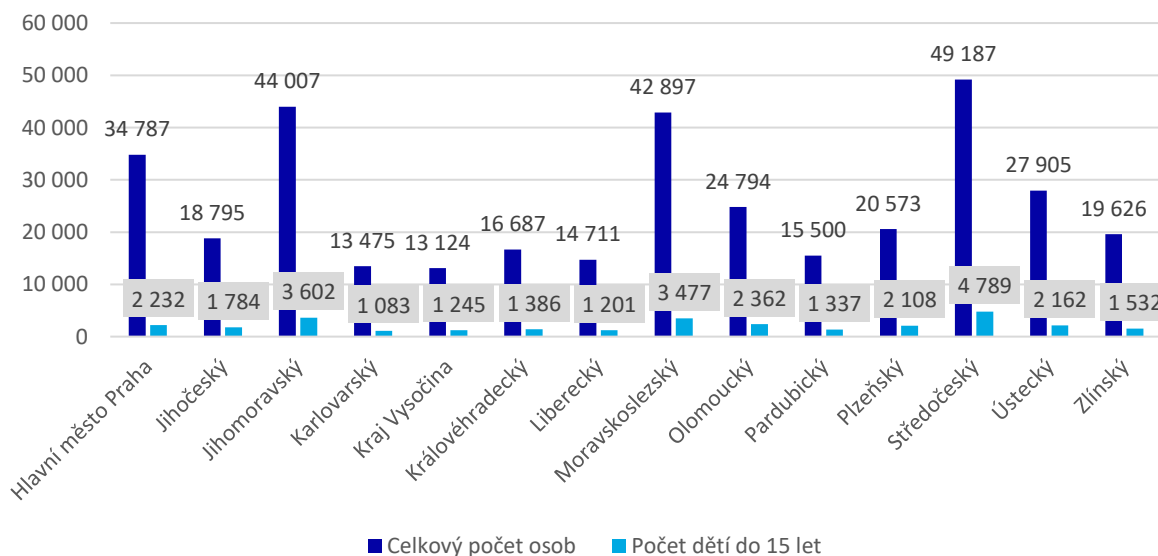
Zdroj: Ministerstvo vnitra

Osoby s trvalým pobytem na ohlašovných

Trvalý pobyt na ohlašovných (tj. na obecních/městských úřadech) mají osoby, kterým byl zpravidla ve správním řízení zrušen údaj o místě trvalého pobytu (obvykle se jedná o zrušení adresy místa trvalého pobytu na žádost vlastníka nemovitosti; může se ovšem jednat i o lidi bez domova). Na ohlašovných nebydlí, slouží jim ovšem například jako kontaktní

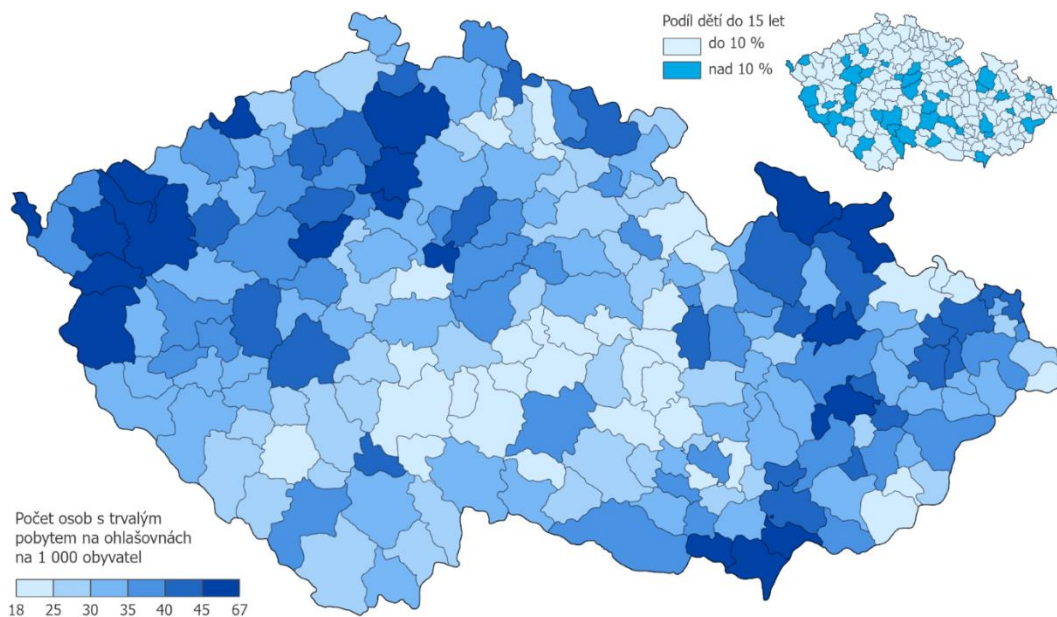
adresa pro písemnosti. Počet těchto osob byl k 1. 1. 2023 celkem **356 068**. Dalších 16 921 osob bylo přihlášeno na zvláštní matrice Úřadu MČ Brno-střed. Nejvíce osob bylo přihlášeno ve Středočeském, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji.

Počet osob s trvalým pobytem na ohlašovných v krajích a v hlavní město Praze (k 1. 1. 2023)

Zdroj: Ministerstvo vnitra

Počet osob s trvalým pobytem na ohlašovnách na 1 000 obyvatel SO ORP, 2022

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva vnitra.

Státní hranice České republiky

V roce 2022 pokračovaly podle harmonogramu udržovací práce na státních hranicích se Spolkovou republikou Německo (katastry obcí Rozvadov, Třemešné, Bělá nad Radbuzou, Rybník, Nemanice, Všeruby, Chudenín, Hamry a Železná Ruda) a Rakouskou republikou (katastry obcí Jaroslavice, Hrádek, Dyjákovice, Hevlín a Hrabětice), které zahrnují především odstranění nedostatků ve vyznačení státních hranic (doplnění chybějících hraničních znaků, kontrola jejich správné polohy geodetickými měřeními, narovnání a napřímení šikmých nebo vyvrácených hraničních znaků).

Ministerstvo vnitra v roce 2022 připravilo podklady nezbytné k realizaci veřejné zakázky na údržbu a další práce na státních hranicích pro roky 2024 až 2027.

V roce 2022 byl dále (podobně jako v minulosti) doplňován a aktualizován informační systém www.statnihranice.eu, který je využíván laickou i odbornou veřejností, státní správou a samosprávou.

Státní symboly a jejich užívání

Ministerstva vnitra eviduje za rok 2022 v souvislosti s ruskou agresí na Ukrajině značný nárůst počtu dotazů k legálnosti vyvěšování státních vlajek cizích států, zejména pak státní vlajky Ukrajiny. V rámci metodické činnosti aktualizovalo Ministerstvo vnitra v roce 2022 své

stanovisko ke zmíněné problematice na webu Ministerstva vnitra. Celé stanovisko je k dispozici zde <https://www.mvcr.cz/clanek/statni-symboly-ceske-republiky.aspx>.

Osobní doklady – občanské průkazy

Úřady obcí s rozšířenou působností a Ministerstvo vnitra vydaly v roce 2022 dohromady 1 405 227 ks občanských průkazů, z toho 152 413 ks ve zkrácené lhůtě (tj. 10,85 %). Nad rámec vydání bylo ještě vydáno 1 237 dočas-

ných občanských průkazů. První občanský průkaz si v roce 2022 převzalo celkem 75 948 občanů, kteří dosáhli věku 15 let. V roce 2022 následně došlo na úseku občanských průkazů a cestovních dokladů k plné digitalizaci žádostí o vydání dokladů.

Úřady s nejvyšším a nejnižším počtem vydaných občanských průkazů v roce 2022

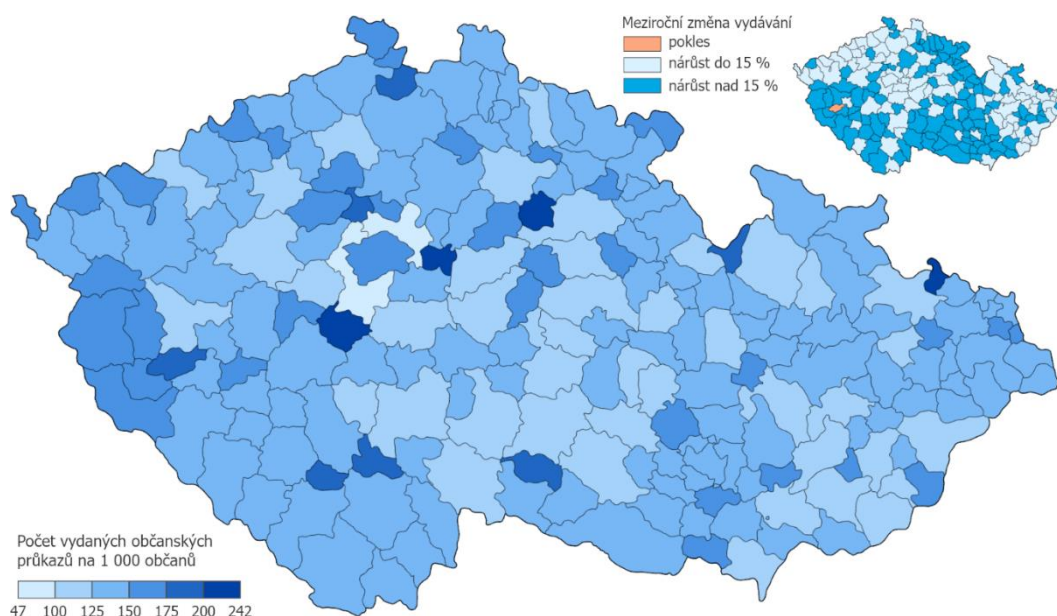
Úřad ORP (nebo MČ Prahy)		Počet vydání	Úřad ORP (nebo MČ Prahy)		Počet vydání
1.	Brno	52 286	1.	Pacov	1 312
2.	Ostrava	41 174	2.	Nepomuk	1 412
3.	Plzeň	24 351	3.	Horažďovice	1 436
4.	České Budějovice	21 864	4.	Králíky	1 521
5.	Olomouc	21 617	5.	Železný Brod	1 526
6.	Praha 4	20 505	6.	Rýmařov	1 800
7.	Liberec	19 267	7.	Konice	1 826
8.	Praha 6	18 538	8.	Votice	1 838
9.	Hradec Králové	16 675	9.	Vítkov	1 877
10.	Ústí nad Labem	16 357	10.	Bystřice pod Hostýnem	1 923

Zdroj: Ministerstvo vnitra

Od roku 2020 dochází k pozvolnému nárůstu počtu vydaných občanských průkazů. Důvodem je jak obměna občanských průkazů u dříve narozených populačně silných ročníků, tak i vy-

dání nových občanských průkazů silnější generaci narozené po roce 2007. Nejvíce dokladů bylo vydáno v největších městech, tj. v Praze, resp. v městských částech, Brně, Ostravě, Plzni, Českých Budějovicích a Olomouci.

Počet vydaných občanských průkazů na 1000 obyvatel SO ORP, 2022

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva vnitra.

Osobní doklady – cestovní doklady

Úřady obcí s rozšířenou působností vydaly v roce 2022 dohromady celkem **996 265 ks cestovních** pasů (z toho 63 257 ks ve zkrácené lhůtě). Ve srovnání s loňským rokem se jedná o více jak dvojnásobek počtu vydaných do-

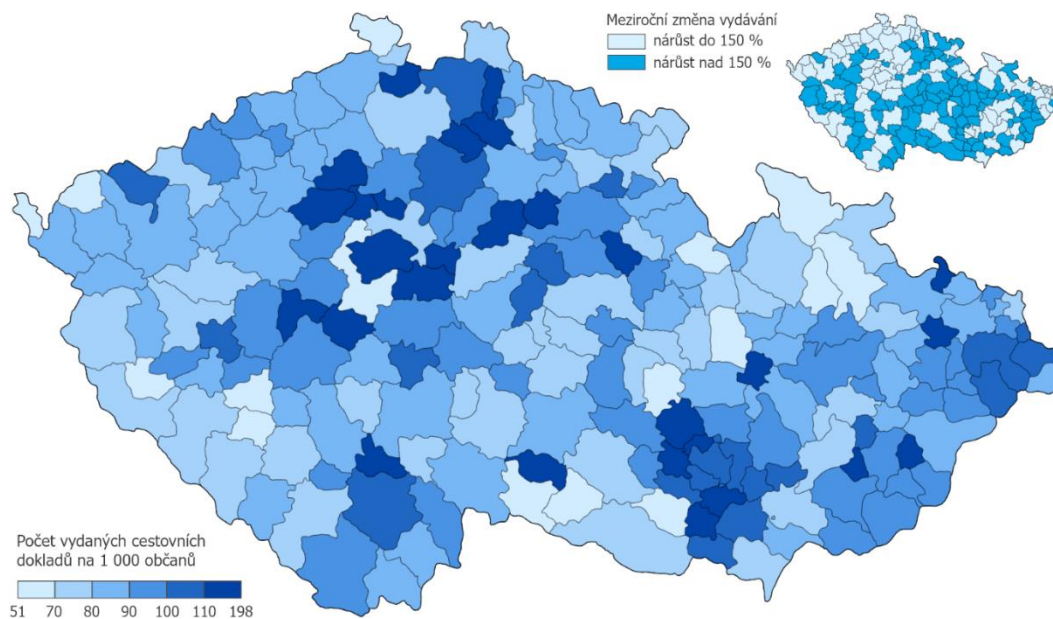
kladů. Důvodem většího zájmu o cestovní doklady bylo uvolnění restrikcí v oblasti cestování v souvislosti s koncem pandemie covid-19. Z celkového počtu vydaných cestovních dokladů připadá více jak třetina (konkrétně 392 007) na děti mladší 15 let.

Úřady s nejvyšším a nejnižším počtem vydaných cestovních dokladů v roce 2022

Úřad ORP (nebo MČ Prahy)		Počet vydání	Úřad ORP (nebo MČ Prahy)		Počet vydání
1.	Brno	41 220	1.	Horáždovice	686
2.	Ostrava	26 791	2.	Pacov	707
3.	Plzeň	18 774	3.	Nepomuk	724
4.	České Budějovice	17 211	4.	Králíky	745
5.	Praha 6	17 202	5.	Kraslice	847
6.	Olomouc	16 040	6.	Horšovský Týn	911
7.	Praha 4	15 908	7.	Rýmařov	986
8.	Liberec	14 522	8.	Vítkov	1 052
9.	Hradec Králové	12 884	9.	Vodňany	1 082
10.	Kladno	11 942	10.	Železný Brod	1 102

Zdroj: Ministerstvo vnitra

Počet vydaných cestovních dokladů na 1 000 obyvatel SO ORP, 2022

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva vnitra.

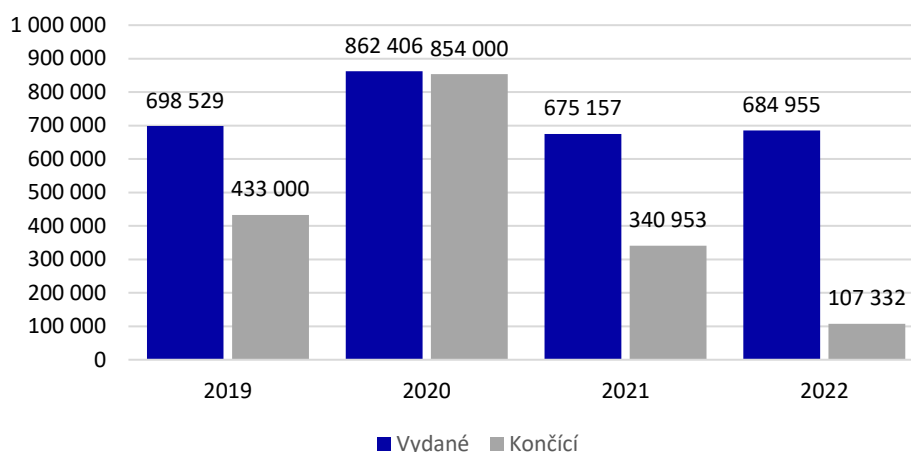
Agenda řidičů a registr vozidel

Řidičské průkazy

V roce 2022 bylo vydáno celkem **684 955 řidičských průkazů**, tj. o 9 798 více než v předchozím roce. Z toho bylo 53 106 vydáno ve zrychleném režimu s poplatkem, 596 ve zrychleném režimu bez poplatku, 259 095 v normálním režimu s poplatkem a 372 158 v normálním režimu bez poplatku.

Končících řidičských průkazů bylo v roce 2022 pouze 107 332, tedy o 233 621 méně oproti roku 2021.

Porovnání počtu vydaných a končících ŘP v letech 2019, 2020, 2021 a 2022

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstvo dopravy, 2022

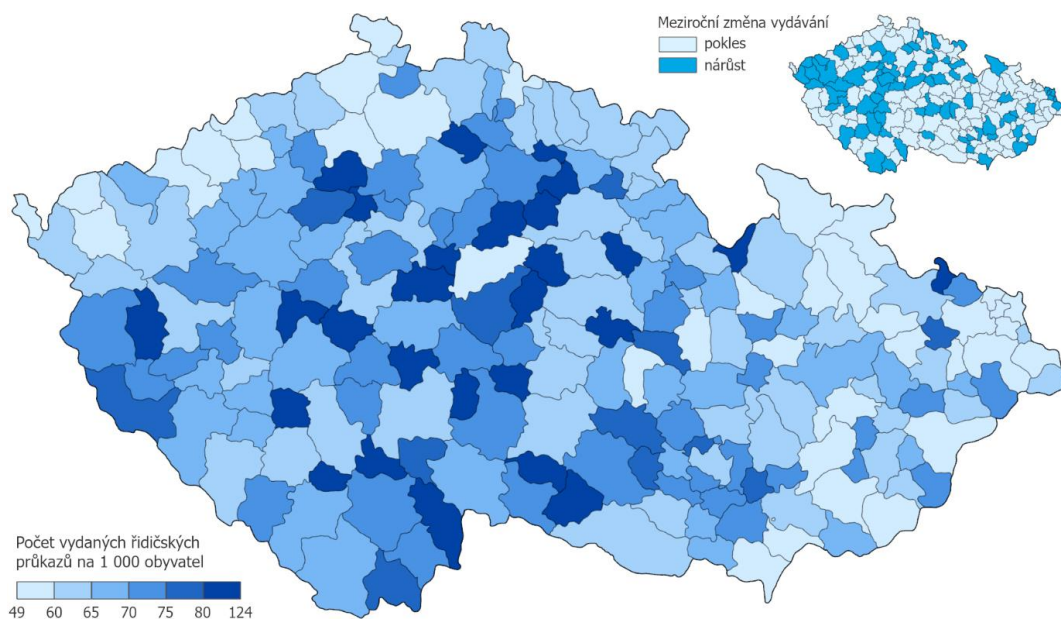
Věk držitelů řidičského průkazu dle krajů

Kraj	30 a méně	31 až 40	41 až 50	51 až 60	61 a více	Celkem
Hlavní město Praha	1 393	2 707	2 921	1 882	4 138	13 041
Jihočeský	815	1 110	1 239	1 128	2 899	7 191
Jihomoravský	1 200	2 206	2 244	1 800	5 207	12 657
Karlovarský	315	508	551	475	1 008	2 857
Královéhradecký	648	892	836	812	2 313	5 501
Liberecký	480	699	798	690	1 824	4 491
Moravskoslezský	1 179	1 867	1 772	1 786	3 970	10 574
Olomoucký	747	936	1 023	896	2 397	5 999
Pardubický	586	797	851	711	2 110	5 055
Plzeňský	707	1 042	1 016	891	2 358	6 014
Středočeský	1 602	2 621	2 974	2 265	5 415	14 877
Ústecký	874	1 403	1 562	1 364	3 010	8 213
Vysočina	629	841	867	884	2 385	5 606
Zlínský	711	916	925	861	1 843	5 256
Celkem	11 886	18 545	19 579	16 445	40 877	107 332

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstvo dopravy, 2022

Počet vydaných řidičských průkazů na 1000 obyvatel SO ORP, 2022

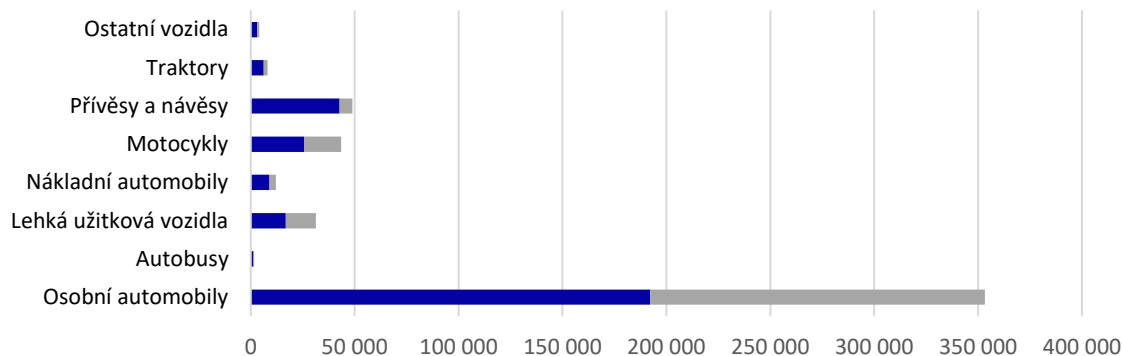
Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstvo dopravy.

Registr vozidel

V roce 2022 bylo v registru vozidel zapsáno celkem **502 120 vozidel**, což je oproti roku 2021 pokles o 41 602 vozidel. Postupně se tak vyrovnává

propad z předchozího roku. Z celkového počtu bylo 296 845 zcela nových, zbytek tvořila vozidla ojetá.

Celkový přehled registru vozidel za rok 2022

	Osobní automobily	Autobusy	Lehká užitková vozidla	Nákladní automobily	Motocykly	Přívěsy a návěsy	Traktory	Ostatní vozidla
■ Nová vozidla	192 087	1 215	16 908	8 988	25 561	42 705	6 276	3 105
■ Ojetá vozidla	161 186	330	14 487	3 130	17 868	6 225	1 827	872

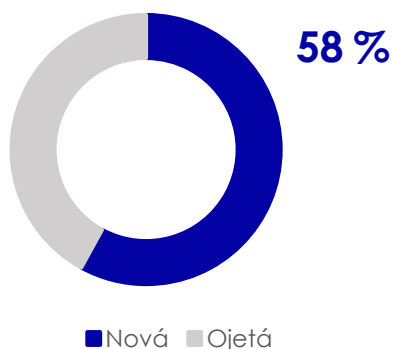
Podle statistik Svazu dovozců automobilů se počet silničních vozidel meziročně rozrostl o 189 183 ks (+2,21 %) na celkových 8 747 712.

Vozový park v České republice rovněž soustavně stárne. Za rok znovu zestárl o 0,36 roku na průměrné stáří 18,94 roků. Od roku 2011 již vozový

park zestárl o více než tři a půl roku. U osobních automobilů se průměrné stáří zvýšilo na 15,93 roku. Osobních vozidel bylo dle Svazu dovozců

automobilů k 31. prosinci 2022 registrováno 6 425 417 ks (meziročně + 132 292 ks, 2,10 %).¹¹

Podíl nových a ojetých vozidel registrovaných v roce 2021

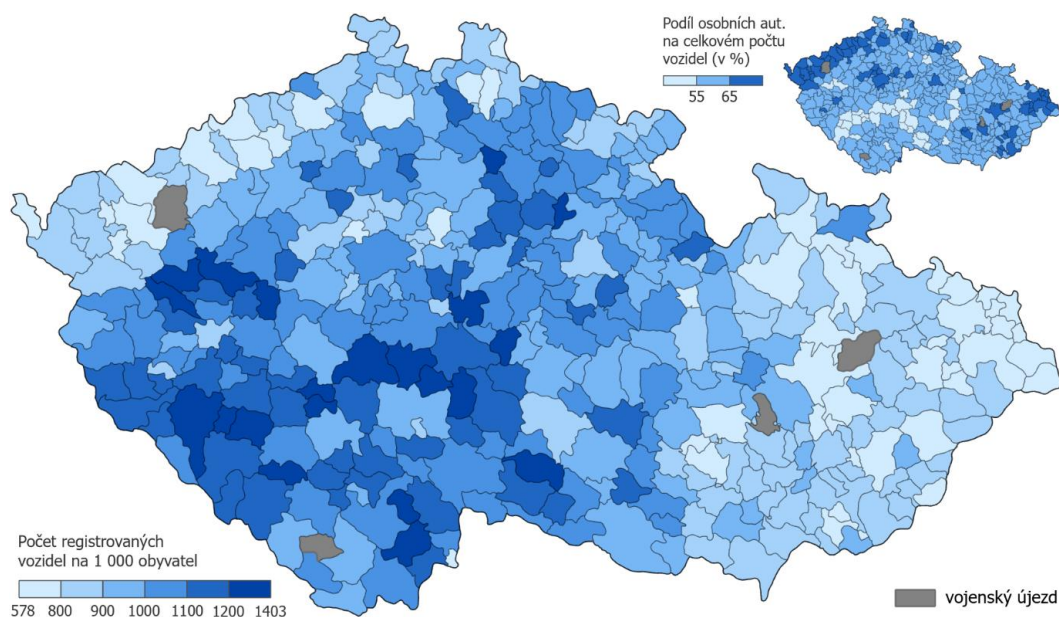

6 293 125
celkový počet osobních vozidel

8 558 529
celkový počet silničních vozidel

502 120
vozidla registrovaná v roce 2022

Počet registrovaných osobních automobilů na 1000 obyvatel ORP, k závěru roku 2022

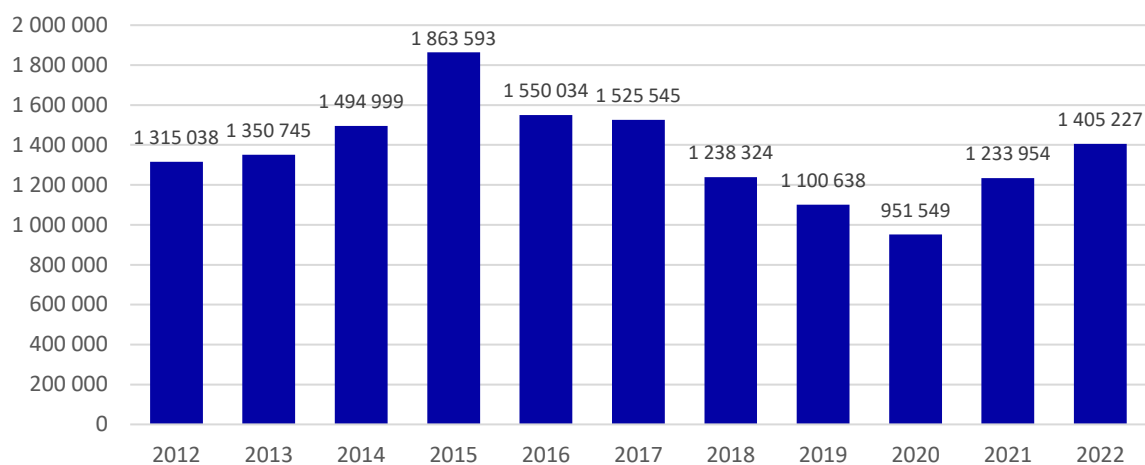
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat Ministerstva dopravy.

¹¹ <https://portal.sda-cia.cz/stat.php?v#rok=2022&me-sic=12&kat=stav&vyb=&upr=&obd=m&jine=false&lang=CZ&str=vpp>

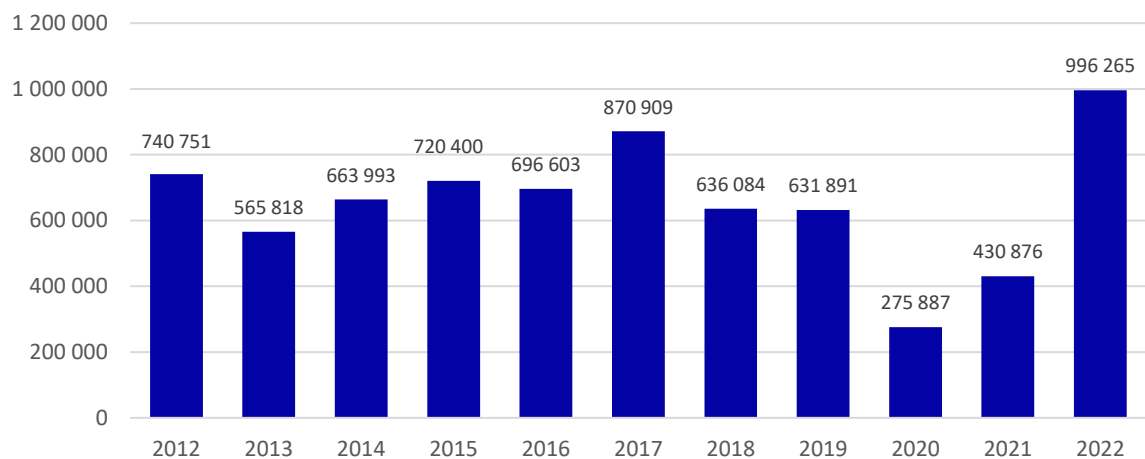

Porovnání v letech

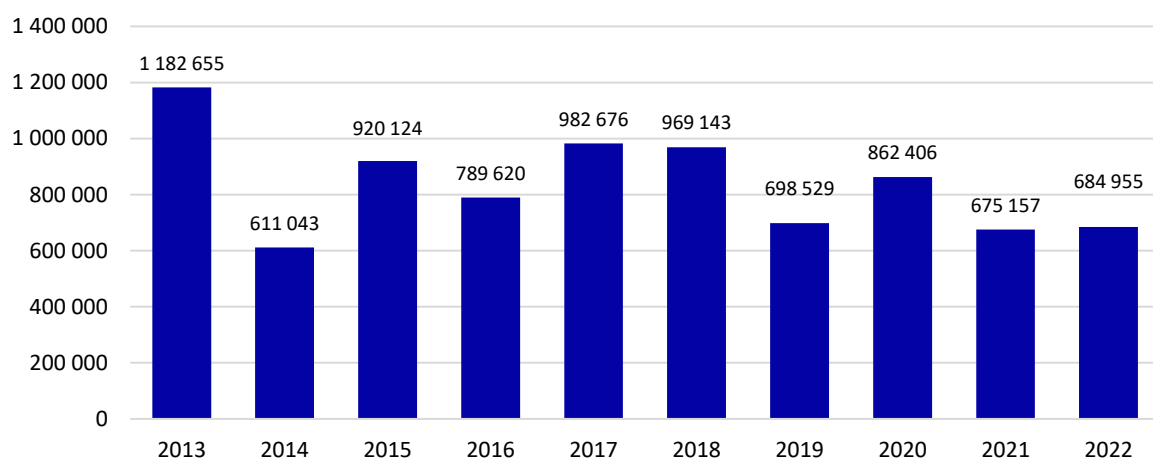
Počet vydaných občanských průkazů (2012 až 2022)

Počet vydaných cestovních dokladů (2012 až 2022)

Počet vydaných řidičských průkazů (2013 až 2022)

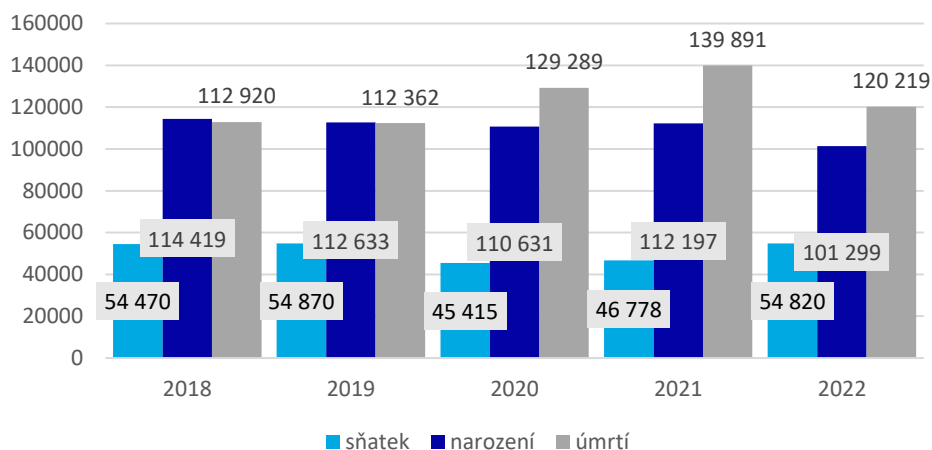

Matriční agenda

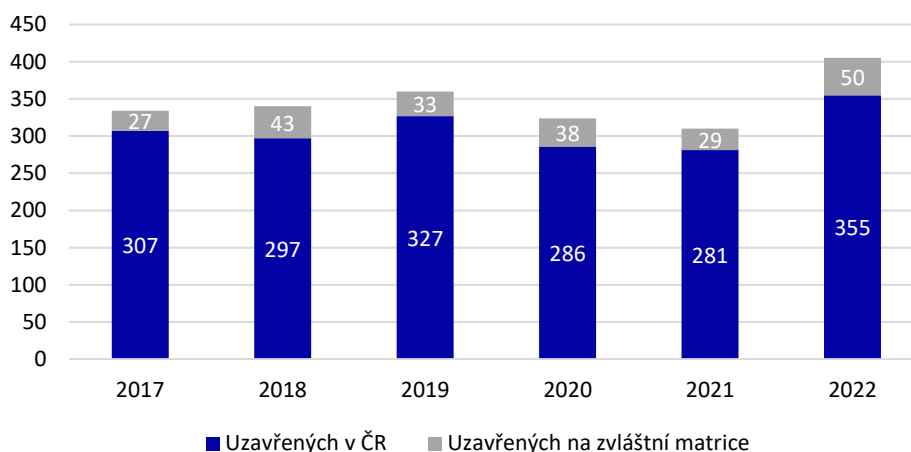
V roce 2022 došlo ke zrušení matričního úřadu **Zavlekov** (Plzeňský kraj). Od 1. ledna 2022 tak vykonávalo matriční působnost celkem 1 269 matričních úřadů. Ministerstvo vnitra v průběhu roku 2022 připravilo návrh zákona, kterým se mění zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Návrh zákona, který rozsáhlým způsobem

novelizuje stávající právní úpravu, a to nejen v souvislosti se zavedením tzv. matričního informačního systému, v roce 2023 bude procházet standardním legislativním procesem. Ministerstvo vnitra dále v roce 2022 pracovalo na přípravě matričního informačního systému. Souběžně byly shromažďovány podklady pro přípravu Národního standardu pro elektronické vedení matriky.

Počet prvozápisů matričních událostí obyvatel ČR v porovnání let 2018, 2019, 2020, 2021 a 2022

Počet uzavřených registrovaných partnerství v České republice v letech 2017 až 2022

Zdroj: ČSÚ, Ministerstvo vnitra

Stavební agenda

Stavební úřady

Podle dat Ústavu územního rozvoje pracovalo v roce 2022 **na stavebních úřadech celkem 3 429 úředních osob**. Šlo o nízký pokles oproti roku 2021, kdy na nich pracovalo 3 470 úředních osob. Celkem 2 114 z nich mělo v roce 2022 nad 10 let praxe. Dalších 405 mělo mezi 5 a 10 lety praxe.

Celkem se vydalo **15 571 územních rozhodnutí**, posouzení vlivů na životní prostředí však obsahovalo jen 35 územních rozhodnutí. Oproti roku 2021 došlo k drobnému nárůstu vydání územních rozhodnutí o 19. **Územních souhlasů bylo vydáno 40 137**. Meziročně se jednalo o pokles o 3 722 územních souhlasů.

Název úkonu	Počet celkem
Počet vydaných územních rozhodnutí	15 571
Počet vydaných společných povolení pro jednu nebo pro soubor staveb	22 050
Počet vydaných územních souhlasů	40 137
Počet vydaných společných územních souhlasů a souhlasů s provedením ohlášeného stavebního záměru	25 806
Počet vydaných souhlasů s ohlášením	11 082
Počet vydaných stavebních povolení	11 928
Počet vydaných kolaudačních souhlasů	35 951
Počet vydaných kolaudačních rozhodnutí	3 311

U vydaných společných povolení byl v případě jednotlivých staveb v 61 případech zpracován dokument vlivů na životní prostředí; u souboru staveb v 11 případech. Meziročně se jednalo o pokles. **Stavebních povolení bylo v roce 2022**

Bytová výstavba a stavební produkce

Dle dat ČSÚ byla v roce **2022 zahájena výstavba celkem 42 242 bytů**, v tom nová výstavba činila celkem 39 149 bytů, u zbývajících celkem 6 093 bytů jde o změnu dokončených staveb, tj. nástavby či přístavby. Z celkového počtu bytů bylo 20 109 v rodinných domech a 15 189 v bytových domech; ve zbytku se jednalo o nebytové budovy. V roce 2022 bylo **dokončeno celkem 39 398 bytů** zahájených

vydáno celkem 11 928. Oproti roku 2021 došlo k poklesu o 241 vydaných stavebních povolení. **Pokud jde o kolaudační souhlasy, v roce 2022 jich bylo vydáno 35 951**. Meziroční nárůst činil 439 kolaudačních souhlasů.

v předchozích letech. V tom nová výstavba činila celkem 34 631 bytů, u dalších 4 767 bytů se jednalo o nástavby či přístavby, z toho bylo celkem 20 151 dokončených bytů v rodinných domech a 14 203 v bytových domech. Nejvíce bytů bylo zahájeno a dokončeno ve Středočeském kraji a v hl. m. Praze, nejméně v Karlovarském kraji.

Výstavba bytů v České republice v roce 2022

	Zahájené byty			Dokončené byty		
	Nová výstavba	Nástavba nebo přístavba	Celkem	Nová výstavba	Nástavba nebo přístavba	Celkem
Hl. m. Praha	5 869	621	6 490	6 051	524	6 575
Středočeský	6 771	780	7 551	7 137	751	7 888
Jihočeský	1 639	342	1 981	1 820	193	2 013
Plzeňský	2 533	278	2 811	2 278	241	2 519
Karlovarský	663	182	845	599	323	922
Ústecký	1 438	509	1 947	1 187	155	1 342
Liberecký	1 118	326	1 444	818	228	1 046
Královéhradecký	1 415	250	1 665	1 589	227	1 816
Pardubický	1 800	286	2 086	1 568	279	1 847
Vysočina	1 557	216	1 773	1 545	268	1 813
Jihomoravský	4 979	1 011	5 990	4 068	601	4 669
Olomoucký	1 788	467	2 255	2 329	214	2 543
Zlínský	1 517	227	1 744	1 483	160	1 643
Moravskoslezský	3 062	598	3 660	2 159	603	2 762
Celkem	36 149	6 093	42 242	34 631	4 767	39 398

Zdroj: ČSÚ

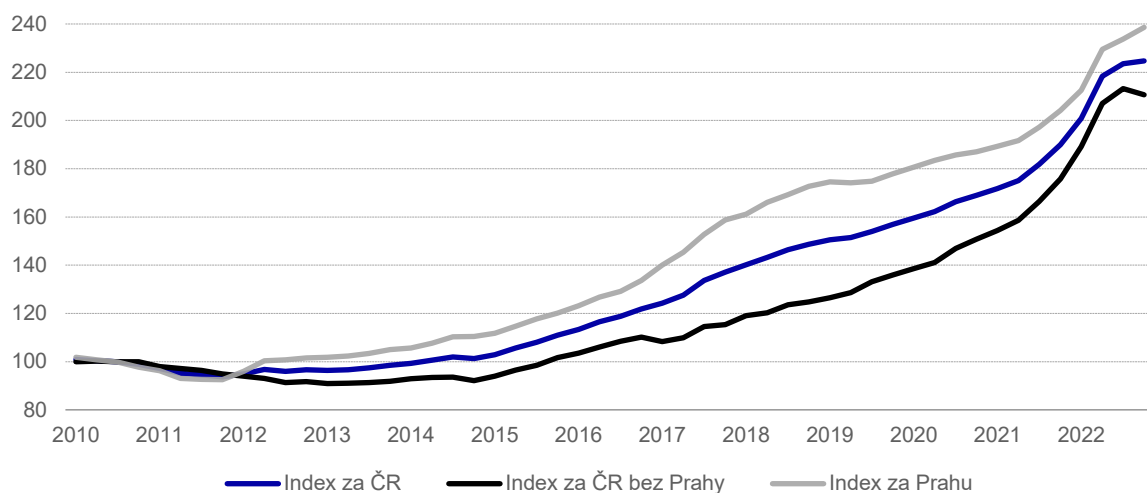
Dle ČSÚ byla stavební produkce v roce 2022 o 2,6 % vyšší než v předchozím roce a k růstu přispělo jak pozemní, tak inženýrské stavitelství. Produkce v pozemním stavitelství se zvýšila o 2,4 % (příspěvek +1,7 p. b.), inženýrské stavitelství meziročně vzrostlo o 3,3 % (příspěvek +0,9 p. b.). Stavební podniky s 50 a více zaměstnanci v roce 2022 v tuzemsku uzavřely celkem 78 940 stavebních zakázek a meziročně se tento počet nezměnil. Celková hodnota zakázek se meziročně zvýšila o 14,2 % a činila 331,4 mld. Kč běžných cen. Stavební úřady v roce 2022 vydaly celkem 86 049 stavebních povolení, což představovalo meziroční pokles o 5,4 %. Počty povolení klesly na nové výstavbě, větší pokles nastal na změnách dokončených staveb. Počty povolení klesly ve všech kategoriích výstavby a pokles byl ovlivněn také

vyšší základnou předchozího roku. Nejvíce povolení bylo vydáno ve Středočeském, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji. Orientační hodnota povolených staveb dosáhla v roce 2022 celkem 515,1 mld. Kč a meziročně klesla o 1,2 %. Orientační hodnota klesla díky nové výstavbě inženýrských staveb, kde v červenci 2021 vzrostla více než trojnásobně zásluhou vydání stavebního povolení na výstavbu metra trasy D.¹²

S Indexem nabídkových cen bytů pracuje ČSÚ, který porovnává vývoj ceny bytů k výchozímu roku 2010 (hodnota indexu = 100). Z trendu vývoje je patrný strmý růst cen bytů v posledních pěti letech. Za poslední dekádu se v hl. m. Praze index ceny bytů blíží svému dvojnásobku (v roce 2022 byl na hodnotě (228,6).

¹² https://www.czso.cz/docu-ments/11350/165171481/csta020623_komen-tar.pdf/d7bd5420-e7db-4cc5-a74a-aa43d24a840c?version=1.0

Vývoj indexu nabídkových cen bytů

Zdroj: ČSÚ – https://www.czso.cz/csu/czso/ceny_bytu

Živnostenská agenda

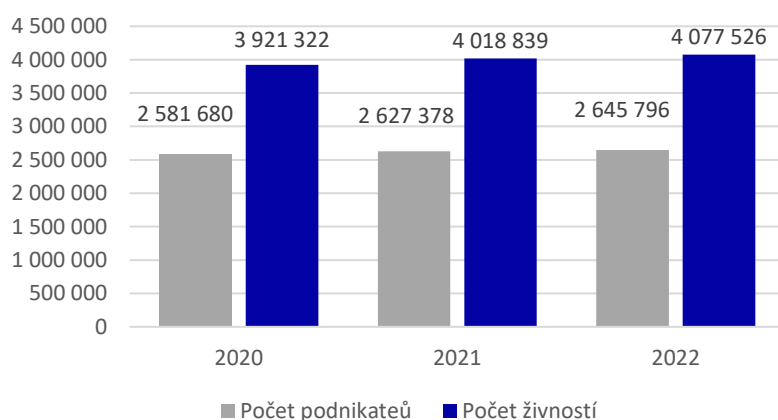
Podle dat Ministerstva průmyslu a obchodu bylo v roce 2022 **celkem platných 4 077 526 živnostenských oprávnění (meziroční nárůst o 58 687)**. Pokračoval trend ve zvyšování počtu podnikatelů. Ze 4 077 526 živnostenských oprávnění jsou u 3 124 694 držitelé fyzické osoby a u 952 832 právnické osoby. V České republice rovněž podniká 111 693 cizinců, kteří jsou držitelé celkem 151 244 živnostenských oprávnění.

Za rok 2022 **přibylo celkem 18 418 podnikatelů**. Stejně jako u živností nárůst nijak nevybočuje z tempa předchozích let. Celkový počet již dosáhl výše **2 645 796 podnikatelů** (2 111 733

fyzických osob a 534 063 právnických osob). Počet podnikatelů každým rokem roste. Za posledních 10 let se počet podnikajících zvýšil o 327 106.

Nejvíce podnikajících subjektů na 1 000 obyvatel se nachází v hl. městě Praze (646 živnostenských oprávnění, dále ŽO, 459 podnikatelů), Jihozápadním (390 ŽO, 250 podnikatelů), Jihozápadním (376 ŽO a 232 podnikatelů) a Libereckém kraji (366 ŽO a 235 podnikatelů). Naopak nejméně v Ústeckém (311 ŽO a 196 podnikatelů) a Moravskoslezském kraji (315 ŽO a 198 podnikatelů) a v Kraji Vysočina (336 ŽO a 205 podnikatelů).

Porovnání počtu podnikatelů a živnostenských oprávnění v letech 2020, 2021 a 2022

387,34

živnostenských oprávnění
na 1 000 obyvatel

251,34

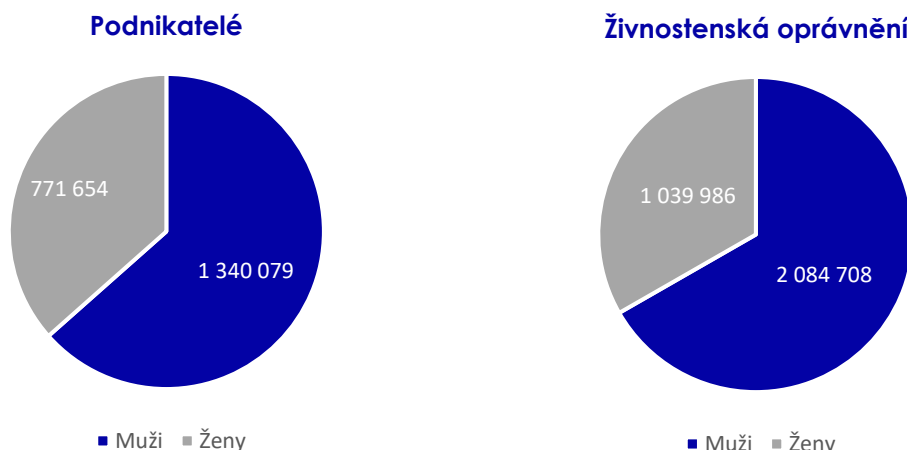
podnikatelů
na 1 000 obyvatel

1,54

živnostenských oprávnění
na jednoho podnikatele

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva průmyslu a obchodu

Počet podnikajících fyzických osob a živnostenských oprávnění dle pohlaví, 2022

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva průmyslu a obchodu

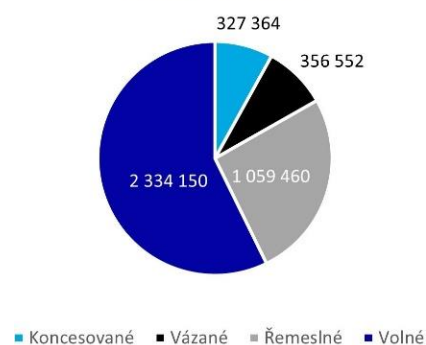
V České republice podniká přes 100 000 **cizinců** (konkrétně 111 693, tj. o 9 271 cizinců více, než v roce 2021), kteří jsou držiteli celkem **138 346 živnostenských oprávnění**. Oproti roku 2020 jejich počet vzrostl o 4 619 podnikatelů a 7 191 živnostenských oprávnění. Data opět nijak nevybočují z trendu předchozích let. Nejvíce podnikajících cizinců představují Ukrajinci

(30 978 osob – meziroční nárůst o 5 316), Slovinci (22 983 – meziroční nárůst o 1 423) a Vietnamci (20 745 osob – meziroční nárůst o 161). Nejvíce cizinců podniká v hl. m. Praze a ve Středočeském a Ústeckém kraji. Naopak nejméně podnikajících cizinců mají Kraj Vysočina a Olomoucký kraj.

Počty podnikatelů a živností fyzických osob dle krajů

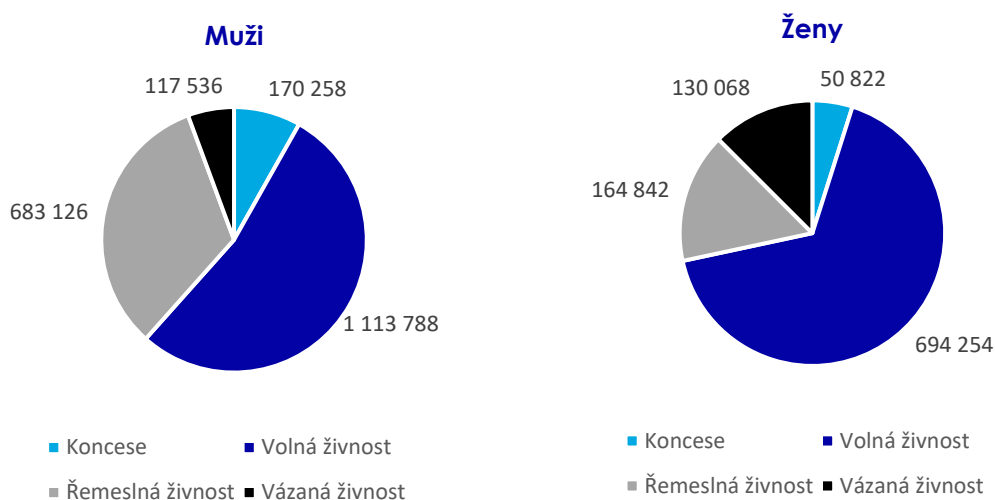
	Živnostník	Živnostník cizinec	Podnikatel	Podnikatel cizinec
Hl. m. Praha	828 095	57 868	587 757	46 540
Středočeský	505 859	18 509	327 139	13 491
Jihočeský	232 755	4 392	146 876	3 087
Plzeňský	204 386	9 318	131 196	6 448
Karlovarský	100 485	7 857	63 804	4 911
Ústecký	247 817	12 766	156 179	8 267
Liberecký	159 909	4 193	102 612	2 831
Královéhradecký	203 774	3 999	125 930	2 820
Pardubický	178 672	3 771	110 496	2 737
Vysočina	169 193	2 515	103 210	1 754
Jihomoravský	462 441	12 071	296 273	9 042
Olomoucký	206 435	3 671	131 142	2 568
Moravskoslezský	369 455	7 319	232 094	5 040
Zlínský	208 250	2 995	131 088	2 157

Podíl živnostenských oprávnění dle typu živnosti, 2022

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva průmyslu a obchodu

Počet živnostenských oprávnění pro fyzické osoby podle typů živností a dle pohlaví

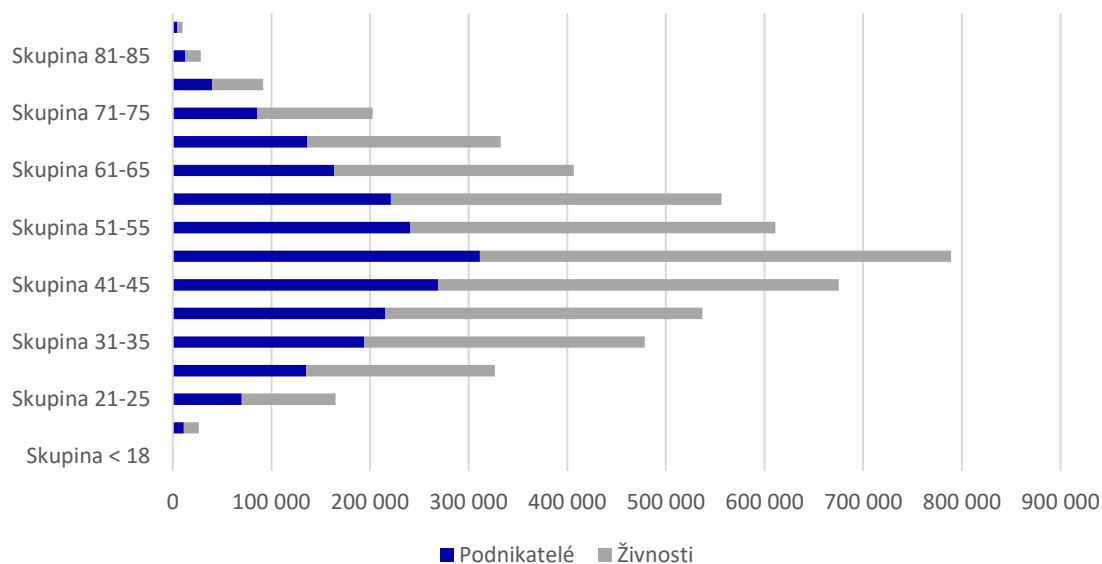

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva průmyslu a obchodu

Nejvíce fyzických osob, jak mužů, tak žen podniká v tzv. **volných živnostech**, které jsou provozovány na základě pouhého ohlášení živnostenskému úřadu a nevyžadují prokazování žádné odborné ani jiné způsobilosti. Druhým nejčastějším typem podnikání jsou řemeslné

činnosti, které vyžadují splnění všeobecných požadavků stanovených zákonem a prokázání odborné způsobilosti. Nejvyšší počet podnikajících osob je ve věku od 41 do 55 let a s věkem se jejich počet snižuje.

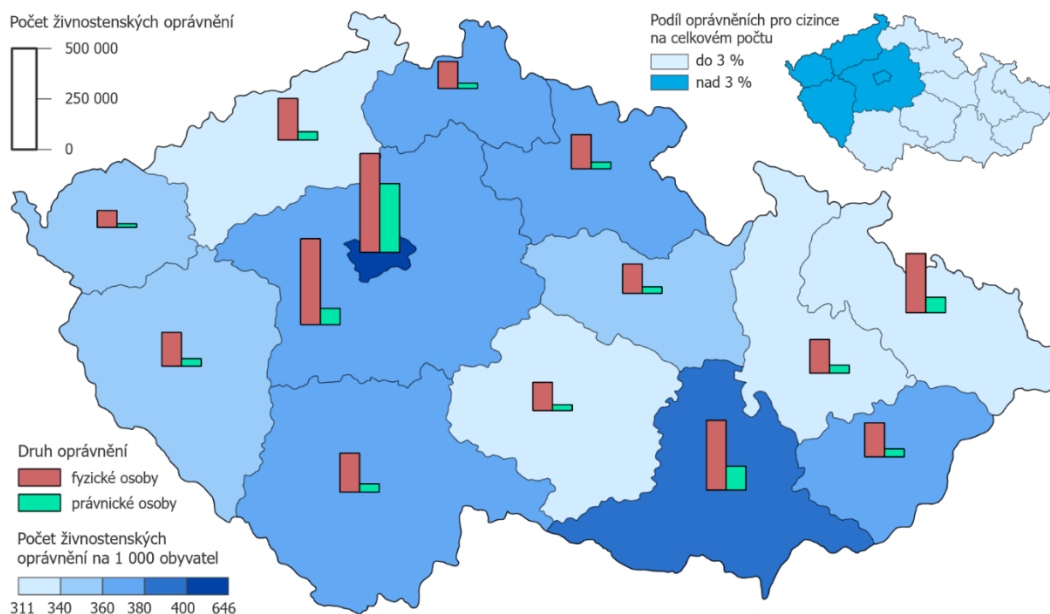
Počet podnikajících fyzických osob a živnostenských oprávnění dle věkové struktury

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva průmyslu a obchodu.

Počet vydaných živnostenských oprávnění na 1000 obyvatel kraje, 2022

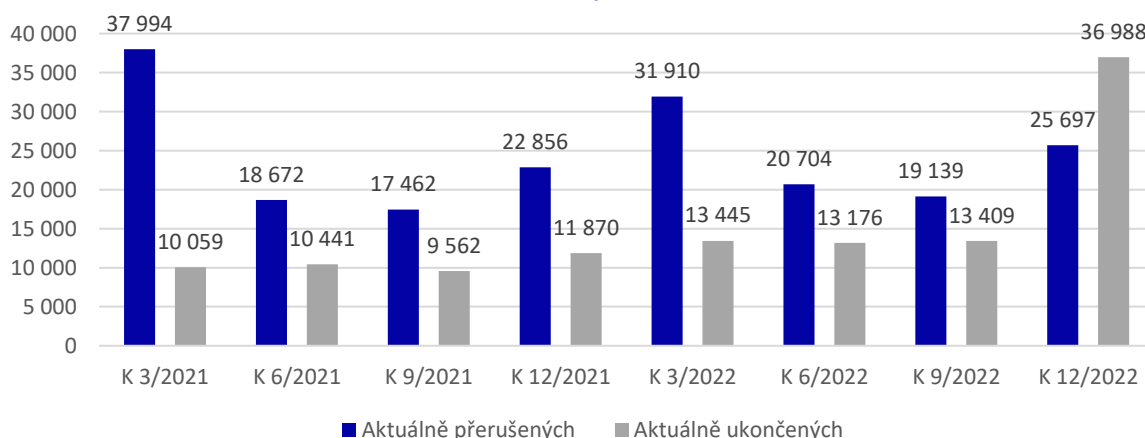

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva průmyslu a obchodu.

V průběhu roku 2022 nedocházelo k výraznějším výkyvům v počtu podnikatelů s přerušenu nebo ukončenou činností. Data v roce 2022 kopírovala trendy z předchozích let. Nejvíce podnikatelů s přerušenu činností bylo zaznamenáno tradičně v prvním čtvrtletí roku (celkem **31 910**). Oproti předchozím letům byl však zaznamenán výrazný nárůst podnikatelů, kteří

v posledním čtvrtletí ukončili svou činnost (celkem **36 988**). Lze se domnívat, že tento výrazný nárůst ukončení činnosti souvisel s avizovanou povinností zřízení datové schránky pro komunikaci se státem a pro podávání daňového přiznání.

Počty podnikatelů s přerušenu nebo ukončenou činností (čtvrtletní výpisy z rejstříku), 2021 a 2022

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva průmyslu a obchodu.

Veřejné sbírky

V roce 2022 bylo zahájeno 552 veřejných sbírek. Oproti roku 2021 se jedná o nárůst o necelých 10 %. Z uvedeného počtu bylo 232 veřejných sbírek (tj. více než 40 %) osvědčeno za účelem pomoci Ukrajině v souvislosti s probíhající ruskou agresí. Veřejné sbírky za tímto účelem pořádají zejména různé neziskové organizace, ale také obce či kraje (veřejnou sbírku má nebo měl osvědčenou Liberecký a Karlovarský kraj). Přehled osvědčených veřejných sbírek lze nalézt na webových stránkách

<https://aplikace.mvcr.cz/seznam-verejnych-sbirek/>.

V roce 2022 dále probíhaly přípravné práce k novele zákona č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách, ve znění pozdějších předpisů, které mají reflektovat jak závěry pracovní skupiny k veřejným sbírkám při Ministerstvu vnitra, tak závěry obdobné pracovní skupiny zřízené při Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace.

Lustrace

V roce 2022 bylo vydáno **1 392 lustračních osvědčení dle zákona č. 451/1991 Sb. a 17 osvědčení dle zákona č. 279/1992 Sb. Z celkem 1 409 žádostí bylo jen na 17 odpovězeno s pozitivním stanoviskem.** Oproti roku 2021 se zvýšil počet žádostí o 387, ale pozitivních lustračních osvědčení bylo pouze o 4 více.

Lustrační osvědčení je vydáno pro účely výkonu zákonem stanovených funkcí obsazovaných volbou, jmenováním nebo ustanovováním (do orgánů státní správy, armády, úřadů územních samosprávných celků, veřejnoprávních médií, státních podniků a organizací); osvědčuje, zda lustrovaná osoba byla nebo nebyla

v období od 25. února 1948 do 17. listopadu 1989: příslušníkem Sboru národní bezpečnosti zařazeným ve složce Státní bezpečnosti nebo evidována v materiálech Státní bezpečnosti jako spolupracovník ve smyslu zákona. Zákon se ovšem nevztahuje na občany narozené po 1. prosinci 1971. Od těchto občanů se nevyžaduje předložení lustračního osvědčení, ani čestné prohlášení.

Počet negativních stanovisek stále potvrzuje potřebu a aktuálnost řízení o udělení lustračních osvědčení.

Přestupky

Informační systém evidence přestupků

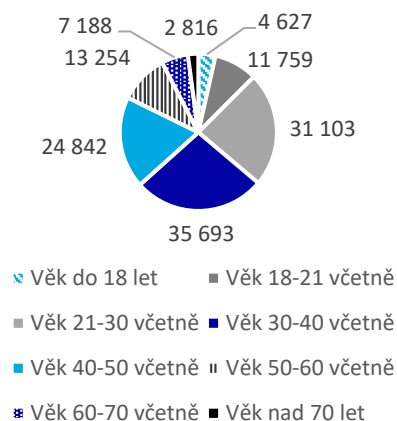
Informační systém evidence přestupků (ISEP) eviduje zapsané přestupky v rámci celkem devíti zákonů. V roce 2022 bylo do evidence zapsáno celkem **121 473 přestupků**, což je o 4 677 méně než v roce 2021. Současně bylo

zpracováno a vydáno **1 011 070 opisů** (meziročně nárůst o 167 808). Pokračuje stoupající trend v meziročním počtu vydaných opisů.

TOP 8 zemí dle počtu uložených přestupků občanům s cizí státní příslušností

Země	Počet
Ukrajina	4 486
Slovensko	3 865
Polsko	882
Rumunsko	657
Německo	542
Moldavsko	505
Vietnam	427
Bulharsko	412

Počty přestupků podle věku pachatele

Nejvíce přestupků bylo spácháno občany ve věku od **30 do 40 let (35 693 přestupků)** a od **21 do 30 let (31 103 přestupků)**. Naopak nejmenší podíl na přestupcích mají občané **nad 70 let (2 816 přestupků)**.

Celkem bylo uloženo 120 480 pokut (o 6 728 pokut méně, než v roce 2021). Naopak celková částka za udělené pokuty mírně vzrostla na **210 427 755 Kč** oproti 206 619 877 Kč z roku 2021. Nejvyšší počet pokut (52 778) byl udělen

za přestupky ve výši do 500 Kč. Naopak nejméně pokut bylo uděleno v hodnotě od 10 000 do 50 000 Kč (835).

Nejvyšší míra recidivy k počtu osob byla u přestupků proti majetku (12,82 %) a u přestupků proti veřejnému pořádku (12,48 %). Informační systém evidence přestupků v roce 2020 evidoval celkem **91 865 osob (tj. o 6 717 méně než v roce 2021)**, které spáchaly přestupek. Z toho **78 299 osob** mělo jen jeden záznam.

Počet zapsaných přestupků dle jednotlivých zákonů (právních předpisů)

Právní předpis	Počet
Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních	1 683
Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních ve znění zákona č. 13/2021 Sb.	274
Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních ve znění zákona č. 183/2017 Sb.	126
Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních ve znění zákona č. 229/2017 Sb.	9
Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích	6
Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění zákona č. 65/2017 Sb.	0
Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti	2
Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti ve znění zákona č. 451/2016 Sb.	0
Zákon č. 99/2004 Sb., o rybářství	1 181
Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích	104 594
Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích ve znění zákona č. 327/2021 Sb.	396
Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích ve znění zákona č. 417/2021 Sb.	49
Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky	171
Zákon č. 226/2013 Sb., o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh ve znění zákona č. 206/2019 Sb.	6
Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek	6 822
Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách	8 131
Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti	7
Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti ve znění zákona č. 183/2017 Sb.	2
Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění zákona č. 94/2021 Sb.	4 913
Zákon č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění covid-19 a o změně některých souvisejících zákonů	9
Zákon č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění covid-19 a o změně některých souvisejících zákonů ve znění zákona č. 39/2022 Sb.	1
Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě ve znění zákona č. 115/2020 Sb.	4
Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání ve znění zákona č. 501/2020 Sb.	199
Počet celkem zapsaných přestupků dle skutkových podstat, kde je zohledněna skutečnost, že jedno rozhodnutí o přestupku může obsahovat více skutkových podstat, které jsou v ISEP evidovány	128 585

Zdroj: Ministerstvo spravedlnosti, ISEP, 2022.

Tabulka zapsaných přestupků dle jednotlivých zákonů ukazuje, že nejvíce přestupků bylo, stejně jako v roce 2021, spácháno dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (**104 594 přestupků**). Tento zákon nahradil v roce 2017 zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Druhým nejčastějším přestupkem bylo porušení zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách (**8 131 přestupků**).

Oproti minulým letům, nebyl rok 2022 nijak zvláštní. S ohledem na probíhající konflikt

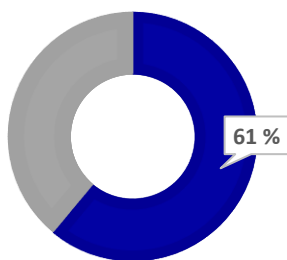
na Ukrajině se Ukrajinci dostali na první místo v počtu uložených přestupků občanů s cizí státní příslušností. Nejedná se však o žádný dramatický nárůst páchaných přestupků. Počet spáchaných přestupků občanů ukrajinské národnosti je spíše v přímé souvislosti s nárůstem uprchlíků z Ukrajiny, oproti jiným cizím státním příslušníkům. V této souvislosti eviduje Ministerstvo spravedlnosti i nárůst vydávání opisů v důsledku zjištění přestupkové recidivy v terénu.

Dopravní přestupky

V roce 2022 Ministerstvo dopravy **evidovalo celkem 379 403 přestupků a trestných činů, což je o 40 272 více než v roce 2021**. Z tohoto počtu bylo evidováno celkem 80 126 přestupků a trestných činů ženám – řidičkám, což činí 21,12 % všech evidovaných jednání. Rozdíly mezi jednotlivými kraji v poměru žen a mužů, kterým jsou evidována bodová jednání, jsou nepatrné a žádný z krajů se od republikového poměru výrazně nevymyká (podíl žen je mezi 18,54 % a 24 %). Průměrně byl za období roku 2022 evidován přírůstek 1 039 bodovaných jednání za den.

Pokud jde o počet přestupků dle krajů (se zohledněním počtu řidičů v krajích), nejvíce evidovaných jednání měly Moravskoslezský (7,06 %), Královéhradecký (6,36 %) a Pardubický kraj (6,08 %). Naopak nejméně hl. m. Praha (4,01 %), Jihomoravský (4,95 %) a Středočeský kraj (5,02 %).

Na základě jízdy pod vlivem návykové látky bylo v roce 2022 zaevidováno celkem 22 409 přestupků a trestných činů (o 1 066 více než v roce 2021). Z toho se 7 073 řidičů odmítlo podrobit vyšetření. Celkem 1 536 řidičů po vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky způsobilo dopravní nehodu s ublížením na zdraví nebo způsobením větší škody na cizím majetku.

Přes 61 % evidovaných bodových jednání tvoří: překročení rychlosti v obci o méně než 20 km/h (ale více než 5 km/h), používání mobilního telefonu a nepřipoutání se bezpečnostním pásem nebo neužívání ochranné přilby.

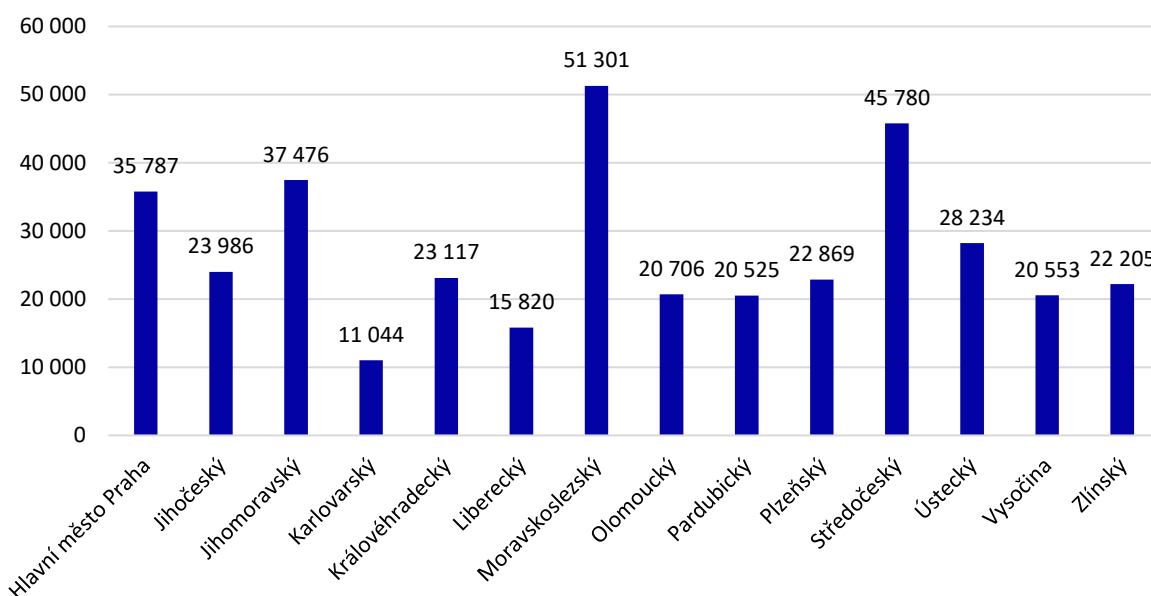
TOP 5 nejčastěji evidovaných dopravních přestupků a trestných činů, 2022

Jednání	Počet
Při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o méně než 20 km/h (ale více než 5 km/h). (2 body)	112 082
Při řízení vozidla drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení. (2 body)	62 154
Porušení povinnosti být za jízdy připoután bezpečnostním pásem nebo užít ochrannou přilbu. (3 body)	56 300
Při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o 20 km/h a více. (3 body)	35 276
Při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou mimo obec o méně než 30 km/h (ale více než 10 km/h). (2 body)	28 259

V roce 2022 se provoz ve městech a na silnicích a dálnicích ČR po předchozích koronavirových omezeních dostal opět na úroveň před rokem 2020. Z tohoto důvodu i počty přestupků a bodovaných řidičů znovu dosáhly obdobných hodnot jako v běžných letech. V centrálním registru řidičů bylo k 31. 12. 2022 evidováno celkem 456 710 řidičů a řidiček, kteří měli na svém

kontě alespoň jeden bod. Znamená to, že každý patnáctý řidič měl jeden nebo více bodů. Nejvíce jich bylo v Moravskoslezském kraji, nejméně naopak v hl. m. Praze. Nejvíce bodovaných řidičů má na svém kontě 2 nebo 3 body a jsou to **muži ve věku 46 let a ženy ve věku 44 let.**

Srovnání evidence bodovaných jednání za rok 2022 podle krajů

Téměř 10 % bodovaných řidičů má 12 bodů. Více než 90 % vybodovaných řidičů jsou muži, kterým je nejčastěji 35 až 36 let a řidičské oprávnění jim bylo uděleno v roce 2008. Muži i v 80 % vedou mezi všemi bodovanými řidiči. Jejich podíl mezi všemi registrovanými řidiči je ale jen mírně nadpoloviční.

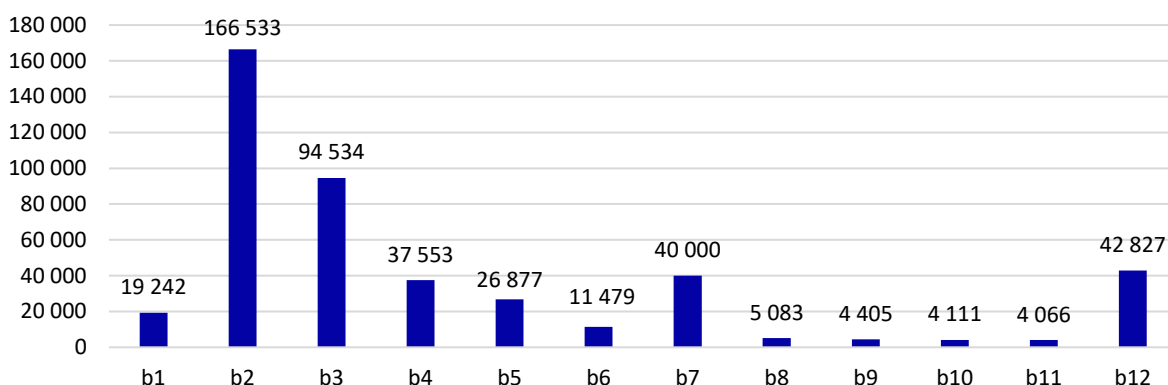
Obecními úřady obcí s rozšířenou působností bylo v prosinci 2022 (stav k 31. 12. 2022) v centrálním registru řidičů evidováno **456 710 řidičů, kteří se dopustili přestupku (trestného činu) započítávaného do bodového hodnocení řidiče.** Takový řidič má tedy na svém kontě alespoň jeden bod. **Uvedené množství řidičů odpovídá 6,63 % všech registrovaných řidičů, tzn. každý cca 15. řidič je bodovaný.** Nejhuře je na tom opět Moravskoslezský kraj, ve kterém

hodnota činí 8,33 % ze všech registrovaných řidičů. Naopak nejnižší hodnotu má hl. m. Praha (4,89 %).

Celkem bylo k 31. 12. 2022 evidováno **42 827 dvanáctibodových řidičů**, což je 9,38 % bodovaných řidičů a 0,62 % všech registrovaných řidičů. Z celkového počtu dvanáctibodových řidičů bylo evidováno 39 023 (91,12 %) mužů a 3 804 (8,88 %) žen. Poměr všech registrovaných řidičů podle pohlaví je celkem ustálený. Tvoří ho 54,23 % mužů a 45,77 % žen.

Největší skupinu bodovaných řidičů tvoří ti, kteří mají na svém kontě 2 body, následuje skupina se 3 body a na třetím místě je skupina řidičů, s 12 body. Jen nepatrně menší jsou skupiny se 7 a 4 body.

Složení bodovaných řidičů podle počtu bodů

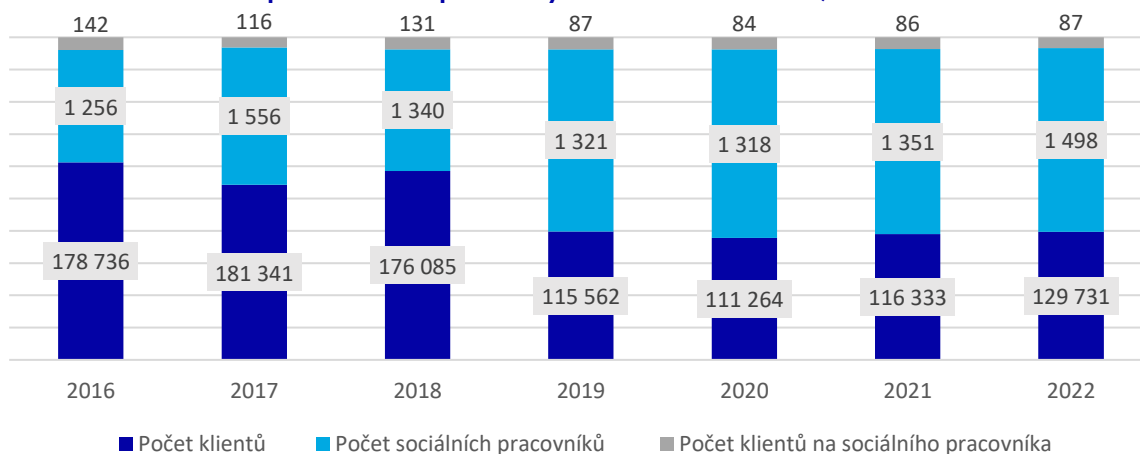
Zdroj: Statistika Ministerstva dopravy a Centra dopravního výzkumu. Dostupné z: www.mdcz.cz/statistiky.

Agenda sociální práce

Obsah výkonu státní správy je přenesen na územně samosprávné jednotky v rozsahu stanoveném zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Účelem je zajištění dostupnosti odborné pomoci každému, kdo se ocitne v nepříznivé sociální situaci. Kapacita požadavků se proměňuje v čase a každý úřad by měl při stanovení optimálního počtu sociálních pracovníků vycházet ze znalosti území, demografické struktury, míry sociálního vyloučení i specifických lokálních podmínek. Výkon činností sociální práce ve smyslu spolupráce s klientem je vždy dobrovolný a není předmětem správního řízení, neboť činnosti nemají mocenský (vrchnostenský), ale pečovatelský (neauto-

ritativní) charakter. Pro účinnou pomoc je důležité, aby sociální pracovník obecního úřadu svoji činnost vykonával převážně v přirozeném prostředí klientů, v terénu – jedná se např. o depistáž (aktivní vyhledávání), sociální šetření, mapování potřeb, poradenství, ale i koordinaci činností v rámci interdisciplinární a multidisciplinární spolupráce a tvorbu koncepčních a metodických materiálů. Sociální pracovníci poskytují rovněž základní i odborné sociální poradenství. V mnoha případech je vedle intenzivní spolupráce s klientem též nutná spolupráce se sociálními pracovníky jiné instituce či zařízení a dalšími odborníky. Zákonem je stanovena povinnost vedení záznamů o výkonu činností sociální práce ve Standardizovaném záznamu sociálního pracovníka (dále SZSP).

Vývoj počtu klientů na sociálního pracovníka obce s rozšířenou působností a pověřeným obecním úřadem, 2022

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva práce a sociálních věcí.

Počet SZSP dle typů obcí, 2022

	ORP	Hl. m. Praha	POÚ	Celkem
Neanonymizované SZSP	125 188	25 405	12 955	163 548
Neanonymizované intervence	421 047	45 669	38 870	505 586
Anonymizované SZSP	56 365	6 805	9 505	72 675
Anonymizované intervence	60 107	6 845	10 020	76 972

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva práce a sociálních věcí.

Poznámka: ORP – obce s rozšířenou působností, POÚ – pověřený obecní úřad.

Nejvyšší počet SZSP

Kraj	Město	Počet
Moravskoslezský	Ostrava	6 092
Jihomoravský	Brno	5 888
Hl. m. Praha	Praha 1	4 849
Hl. m. Praha	Praha 4	4 834
Moravskoslezský	Frýdek-Místek	3 550
Plzeňský	Plzeň	3 498
Olomoucký	Olomouc	3 150
Olomoucký	Šumperk	2 845
Moravskoslezský	Krnov	2 813
Moravskoslezský	Karviná	2 311

Nejnižší počet SZSP

Kraj	Město	Počet
Jihočeský	Soběslav	39
Jihočeský	Blatná	39
Plzeňský	Stříbro	45
Jihočeský	Týn nad Vltavou	46
Jihočeský	Vimperk	48
Pardubický	Litomyšl	49
Ústecký	Bílina	52
Zlínský	Bystřice pod Hostýnem	54
Královéhradecký	Hořice	55
Ústecký	Podbořany	59

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva práce a sociálních věcí.

Rušení obsoletních právních předpisů

V průběhu roku 2022 byl na základě *Analýzy právního řádu České republiky za účelem identifikace obsoletních právních předpisů*, která byla realizována v letech 2020 až 2022, připraven návrh zákona o zrušení obsoletních právních předpisů. Návrh byl dne 9. listopadu 2022 schválen vládou a dne 23. listopadu 2022 byl předložen Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky jako sněmovní tisk 347. Byl tak splněn úkol uložený Ministerstvu vnitra usnesením vlády č. 438 ze dne 17. června 2019. Návrh zákona byl dne 25. ledna 2023 schválen v 1. čtení. Projednávání návrhu Parlamentem ČR bude probíhat v roce 2023.

Zákon o zrušení obsoletních právních předpisů navrhuje ke zrušení celkem 6 667 obsoletních

právních předpisů, tedy předpisů, které jsou dnes již nepoužitelné, avšak stále jsou formálně platné. Další 3 616 právních předpisů, které byly dříve zrušeny pouze obecným zrušovací ustanovením, bude prohlášeno za zrušené výslovně.

Po zrušení obsoletních právních předpisů dojde k zásadnímu zpřehlednění českého právního řádu, posílí se právní jistota občanů a sníží se administrativní zátěž. Sníží se rovněž zátěž pro Ministerstvem vnitra budovaný systém e-Sbírka, jehož součástí budou všechny platné právní předpisy vyhlášené ve Sbírce zákonů a ekvivalentních předchozích sbírkách.

eGovernment

DIGITALIZACE VEŘEJNÉ SPRÁVY

Informační systém Datových schránek

Ke konci roku **2022** bylo zřízeno celkem **1 747 750 datových schránek** a odesláno celkem **1 078 452 460 datových zpráv**. Tj. asi 23% nárůst v počtu datových schránek a 14% nárůst v počtu odeslaných zpráv.

1 747 750

zřízených datových schránek

1 078 452 460

odeslaných datových zpráv

38 197 948

evidovaných elektronických podání

Největší dynamika nárůstu počtu datových schránek byla v kategorii fyzických a podnikajících fyzických osob, které byly zřizovány dobrovolně na žádost (jen za rok 2022 bylo zřízeno v součtu cca 292 tisíc těchto typů datových schránek). Největšími odesílateli datových zpráv jsou oproti tomu orgány veřejné moci, které ačkoli tvoří přibližně 0,6 % z celkového počtu zřízených datových schránek, odesílají téměř 74 % datových zpráv. V roce 2022 **bylo evidováno celkem 38 197 948 elektronických podání** prostřednictvím datových schránek (datové zprávy zasílané orgánům veřejné moci), což je v meziročním srovnání nárůst o 3 %.

Kategorii datových schránek zřizovaných povinně ze zákona tvoří právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku, profese podnikajících fyzických osob stanovené zákonem (např. advokáti, insolvenční správci, daňoví poradci apod.) a dále orgány veřejné moci. S účinností od 1. 7. 2017 došlo k rozšíření povinného okruhu institucí o školy a školská zařízení jako orgánů veřejné moci (cca 9 tisíc subjektů). Využívání komunikace z datové schránky orgánu veřejné moci je pro stát výrazně levnější, čímž dochází k významné finanční úspoře. S účinností od 1. 10. 2017 byl rozšířen okruh datových schránek podnikajících fyzických osob, kterým se zřizuje datová schránka ze zákona o novou profesní skupinu – statutárního auditora (navý-

šení počtu datových schránek o cca 1,3 tis. subjektů). S účinností k 1. 7. 2021 byl okruh datových schránek podnikajících fyzických osob, které jsou zřizovány ze zákona, dále rozšířen o novou profesní skupinu – znalce, soudní tlumočníky a překladatele. Od 1. 7. 2023 budou zřízeny další nové profesní datové schránky autorizovaným architektům, inženýrům a zeměměřičským inženýrům.

Zásadní změny ve fungování informačního systému datových schránek a nárůstu počtu jeho uživatelů znamenalo přijetí zákona č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci, který novelizoval zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, v platném znění.

Změnou zákona č. 300/2008 Sb. došlo počátkem roku 2022 ke zrušení výběru správního poplatku za opakované vydávání nových přístupových údajů k datovým schránkám. Významné podpory se dočkala i soukromoprávní komunikace datovými schránkami, kdy datové schránky fyzických, podnikajících fyzických osob a právnických osob nově povinně přijímají datové zprávy od ostatních soukromoprávních subjektů (kromě datových schránek fyzických osob mají datové schránky povinné nastavení příjmu **Poštovních datových zpráv** bez možnosti požádat o zakázání jejich příjmu). Významným momentem ke zvýšení efektivity v soukromoprávním doručování v roce 2022 bylo rovněž zavedení fikce doručení (zákonem č. 300/2008 Sb., dosud bylo doručování fikcí možné pouze při doručování orgány veřejné moci).

Počátkem roku 2023 se vlivem novelizovaného znění zákona č. 300/2008 Sb. očekává další významný a dlouhodobý nárůst počtu datových schránek fyzických osob, jelikož s prvním použitím kvalifikovaného prostředku elektronické identifikace (např. bankovní identity) a s ověřením držitele daného elektronického prostředku vůči identitě občana dojde k automatickému zřízení datové schránky fyzické osoby. V období 1. 1. – 31. 3. 2023 budou dále hromadně zřízeny datové schránky všem podnikajícím fyzickým

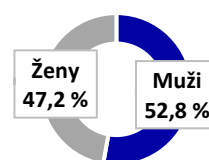
a právnickým osobám na základě jejich zápisu v základním registru osob. Celkově se bude jednat o zřízení více než 2 mil. datových schránek, což přinese další významnou úsporu v nákladech vynaložených za listinné doručování a bude znamenat zásadní moment v postupující elektronizaci úkonů mezi jednotlivými subjekty a orgány veřejné moci.

Elektronická komunikace s úřady z pohledu občana

ČSÚ provádí každý rok ve 2. čtvrtletí šetření o používání ICT v domácnostech a eGovernmentu lidmi napříč Českou republikou. Například **bankovní identitu** ve sledovaných třech měsících roku 2022 použilo **23 % osob starších 16 let**. Nejčastěji se přes ni přihlašovaly osoby **ve věku 25 až 54 let**. Z osob v tomto věku se přihlásila přes identitu přibližně třetina. K rozšíření nástroje přispěl i fakt, že **služby internetového bankovníctví využívá v České republice celkem 6,1 milionu osob** starších 16 let. Přestože bankovní identitu nemohou zatím využívat klienti všech bank, jedná se o způsob jednoduše dostupný pro poměrně velkou část obyvatel.

Bankovní identitu lze použít mimo jiné k podání přiznání **k dani z příjmu fyzických osob finanční správě**, což je jedna z nejčastějších činností, kterou lidé v souvislosti s veřejnou správou řeší. Z výsledků výše zmiňovaného šetření vyplývá, že daňové přiznání online, ať už prostřednictvím přihlášení přes bankovní identitu, nebo s využitím jiného identifikačního prostředku, podala v roce 2022 zhruba desetina dospělých osob a toto číslo každým rokem stoupá. Pro srovnání: na papírovém formuláři v roce 2022 daňové přiznání podalo 5 % osob, 41 % osob požádalo svého zaměstnavatele, aby podal daňové přiznání za ně, a 7 % osob uvedlo, že daňové přiznání podalo přes někoho jiného, např. daňového poradce či rodinného příslušníka. Zbylé osoby daňové přiznání nepodávaly.

Používání bankovní identity

■ Muži ■ Ženy

Používání bankovní identity a datové schránky, 2022 (% z osob ve věku 16 a více let)

*Vzdělání se publikuje za osoby 25–64 let

Zdroj: ČSÚ, Šetření o používání informačních technologií v domácnostech.

Míra využití datových schránek

O používání datových schránek byl v roce 2022 menší zájem. To, že mají zřízenou datovou schránku pro komunikaci s úřady, uvedlo pouze 9 % osob starších 16 let. V mezinárodním srovnání vycházela Česká republika v používání datových schránek či jiných jim odpovídajících služeb jako jedna z posledních v Evropské unii.

Zavedení povinných datových schránek pro živnostníky, které platí od ledna 2023, však používání datových schránek jistě zvýší.

Vybavenost úřadů internetem a webovými stránkami je v dnešní době již samozřejmostí. Je tomu tak již od roku 2011, kdy k internetu bylo připojeno 99,8 % státních institucí a webové stránky provozovalo 97,8 % z nich.

V roce 2022 si informace na webových stránkách úřadů vyhledávalo 42 % osob starších 16 let. Celkem 17 % osob vyhledávalo informace o sobě nebo o svém majetku (např. v katastru nemovitostí), 12 % osob vyhledávalo informace z veřejných databází (např. z registru ekonomických subjektů či z insolvenčního rejstříku) a 38 % osob vyhledávalo jakékoliv jiné informace (např. informace o otevírací době či o poskytovaných službách).

Informace na stránkách institucí poskytujících veřejné služby, do kterých byly pro účely šetření zahrnuty vzdělávací zařízení včetně knihoven, zdravotnická zařízení a zdravotní pojišťovny, vyhledalo alespoň jednou v posledním roce 37 % osob. Celkem 19 % osob vyhledávalo informace o sobě (např. nahlížením do svého čtenářského konta na stránkách knihovny nebo do svého webovém účtu u zdravotní pojišťovny). Celkem 12 % osob vyhledávalo informace z veřejných databází (např. z databáze knih) a jakékoliv jiné informace (např. informace o otevírací době či poskytovaných službách) vyhledávalo 30 % osob.

Poměrně oblíbenou službou, do které se lze také přihlásit pomocí státem uznávaných identit, jsou portály zdravotních pojišťoven. Zde mohou lidé čerpat různé benefity, např. příspěvky na dentální hygienu či na sportovní aktivity, nebo si ověřit, kdy byli naposledy u lékaře a kolik za danou návštěvu pojišťovna zaplatila. Ve sledovaných třech měsících v roce 2022 se do takového portálu přihlásilo přibližně 12 % osob starších 16 let. Během posledních dvou let tak došlo k výraznému zvýšení počtu uživatelů. V roce 2020 se do webového účtu přihlásilo za stejný časový úsek pouze 5 % osob. V obou sledovaných letech tyto služby využívaly častěji ženy než muži.

V rámci elektronizace státní správy lze v současnosti zažádat online i o některé sociální dávky.

Takovou žádost podalo přes internet ve sledovaných třech měsících roku 2022 o něco více než 3 % osob. Nejčastěji to byly ženy na mateřské či rodičovské dovolené, z nichž možnost využilo 30 %.

Na stránkách úřadů i institucí, které poskytují veřejné služby, lze nalézt a stáhnout mnohé formuláře. Některé lze v dnešní době vyplnit a zaslat i elektronicky.

V roce 2022 uvedlo 16 % osob, že si na stránkách úřadů stáhly formulář, který po vyplnění osobně, poštou či emailem doručily na příslušný úřad. Na stránkách jiných veřejných institucí si formulář stáhlo a následně doručilo 11 % osob.

Kromě rozvoje samotného eGovernmentu se také v posledních letech mluví o tzv. eHealth, tedy elektronickém zdravotnictví. Jedna z prvních služeb, které získávají na oblibě, je objednání se přes web k lékaři nebo na vyšetření. V roce 2021 nabízelo službu 22 % samostatných ordinací lékařů, což představovalo za posledních deset let nárůst téměř na trojnásobek. Nejčastěji službu nabízeli praktici (30 %) a nejméně často zubaři (9 %). Na straně občanů ji v roce 2022 využilo 15 % osob starších 16 let. Nejvyšší podíl vykazovaly ženy na mateřské či rodičovské dovolené (30 %) a vysokoškolsky vzdělané osoby (25 %).

Nezávisle na tom, zda se jedná o používání bankovní identity, datové schránky, objednání se k lékaři online nebo třeba přihlášení do webového účtu u pojišťovny, je patrné, že elektronické služby veřejné správy výrazně více využívají lidé s vyšším vzděláním. Například bankovní identitu použilo 42 % vysokoškolsky vzdělaných osob oproti 13 % osob se základním vzděláním. Datovou schránku následně mělo 26 % osob s vysokoškolským vzděláním, ale pouze 4 % osob se základním vzděláním.

Senioři si na eGovernment netroufají

Služby eGovernmentu jsou využívány především lidmi středního věku. V nejmladší věkové skupině **do 24 let je používání zmíněných služeb poměrně nízké**. Lze se však domnívat, že uvedené osoby komunikovat se státem a s úřady tolik nepotřebují. Vyšší zastoupení

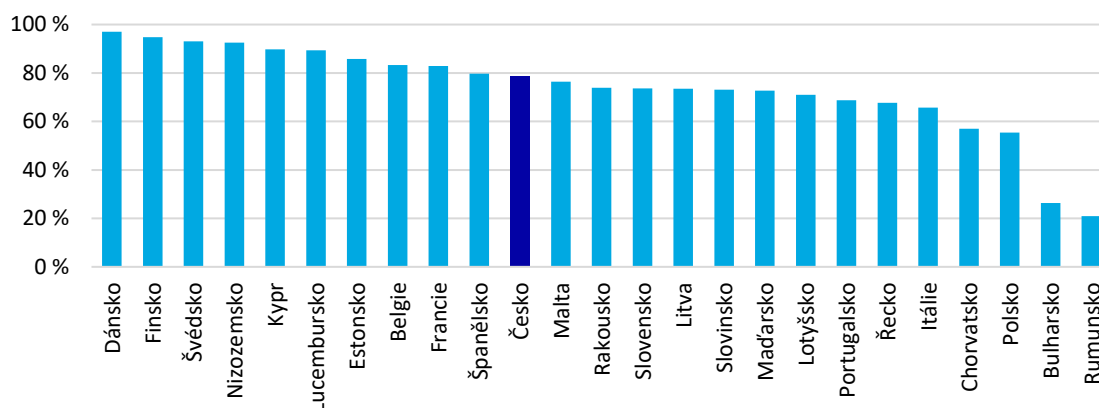
mladých najdeme u komunikace s jinými veřejnými institucemi, než jsou úřady, například se vzdělávacími institucemi nebo knihovnami. **Ze všech nejméně používají služby eGovernmentu senioři.** Mnoho z nich proto, že vůbec nepoužívají internet. Ve věkové skupině nad 65 let je takových celá polovina. A z těch, kteří internet používají, velká část nemá k elektronické komunikaci s úřady dostatečné znalosti a dovednosti. Z osob nad 55 let tento důvod, proč nepodalý žádost ani si nic nestahovali z webových stránek státní správy, uvedlo 15 %. Pro srovnání: z osob do 34 let stejný důvod uvedla 3 % a ve věku 35 až 55 let celkem 6 %.

Porovnání s ostatními státy Evropy

V celkovém podílu osob používajících internet v souvislosti s veřejnou správou jsou na tom lidé

v ČR poměrně dobře. Konkrétně se Česká republika nachází na **11. příčce pomyslného žebříčku zemí Evropské unie.** Hojně se lidé například informují na webových stránkách úřadů o jejich otevírací době nebo o poskytovaných službách. Navštěvují i webové stránky dalších institucí veřejné správy, a za pandemie covid-19 hodně stahovali potvrzení o vakcinaci a podstoupených testech. Pokročilejší služby eGovernmentu se ale u nás zatím, ve srovnání se zbytkem Evropy, využívají poměrně málo. Jedním z důvodů je i to, že jejich nabídka je poměrně nová a stále ve vývoji. Na „chvostu“ evropského žebříčku se občané ČR nacházeli například ve využívání datových schránek nebo v online žádostech o sociální dávky.

Používání internetu v souvislosti s veřejnou správou, 2022
(% z osob ve věku 16 až 74 let)

Zdroj: Eurostat

Czech POINT

Czech POINT je asistovaným místem výkonu veřejné správy, v jehož rámci obecní úřady, krajské úřady, notáři a další právnické osoby (např. pracoviště České pošty, Hospodářské komory České republiky, Agrární komory České republiky a další autorizované osoby s příslušným oprávněním) mohou lidem vydávat výpisy (např. z katastru nemovitostí, z rejstříku trestů, živnostenského rejstříku a dalších), založit datovou schránku, autorizovaně konvertovat dokument či podat podání. Funkce a služby Czech POINT se stále rozšiřují a modernizují.

Czech POINT poskytuje služby nejen v České republice, ale i v zahraničí na zastupitelských úřadech. Rozložení kontaktních míst Czech POINT nejen v České republice, ale i v zahraničí, přehledně zobrazuje mapa umístěná na webových stránkách Czech POINT¹³.

7 350
kontaktních míst
Czech POINT

Ke konci roku 2022 bylo provozováno celkem **7 350 kontaktních míst veřejné správy**, přičemž

¹³ <https://www.czechpoint.cz/wwwstats/f?p=100:16>

přístup do systému Czech POINT mají všechny obce. Úředníci mají zajištěn pohodlný autorizovaný přístup k různým informačním systémům, v rámci kterých mohou využívat či spravovat data potřebná pro výkon svěřených agend. Czech POINT tedy poskytuje služby nejen občanům, ale prakticky celé veřejné správě.

Občané aktuálně mohou využít již 39 služeb, které Czech POINT poskytuje:

1. Vydání ověřeného výstupu ze Seznamu kvalifikovaných dodavatelů,
2. Výpis z bodového hodnocení řidiče,
3. Výpis z insolvenčního rejstříku,
4. Výpis z Katastru nemovitostí,
5. Výpis z Rejstříku trestů,
6. Výpis z Rejstříku trestů právnických osob,
7. Výpis z veřejných rejstříků,
8. Výpis z Živnostenského rejstříku,
9. Výpis z informačního systému eRecept,
10. ISOH – registrace a vydání přístupových údajů,
11. ISOH – změna v přiřazení provozoven k uživatelským účtům,
12. ISOH – vygenerování jednorázového hesla k existujícím účtům,
13. Ohlášení živnosti,
14. Ohlášení údajů, vedených v živnostenském rejstříku, nebo jejich změn,
15. Žádost o udělení koncese,
16. Žádost o změnu rozhodnutí o udělení koncese,
17. Výpis údajů z registru osob (ROB) – neveřejný,
18. Výpis údajů z registru osob (ROS) – neveřejný,
19. Veřejný výpis údajů z registru osob (ROS),
20. Výpis o využití údajů z registru obyvatel (ROB),
21. Výpis o využití údajů z registru osob (ROS),
22. Žádost o změnu údajů v registru osob,
23. Žádost o změnu v registru osob,
24. Žádost o poskytování údajů třetí osobě,
25. Žádost o zřízení datové schránky,
26. Žádost o znepřístupnění datové schránky, která byla zřízena na žádost,
27. Žádost o opětovné zpřístupnění datové schránky,
28. Podání žádosti o zneplatnění přístupových údajů do datové schránky a vydání nových,

29. Vyřízení reklamace obdržení přístupových údajů a vydání nových,
30. Přidání pověřené osoby k přístupu do datové schránky,
31. Zneplatnění přístupových údajů pověřené osoby (zrušení osoby),
32. Povolení PO/FO/PFO dodávání dokumentů od PO/FO/PFO,
33. Zrušení PO/FO/PFO dodávání dokumentů od PO/FO/PFO,
34. Centrální uložení ověřovacích doložek,
35. Konverze (z elektronické do listinné podoby, z listinné do elektronické podoby),
36. Úschovna systému Czech POINT,
37. Zprostředkovaná identifikace osoby,
38. Výpis o očkování,
39. Žádost o jednorázový příspěvek na dítě.

Czech POINT v průběhu roku 2022 zaznamenal především změny v oblasti autorizované konverze, a to zejména v oblasti vyššího zabezpečení kyberbezpečnosti a došlo i k revizi textace konverzních doložek tak, aby byly lépe „čtivé“ a srozumitelnější pro širokou veřejnost. Stále velkou poptávkou na Czech POINT jsou vícejazyčné přílohy k výpisu z Registru obyvatel a Rejstříku trestů, neboť výpis se standardizovaným formulářem ve vybraném jazyce Evropské unie lze přímo použít v jiné členské zemi, aniž by ho bylo nutné překládat a legalizovat na zastupitelském úřadě. V roce 2022 vznikla povinnost pro všechny osoby, které vykonávají službu autorizované konverze složit zkoušku (ať již v oblasti ověřování či konverze). Povinnost vznikla za účelem zkvalitnění poskytnuté služby konverze a současně snížení chybovosti při provádění konverze, čímž se opět zvyšuje kvalita služeb a odbornost úředníků. Postupně vznikají nové metodiky pro úředníky za účelem zvýšení kvalitnějšího poskytování služeb na Czech POINT.

Celkový počet vydaných výpisů, uskutečněná podání či žádosti za rok 2022 činil **2 524 288**. Největší zájem byl o konverzi dokumentů (703 025), výpis z rejstříku trestů (664 428), služby základních registrů, zejména za využitím získání elektronické identity (322 929) a žádost o jednorázový příspěvek na dítě (255 266).

V roce 2022 byla překročena hranice **29 milionů výpisů**, které byly na Czech POINT za dobu jeho existence vydány.

2 252 288
vydaných výpisů

29 619 095
celková suma výpisů
za dobu existence

Projekt PMA 3

Průvodce životními událostmi

Projekt PMA 3 (procesní modelování agend) v roce 2022 zveřejnil dva nové Průvodce životními událostmi (Onemocnění a Invalidní důchod). Nové i dříve vytvořené Průvodce lze nalézt na úvodní stránce Portálu veřejné správy nebo na adrese pruvodce.gov.cz. Současné probíhaly práce na životních událostech – Uzavření registrovaného partnerství, Rozvod a zrušení registrovaného partnerství, Založení živnosti a k Úmrtí byly připraveny informace o Usmrcení blízké osoby.

Z Katalogu služeb jsou získávány pravidelné reporty o změnách v oblasti digitalizace a publikované informace tak zůstávají stále aktuální, protože jsou měněny na základě změn v Katalogu služeb.

Žádost o voličský průkaz

V rámci projektu PMA 3 byla v roce 2022 zpracována analýza požadavků pro Žádost o voličský průkaz. Na základě výzkumu a analýzy stávajícího procesu byly sestaveny návrhy funkčních a legislativních požadavků a došlo k rozšíření Portálu občana o možnost Podání žádosti o voličský průkaz přímo z prostředí Portálu občana.

Digitalizace konzulárních agend

Prostřednictvím projektu se MV podílelo na přípravě podkladů pro návrh digitalizace agend konzulárního odboru Ministerstva zahraničních věcí. Cílem bylo popsat současný stav a navrhnout optimalizační řešení, která by pomohla zefektivnit práci zastupitelských úřadů a zkvalitnit služby pro klienty. Spolupráce probíhala na základě podepsaného memoranda mezi Ministerstvem vnitra a Ministerstvem zahraničních věcí.

Katalog služeb veřejné správy a plán digitalizace

Ke dni 6. 2. 2023 byl katalog služeb hotový z 98 %. K jeho dokončení zbývá schválit služby u 9 z celkového počtu 387 agend, přičemž většina zbylých agend už je v nějaké fázi schvalovacího procesu. V katalogu služeb je tak ke stejnému datu evidováno 7 626 služeb a 32 692 úkonů. Pro 3 231 z těchto služeb byl vytvořen detailní popis, který je k zobrazení na Portálu veřejné správy (gov.cz). Dalších 1 669 popisů služeb je v nějaké fázi schvalovacího procesu. Zaevidované služby jsou veřejně přístupné jako otevřená data, nebo pomocí zvláštní aplikace na https://archi.gov.cz/nap:katalog_sluzeb.

V polovině roku 2022 byl rovněž vládě předložen aktualizovaný harmonogram digitalizace. V něm je uvedeno, které úkony se budou do roku 2025 digitalizovat a pomocí jakých obslužných kanálů. V současné době si klient může vyřídit celkem 94 % úkonů digitálně, v naprosté většině ale musí disponovat datovou schránkou. Harmonogram digitalizace tak zahrnuje především plánované vyřízení služeb pomocí samoobslužného portálu. Oproti předchozí verzi (ze září 2021) se plán rozrostl o dalších 859 položek. Implementace plánu je teprve na počátku, splněna jsou 3 %, naprostá většina cílů na rok 2025.

Aktualizovaný plán digitalizace je veřejně přístupný na <https://pma3.gov.cz/katalog-sluzeb/verejnost>. K dispozici je i důvodová zpráva, která stávající stav a plán digitalizace stručně analyzuje.

Portál veřejné správy a Portál občana

Portál občana zaznamenal na konci prosince 2022 celkový počet přihlášení převyšující 3,5 milionu (pro srovnání na konci roku 2021 činil celkový počet 1,6 milionu přihlášení), přičemž týdně bylo v průběhu roku evidováno téměř 40 tisíc přihlášení. Nárůst souvisí v první řadě s rozšířením možností přihlášení o prostředky bankovní identity, ale též se zvýšením obecného povědomí o digitálních službách státu, a to především v důsledku marketingových kampaní Ministerstva vnitra. Na konci

uplynulého roku dosáhl celkový počet všech služeb dostupných prostřednictvím Portálu občana hodnoty 550.

3 500 000

přihlášení do Portálu občana

Zlomový projekt v prostředí veřejné správy představovala digitalizace petičního práva a úprava legislativy s ní spojená. Od 1. 2. 2022 je možné na Portálu občana zakládat, podepisovat a odesílat elektronické petice. Pro založení a podepsání je nutné mít zřízenou digitální Identitu občana, pro odeslání petice pak navíc ještě datovou schránku (alternativně lze i petici v podobě výpisu z Portálu občana stáhnout a podat osobně na úřadě či odeslat poštou). Seznam petic je zároveň veřejně dostupný na Portálu veřejné správy. Později v únoru byl zpřístupněn aplikační modul ePetice pro úředníky – jedná se o webovou aplikaci, prostřednictvím které může jak Odbor voleb Ministerstva vnitra vykonávat dozor a správu nad založenými elektronickými peticemi, tak orgány veřejné moci mohou přistupovat k elektronickým peticím, které jim byly adresovány, a obstarat si například seznamy petentů.

Taktéž od února 2022 umožňuje Portál občana uživatelům provádět zápis kontaktního údaje o telefonním čísle nebo adrese elektronické pošty do základního registru obyvatel nebo základního registru osob a též zápis údajů o kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis do základního registru obyvatel. Uvedené by mělo umožnit orgánům veřejné moci přístup údajům a zároveň jejich sdílení, aby je uživatel nemusel při kontaktu s veřejnou správou opakovaně uvádět a mohl být v případě potřeby kontaktován či vyrozuměn.

Jako součást informací o vozidlech, které uživatel Portálu občana provozuje či vlastní, si lze od dubna 2022 zobrazit detailní informace o technických prohlídkách a najetých kilometrech. Další novinku představuje napojení Portálu občana na Daňovou informační schránku (DIS+), díky kterému se nově v integrovaném kalendáři zobrazují i daňové události a termíny. Služba je určena fyzickým a podnikajícím fyzickým osobám. Na Portálu občana bude také nově

před každými volbami zpřístupněna elektronická žádost o voličský průkaz. Možnost se týká všech voleb s výjimkou těch do zastupitelstev obcí. Jako první byla uživatelům od srpna do září 2022 dostupná žádost o voličský průkaz pro senátní volby, následovala ji v listopadu 2022 až lednu 2023 žádost pro prezidentské volby. Pro odeslání žádosti může být ze zákona použita pouze datová schránka žadatele, kterou si dotyčný jednoduše v několika krocích v Portálu občana založí a připojí. Uživatelům jsou v rámci služby dostupné přehledné instrukce a upozornění formou SMS či e-mailu k vyzvednutí vyhotoveného voličského průkazu.

V červenci 2022 byly zpřístupněny nové webové stránky chcidatovku.gov.cz, který je výsledkem sloučení dvou dříve nezávislých stránek chcidatovku.gov.cz a chciidentitu.gov.cz a představuje úvod do problematiky elektronické identifikace a datových schránek. Vzhledem k tomu, že obě témata jsou nedílně spojena, jsou takto celostně prezentována na uvedených webových stránkách, které jsou k dispozici i v angličtině, ruštině a ukrajinštině.

Od srpna 2022 je uživatelům chytrých telefonů a dalších mobilních zařízení dostupná nová verze aplikace [Gov.cz](https://gov.cz), která umožňuje rychlé přihlašování prostřednictvím biometrie, a eliminuje potřebu pokaždé zadávat přístupové údaje. Uživatel se přihlásí vybraným prostředkem pouze při prvním použití aplikace, čímž své zařízení zaregistruje, a následně si už vystačí jen s biometrií.

Otevřená data

Díky povinnosti publikovat data z úředních desek v otevřeném formátu **narostl počet poskytovatelů otevřených dat z 243 v roce 2021 na 285 v roce 2022**. K publikaci dat z úředních desek byl vydán příslušný standard. Správnost postupu otevírání dat si poskytovatelé mohou ověřit v nové **testovací aplikaci**. Nově byly také spuštěny **dashboards poskytovatelů**, které přehledně informují o datových sadách. Více na: <https://data.gov.cz/poskytovatelé>. Pokračovalo i vzdělávání v otevírání dat a práci s daty. Kurzy jsou zde: <https://data.gov.cz/vzdělávání>.

lidé

ve veřejné

správě

LIDÉ VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

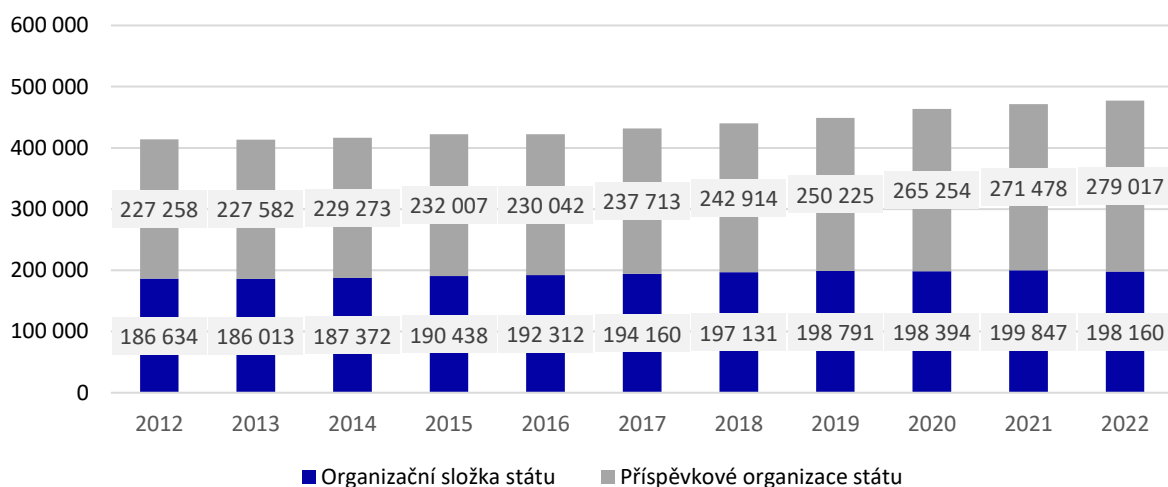
Zaměstnanci ve vládou regulované sféře

Podle údajů uvedených ve vládním návrhu Státního závěrečného účtu České republiky za rok 2022¹⁴ bylo ve vládou regulované sféře (tj. v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích státu) zaměstnáno celkem **477 177 osob (z nich 198 160 v organizačních složkách státu a 279 017 v příspěvkových organizacích státu)**. Meziročně tedy vzrostl celkový počet přepočtených míst o **5 853 tj. o 1,24 %** (z toho v organizačních složkách státu meziročně se snížil o 0,8 % a v příspěvkových organizacích státu se zvýšil o 2,8 %). Celková suma prostředků na platy se zvýšila na **253 171 mil. Kč** (meziročně o **7 625 mil. Kč**). Průměrný plat činil **42 081 Kč** (oproti 41 380 v roce 2021).

Například na vrub kapitoly Všeobecná pokladní správa byl rozpočet v platové oblasti posílen

v kapitole Ministerstva práce a sociálních věcí (zejména z důvodu úhrady přesčasové práce a vyplácení mimořádných odměn v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině a energetickou krizí; na vrub ostatních běžných výdajů pak z důvodu zajištění tvorby celostátní koncepce a strategie informačních a komunikačních politik státu v rámci digitalizace veřejné správy). Prostředky na platy a ostatní platby byly dále posíleny v kapitole Ministerstva vnitra z důvodu řešení krizové situace vyvolané válkou na Ukrajině (personální posílení Odboru azylové a migrační politiky o 312 míst do konce roku 2023). Ministerstvo průmyslu a obchodu personálně posílilo v souvislosti s administrací Programu podpory na zvýšené náklady na zemní plyn a elektřinu v důsledku mimořádně prudkého růstu jejich cen.

Vývoj počtu zaměstnanců ve vládou regulované sféře, 2012 až 2022

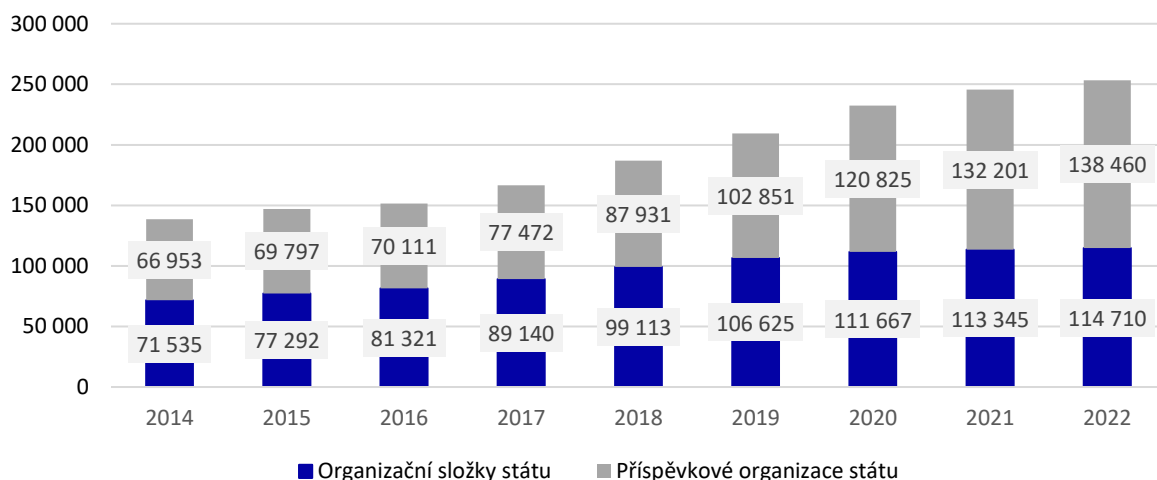

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí, vládní návrh státního závěrečného účtu 2022.

¹⁴ Vládní návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2022, Příloha C: Zpráva o výsledcích hospodaření státního rozpočtu. Dostupné on-line z:

https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2023-05-02_C-Zprava-o-vysledcich-hospodareni-statniho-rozpoctu.pdf

Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci ve vládou regulované sféře, 2014 až 2022 (v mil. Kč)

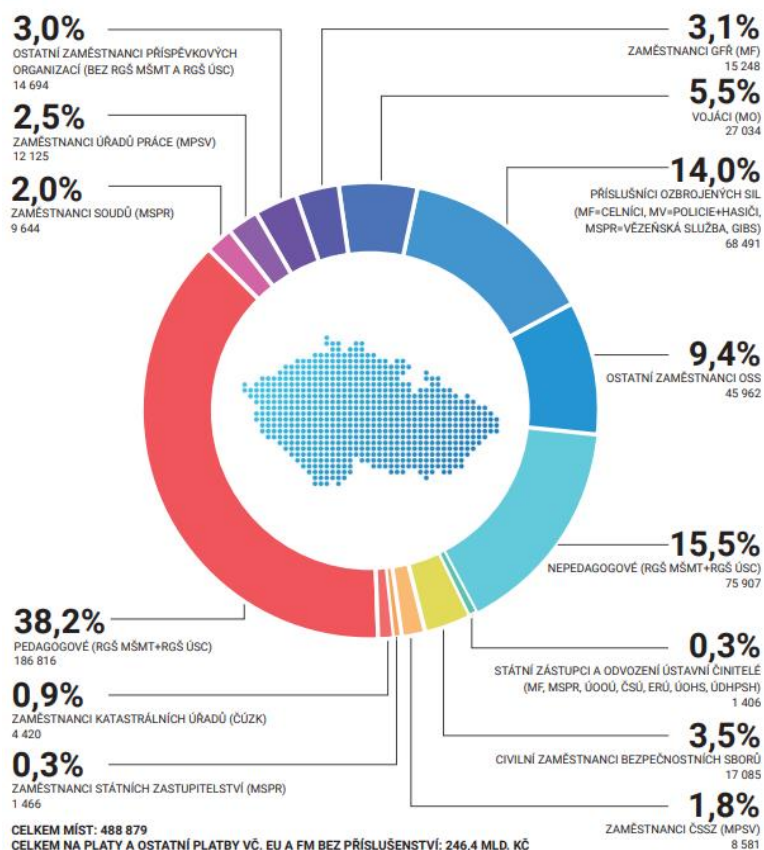

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí, vládní návrh státního závěrečného účtu, 2022.

Struktura státních zaměstnanců

Struktura státních zaměstnanců (organizačních složek státu a příspěvkových organizací) dle dat Ministerstva financí publikovaných v brožuře Státní rozpočet v kostce 2022. Celkový počet

započítaných míst byl **488 879** (oproti 482 270 v roce 2021). V přehledu nejsou uvedeni zaměstnanci ve státním zdravotnictví.

Zdroj: Státní rozpočet v kostce 2022, Ministerstvo financí

Zaměstnanci služebních úřadů

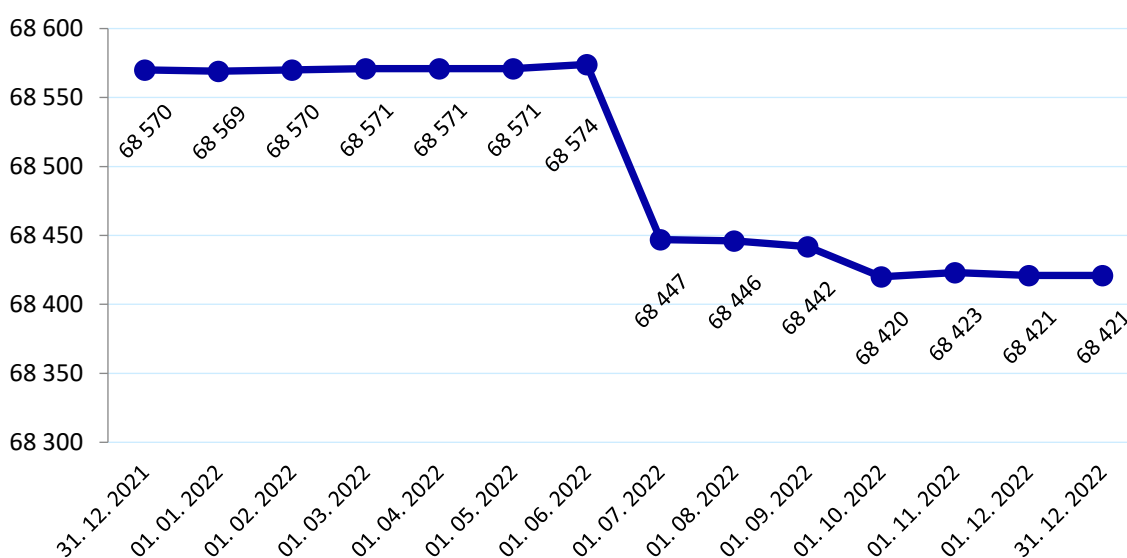
Systemizace služebních a pracovních míst ve služebních úřadech

S účinností od 1. ledna 2022 bylo schváleno **76 410 služebních a pracovních míst**. V porovnání se systemizací s účinností od 1. ledna 2021 bylo zaznamenáno navýšení o 145 služebních a pracovních míst. Z celkového počtu systemizovaných míst bylo **68 569 míst služebních** (tj. míst v režimu zákona o státní službě), což představuje oproti 1. lednu 2021 navýšení o 220 služeb-

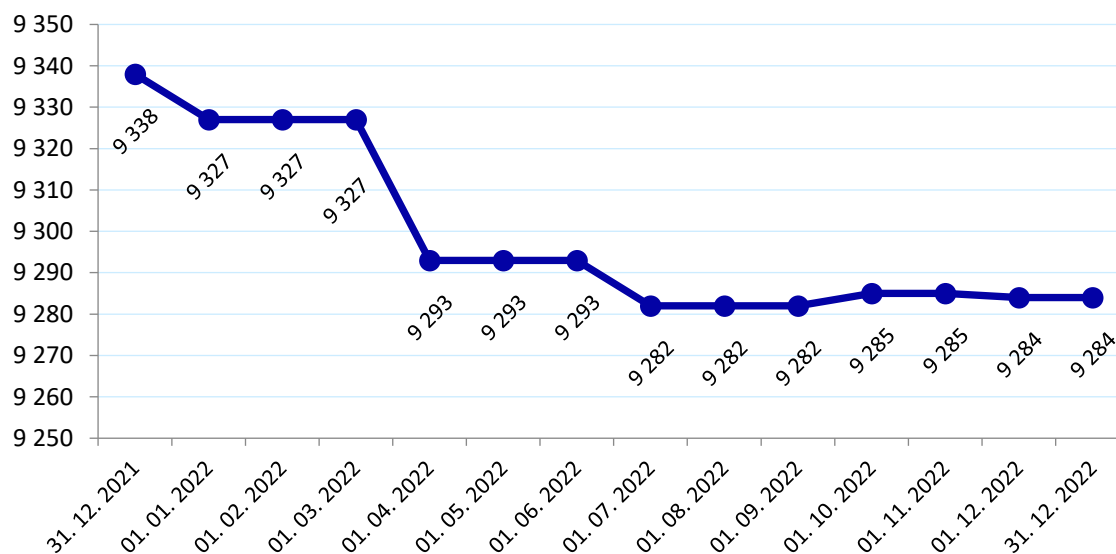
ních míst. **Pracovních míst** (tj. míst v režimu zákoníku práce) bylo **7 841** a ve srovnání s 1. lednem 2021 je to méně o 75 pracovních míst.

Celkový počet služebních míst státních zaměstnanců zahrnuje **9 327 představených**. Systemizovaných míst vedoucích zaměstnanců bylo 456. Vývoj počtu služebních míst celkem a vývoj počtu míst představených v roce 2022 je patrný z následujících grafů.

Počet služebních míst v roce 2022 (měsíční vývoj)

Počet služebních míst představených v roce 2022 (měsíční vývoj)

Zdroj: Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra.

Státní zaměstnanci a rozdělení dle vzdělání

V roce 2022 bylo na služebních místech zařazeno **60 335 státních zaměstnanců**, oproti loňskému roku došlo ke snížení o 878. Celkový počet **služebních míst státních zaměstnanců zahrnuje 9 284 představených**, došlo tedy oproti předchozímu roku ke snížení o 54.

Podmínkou služebního označení je určitý stupeň vzdělání, kterého musí státní zaměstnanec dosáhnout. Níže uvedená tabulka uvádí počet státních zaměstnanců v daném služebním označení.

Četnost služebního označení představených podle § 9 zákona o státní službě, a to v pořadí od nejčastěji stanoveného označení, popisuje tabulka Služební označení představeného, včetně údajů z let 2018 až 2021.

Zastoupení státních zaměstnanců dle jejich služebního označení v roce 2022

Služební označení	Počet státních zaměstnanců	% (2022)
odborný referent	18 150	30,1 %
odborný rada	15 105	25,0 %
rada	9 030	15,0 %
vrchní referent	7 072	11,7 %
ministrský rada	5 403	9,0 %
vrchní ministrský rada	3 681	6,1 %
vrchní rada	1 610	2,7 %
vládní rada	129	0,2 %
vrchní vládní rada	128	0,2 %
referent	27	0,0 %
Celkem	60 335	100 %

Služební označení představeného v letech 2018 až 2022 (údaje k 31. prosinci)

Služební označení představeného	Počty představených v roce				
	2018	2019	2020	2021	2022
vedoucí oddělení	6 802	6 887	6 512	6 565	6 499
ředitel odboru	1 674	1 666	1 599	1 609	1 558
ředitel sekce	258	264	259	257	252
vedoucí služebního úřadu	183	189	189	184	184
vedoucí zastupitelského úřadu	70	64	59	54	48
náměstek pro řízení sekce/vrchní ředitel sekce	65	72	72	70	70
státní tajemník	14	15	15	15	15
personální ředitel SPSS	1	1	1	1	1
náměstek pro státní službu	1	1	1	1	1
celkem	9 068	9 159	8 707	8 756	8 628

Zdroj: Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra.

V rámci struktury představených dle jejich služebního označení došlo v roce 2022 k nejnižšímu stavu od roku 2018. Největší podíl (6 499 představených) představuje kategorii vedoucích

oddělení, kterou z 65 % reprezentují ženy – viz graf **Poměr zastoupení žen a mužů na místech představených v roce 2022**.

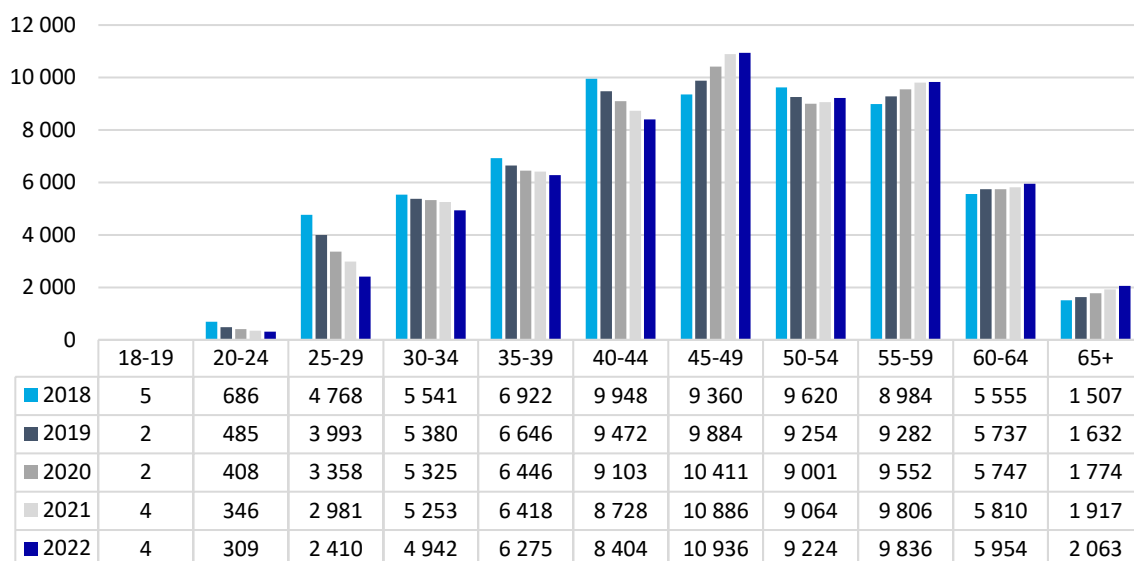
Věková struktura státních zaměstnanců

Z níže uvedené věkové struktury státních zaměstnanců zobrazené v následujícím grafu vyplývá, že postupně **dochází ke stárnutí státních zaměstnanců**, což dokazují i data z minulých let.

V roce 2022 **počet státních zaměstnanců ve věku 45 až 65+ nadále rostl oproti mladším věkovým skupinám, ve kterých naopak počet zaměstnanců klesal**. Nejvíce došlo k nárůstu státních zaměstnanců ve věkové skupině 50 až 54 let. Celkem jich přibýlo 160.

Věková struktura státních zaměstnanců v roce 2022

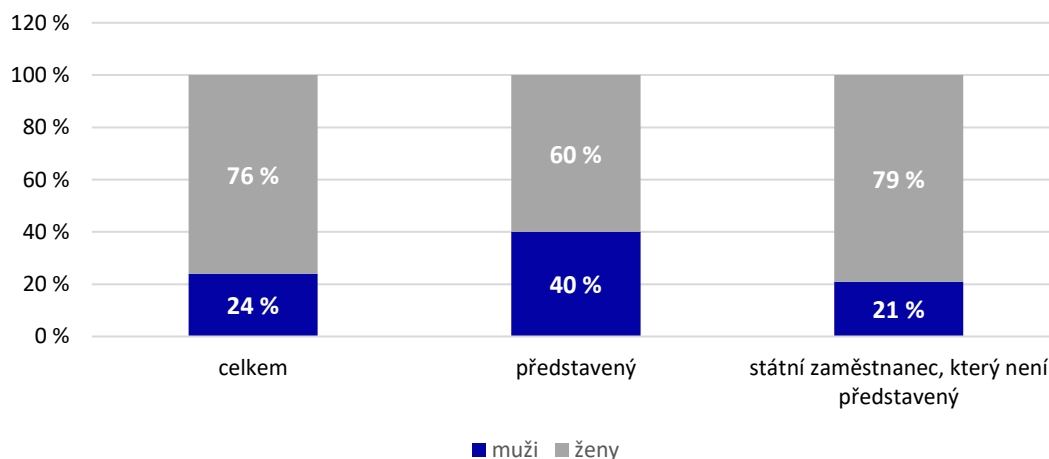
Zdroj: Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra.

Podíl zastoupení mužů a žen ve služebních úřadech

Oproti roku 2021 **mírně vzrostl celkový podíl žen**, a to o 0,3 %, přičemž i v pozici představených došlo ke zvýšení o 0,7 %. Rovněž vzrostl podíl žen na 79 % jakožto státních zaměstnankyň, které nejsou představenými (v předchozím roce zaujímaly 78,4 %).

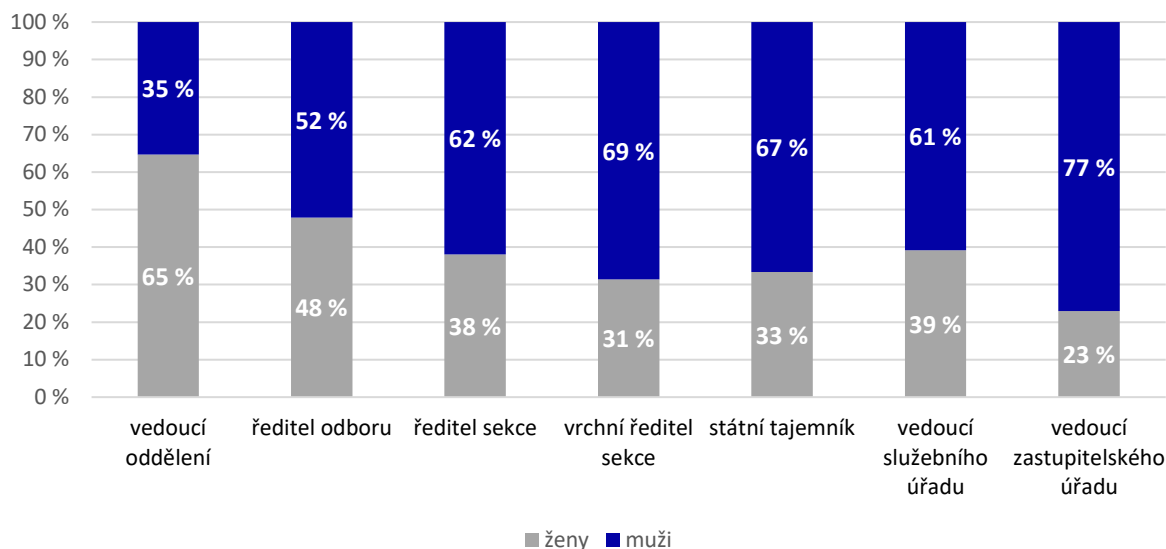
Z níže uvedeného grafu je patrné, že **největší zastoupení žen coby představených reprezentují pozici vedoucí oddělení, a to v 65 %**. **Muži v 77 % reprezentují pozici vedoucích zastupitelských úřadů.**

Poměr zastoupení žen a mužů ve služebních úřadech, 2022

Zdroj: Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra.

Poměr zastoupení mužů a žen na místech představených v roce 2022

Zdroj: Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra.

Obsazenost systemizovaných služebních míst státními zaměstnanci

Obsazenost systemizovaných služebních míst státními zaměstnanci byla v prosinci let 2018, 2019, 2020, 2021 a 2022 takřka shodná.

Státními zaměstnanci bylo v roce 2022 celkově obsazeno 88 % služebních míst. To však neznamená, že 12 % služebních míst zůstává neobsazených.

V souladu s příslušným ustanovením zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, se na neobsazená služební místa vážou finanční prostředky určené na platy.

Podle § 178 zákona o státní službě lze služební místo obsadit osobou v pracovním poměru na dobu určitou, jestliže státní zaměstnanec nevykonává službu na služebním místě po dobu delší než jeden měsíc. Tato možnost se obvykle využívá pro obsazení služebního místa po dobu, kdy je státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené a z dalších obdobných důvodů. Významná část z neobsazených služebních míst je vždy obsazena osobami v pracovním poměru.

Obsazenost služebních míst státními zaměstnanci (prosinec 2018 až 2022)

Služební úřady	Obsazenost služebních míst státními zaměstnanci v roce				
	2022	2021	2020	2019	2018
Resort Ministerstva dopravy	90 %	91 %	90 %	88 %	85 %
Resort Ministerstva financí	91 %	86 %	92 %	91 %	91 %
Resort Ministerstva obrany	88 %	88 %	90 %	87 %	89 %
Resort Ministerstva práce a sociálních věcí	86 %	85 %	88 %	87 %	87 %
Resort Ministerstva pro místní rozvoj	89 %	88 %	93 %	91 %	84 %
Resort Ministerstva průmyslu a obchodu	87 %	88 %	92 %	89 %	85 %
Resort Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy	87 %	85 %	86 %	86 %	87 %
Resort Ministerstva vnitra	82 %	86 %	87 %	85 %	86 %
Resort Ministerstva zdravotnictví	88 %	88 %	86 %	88 %	85 %
Resort Ministerstva zemědělství	91 %	84 %	90 %	90 %	91 %
Resort Ministerstva životního prostředí	88 %	89 %	89 %	86 %	88 %
Ministerstvo kultury	85 %	87 %	87 %	88 %	88 %
Ministerstvo spravedlnosti	81 %	82 %	82 %	85 %	80 %
Ministerstvo zahraničních věcí	82 %	83 %	84 %	88 %	86 %
Úřad vlády České republiky	96 %	96 %	96 %	96 %	89 %
Archiv bezpečnostních složek	91 %	86 %	93 %	85 %	80 %
Český báňský úřad	94 %	95 %	97 %	96 %	96 %
Český statistický úřad	93 %	93 %	92 %	91 %	89 %
Český telekomunikační úřad	91 %	92 %	93 %	89 %	87 %
Český úřad zeměměřičský a katastrální	93 %	95 %	94 %	92 %	92 %
Energetický regulační úřad	86 %	81 %	79 %	79 %	76 %
Národní sportovní agentura	65 %	57 %	66 %	60 %	-
Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	90 %	85 %	87 %	85 %	81 %
Správa státních hmotných rezerv	82 %	84 %	89 %	88 %	81 %
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	91 %	88 %	88 %	93 %	91 %
Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí	100 %	90 %	90 %	100 %	80 %
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	74 %	75 %	78 %	75 %	75 %
Úřad pro ochranu osobních údajů	92 %	88 %	93 %	77 %	83 %
Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	90 %	86 %	86 %	90 %	81 %
Úřad průmyslového vlastnictví	93 %	94 %	93 %	94 %	90 %
Celkem	88 %	87 %	89,50 %	88,50 %	89,00 %

Zdroj: Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra

Vzdělávání ve služebních úřadech v roce 2022

Sekce pro státní službu Ministerstva vnitra podle § 13 odst. 1 písm. d) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon o státní službě), plní koordinační roli v oblasti vzdělávání státních zaměstnanců a připravuje vzdělávací programy a rámcová pravidla vzdělávání. Na základě usnesení vlády č. 680 ze dne 27. srpna 2014 ke Strategickému rámci rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014 až 2020 a o zřízení Rady vlády pro veřejnou správu plní Ministerstvo vnitra též koordinační roli v oblasti vzdělávání zaměstnanců správních úřadů.

Vzdělávání je realizováno systémově na základě **služebního předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 5. listopadu 2019 č. 4, kterým se stanoví Rámcová pravidla vzdělávání ve služebních úřadech** (dále služební předpis č. 4/2019), jež pro služební úřady upravuje vzdělávání státních zaměstnanců a zaměstnanců, jimiž bylo dočasně obsazeno služební místo dle § 178 a § 178a zákona o státní službě, a na základě **usnesení vlády č. 899 ze dne 7. září 2020 o Rámcových pravidlech vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech** (dále usnesení vlády č. 899/2020). Obě normy stanovují minimální požadavky na zajištění jednotlivých procesů vzdělávání a odpovědnosti služebních a správních úřadů za vzdělávání.

Dodržování obou výše uvedených norem (služebního předpisu č. 4/2019 a usnesení vlády č. 899/2020) bylo předmětem dotazníkového šetření, jehož výsledky shrnuje **Zpráva o vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech a státních zaměstnanců ve služebních úřadech za kalendářní rok 2022**, která bude zveřejněna na internetových stránkách Sekce pro státní službu Ministerstva vnitra. Šetření se týkalo všech 234 služebních úřadů (příčemž devět z nich se týká

úřadů uvedených v § 11 odst. 5 zákona o státní službě, na které se služební předpis č. 4/2019 nevztahuje) a dvou ústředních správních úřadů (které jsou vyňaty z působnosti zákona o státní službě).

Výsledkem šetření za rok 2022 bylo pozitivní zjištění, že všechny dotčené úřady identifikují vzdělávací potřeby zaměstnanců a státních zaměstnanců a provádějí vyhodnocování vzdělávacích akcí, a to ihned po skončení vzdělávání, nebo s odstupem času. Rovněž evidenci či přehled absolvovaného vzdělávání vedou téměř všechny úřady, ať už se jedná o vlastní databáze, nebo personální informační systémy. Komplexní plány vzdělávacích akcí byly zpracovávány u více než 90 % úřadů.

Jak je patrné z následující tabulky, průzkum byl dále zaměřen na **účast zaměstnanců a státních zaměstnanců v jednotlivých druzích vzdělávání** a na počet zaměstnanců a státních zaměstnanců, kteří se účastnili prezenčních interních a prezenčních externích forem vzdělávání, anebo distančních on-line forem vzdělávání.

Nejvíce zastoupeným druhem vzdělávání bylo vzdělávání průběžné, které představovalo 87 % veškerého vzdělávání, jak je zřejmé z grafu **Účast zaměstnanců a státních zaměstnanců ve vzdělávání**. Do průběžného vzdělávání spadá vzdělávání, které zajišťuje prohlubování znalostí zaměstnanců a státních zaměstnanců v návaznosti na již absolvované vzdělávání za účelem odborného a osobního rozvoje zaměstnanců a státních zaměstnanců, a systematicky navazuje na absolvované vstupní vzdělávání úvodní a případně následné. Co se týče poměru interního a externího vzdělávání, **v roce 2022 interní vzdělávání výrazně převažovalo. Zaujímal 74 % z celkového objemu veškerého vzdělávání**.

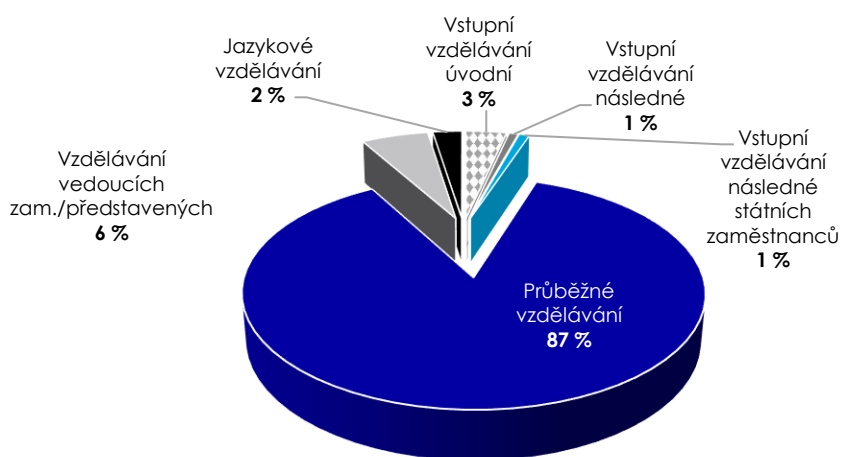
Počet zaměstnanců a státních zaměstnanců, kteří se účastnili jednotlivých druhů vzdělávání (v rámci interního a externího vzdělávání)

Druhy vzdělávání	Počet účastníků a formy vzdělávání				Celkem
	Interní		Externí		
	Prezenční	Online	Prezenční	Online	
Vstupní vzdělávání úvodní	1 782	4 512	72	457	6 823
Vstupní vzdělávání následné	131	272	391	748	1 542
Vstupní vzdělávání následné pro státní zaměstnance	606	512	458	139	1 715
Průběžné vzdělávání	43 107	85 039	24 708	18 615	171 469
Vzdělávání vedoucích zaměstnanců/představených	2 693	5 151	2 076	1 273	11 193
Jazykové vzdělávání	2 399	136	1 561	775	4 871
Celkem	50 718	95 622	29 266	22 007	197 613

Zdroj: Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra

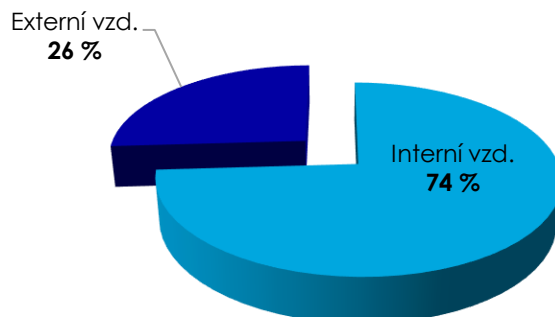
Procentuální vyjádření účasti zaměstnanců a státních zaměstnanců v jednotlivých druzích vzdělávání (v rámci interního a externího vzdělávání)

Účast zaměstnanců a státních zaměstnanců ve vzdělávání

Zdroj: Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra.

Celkový přehled účasti zaměstnanců a státních zaměstnanců v interním a externím vzdělávání, v %

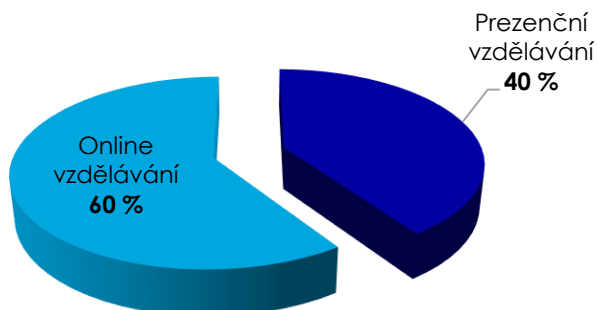

Zdroj: Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra.

Předmětem zjištění byla rovněž četnost účasti zaměstnanců a státních zaměstnanců v prezenčním a on-line vzdělávání (tj. vzdělávání probíhajícím v internetovém prostředí, jako je e-learning, on-line webinář apod.), a to jak v externí, tak interní formě vzdělávání. V roce 2022

převažovalo distanční on-line vzdělávání oproti prezenční formě. Tvořilo až 60 % z celkového objemu vzdělávání, kterého se zaměstnanci a státní zaměstnanci během roku účastnili.

Celkový přehled účasti zaměstnanců a státních zaměstnanců v prezenčním a online vzdělávání, v %

Zdroj: Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra.

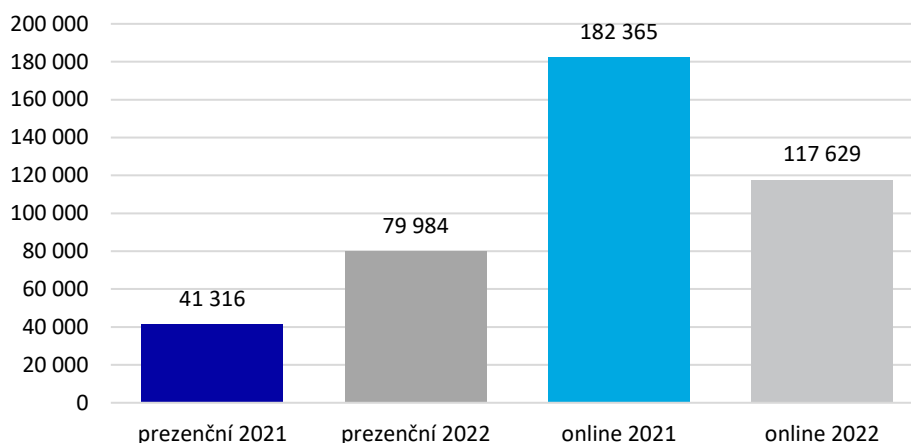
Zajímavé je zjištění, že **celkový počet účastí ve vzdělávání se oproti roku 2021 snížil o 12 %** (26 018 účastí), konkrétně z celkového počtu účastníků v roce 2021 (223 631) na 197 613

účastníků v roce 2022. Srovnání dokládá následující tabulka a grafy. Lze se domnívat, že jedním z důvodů snížení může být snížení rozpočtu na vzdělávání v jednotlivých úřadech.

Druhy vzdělávání	Počet účastníků a formy vzdělávání				Celkem
	Interní		Externí		
	Prezenční	Online	Prezenční	Online	
Celkem v roce 2021	24 478	133 838	16 788	48 527	223 631
Celkem v roce 2022	50 718	95 622	29 266	22 007	197 613

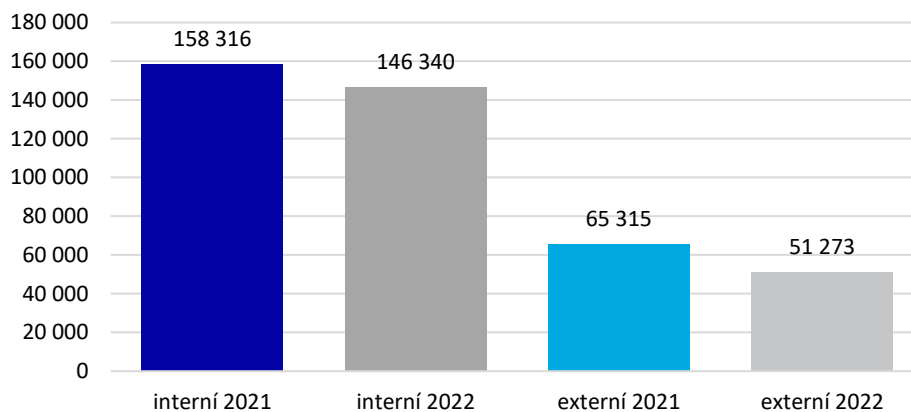
Zdroj: Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra

Počet účastníků prezenčního a online vzdělávání v letech 2021 až 2022

Zdroj: Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra

Počet účastníků interního a externího vzdělávání v letech 2021 až 2022

Zdroj: Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra

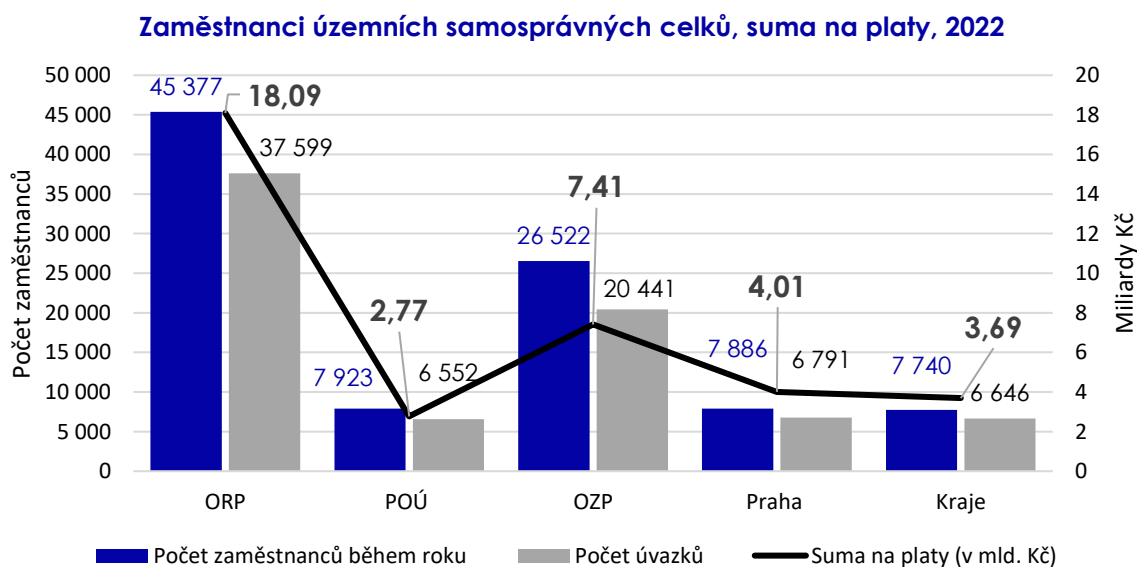
Zaměstnanci územních samosprávných celků

Následující pasáže vychází z dat Informačního systému o platech. Data nejsou kompletní – z 6 254 obcí zohledňují celkem 3 748 z nich (tj. 59,93 %). Chybí data za 3 obce s rozšířenou působností, 216 obcí s pověřeným obecním úřadem a 2 287 obcí se základní působností. V hl. m. Praze jsou dostupná data za 51 z 57 městských částí a za Magistrát hl. m. Prahy. Důvodem pro chybějící data je fakt, že dané obce buď data nezaslaly, nebo nemají zaměstnance, které by mohly vykazat.

Územní samosprávné celky je souhrnný název pro obce, kraje a hl. město Prahu. V roce 2022 vykazaly celkem **95 448 zaměstnanců** (v průběhu roku, tj. i se započítáním fluktuace) a **78 029 úvazků** (průměrný evidenční počet zaměstnanců). Dle dostupných dat celkově vynaložily **na platy 35,97 mld. Kč** (celková suma

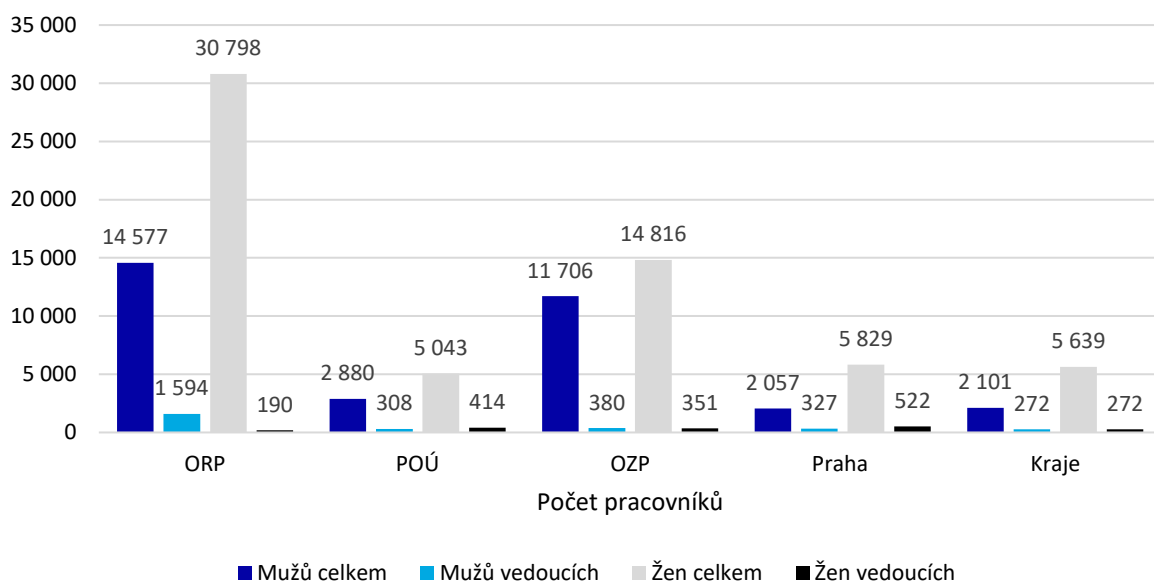
po započítání všech příplatků). Po započítání odvodů na sociální a zdravotní pojištění na straně zaměstnavatele celková suma činila **48,11 mld. Kč**. Z celkového počtu 95 448 zaměstnanců bylo v územních samosprávných celcích zaměstnáno 33 323 mužů (34,9 %) a 62 125 žen (65,1 %). Současně **11 937 zaměstnanců pobíralo příplatek za vedení**. Z nich bylo 5 766 mužů (48,3 %) a 6 171 žen (51,7 %).

Při porovnání s rokem 2021 (ovšem v roce 2021 byla vykazána data za 3 827 obcí a složení vzorku mohlo být odlišné) ubylo v souhrnu 4 863 vykázaných úvazků (průměrný evidenční počet zaměstnanců). Současně se snížil počet zaměstnanců zaměstnaných v průběhu roku o 3 711. Výdaje na platy se zvýšily o 790 mil. Kč.

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí – Informační systém o platech.

Muži a ženy na pozicích územních samosprávných celků, 2022

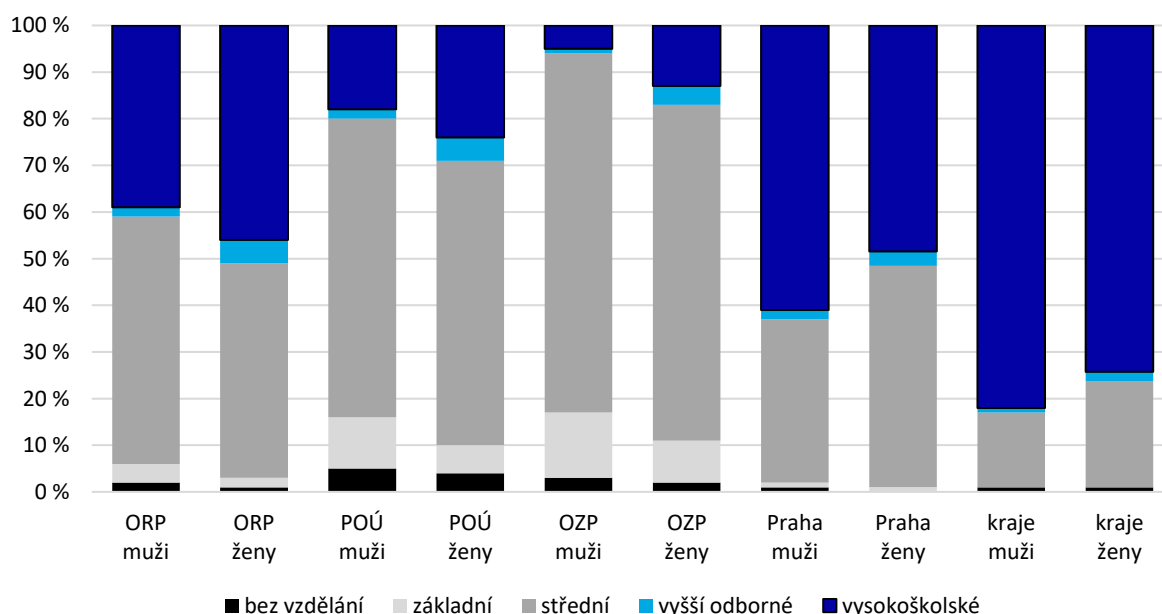

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí – Informační systém o platech. V případě vedoucích se jedná o osoby, které mají daný stupeň řízení.

Dle dat o dosaženém vzdělání mělo **33 913 zaměstnanců obcí a krajů vysokoškolské vzdělání (tj. 35,5 %)**, **3 198 vyšší odborné vzdělání (tj. 3,4 %)** a **51 026 středoškolské vzdělání (53,5 %)**. Ženy, ačkoliv tvoří 65,1 % zaměst-

nanců územních samosprávných celků, současně tvořily 71,5 % vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců, 83,3 % s vyšším odborným vzděláním a 62 % se středoškolským vzděláním. Meziročně došlo u všech zaměstnanců k mírnému poklesu dosaženého vzdělání.

Zaměstnanci obcí a krajů dle dosaženého vzdělání s ohledem na muže a ženy, 2022

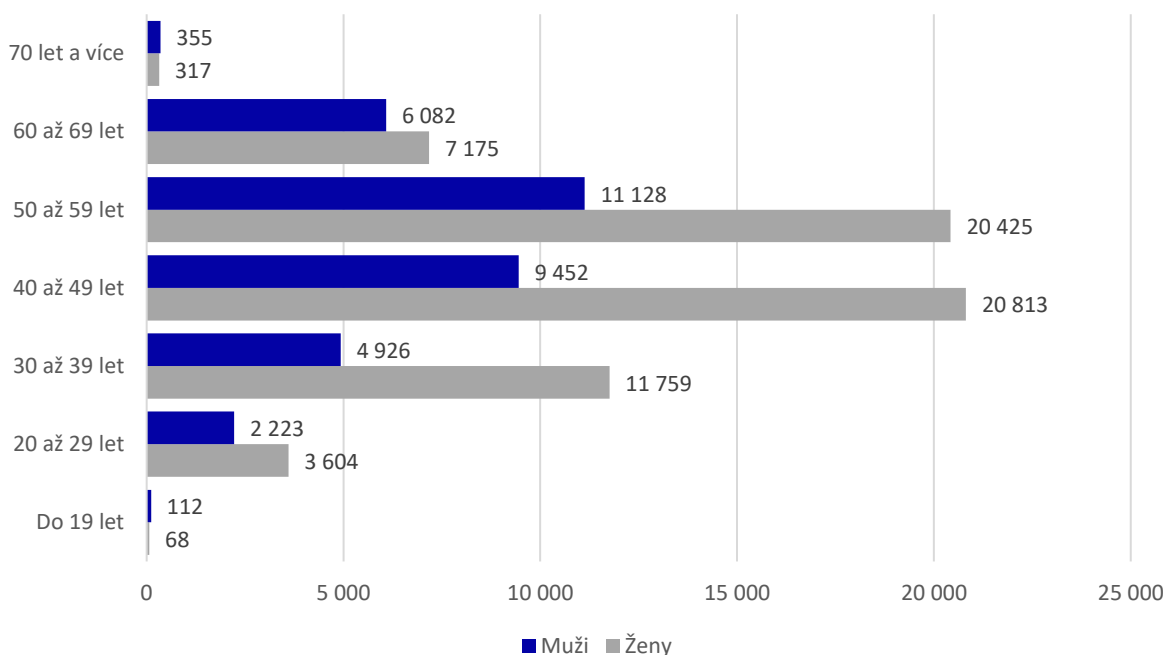

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí – Informační systém o platech.

Zásadním tématem současné veřejné správy je stárnutí zaměstnanců spojené i s fenoménem stárnutí populace. Věková struktura zaměstnanců územních samosprávných celků ukazuje, že **45,1 % zaměstnanců je starších 50 let věku**. Čtyřicátníci tvoří **dalších 30,7 %**. Obě věkové kategorie početně rostou. Podíl zaměstnanců do 40 let věku klesl na 24,2 %. Oproti roku 2020

skladba zaměstnanců zestárla (ve věkové kategorii do 19 let sice přibylo 15 zaměstnanců, ve věkové kategorii 20 až 29 let ale ubylo 388 osob a ve věkové kategorii 30 až 39 let přibylo 127 osob). Z dlouhodobého hlediska zůstává problematika blížícího se důchodového věku téměř poloviny zaměstnanců obcí a krajů stále zásadním tématem.

Zaměstnanci územních samosprávných celků dle věku a pohlaví, 2022

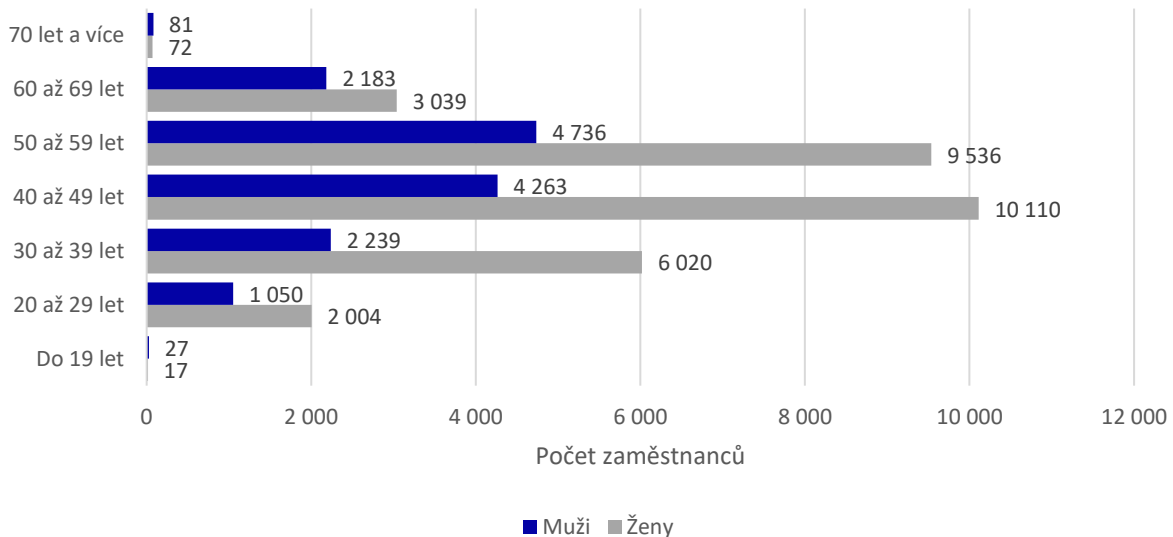

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí – Informační systém o platech.

Obce s rozšířenou působností

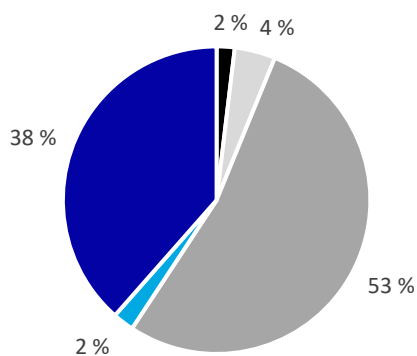
Počet zaměstnanců v průběhu roku	45 377
Počet mužů a žen	14 579 mužů (32,1 %), 30 798 žen (67,9 %)
Počet úvazků	37 599
Celková suma na platy	18,09 mld. Kč (bez odvodů)
Počet pracovníků s příplatkem za vedení	6 668
Počet mužů a žen s příplatkem za vedení	3 198 mužů (48 %), 3 470 žen (52 %)

Zaměstnanci obcí s rozšířenou působností dle věku a pohlaví, 2022

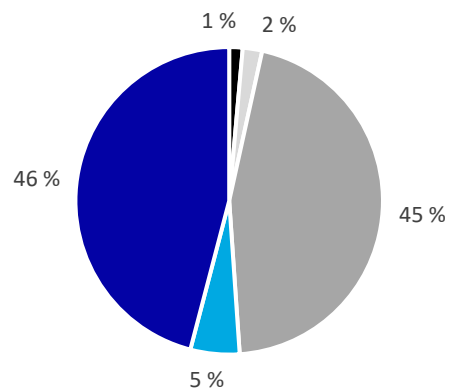
Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí – Informační systém o platech

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců obcí s rozšířenou působností - muži, 2022

■ bez vzdělání ■ základní ■ střední
■ vyšší odborné ■ vysokoškolské

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců obcí s rozšířenou působností - ženy, 2022

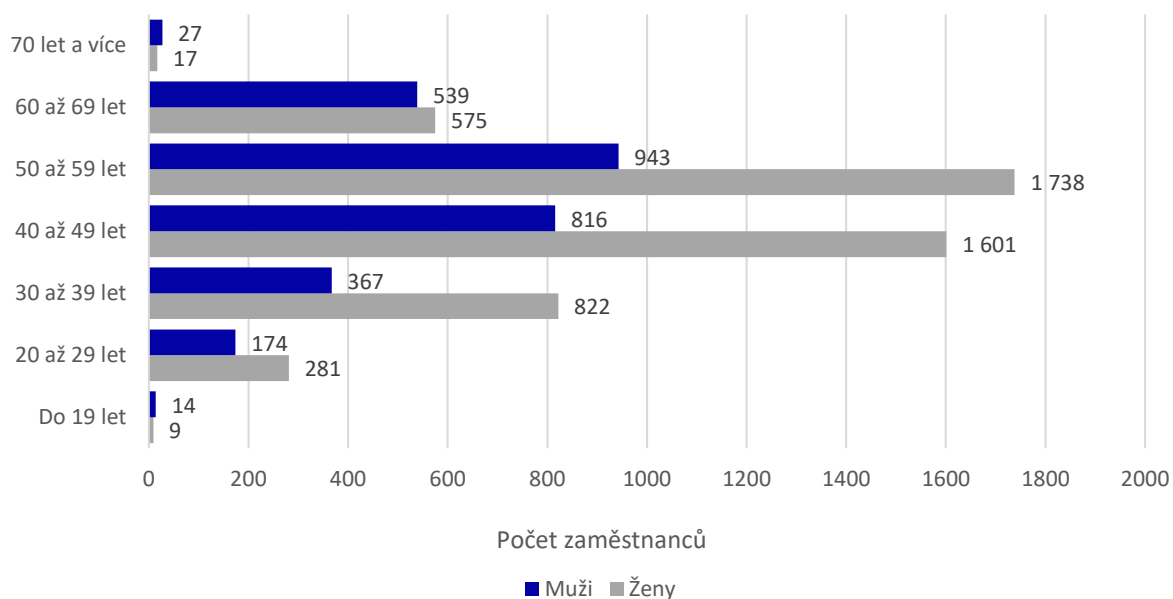
■ bez vzdělání ■ základní ■ střední
■ vyšší odborné ■ vysokoškolské

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí – Informační systém o platech

Obce s pověřeným obecním úřadem

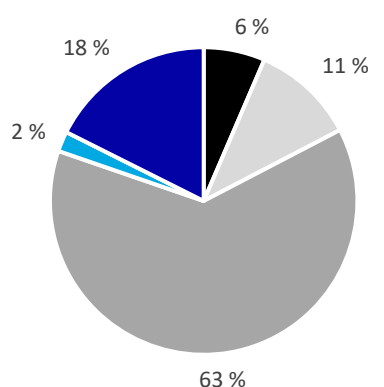
Počet zaměstnanců v průběhu roku	7 923
Počet mužů a žen	2 880 mužů (36,3 %), 5 043 žen (63,7 %)
Počet úvazků	6 552
Celková suma na platy	2,77 mld. Kč (bez odvodů)
Počet pracovníků s příplatkem za vedení	1 331
Počet mužů a žen s příplatkem za vedení	601 mužů (45,2 %), 730 žen (54,8 %)

Zaměstnanci obcí s pověřeným obecním úřadem dle věku a pohlaví, 2022

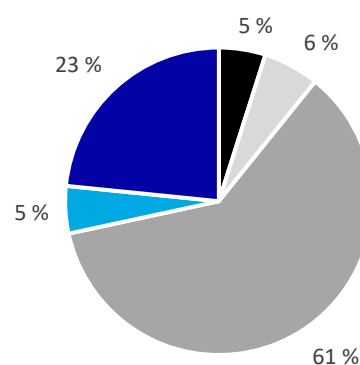
Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí – Informační systém o platech

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců obcí s pověřeným obecním úřadem - muži, 2022

■ bez vzdělání ■ základní ■ střední
■ vyšší odborné ■ vysokoškolské

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců obcí s pověřeným obecním úřadem - ženy, 2022

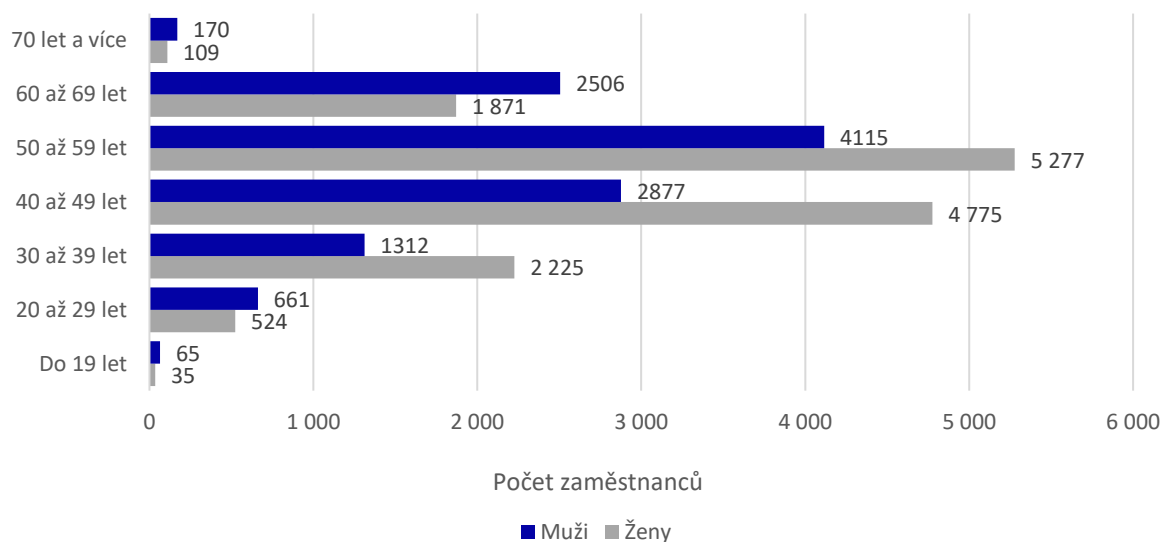
■ bez vzdělání ■ základní ■ střední
■ vyšší odborné ■ vysokoškolské

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí – Informační systém o platech

Obce se základní působností

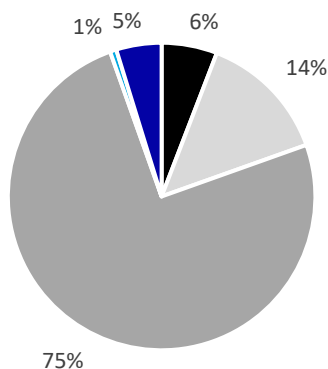
Počet zaměstnanců v průběhu roku	26 522
Počet mužů a žen	11 706 mužů (44,1 %), 14 816 žen (55,9 %)
Počet úvazků	20 441
Celková suma na platy	7,41 mld. Kč (bez odvodů)
Počet pracovníků s příplatkem za vedení	1 676
Počet mužů a žen s příplatkem za vedení	992 mužů (59,2 %), 684 žen (40,8 %)

Zaměstnanci obcí se základní působností dle věku a pohlaví, 2022

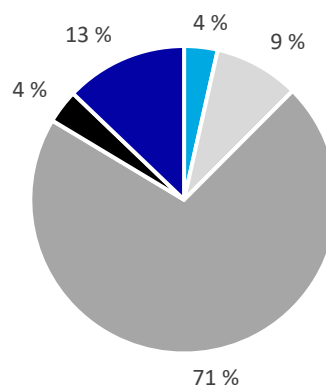
Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí – Informační systém o platech

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců obcí se základní působností - muži, 2022

■ bez vzdělání ■ základní ■ střední
■ vyšší odborné ■ vysokoškolské

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců obcí se základní působností - ženy, 2022

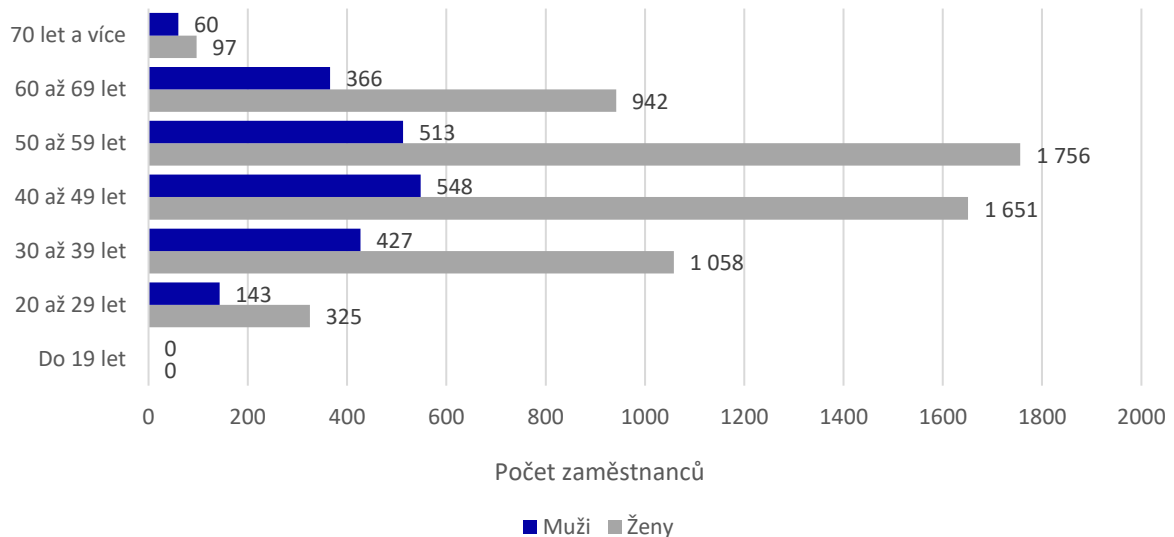
■ bez vzdělání ■ základní ■ střední
■ vyšší odborné ■ vysokoškolské

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí – Informační systém o platech

Hlavní město Praha

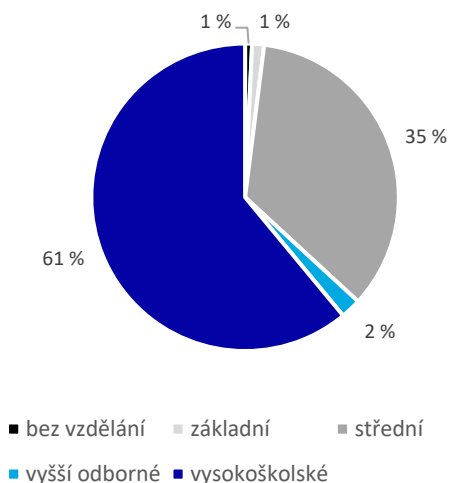
Počet zaměstnanců v průběhu roku	7 886
Počet mužů a žen	2 057 mužů (26,1 %), 5 829 žen (73,9 %)
Počet úvazků	6 791
Celková suma na platy	4,01 mld. Kč (bez odvodů)
Počet pracovníků s příplatkem za vedení	1 291
Počet mužů a žen s příplatkem za vedení	490 mužů (38 %), 801 žen (62 %)

Zaměstnanci Prahy dle věku a pohlaví, 2022

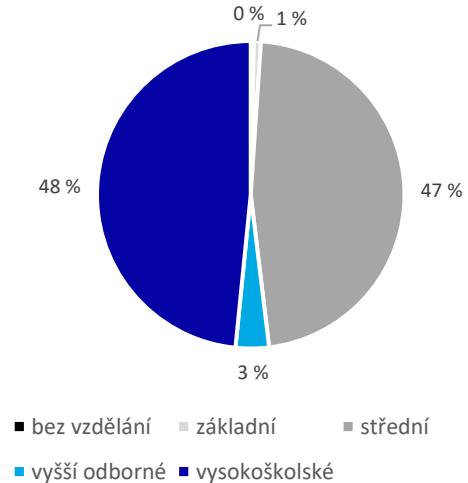

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí – Informační systém o platech.

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců hl. m. Prahy - muži, 2022

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců hl. m. Prahy - ženy, 2022

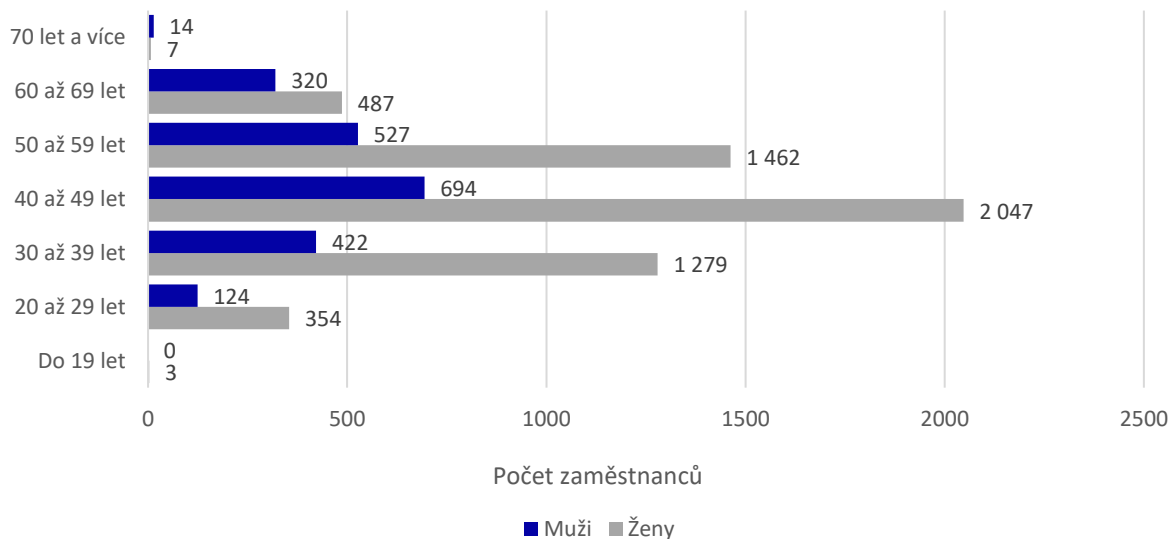
Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí – Informační systém o platech.

Kraje

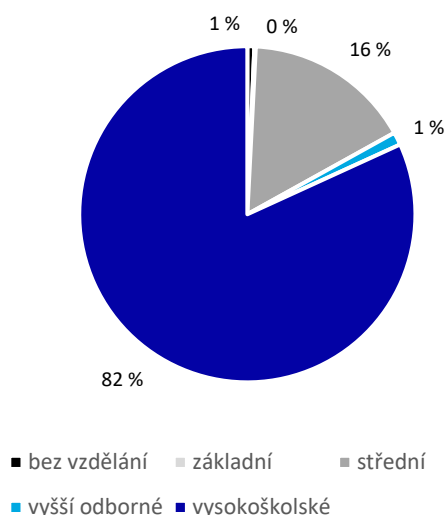
Počet zaměstnanců v průběhu roku	7 740
Počet mužů a žen	2 101 mužů (27,1 %), 5 639 žen (72,9 %)
Počet úvazků	6 646
Celková suma na platy	3,69 mld. Kč (bez odvodů)
Počet pracovníků s příplatkem za vedení	971
Počet mužů a žen s příplatkem za vedení	485 mužů (49,9 %), 486 žen (50,1 %)

Zaměstnanci krajů dle věku a pohlaví, 2022

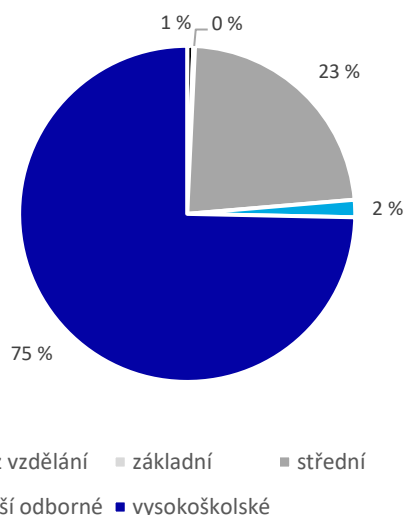

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí – Informační systém o platech.

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců krajů- muži, 2022

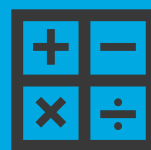
Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců krajů - ženy, 2022

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí – Informační systém o platech.

hospodaření veřejné správy

HOSPODAŘENÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY

Hospodaření se státním majetkem

V roce **2022** dosáhl Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (dále ÚZSVM) druhých nejvyšších příjmů ve své historii, a to **(více než) 1,79 miliardy Kč**. Meziročně příjmy vzrostly o **18,4 milionu Kč**. Nejvýznamnější část příjmů tvořily prodeje nepotřebných státních pozemků a ostatních nemovitostí (**1,22 mld. Kč**). Dalšíh **235,6 milionu Kč** bylo získáno z pronájmů nemovitostí (u většiny z pronájmů pozemků). Výdaje ÚZSVM meziročně klesly o **43 milionů Kč** na **1,61 miliardy Kč**. Ušetřit se podařilo zejména na provozních výdajích.

Ke konci roku **2022** ÚZSVM hospodařil s **200 574** položkami majetku v celkové účetní hodnotě **19,75** miliard Kč. Celkem bylo v uplynulém roce zdarma převedeno **19 921** položek nemovitého majetku (**v hodnotě 705,2 milionu Kč**) a **3 175** položek movitého majetku (**v hodnotě 31,46 milionu Kč**). Počet majetkových položek v evidenci ÚZSVM dlouhodobě klesá (v roce 2010 jich bylo 310 626).

Z nemovitého majetku tvořily největší část (**96,4 %**) pozemky v celkové hodnotě **7,1 miliardy Kč**. Zbýlá část (**3,6 %**) byla složena z budov, bytů, nebytových prostor a staveb v celkové hodnotě **5,6 miliardy Kč** a **219 věcných břemen** k pozemkům a stavbám (**0,3 %**) v celkové hodnotě **1,7 milionu Kč**.

V roce **2022** ÚZSVM převedl, prodal nebo zlikvidoval celkem **18 266 položek movitého majetku**. Celkem **3 666 (20,1 %)** movitých věcí bylo transparentně prodáno v elektronických aukcích na www.nabidkamajetku.cz, přičemž se jednalo o majetek v hodnotě **8,5 milionu Kč**. Více než polovinu movitého majetku, a to konkrétně **11 425 položek**, ÚZSVM v souladu se zákonem ekologicky zlikvidoval či recykloval.

ÚZSVM zdarma zastupuje organizační složky státu v majetkoprávních sporech před soudy, rozhodčími orgány, správními úřady a jinými orgány. Právní zástupci ÚZSVM uhájili v loňském

roce státu **16,4 miliardy Kč**. ÚZSVM uzavřel celkem **1 046 dohod** o zastupování ostatních organizačních složek státu před soudy, přičemž dosáhl úspěšnosti více než **90 %**. Ke konci roku 2022 vedl ÚZSVM celkem **9 364 otevřených právních jednání** v celkové částce přesahující **181 miliard Kč**.

Od 1. března 2016, kdy vešla v účinnost novela zákona o majetku státu, převzal ÚZSVM od organizačních složek státu (dále OSS) a státních organizací (dále SO) celkem **14 851 nemovitostí** v hodnotě **3,7 miliardy Kč**. Novela mimo jiné zaváděla povinnost OSS a SO převádět nepotřebné nemovitosti na ÚZSVM (zjednodušeně s výjimkou nemovitostí, u nichž složky státu rozhodly o nepotřebnosti před 1. 3. 2016 a dále s výjimkou nemovitostí, které si složky převedou uvnitř svého resortu, případně je použijí ke směně).

Celkově se jednalo o **1 557 budov**, **13 187 pozemků**, **38 nebytových prostor**, **107 bytových jednotek a ostatních nemovitostí**, **24 věcných práv** a jeden pěstitelský celek. Ze všech **14 851 převzatých nemovitostí** jich bylo již **8 538 zrealizováno (57,5 %)**, z toho **4 627 (v hodnotě 1,1 miliardy Kč)** bylo převedeno bezúplatně a **3 911 úplatně za 985,8 milionu Kč**. Nejvíce nepotřebných nemovitostí převzalo pracoviště ÚZSVM v Ostravě (**3 065**), **Ústní nad Labem (2 279)** a **pracoviště ÚZSVM v Hradci Králové (2 228)**. Jen za rok **2022** připadlo ÚZSVM **2 101 nemovitostí**, což představuje **14,1 %** z celkového počtu převzatých nemovitostí. Nejvíce nepotřebných nemovitostí získal ÚZSVM od Ředitelství silnic a dálnic České republiky (**6 692**), Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (**2 183**) a Ministerstva zemědělství (**1 315**).

Informace do kapitoly byly převzaty z Výroční zprávy Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových 2022, která je dostupná na webu www.uzsvm.cz

Příspěvek na přenesený výkon státní správy

Součástí státního rozpočtu pro rok 2022 byl jako každý rok i **příspěvek na výkon státní správy**, který je obcím a krajům vyplácen jako částečná úhrada výdajů (zejména mzdových a provozních) vzniklých při výkonu přenesené státní správy (výdej osobních a cestovních dokladů, řidičských průkazů, stavební agenda, matriční agenda, živnostenský úřad apod.). V roce **2022** činil příspěvek pro obce včetně hl. m. Prahy celkem **11,5 mld. Kč** a pro kraje (bez hl. m. Prahy) celkem **1,7 mld. Kč**. Oproti roku 2021 došlo k **valorizaci příspěvku o 5 % u krajů**, což znamenalo

nárůst o 83,1 mil. Kč. Stát i v roce 2022 pokračoval v zavádění **adresnosti příspěvku** (tedy platby za úkon) a zároveň zavedl výkonové platby u části agendy zkušebních komisařů pro obce s rozšířenou působností, která má přispět ke spravedlivější distribuci příspěvku dle reálných výkonů úřadů. V roce 2023 obdrží obce (včetně hl. m. Prahy) o 624 mil. Kč více než v roce 2022 a kraje si meziročně polepší o 155 mil. Kč (valorizace o 5 %).

Vývoj výše příspěvku na výkon státní správy v letech 2006–2023 (v mil. Kč)

v mil. Kč	Příspěvek na výkon státní správy			
	Obce	Kraje	Praha	Celkem
2006	6 607,1	987,5	502,0	8 096,6
2007	6 894,6	1 123,8	517,0	8 535,4
2008	7 116,2	1 118,4	534,9	8 769,5
2009	7 331,5	1 178,9	563,8	9 074,2
2010	9 167,7	1 176,2	988,7	11 332,6
2011	7 569,6	1 074,3	824,2	9 468,1
2012	7 386,1	1 035,6	822,9	9 244,6
2013	7 400,9	1 035,7	813,4	9 250,0
2014	7 407,6	1 040,9	816,5	9 265,0
2015	7 411,4	1 040,9	814,3	9 266,6
2016	7 495,7	1 069,9	833,7	9 399,3
2017	8 172,3	1 140,5	906,2	10 219,0
2018	8 590,1	1 197,6	959,6	10 747,3
2019	9 438,3	1 317,3	1 075,5	11 831,1
2020	9 829,0	1 488,2	1 140,9	12 458,1
2021	10 251,7	1 660,6	1 210,5	13 122,8
2022	10 228,5	1 744,0	1 236,5	13 209,0
2023	10 783,1	1 898,7	1 320,6	14 002,4

Zdroj: Ministerstvo financí, Ministerstvo vnitra

Shrnutí hospodaření územních rozpočtů

Hospodaření územních rozpočtů v roce 2022 navázalo na pozitivní vývoj předchozích let (s výjimkou roku 2020, který byl poznamenán pandemií covid-19 a na ni navazujícími restriktivními opatřeními vlády) i přesto, že v roce 2022 vykázaly

územní samosprávné celky nižší kladné saldo rozpočtu než v roce 2021. Hospodaření krajů skončilo s přebytkem ve výši 7,7 mld. Kč a hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí (dále jen **DSO**) se souhrnným přebytkem ve výši

25,1 mld. Kč. Samotné hospodaření DSO skončilo schodkem ve výši 0,2 mld. Kč.

Ruská invaze na Ukrajinu, která započala v únoru roku 2022, má negativní dopad na globální ekonomiku, neboť vyvolala energetickou krizi a **významně přispěla k růstu inflace**, která vedla ke zpříšňování měnové politiky centrálních bank. V této souvislosti **došlo k růstu výdajů územních rozpočtů**, především **výdajů na pomoc Ukrajině** a jejímu obyvatelstvu, které jsou však **do značné míry kompenzovány ze státního rozpočtu**, a **provozních výdajů** v důsledku růstu cen. Na druhou stranu je **posilována i příjmová stránka územních rozpočtů** v podobě růstu inkasa daňových příjmů, zejména daně z přidané hodnoty, a to zejména **v důsledku vysoké inflace**. Růstu daňových příjmů územních rozpočtů **nezabránilo** ani přijetí několika vládních opatření z počátku roku 2021 v podobě **zrušení superhrubé mzdy** a výplaty kompenzačního bonusu podnikatelům, jelikož paralelně došlo k navýšení podílu obcí a krajů na sdílených daních.

Celkové příjmy se meziročně **zvýšily o 9,7 %** na 743,5 mld. Kč, přičemž většinu meziročního růstu tvořil růst daňových příjmů (o 51,4 mld. Kč), který byl podpořen jak ekonomickou situací, tak i vyšším růstem inflace. Ke strmému růstu daňových příjmů přispělo i **navýšení podílu krajů a obcí na celostátním hrubém výnosu daní** dle zákona o rozpočtovém určení daní z roku 2021.

Na straně **výdajů** došlo meziročně k **růstu o 11,7 %** na 710,7 mld. Kč. Na růstu výdajů se podílely jak běžné výdaje (o 50,3 mld. Kč na 555,7 mld. Kč), tak i kapitálové výdaje (o 24 mld. Kč na 155 mld. Kč). Běžné výdaje tvo-

řily především neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím (dále PO) ve výši 274,4 mld. Kč, které směřovaly především do oblasti školství, a to v důsledku **růstu transferů ze státního rozpočtu určených na přímé náklady na vzdělávání** (jedná se zejména o mzdy učitelů). Výrazný podíl tvořily výdaje na nákup služeb (75,5 mld. Kč) nebo platby za provedenou práci (50,5 mld. Kč). Většinu kapitálových výdajů představovaly investiční nákupy a související výdaje (122,4 mld. Kč) a investiční transfery PO (17,2 mld. Kč).

I přes meziroční růst kapitálových výdajů **kraje ani obce opět zcela nevyužily svůj investiční potenciál. K nevyužití investičního potenciálu u obcí přispělo výlučně hospodaření hl. m. Prahy**, bez jehož hospodaření by obce v souhrnu svůj investiční potenciál naplnily, a dokonce ho překročily.

Výdaje územních rozpočtů v souvislosti s **podmoci Ukrajině** se týkaly především pomoci uprchlíkům na území České republiky. Zejména se jednalo o **zajištění ubytování a provoz Krajských asistenčních center** pomoci Ukrajině. **Významná část těchto výdajů je však hrazena ze státního rozpočtu**. Nelze však opomíjet roli územních rozpočtů, kterou sehrály při pomoci uprchlíkům.

Z pohledu **výše dluhu a zůstatků na bankovních účtech** územních rozpočtů došlo v roce 2022 ke **zvýšení jejich rozdílu**, kdy **stavy na bankovních účtech významně rostly** (o 37,7 mld. Kč na 405,2 mld. Kč) a **dluh se zvýšil pouze minimálně** (o 2,4 mld. Kč na 98,4 mld. Kč). K **31. 12. 2022** vykázaly územní rozpočty¹⁵ **pohledávky vůči Sberbank CZ, a.s. v likvidaci** v celkové výši **6,5 mld. Kč** v důsledku její likvidace.

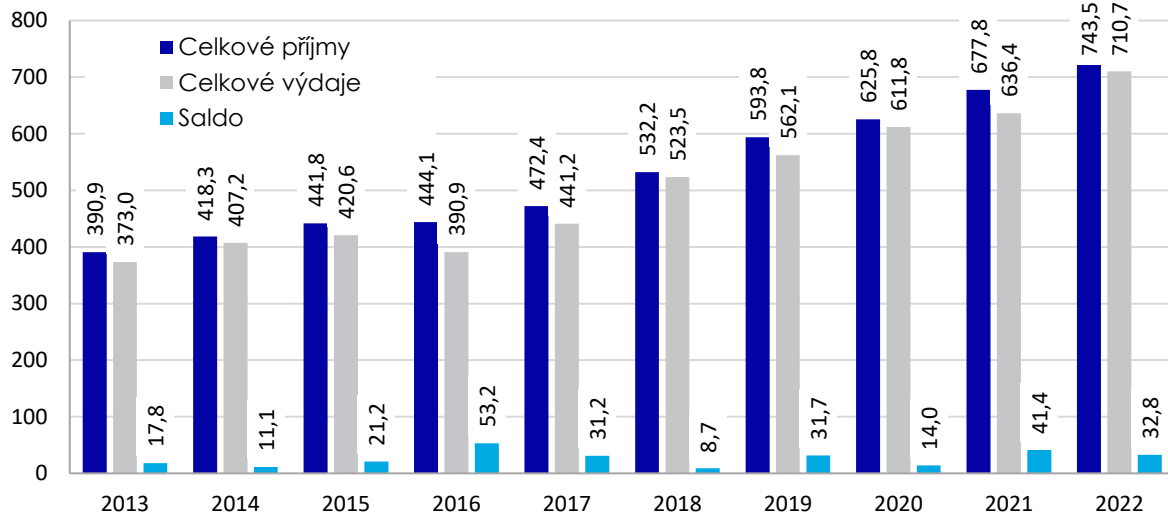
VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ

Územní rozpočty v období let 2013 až 2023 **každoročně vykazovaly kladné saldo hospodaření** s výjimkou DSO. **V roce 2022 dosáhl přebytek 32,8 mld. Kč**, to znamená, že došlo k jeho meziročnímu poklesu o 8,6 mld. Kč, tj. o 20,8 %, ale

zároveň dosáhl třetího nejlepšího výsledku od roku 2013 (v roce 2016 byl 53,2 mld. Kč a v roce 2021 činil 41,4 mld. Kč). Vývoj salda hospodaření od roku 2013 je zobrazen v následujícím grafu.

¹⁵ Data získána z Pomocného analytického přehledu, který předávají kraje, obce nad 3000 obyvatel a příspěvkové organizace s hodnotou aktiv vyšší než 100 mil. Kč.

Příjmy a výdaje územních rozpočtů v letech 2013–2022 (mld. Kč)

Zdroj: Ministerstvo financí

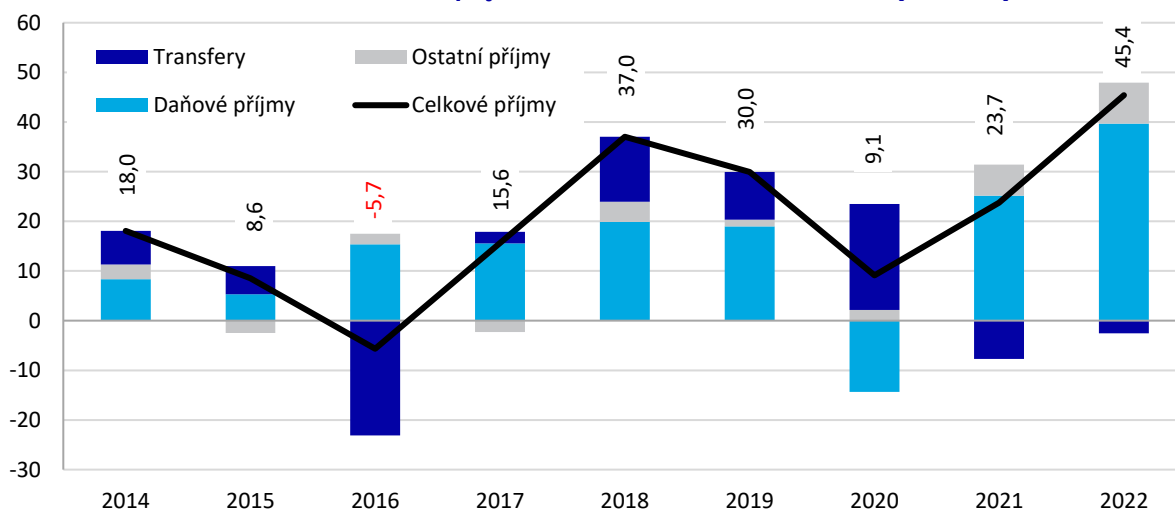
Hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí

Příjmy obcí a dobrovolných svazků obcí

Celkové příjmy obcí a DSO v roce 2022 činily 442,9 mld. Kč, meziročně vzrostly o 11,4 %, tj. o 45,4 mld. Kč. Po očištění o dotace určené na přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy ve výši 22,6 mld. Kč, které přijalo hl. m. Praha, činí celkové příjmy 420,3 mld. Kč.

Výrazný meziroční růst byl zaznamenán především u **daňových příjmů**, které se **zvýšily o 39,7 mld. Kč**. Oproti tomu u přijatých **transferů** došlo v roce 2022 k meziročnímu poklesu o 2,8 %, tj. o 2,6 mld. Kč na 88,1 mld. Kč. **Nedaňové příjmy** dosáhly **růstu o 21,7 %**, tj. o 8,8 mld. Kč na 49,3 mld. Kč a u **minoritních kapitálových příjmů** došlo k poklesu **o 4,9 %**, tj. o 0,5 mld. Kč na 9,7 mld. Kč.

Meziroční změna v příjmech obcí v letech 2014–2022 (mld. Kč)

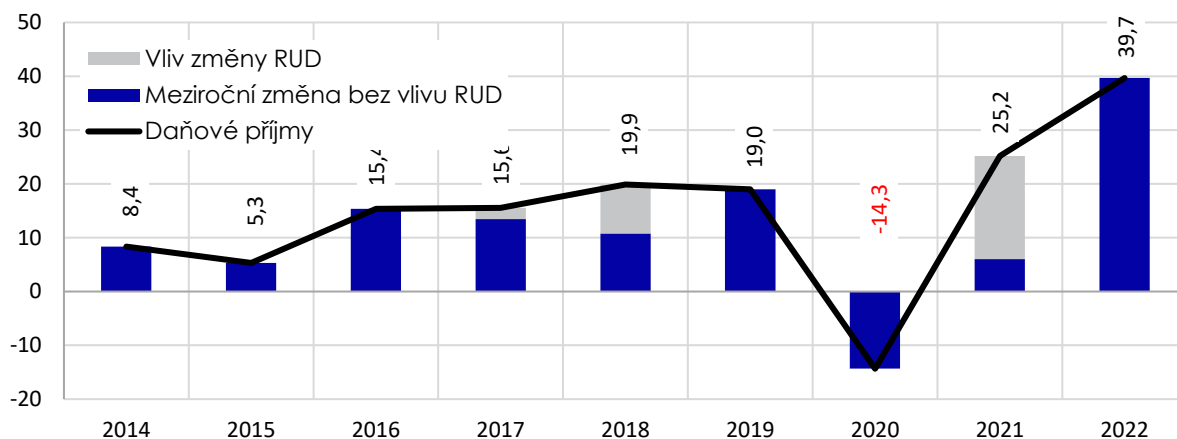

Zdroj: Ministerstvo financí

Daňové příjmy navázaly na každoroční meziroční růst, kterého dosahovaly, s výjimkou roku 2020, ve kterém došlo k poklesu v důsledku pandemie covid-19, v celém sledovaném období a dosáhly **285,7 mld. Kč** (o 15,5 %, tj. o 39,7 mld. Kč více). Na růstu se podílelo především **navýšením podílu obcí na sdílených daních**, a to z 23,58 % na **25,84 %** v roce 2021, oži-

vení ekonomiky nebo **růst inflace**. Nejvýznamnější růst byl vykázán u inkasa **daně z přidané hodnoty**, u které došlo k **růstu o 16,2 %**, tj. o 19,4 mld. Kč na 138,8 mld. Kč a u **daní z příjmů právnických osob**, jejichž inkaso se **zvýšilo o 14,6 %**, respektive o 8,8 mld. Kč na 68,8 mld. Kč. Inkaso **daní z příjmů fyzických osob** vykázalo také **růst**, a to **o 11,4 %**, tj. o 5,4 mld. Kč na 52,9 mld. Kč.

Vývoj daňových příjmů obcí v letech 2014–2022 – meziroční změna (mld. Kč)

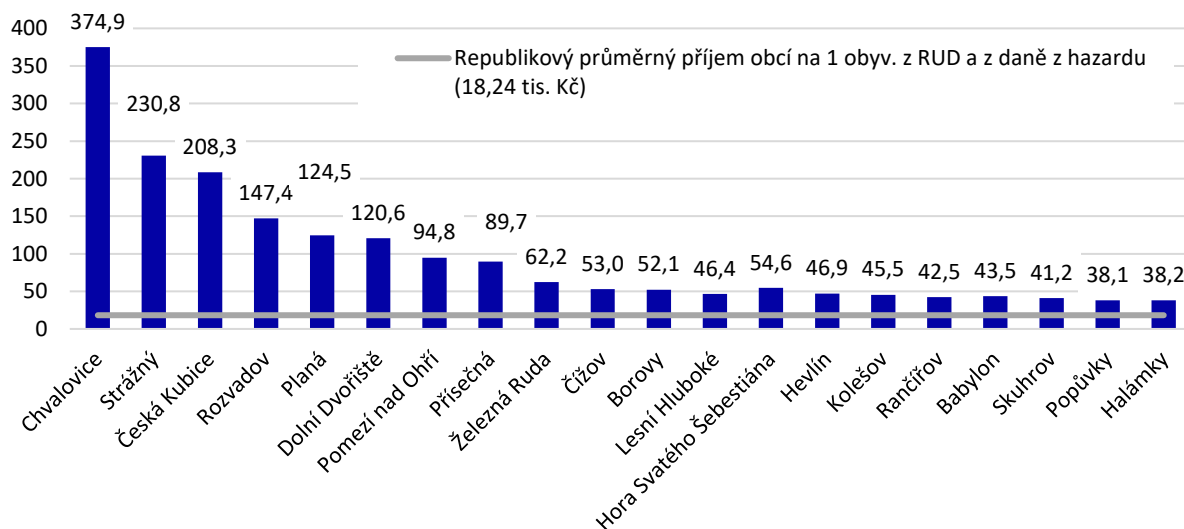

Zdroj: Ministerstvo financí

Za zmínku stojí i **příjem vybraných obcí z daní z hazardních her**, který sice z celkového pohledu zastává minimální podíl, nicméně u vybraných obcí tvoří značnou část jejich příjmů. V některých případech dokonce několikanásobně překračuje republikový průměr. Nejvyšší

příjem z rozpočtového určení daní a z daní z hazardních her má na 1 obyvatele **obec Chvalovice**, která se svým příjmem ve výši 374,9 tis. Kč **překračuje republikový průměr 20,6krát**. Dále je lze uvést pohraniční obce **Strážný** (12,7krát), **Česká Kubice** (11,4krát) nebo **Rozvadov** (8,1krát).

Příjem vybraných obcí z rozpočtového určení daní a z daní z hazardních her na 1 obyvatele v roce 2022 (tis. Kč)

Zdroj: Ministerstvo financí

Zdrojem **nedaňových příjmů** obcí byly především příjmy z **pronájmu** nebo **pachtu** majetku, které dosáhly 15,3 mld. Kč (meziročně o 9,5 %, tj. o 1,3 mld. Kč více) a příjmy z **vlastní činnosti** ve výši 14,4 mld. Kč (meziroční růst o 16,9 %, tj. o 2,1 mld. Kč). Nicméně i s **kapitálovými** příjmy tvořily dohromady **minoritní část** v podobě přibližně 1/8 z celkových příjmů obcí.

Obce a DSO přijaly v roce 2022 **transfery ve výši 88,1 mld. Kč** a meziročně došlo k jejich **poklesu o 2,8 %**, tj. o 2,6 mld. Kč. Jejich pokles byl způsoben jak **poklesem neinvestičních transferů**, které činily **63,4 mld. Kč** a meziročně se **snížily o 2,7 %**, tj. o 1,7 mld. Kč, tak i poklesem **investičních transferů**, které **dosáhly 24,7 mld. Kč** a meziročně se **snížily o 3,2 %**, tj. o 0,8 mld. Kč.

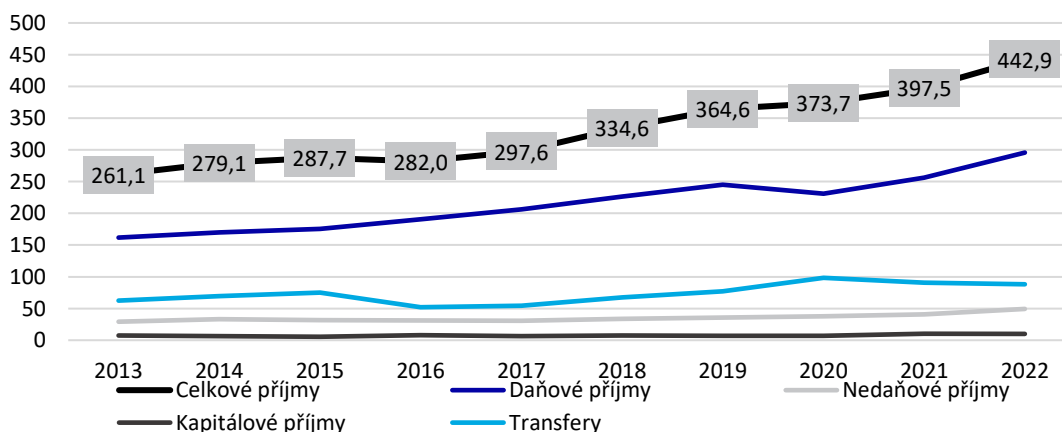
Největší část neinvestičních transferů přijaly obce z **kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** (dále MŠMT), které činily **25,7 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 7,3 %**, tj. o 2 mld. Kč. Naprostou **většinu uvedených peněžních prostředků** přijalo **hl. m. Praha v rámci přímých nákladů na vzdělávání (19,4 mld. Kč)**. Dále lze zmínit peněžní prostředky přijaté z **kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí** (dále MPSV) ve výši **5,2 mld. Kč**, které meziročně **klesly o 25,1 %**, respektive o 1,8 mld. Kč. **Pokles** byl zaznamenán **především u dotací určených na řešení naléhavých potřeb při zabezpečení provozu sociálních služeb** zřízených a provozovaných obcemi (**o 98,7 %**, respektive o 1,5 mld. Kč méně). Jednalo se o transfery podle zákona o **sociálních službách ve výši 1,8 mld. Kč** a na **výkon činnosti obce s rozšířenou působností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí** ve výši

1,6 mld. Kč. K **nejvýraznějšímu poklesu** došlo u transferů poskytnutých z **rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa** (dále VPS), které činily **1,8 mld. Kč** a meziročně se **snížily o 51,4 %**, tj. o 1,9 mld. Kč. **Příspěvek obcím ke zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu** se meziročně **snížil o 71 %**, tj. o **2,3 mld. Kč**.

Z pohledu **investičních transferů** přijaly obce a DSO **nejvíce peněžních prostředků z kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj** (dále MMR) ve výši **8,4 mld. Kč**, což představovalo meziroční pokles o 8,1 %, tj. o 0,7 mld. Kč. Největší část těchto prostředků ve výši 4,6 mld. Kč (meziročně o 24,5 %, tj. o 1,5 mld. Kč méně) byla z **Integrovaného regionálního operačního programu**. Dále lze zmínit prostředky ve výši 2,5 mld. Kč poskytnuté z programu **Podpora rozvoje regionů 2019+** (meziročně o 18,9 %, tj. o 0,4 mld. Kč více). Z rozpočtu **Státního fondu životního prostředí obce** přijaly transfery ve výši 3,5 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 56,6 %, tj. o 1,3 mld. Kč. Dále obdržely 3 mld. Kč (meziroční růst o 34,9 %, tj. o 0,8 mld. Kč) z rozpočtu **Státního fondu dopravní infrastruktury**. Z kapitoly **Ministerstva životního prostředí** (dále MŽP) obce přijaly **1,8 mld. Kč** v rámci **Operačního programu životní prostředí 2014–2020** (meziročně o 46,3 %, tj. o 1,5 mld. Kč méně).

Struktura příjmů obcí zůstává stejná i v roce 2022, kdy 66,8 % příjmů tvoří daňové příjmy, 19,9 % transfery, 11,1 % nedaňové příjmy a zbylé cca 2,2 % představují kapitálové příjmy.

Struktura příjmů obcí v letech 2013–2022 (mld. Kč)

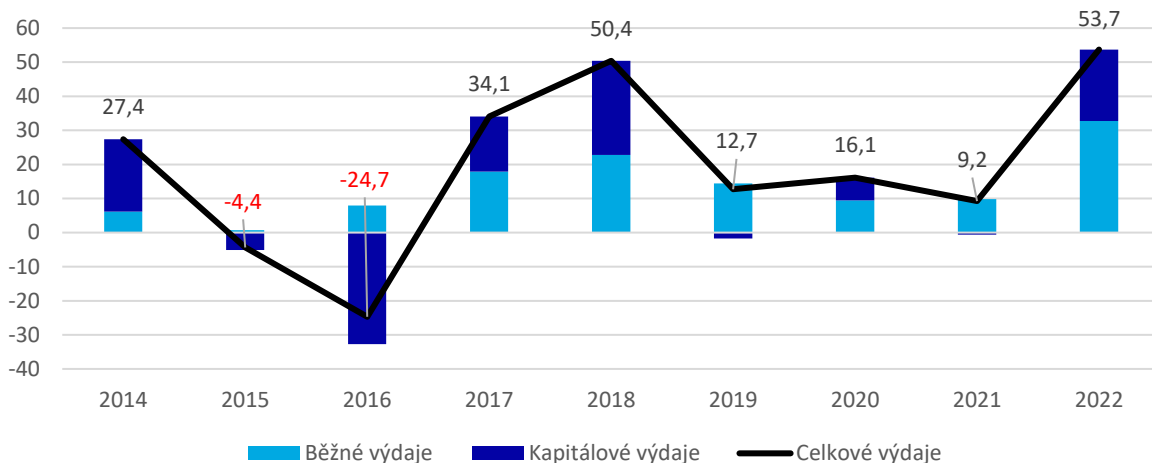
Zdroj: Ministerstvo financí

Výdaje obcí a DSO

Celkové výdaje obcí a DSO v roce 2022 činily **417,8 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 14,8 %**, tj. o 53,7 mld. Kč. Po **očistění o přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy** činí jejich výše **395,2 mld. Kč**. Na meziročním zvýšení se podílel jak **růst běžných výdajů**, které

se **zvýšily o 12,4 %**, respektive o 32,7 mld. Kč na **296,2 mld. Kč**, tak i **významný meziroční růst kapitálových výdajů o 20,9 %**, respektive o 21 mld. Kč na 121,6 mld. Kč.

Výdaje obcí v letech 2014–2022 – meziroční změny (mld. Kč)

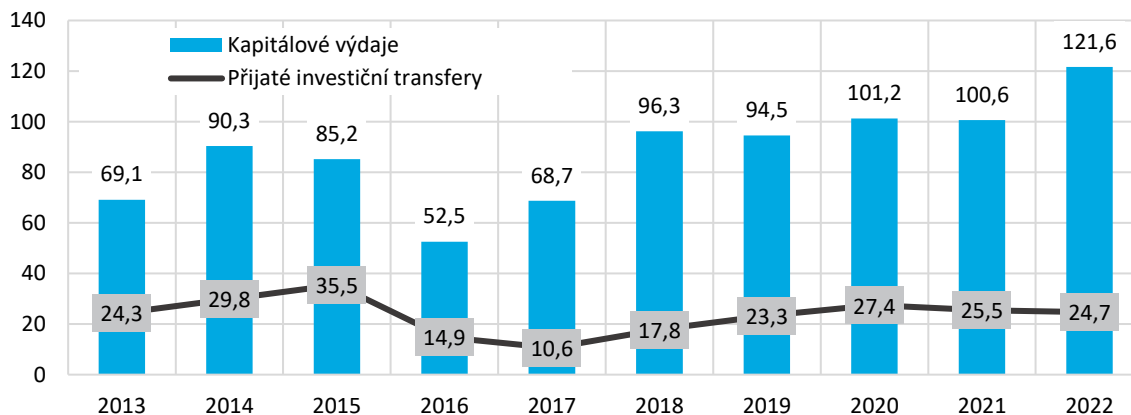

Zdroj: Ministerstvo financí

Z detailnějšího pohledu na **běžné výdaje**, které **představují 70,1 % celkových výdajů**, vyplývá, že většina peněžních prostředků obcí směřovala do **neinvestičních transferů PO ve výši 72,4 mld. Kč**. Jednalo se především o organizace z oblasti školství (41,7 mld. Kč), sociálních služeb (10,3 mld. Kč) a kultury (9 mld. Kč). Dále významnou část z běžných výdajů tvořily výdaje na **nákup služeb** ve výši 71,3 mld. Kč a **platby za provedenou práci**, které činily 60,7 mld. Kč.

Nízká závislost investičních výdajů obcí na přijatých investičních transferech vyplývá i z výrazně nižšího poměru přijatých investičních transferů na kapitálových výdajích obcí, než je tomu např. u krajů. U obcí se poměr pohyboval v letech 2013–2022 v rozmezí **od 15,4 %** (v roce 2017) **do 41,6 %** (v roce 2015). **V roce 2022 obce realizovaly největší kapitálové výdaje v historii** (částečně díky vysoké inflaci), a to **přes relativně nízké přijaté investiční transfery**.

Vývoj investičních transferů a kapitálových výdajů obcí v letech 2013–2022 (mld. Kč)

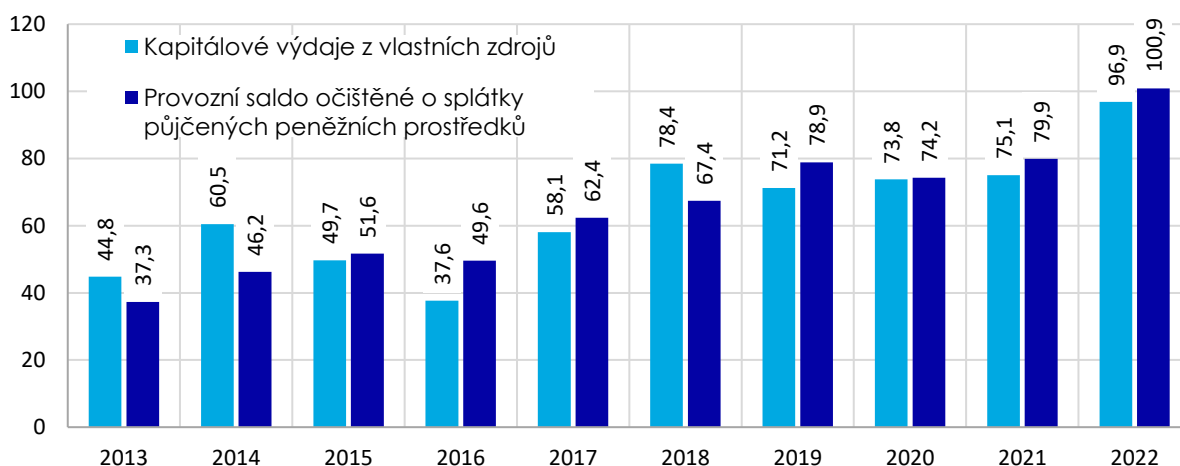

Zdroj: Ministerstvo financí

Při porovnání provozního salda¹⁶ obcí očištěného o splátky půjčených peněžních prostředků a kapitálových výdajů z vlastních zdrojů¹⁷ je patrné, že **obce v posledních čtyřech letech svůj investiční potenciál¹⁸ plně nevyužily**. Na výsledku se výrazně podílí **hl. m. Praha, které od roku 2013 nevyužilo svůj investiční potenciál ani jednou**. V roce 2022 hl. m. Praha nevyužilo svůj investiční potenciál ve výši 14,4 mld. Kč. **Bez hl. m. Prahy obce v roce 2022**

investovaly více, než kolik činil jejich investiční potenciál. Nevyužívání investičního potenciálu znamená odkládání potřebných investic pro **rozvoj obcí** a zároveň, zejména v době vysoké inflace, **znehodnocování peněžních prostředků** držných na **bankovních účtech**. Nevyužívání investičního potenciálu zároveň znamená, že **výtky obcí a krajů na nedostatek prostředků, které získávají z daní, je neopodstatněný**.

Využití investičního potenciálu obcí v letech 2013–2022 (mld. Kč)

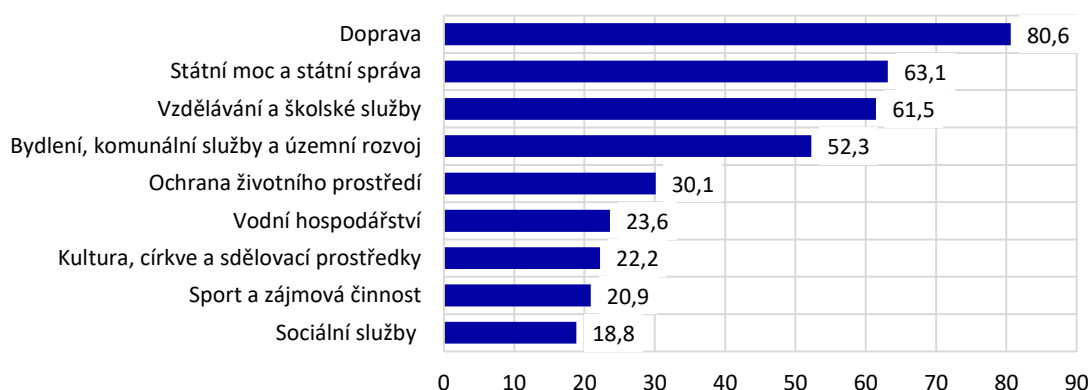

Zdroj: Ministerstvo financí

Pokud se jedná o odvětvové třídění výdajů obcí, směřovala **většina prostředků do oblasti dopravy** (celkem 80,6 mld. Kč; tj. o 23,9 %, resp. o 15,6 mld. Kč více), přičemž největší část prostředků byla určena na **dopravní obsluhu**

(30,7 mld. Kč) nebo na **silnice** (28,8 mld. Kč). Dále lze uvést výdaje do oblasti **vzdělávání** (61,5 mld. Kč – o 6,8 % více), na **činnost místní správy** (54,3 mld. Kč) a na **bydlení** (52,3 mld. Kč – o 16,3 %, resp. o 7,3 mld. Kč více).

Odvětvové výdaje obcí v roce 2022 (mld. Kč)

Zdroj: Ministerstvo financí

¹⁶ Provozním saldem se rozumí disponibilní peněžní prostředky, které z běžných příjmů mohou být využity na investice, případně splácení dluhů atd. Provozní saldo = (daňové příjmy + nedaňové příjmy + neinvestiční transfery) – běžné výdaje.

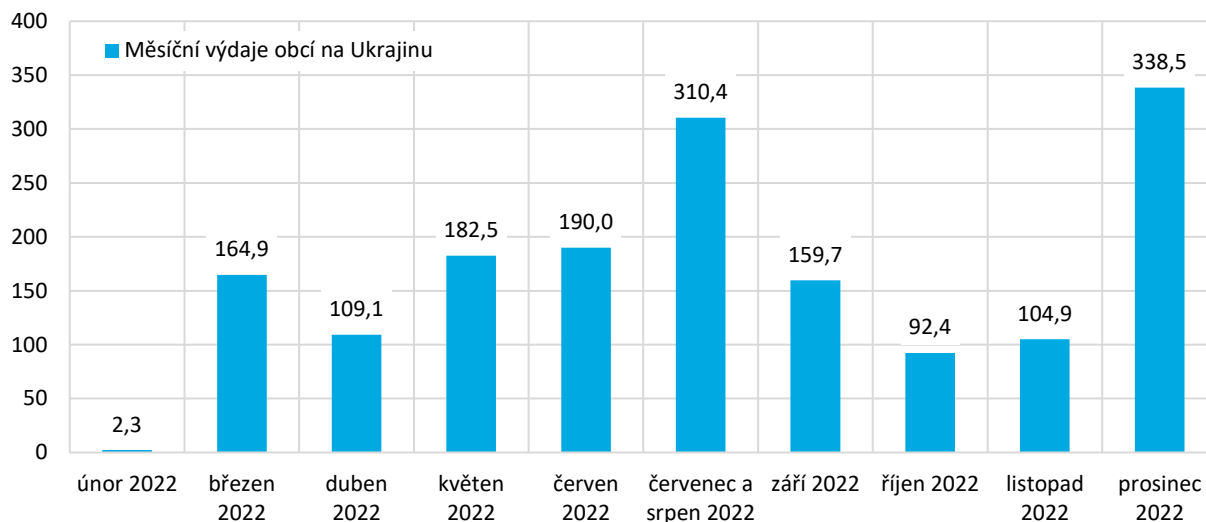
¹⁷ Kapitálové výdaje z vlastních zdrojů = kapitálové výdaje – přijaté investiční transfery.

¹⁸ Rozdíl mezi provozním saldem očištěným o splátky půjčených peněžních prostředků a kapitálovými výdaji z vlastních zdrojů.

Válečný konflikt na Ukrajině se promítl i do hospodaření obcí, které se podílely především na pomoci ukrajinským uprchlíkům na území České republiky. Obce za rok 2022 vynaložily prostředky na tento účel v celkové výši **1,7 mld. Kč**. Výši celkových výdajů obcí významně ovlivnily **výdaje realizované z rozpočtu**

hl. m. Prahy, které činily 0,9 mld. Kč, což představuje 52,2 % z celkových výdajů. Jednalo se především o **výdaje na ubytování uprchlíků** (0,6 mld. Kč). V roce 2022 byly obcím ze **státního rozpočtu proplaceny výdaje v celkové výši 0,3 mld. Kč**, kdy další peněžní prostředky budou obcím zasílány během roku 2023.

Měsíční výdaje obcí v souvislosti s pomocí Ukrajině a jejímu obyvatelstvu v roce 2022 (mil. Kč)

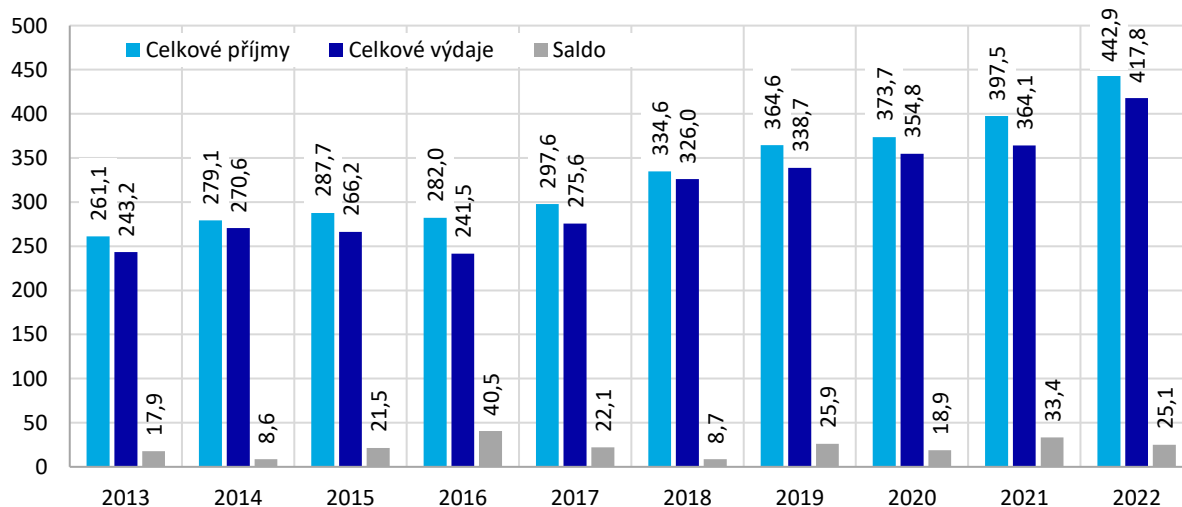

Zdroj: Ministerstvo financí

Hospodaření obcí skončilo v roce 2022 s **přebytkem ve výši 25,1 mld. Kč**, což představuje meziroční **pokles o 24,8 %**, respektive o 8,3 mld. Kč. Saldo rozpočtu v letech 2013–

2022 vykazuje značné kolísání, kdy se pohybovalo v rozmezí od 8,6 mld. Kč (z roku 2014) do 40,5 mld. Kč (v roce 2016).

Příjmy, výdaje a saldo obcí v letech 2013–2022 (mld. Kč)

Zdroj: Ministerstvo financí

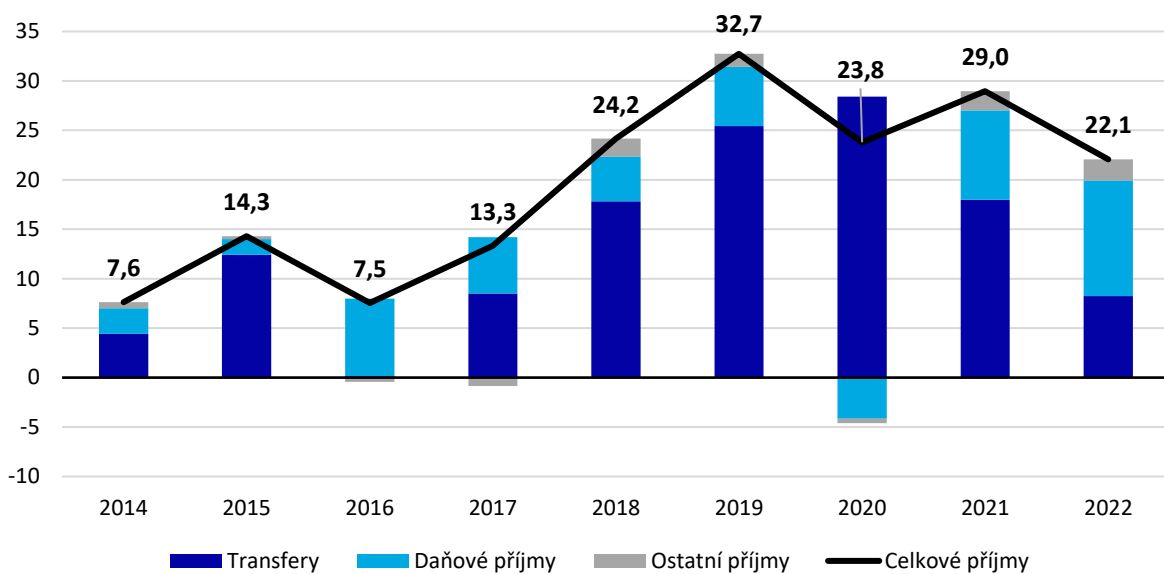
Hospodaření krajů

Příjmy krajů

Celkové příjmy činily 313,4 mld. Kč a meziročně se **zvýšily o 22,1 mld. Kč**, tj. o 7,6 %. **Po očištění** o přijaté dotace určené na **přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy** však činí příjmy krajů pouze **153,2 mld. Kč**. Tyto přijaté dotace představují **51,1 % celkových příjmů**. **S prostředky však nemůže kraj nijak disponovat, čímž dochází k významnému zkrusování výsledků jejich hospodaření.** Největší část

očištěných celkových příjmů krajů představují **daňové příjmy**, které činily **91,6 mld. Kč** a oproti předchozímu roku byly **vyšší o 14,6 %, tj. o 11,7 mld. Kč**. **Celkové očištěné transfery** činily **51 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 2,8 %, tj. o 1,4 mld. Kč**. **Nedaňové a kapitálové příjmy** činily opět pouze zlomkovou část příjmů.

Příjmy krajů v letech 2014–2022 – meziroční změna (mld. Kč)

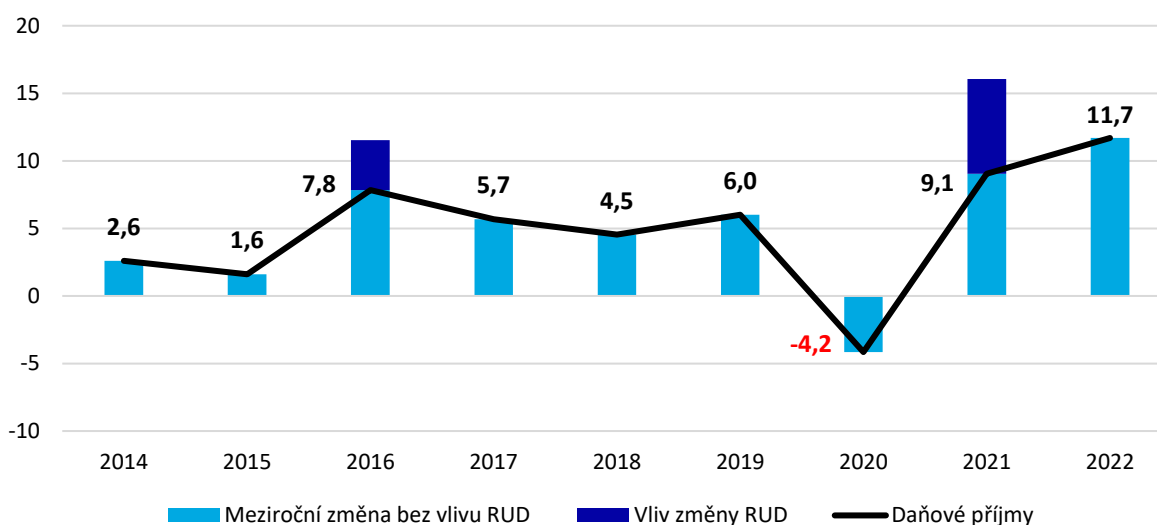

Zdroj: Ministerstvo financí

Vlastní příjmy krajů (tj. příjmy daňové, nedaňové a kapitálové) dosáhly **102,3 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 13,8 mld. Kč**, tj. o 15,6 %. Zároveň však od roku 2013 jejich podíl na celkových příjmech vykazuje klesající tendenci, která se výrazně projevila především v roce 2020, kdy kraje inkasovaly prostředky ze státního rozpočtu na krizové situace v souvislosti s onemocněním covid-19. V roce 2013 činil podíl vlastních příjmů 76,8 %, v roce 2019 představoval 67,9 %, v roce 2020 klesl na 62,3 % a v roce 2022 se zvýšil na 66,8 %.

K **nejvýznamnějšímu meziročnímu růstu** na straně vlastních příjmů došlo u **daňových příjmů**, které se **navýšily o 14,6 %, tj. o 11,7 mld. Kč** na 91,6 mld. Kč. Meziroční růst inkasa daňových příjmů byl způsoben především růstem **daně z přidané hodnoty**, jejíž inkaso se **zvýšilo o 16,2 %, tj. o 7 mld. Kč**. **Nedaňové a kapitálové příjmy** představovaly dohromady 10,5 % vlastních příjmů, kdy došlo k jejich meziročnímu růstu o 25 %, respektive o 2,2 mld. Kč.

Vývoj daňových příjmů krajů v letech 2014–2022 – meziroční změny (mld. Kč)

Zdroj: Ministerstvo financí

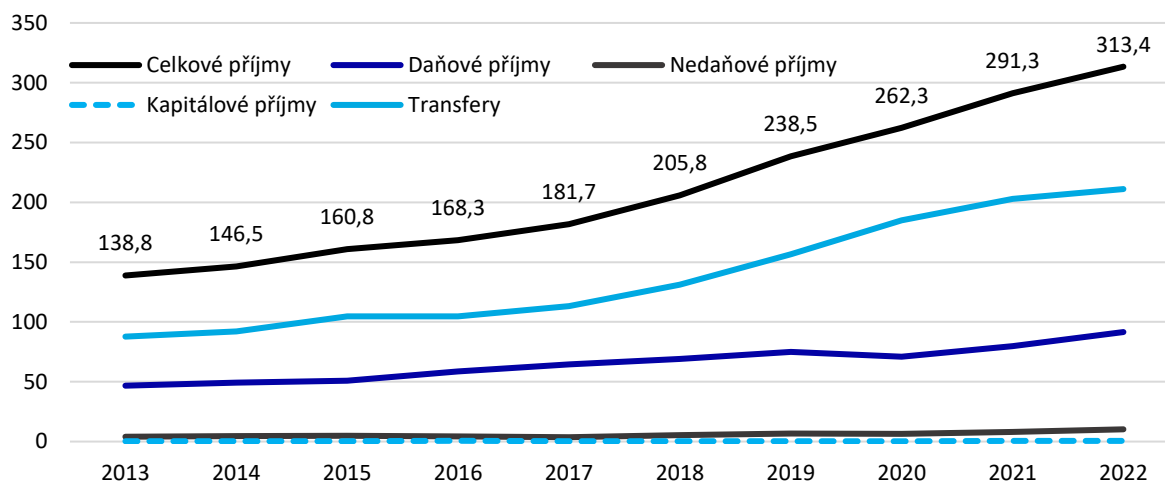
Kraje v roce 2022 **přijaly transfery v celkové výši 211,1 mld. Kč** a meziročně jejich výše **vzrostla o 8,2 mld. Kč**, respektive o 4,1 %. Základní vliv na jejich vývoj měly **neinvestiční transfery**, které se meziročně **zvýšily o 10,3 mld. Kč**, tj. o 5,5 % a dosáhly 198,6 mld. Kč. Naproti tomu **investiční transfery** meziročně **klesly o 14,1 %**, respektive o 2 mld. Kč na 12,5 mld. Kč. Investiční transfery přijaté kraji zaznamenaly již druhým rokem v řadě meziroční pokles. V souvislosti se snižováním investičních transferů **doporučujeme plně využívat investiční potenciál krajů z kladného provozního salda.**

Růst neinvestičních transferů souvisí především s realizací záměrů vlády v oblasti regionálního školství. Neinvestiční transfery z rozpočtu kapitoly MŠMT dosáhly **163,6 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 6 %**, tj. o 9,3 mld. Kč. Dále lze zmínit transfery poskytnuté z rozpočtu kapitoly VPS z titulu kompenzačního příspěvku krajům

na ubytování osob z Ukrajiny, které činily 2,3 mld. Kč.

Na straně **investičních transferů** došlo k **poklesu** především u dotací poskytnutých z rozpočtu kapitoly MŽP, které **klesly o 35,5 %**, tj. o 0,7 mld. Kč. Jednalo se v naprosté většině o peněžní prostředky poskytnuté z **Operačního programu životního prostředí**, které meziročně **klesly o 76,5 %**. Dále došlo k **výraznému meziročnímu poklesu** u peněžních prostředků poskytnutých z rozpočtu kapitoly MMR, které **klesly o 16,4 %**, tj. o 1,3 mld. Kč. Za **poklesem** stojí především pokles poskytnutých peněžních prostředků z **Integrovaného operačního programu**, které činily 6,1 mld. Kč a meziročně **klesly o 16,6 %**, tj. o 1,2 mld. Kč. Naopak k **růstu** došlo u transferů poskytnutých z **rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury** určených na financování **dopravní infrastruktury**, které **činily 4 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 5,2 %**, respektive o 0,2 mld. Kč.

Struktura příjmů krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)

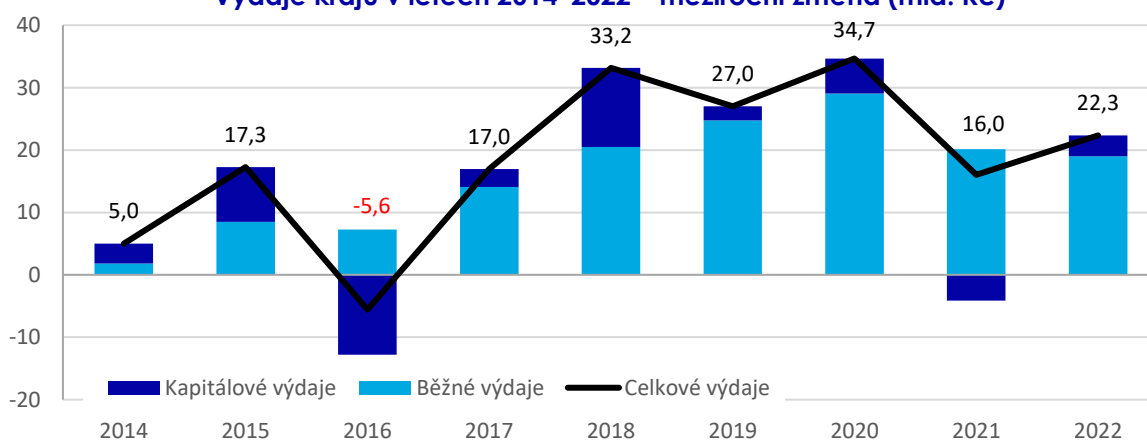
Zdroj: Ministerstvo financí

Výdaje krajů

Celkové výdaje v roce 2022 činily **305,7 mld. Kč** a zaznamenaly meziroční **růst o 7,9 %**, tj. o 22,3 mld. Kč. Po jejich **očištění o přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy** činí celkové výdaje pouze **145,5 mld. Kč**.

Jejich růst byl způsoben jak **růstem běžných výdajů**, které se **zvýšily o 7,6 %**, tj. o 19 mld. Kč a dosáhly 268,6 mld. Kč, tak i růstem **kapitálových výdajů**, u kterých došlo meziročně k **růstu o 9,9 %**, respektive o 3,4 mld. Kč na 37,1 mld. Kč.

Výdaje krajů v letech 2014–2022 – meziroční změna (mld. Kč)

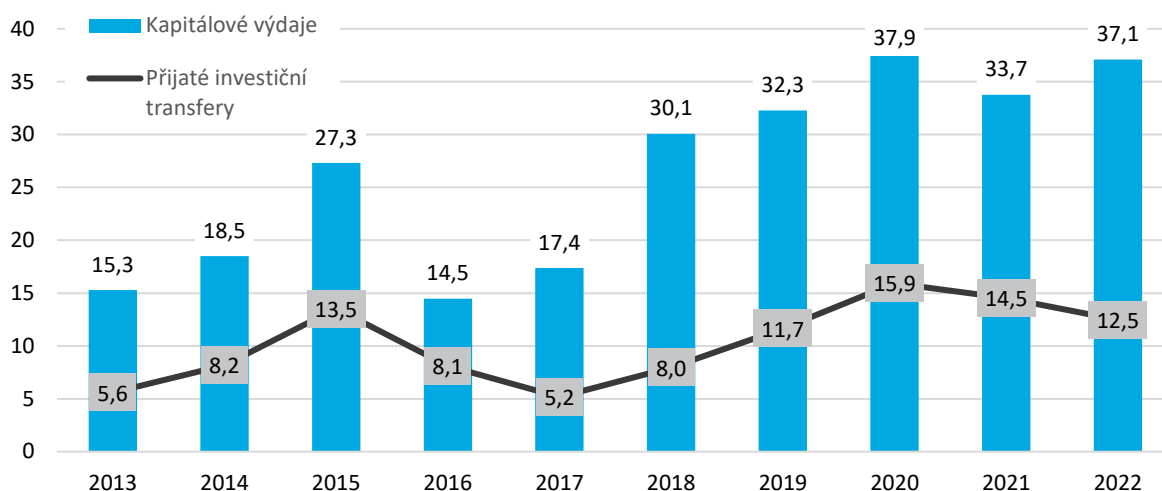
Zdroj: Ministerstvo financí

Vývoj **celkových výdajů krajů** je **závislý především na vývoji jejich běžných výdajů**, které v roce 2022 **představovaly 87,9 %** z celkových výdajů. **Největší část běžných výdajů tvořily neinvestiční transfery PO** (202,1 mld. Kč), které se meziročně zvýšily o 12,4 mld. Kč, tj. o 6,5 %. Největší část těchto transferů (154,4 mld. Kč) byla určena **pro organizace působící v oblasti školství**, kdy většinu těchto prostředků kraje obdržely ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání (151,9 mld. Kč). Dále lze zmínit

prostředky určené pro organizace působící v **oblasti sociálních služeb** ve výši 5,7 mld. Kč (o 24,8 %, tj. o 1,9 mld. Kč méně) nebo **dopravy** ve výši 2,3 mld. Kč (o 5,8 %, respektive o 0,1 mld. Kč více). Významnou část běžných výdajů představovaly neinvestičními transfery **podnikatelům**, neinvestiční transfery **neziskovým organizacím a podobným osobám** nebo výdaje na **nákup služeb**. **Celkové výdaje krajů v rámci neinvestičních transferů** sice činily **240,3 mld. Kč**, ale z jejich vlastního rozpočtu poskytly pouze **1,5 mld. Kč (0,6 %)**.

Vývoj investičních transferů a kapitálových výdajů krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)

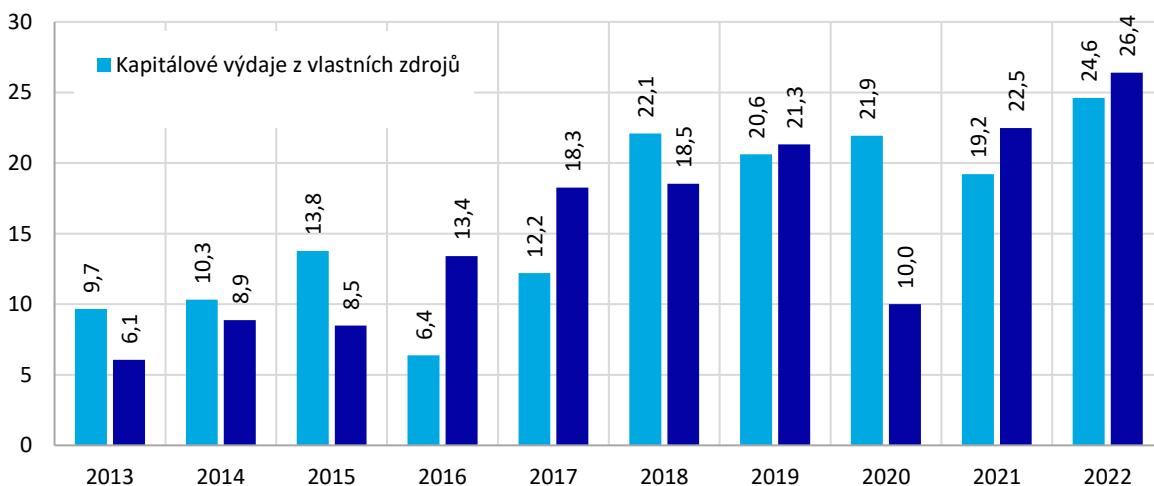

Zdroj: Ministerstvo financí

Při grafickém porovnání provozního salda očištěného o splátky půjčených peněžních prostředků a kapitálových výdajů z vlastních zdrojů je patrné, že kraje v roce 2022 plně nevyužily svůj investiční potenciál. K nevyužití investičního potenciálu krajů došlo v období

2013–2022 v polovině let, avšak v **celkovém součtu všech let sledovaného období**, tj. mezi roky 2013–2022, kraje svůj investiční potenciál dokonce překročily v součtu o 7 mld. Kč.

Využití investičního potenciálu krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)

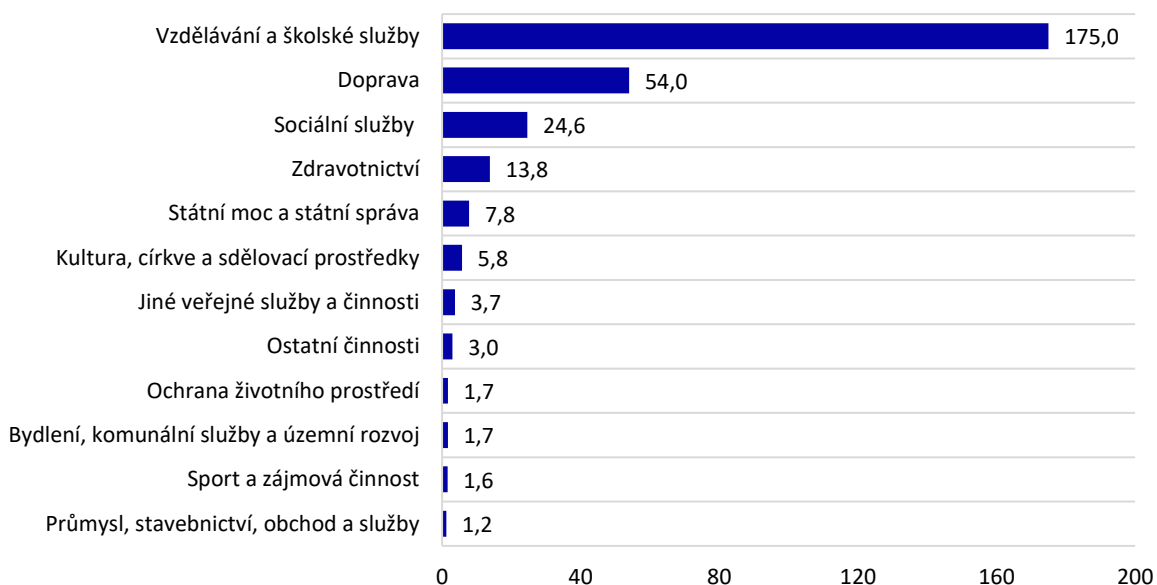

Zdroj: Ministerstvo financí

Z **odvětvového pohledu** směřovaly výdaje krajů především do **oblasti školství, dopravy, sociálních služeb** či **zdravotnictví**. Do oblasti školství kraje vynaložily nejvyšší část prostředků, které však byly z naprosté většiny

kryty prostředky ze státního rozpočtu. **Bez přímých nákladů na vzdělávání a dotací pro soukromé školy** z rozpočtu MŠMT činily výdaje krajů do oblasti vzdělávání **14,8 mld. Kč**.

Odvětvové výdaje krajů v roce 2022 (mld. Kč)

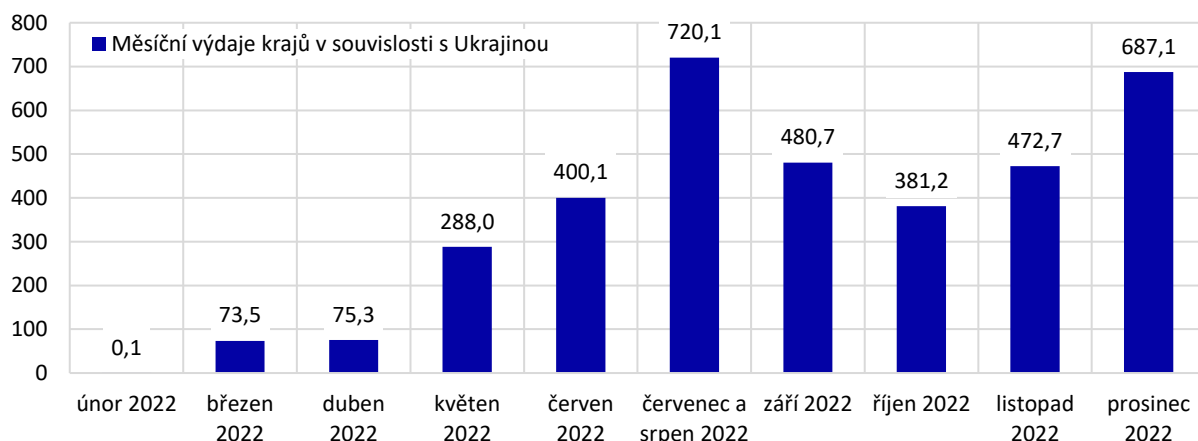

Zdroj: Ministerstvo financí

Z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině vynaložily kraje nemalé prostředky v souvislosti s pomocí Ukrajině a jejím občanům. Kraje na tyto účely vynaložily celkem 3,6 mld. Kč. Ke konci roku 2022 bylo krajům proplaceno

ze státního rozpočtu celkem 2,5 mld. Kč a zároveň jim bylo dalších 0,6 mld. Kč proplaceno na základě žádostí zaslaných do 15. 12. 2022 na začátku roku 2023. Největší část výdajů směřovala na zajištění ubytování uprchlíků.

Měsíční výdaje krajů v souvislosti s pomocí Ukrajině a jejímu obyvatelstvu v roce 2022 (mil. Kč)

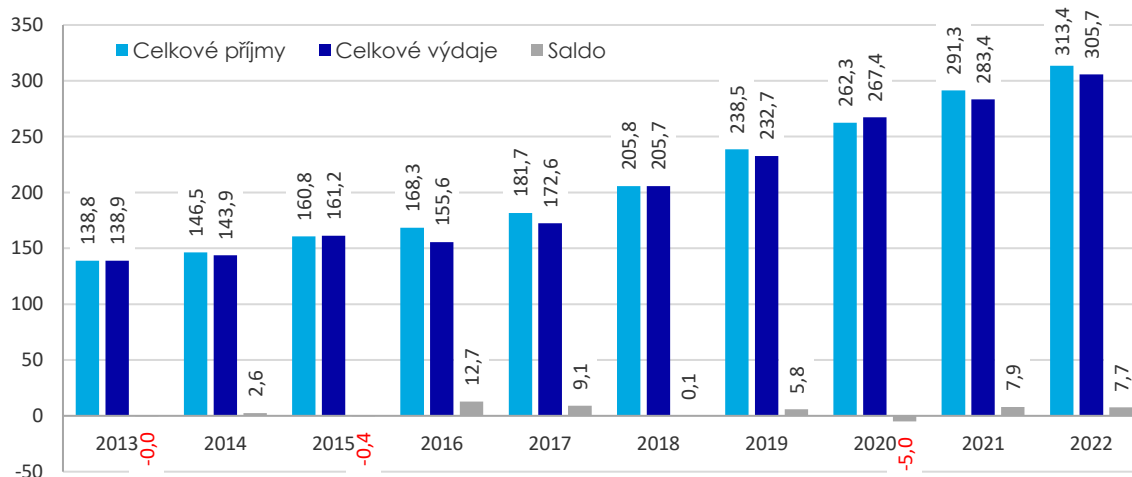

Zdroj: Ministerstvo financí

Hospodaření krajů v roce 2022 navázalo na hospodaření předchozího roku a vykázalo **přebytkový výsledek ve výši 7,7 mld. Kč**, což sice představuje zhoršení hospodaření oproti

předchozímu roku (o 3,3 %, tj. o 0,3 mld. Kč méně), ale i přesto se jedná o druhý nejlepší výsledek hospodaření od roku 2018.

Příjmy, výdaje a saldo krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)

Zdroj: Ministerstvo financí

Stavy na bankovních účtech

Stav prostředků na bankovních účtech obcí, krajů a DSO, a na účtech PO zřízených kraji a obcemi, dosáhl ke konci roku 2022 v souhrnu

405,2 mld. Kč, meziročně se zvýšil o 10,2 %, tj. o 37,7 mld. Kč

Stavy na bankovních účtech

v mld. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kraje	14,6	17,4	16,5	24,3	30,8	30,5	35,5	32,5	41,7	48,0
PO zřízované kraji	11,4	11,6	11,3	11,9	14,3	16,0	17,5	19,6	22,4	23,2
Obce	95,0	104,3	111,6	153,3	176,4	183,1	210,9	230,0	262,2	290,1
PO zřízované obcemi	16,1	17,8	18,2	20,2	25,0	26,9	32,7	35,6	38,7	41,4
DSO	1,8	1,5	1,5	2,0	2,1	2,3	2,5	2,2	2,5	2,5
RRRS	0,6	0,8	0,3	0,4	0,1	0,2	0,1	0,2	0,0	-
CELKEM	139,4	153,4	159,4	212,1	248,8	258,9	299,2	320,1	367,5	405,2

Poznámka: RRRS - Regionální rada regionů soudržnosti

Zdroj: Ministerstvo financí

K výraznému růstu stavu na bankovních účtech došlo jak u obcí (o 10,6 %, tj. o 27,9 mld. Kč) tak i u krajů (o 15,1 %, tj. o 6,3 mld. Kč). Přičemž růst byl také u PO obcí (o 7 %, tj. o 2,7 mld. Kč) a PO krajů (o 3,7 %, tj. o 0,8 mld. Kč). U DSO došlo k růstu prostředků o 11,8 mil. Kč (tj. o 0,5 %).

Stav na bankovních účtech hl. m. Prahy (bez PO) činil k 31. 12. 2022 celkem **112,2 mld. Kč**. Stav na účtech PO Magistrátu hl. m. Prahy a PO městských částí hl. m. Prahy činil **11,5 mld. Kč**,

celkem tedy hl. m. Praha mělo na účtech **123,7 mld. Kč**.

V únoru roku 2022 došlo k významnému **zhoršení likvidity Sberbank CZ, a. s. v likvidaci** v souvislosti s významným odlivem klientů a jejich vkladů vlivem eskalace rusko-ukrajinského konfliktu. V návaznosti na tuto skutečnost Česká národní banka vydala dne 28. 2. 2022 předběžné opatření, kterým bance zamezila nakládání s aktivy a pasivy, včetně poskytování nových úvěrů a přijímání vkladů a zahájila kroky

směřující k odejmutí povolení společnosti Sberbank CZ, a.s. působit jako banka. K **31. 12. 2022** vykázaly územní rozpočty **pohledávky vůči SberBank CZ, a. s. v likvidaci** v celkové výši **6,5 mld. Kč**. Pohledávky **obcí** představovaly **3,2 mld. Kč** – největší zastoupení mělo Brno (348,2 mil. Kč), hl. m. Praha (323,5 mil. Kč), Plzeň (245,9 mil. Kč) a Ostrava (216 mil. Kč). V pří-

padě PO zřízených obcemi se jednalo o pohledávky v celkové výši 26 mil. Kč. **Kraje** vykázaly ke konci roku 2022 pohledávky v celkové výši **3,3 mld. Kč**, v rámci které největší část tvořily pohledávky Kraje Vysočina (2,5 mld. Kč), Moravskoslezského kraje (370,5 mil. Kč), Jihomoravského kraje (162,2 mil. Kč) a Plzeňského kraje (159 mil. Kč). PO zřízené kraji vykázaly pohledávky ve výši 265,7 mil. Kč

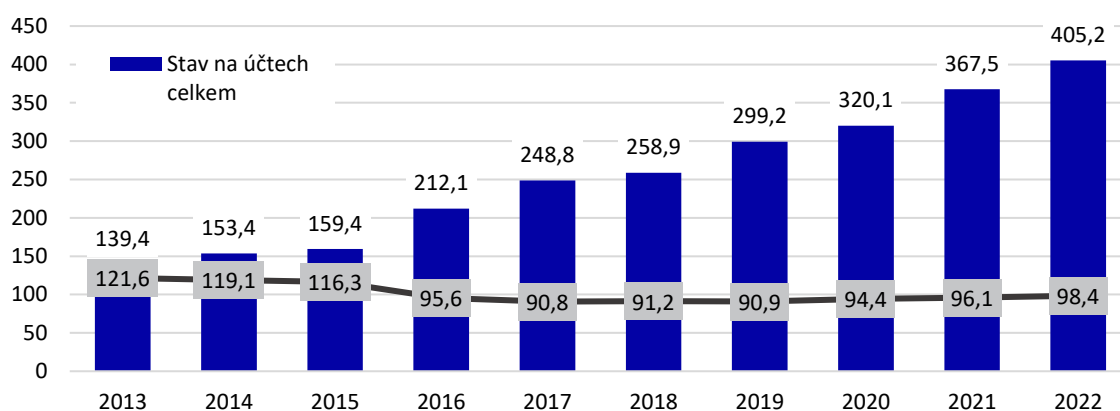
ZADLUŽENOST

Územní rozpočty včetně zřízených PO¹⁹ vykázaly ke konci roku 2022 **dluh**²⁰ ve výši **98,4 mld. Kč**, což je o 2,5 % (o 2,4 mld. Kč) více než v roce předchozím. Mírný nárůst dluhu byl u obcí (o 2,2 %, tj. o 1,6 mld. Kč), krajů (o 2,2 %, tj. o 556,3 mil. Kč) i DSO (o 15,1 %, tj. o 260,4 mil. Kč).

Ke konci roku 2022 **stav peněžních prostředků** na bankovních účtech²¹ **převýšil hodnotu celkového dluhu** územních rozpočtů **o 306,8 mld. Kč**, tj. **více než čtyřnásobně** (4,1krát).

Nutné je podotknout, že stav peněžních prostředků na bankovních účtech územních rozpočtů nepředstavuje prostředky, se kterými je možné v celé výši volně disponovat. Na **bankovních účtech jsou vykazovány i prostředky**, které jsou zapojované do rozpočtu následujícího roku a jsou již například smluvně vázány. Přesto lze konstatovat, že takto vysoké zůstatky prohlubují neefektivní využívání dostupných veřejných prostředků.

Vývoj dluhu a stavu peněžních prostředků na bankovních účtech územních rozpočtů v letech 2013–2022 (mld. Kč)

Zdroj: Ministerstvo financí

V roce 2022 vykázalo **dluh 3 167 obcí z celkového počtu 6 254 obcí**, což je **50,6 %**. Meziročně došlo k poklesu o 91 obcí. **Obce** (včetně PO) vykázaly dluh ve výši **71,1 mld. Kč**. Proti předchozímu roku se jedná celkem **o nárůst o 2,2 %**

(tj. o 1,6 mld. Kč). V celkovém objemu dluhu obcí jsou zahrnuty přijaté bankovní úvěry, ko-

¹⁹ Čerpáno z dat předaných do CSÚIS ke dni 6. 3. 2023.

²⁰ Do údajů o dluhu jsou od 1. 1. 2010 zahrnovány přijaté úvěry a zápůjčky, přijaté návratné finanční výpomoci, vydané dluhopisy, eskontované směnky, směnky k úhradě, závazky z ručení a ostatní dlouhodobé závazky. Konkrétně se jedná o syntetické účty 281, 282, 283, 289, 322, 326, 362, 451, 452, 453, 456, 457 a 459.

²¹ Zahrnuty termínované vklady, bankovní účty, pokladna a peníze na cestě. Konkrétně jsou zahrnuty syntetické účty 068, 231, 236, 241, 244, 261, 262. V případě příspěvkových organizací se jedná o syntetické účty 068, 241, 243, 244, 261, 262.

munální dluhopisy, přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy, vč. zápůjček ze státních fondů.

Ve struktuře dluhu obcí mají dlouhodobě největší váhu přijaté úvěry (84,0 %), komunální dluhopisy (6,8 %) a zbývající část dluhu (9,2 %) tvořily přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy. Ve srovnání s rokem 2021 se úvěry zvýšily o 4,2 %, tj. o 2,4 mld. Kč, u komunálních dluhopisů došlo k mírnému poklesu o 0,2 mld. Kč a u přijatých návratných finančních výpomocí a ostatních dluhů došlo k poklesu o 0,6 mld. Kč. V roce 2022 si obce z republikového pohledu půjčovaly prostředky s pevně sjednanou úrokovou sazbou v mediánové výši 1,91 %, v předchozím roce činila 1,64 %.

Bez zahrnutí čtyř největších měst (hl. m. Praha, Brno, Ostrava a Plzeň) činí dluh ostatních obcí 49,3 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 2,2 %, respektive o 2,2 mld. Kč.

Celková výše dluhu hl. m. Prahy (vč. PO) dosáhla 13,4 mld. Kč. Podíl dluhu hl. m. Prahy na celkovém dluhu obcí činil 18,8 %.

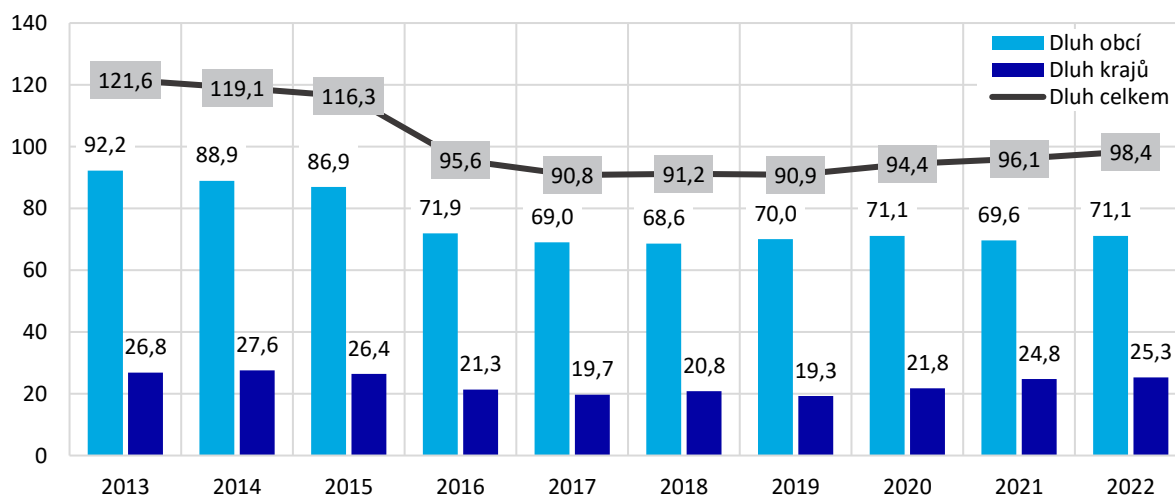
Dluh PO zřízených obcemi dosáhl ke konci roku 2022 výše **1,1 mld. Kč**. Z celkového počtu **8 344 PO** vykazovalo dluh **392 PO**, tj. **4,7 %**, které z hlediska klasifikace ekonomických činností (NACE) působily nejvíce v oblasti předškolního a základního vzdělávání.

DSO vykazaly dluh ve výši **2 mld. Kč**, což je o 260,4 mil. Kč (o 15,1 %) více než předchozí rok. **DSO** využívají získané peněžní prostředky především **na rozvoj a obnovu místní infrastruktury** (vodovody a kanalizace), **odpadové hospodářství** a **na projekty zvyšující atraktivitu jejich území**.

Kraje (vč. PO) vykazaly ke konci roku 2022 dluh v celkové výši **25,3 mld. Kč**. Meziročně hodnota dluhu vzrostla o 2,2 %, tedy o 0,5 mld. Kč.

Dluh PO zřízených kraji (z **1831 PO** vyazuje dluh **280 PO**, tj. **15,3 %**) dosáhl ke konci roku 2022 výše **4,7 mld. Kč**. Z hlediska klasifikace ekonomických činností (NACE) se jednalo nejvíce o PO působících v oblasti **středního všeobecného a odborného vzdělávání**.

Vývoj dluhu obcí a krajů v letech 2013–2022 (mld. Kč)

Zdroj: Ministerstvo financí

ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ

Koncem roku 2020 byl přijat zákon č. 609/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní (dále RUD), jež s účinností od 1. ledna 2021 navyšuje podíly obcí a krajů na vybraných daních, a to v souvislosti se zrušením tzv. superhrubé

mzdy. **U obcí** došlo k navýšení **podílů z 23,58 % na 25,84 %**, což znamená **navýšení** výnosu ze sdílených daní ve výchozím roce 2021 o cca **19,1 mld.** **U krajů** byly **navýšeny podíly z 8,92 % na 9,78 %**, což znamenalo **navýšení** daňových příjmů o cca **7,1 mld. Kč**.

dozor

a kontrola obcí

DOZOR A KONTROLA OBCÍ

Dozorová činnost

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra plní od roku 2006 úlohu nadřízeného správního orgánu podle § 178 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve spojení s § 94 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve vztahu k orgánům kraje nebo hl. m. Prahy v samostatné působnosti (hl. m. Prahy).

Většina řízení se týká rozhodování Ministerstva vnitra jakožto nadřízeného orgánu krajů a hlavního města Prahy při vyřizování žádostí o poskytnutí informací z oblasti samostatné působnosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

V roce 2022 bylo Odborem veřejné správy, dozoru a kontroly vyřizováno (jako nadřízeným orgánem krajů při poskytování informací v rámci samostatné působnosti) celkem 100 odvolání a stížností (oproti 97 v roce 2021). Ve 47 případech byli žadatelé zcela nebo zčásti úspěšní (v roce 2021 v celkem 69 případech). Ve 44 případech byla odvolání či stížnosti zamítnuty (postup kraje byl potvrzen), v celkem 9 případech bylo řízení ukončeno jinak (podání bylo opožděné nebo bylo postoupeno jinému příslušnému orgánu). V roce 2022 byly vydány celkem tři informační příkazy (v roce 2020 jich bylo celkem 10, v roce 2021 celkem 3).

Rozhodování o odvoláních a stížnostech proti orgánům krajů při vyřizování žádostí o poskytnutí informací ze samostatné působnosti krajů

	Celkem vyřizováno	Vyhověno zcela	Vyhověno zčásti	Nevyhověno	Podáno opožděně/ předčasně	Postoupeno
Hlavní město Praha	34	16	4	13		1
Středočeský kraj	17	7		7		3
Ústecký kraj	17	5	2	9	1	
Liberecký kraj	1		1			
Karlovarský kraj	1	1				
Plzeňský kraj	2	1		1		
Jihočeský kraj						
Kraj Vysočina	6	2	2	2		
Královéhradecký kraj	1			1		
Pardubický kraj	6	2	1	2		1
Moravskoslezský kraj	2			1		1
Olomoucký kraj	6	2		4		
Zlínský kraj						
Jihomoravský kraj	7	1		4		2
Celkem	100	37	10	44	1	8

Zdroj: Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

Dozor nad usneseními a dalšími opatřeními v samostatné působnosti

V oblasti dozoru nad usneseními a dalšími opatřeními orgánů územních samostatných celků (dále ÚSC) vydanými v jejich samostatné působnosti se Ministerstvo vnitra v roce 2022 zabývalo na základě podnětů i poznatků z vlastní (zejména kontrolní) činnosti nejčastěji následujícími věcnými oblastmi:

- nakládáním s nemovitým majetkem,

- poskytováním mimořádných odměn členům zastupitelstva obce,
- zákonností pravidel pro přidělování bytů,
- zákonností jednacích řádů orgánů obcí.

V uvedených oblastech bylo rovněž shledáno při výkonu dozoru nejvíce pochybení ze strany ÚSC.

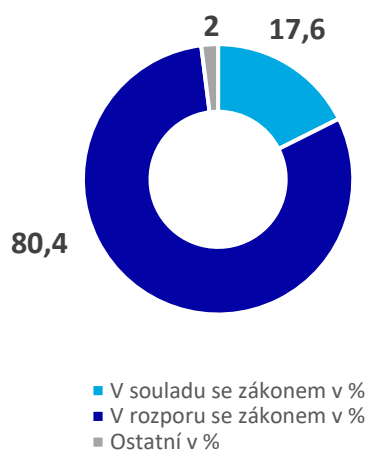

Posuzování pravidel pro přidělování obecních bytů

V rámci plnění úkolů stanovených Strategií sociálního začleňování 2021–2030 provádí Ministerstvo vnitra posuzování zákonnosti pravidel pro přidělování obecních bytů. Pravidla pro přidělování obecních bytů, zjištěná v rámci kontrolní činnosti Ministerstva vnitra nebo obdržená na základě podnětů, jsou posuzována po obsahové stránce z pohledu případné diskriminace a možnosti omezení přístupu k obecnímu bydlení.

V roce 2022 Ministerstvo vnitra posoudilo celkem **51 pravidel** pro přidělování bytů, včetně jejich návrhů, z nichž **ve 41 případech zjistil porušení zákona**. V roce 2022 bylo z důvodu končící pandemie covid-19 krize posouzeno přibližně jednou tolik pravidel pro přidělování bytů než v roce 2021. Do uvedeného počtu se nezapočítávají pravidla, jimiž obce nahrazují pravidla stávající, které Ministerstvo vnitra posoudilo za rozporná se zákonem.

Posouzení zákonnosti pravidel pro přidělování obecních bytů, 2022

Posouzení zákonnosti pravidel pro přidělování obecních bytů v roce 2022

Celkový počet posouzených pravidel	51	
Počet pravidel shledaných v souladu se zákonem	9 (+1)	
Počet pravidel rozporných se zákonem	41	
Náprava nezákonných pravidel	Dobrovolně zjednána náprava	33
	Náprava je předmětem jednání s obcí	7
	Pravidla byla ve fázi návrhu	1

Pozn.: V jednom případě se nejednalo o pravidla pro přidělování bytů ve vlastnictví obce, ale pouze o nezávazný návod, který nebyl schválen orgánem obce.

Zdroj: Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

Za nejčastější porušení zákona lze označit:

- neprojednání žádosti občana obce v orgánu obce k tomu příslušném nebo nezařazení na seznam uchazečů na základě plošně stanovených podmínek (např. občanství České republiky, dluhy vůči obci či třetím subjektům, existence jiného bydlení apod.),

- nezařazení na seznam uchazečů z důvodu pobírání různých dávek sociální podpory,
- požadavek poplatku nebo nevratného daru za podání žádosti,
- posuzování trestní minulosti žadatele, posuzování všech členů žadatelovi domácnosti nebo rodiny, kteří nejsou nájemci.

Návrhy na zrušení obecně závazné vyhlášky obce

V průběhu roku 2022 bylo Ústavnímu soudu podáno celkem 8 návrhů Odborem veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky (dále OZV)

či jejich ustanovení. Jednalo se o OZV města Krásná Lípa č. 2/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, OZV obce Číměř č. 3/2021 o místním poplatku

za obecní systém odpadového hospodářství, OZV obce Tchořovice č. 2/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, OZV obce Vestec č. 3/2021 o místním poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, OZV města Klecany č. 2/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, OZV obce Okrouhlice č. 1/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, OZV městyse Frymburk č. 6/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství a OZV města

Dozor nad vydáváním obecně závazných vyhlášek

Spuštěním informačního systému Sbírký právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů (dále Sbírká) byl v roce 2022 výrazně ovlivněn i výkon dozoru nad vydáváním obecně závazných vyhlášek. Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra se věnoval jak posuzováním nových obecně závazných vyhlášek, tak zároveň průběžně dle kapacitních možností byly odborem posuzovány i obecně závazné vyhlášky, které byly vydány do 31. prosince 2021 a následně vloženy do Sbírký dle přechodného ustanovení zákona č. 35/2021 Sb., o Sbírci právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů. Cílem opětovného posouzení obecně závazných vyhlášek je eliminace nezákonných obecně závazných vyhlášek vkládaných do Sbírký, a tím posílení právní jistoty adresátů, neboť v předchozích letech ne všechny obecně závazné vyhlášky byly Ministerstvu vnitra v souladu s tehdejší platnou právní úpravou zaslány. Dalším důvodem pro opětovné posouzení je, že v mezičase mohlo zejména dojít ke změně legislativy či vývoji v judikatuře. Vyhlášek vydaných v roce 2022 bylo posouzeno cca 3 000 a vyhlášek vydaných před 1. lednem 2022 bylo opětovně posouzeno téměř 5 000. V počátku roku 2022 Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra rovněž pokračoval v posuzování obecně závazných vyhlášek, které obdržel ještě v závěru roku 2021 převážně v souvislosti s no-

Příbram č. 1/2022 o nočním klidu.

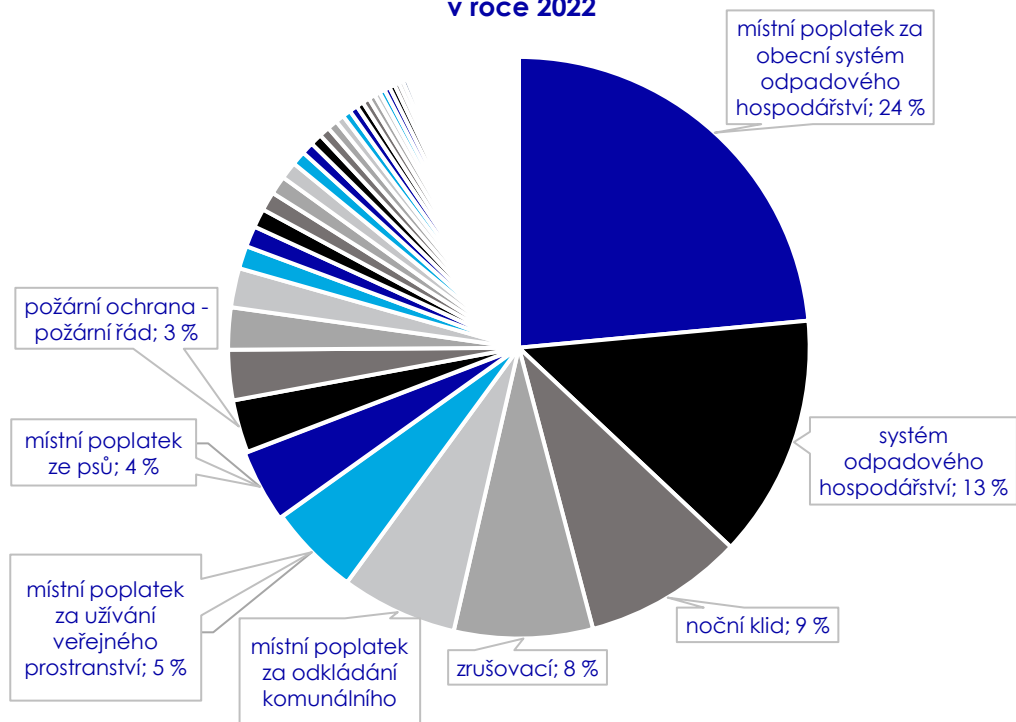
V roce 2022 Ústavní soud rozhodl o návrhu Odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra podaném v roce 2021 na zrušení OZV obce Přišimasy č. 1/2019 o místním poplatku za zhodnocení stavebního pozemku s možností jeho připojení na stavbu kanalizace, když Ústavní soud nálezem sp. zn. Pl. ÚS 27/21 ze dne 11. října 2022 návrhu vyhověl.

vou právní úpravou v oblasti odpadového hospodářství. Příslušných vyhlášek bylo posouzeno celkem 4 470.

Z počtu cca 4 500 vydaných obecně závazných vyhlášek tvořilo 24 % vyhlášek upravující oblast místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, další významnou skupinou byly vyhlášky stanovující systém odpadového hospodářství a obecně závazné vyhlášky o nočním klidu.

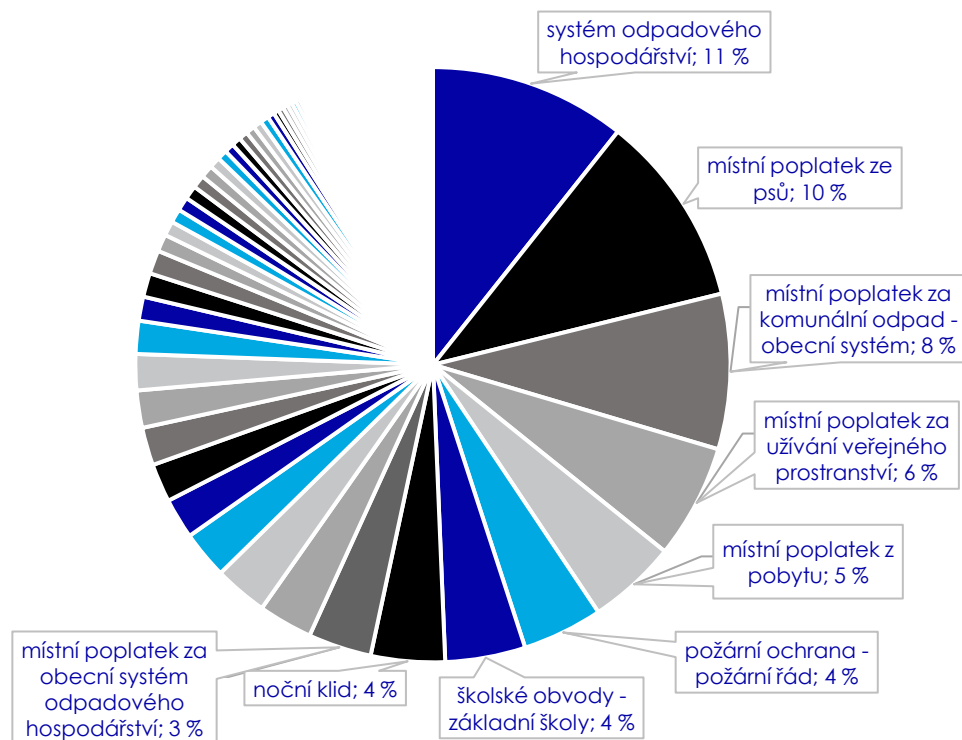
V rámci metodické pomoci bylo v roce 2022 posouzeno celkem 2 520 návrhů obecně závazných vyhlášek, v nichž nejčastější oblastí právní úpravy byla oblast týkající se odpadového hospodářství, tj. stanovení systému odpadového hospodářství a nastavení jejího zpoplatnění, což následně kopíruje i skladbu oblasti právní úpravy u obecně závazných vyhlášek následně vyhlášených ve Sbírci. Z následné dozorové činnosti odboru vyplývá, že u 48 % posouzených vyhlášek byl zaslán k posouzení i jejich návrh. Podíl nezákonných obecně závazných vyhlášek vydaných a posouzených v roce 2022 činil 2,9 %. U obecně závazných vyhlášek, kterým předcházelo zaslání návrhu odboru, činil podíl nezákonných vyhlášek pouze 0,8 %, což poukazuje na nezastupitelnou roli odboru při poskytování metodické pomoci. U obecně závazných vyhlášek, kterým zaslání návrhu nepředcházelo, činil podíl nezákonných vyhlášek 4,7 %.

Oblast právní úpravy obecně závazných vahlášek vydaných v roce 2022

Zdroj: Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

Oblast právní úpravy vydaných obecně závazných vyhlášek před rokem 2022

Zdroj: Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

Územní oddělení	Počet obcí v územním oddělení	Posouzené OZV + návrhy	Účast na hromadných akcích	Metodické výjezdy na obce	Osobní konzultace k OZV	Dotazy obcí (tel., e-mail, datová schránka)
České Budějovice – Jihlava	1 328	1 948	14	17	20	1 463
Plzeň – Karlovy Vary	635	2 190	13	43	105	1 721
Ústí nad Labem – Liberec	569	2 034	15	1	9	1 968
Pardubice – Hradec Králové	899	1 177	3	38	20	2 107
Brno – Olomouc	1 075	2 557	1	38	63	927
Zlín – Ostrava	607	2 429	3	30	117	1 850
Praha	1 145	1 914	0	17	1	773
Centrum ODK*	–	472	–	–	–	–
Celkem	6 258	14 721	49	175	335	10 539

Pozn.: V odboru jsou oddělení dozoru nad normotvorbou obcí posuzovány obecně závazné vyhlášky statutárních měst; obecně závazných vyhlášek (včetně návrhů) bylo za rok 2021 celkem 472.
Zdroj: Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

Informační systém Sběrka právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů

Od 1. ledna 2022 Ministerstvo vnitra na základě zákona č. 35/2021 Sb., o Sběrce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů, zřídilo informační systém Sběrka, který je bezplatně přístupný na adrese <https://sbirkapp.gov.cz/>, a jehož věcným gestorem a správcem je Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra.

Sběrka přináší zásadní změnu v oblasti vyhlášení právních předpisů vydávaných v působnosti obcí, krajů, hl. m. Prahy a některých správních úřadů, v rámci které **právní předpisy vydávané těmito územními samosprávnými celky a některými správními úřady nabývají platnosti okamžikem vyhlášení v informačním systému**. Sběrka slouží jak k vyhlášení nových obecně závazných vyhlášek a nařízení vydávaných územními samosprávnými celky a právních předpisů vydávaných správními úřady a ke zveřejňování některých dalších zákonem stanovených aktů, tak od 1. ledna 2025 bude rovněž obsahovat všechny platné a účinné právní předpisy územních samosprávných

celků a některých správních úřadů, jelikož ty mají **povinnost zveřejnit ve Sběrce i platné a účinné právní předpisy, které byly vyhlášeny před spuštěním Sběrky, tj. před 1. lednem 2022**. Od ledna 2025 následně vznikne ucelená databáze, která poskytne komplexní přehled o vydaných právních předpisech územních samosprávných celků a některých správních úřadů.

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra, jakožto věcný gestor a správce Sběrky, se v průběhu celého roku 2022 podílel jak na kontinuálním rozvoji systému, který bude pokračovat i v následujících letech, tak současně zajišťoval provoz informačního systému, technickou podporu, výkon role správce a poskytování metodické pomoci vkladatelům. Pro cílené poskytování metodické pomoci byla zřízena e-mailová adresa sbirkausc@mvcr.cz a telefonní help-linka +420 603 190 675, na kterou se lze s konkrétními dotazy ke Sběrce obracet.

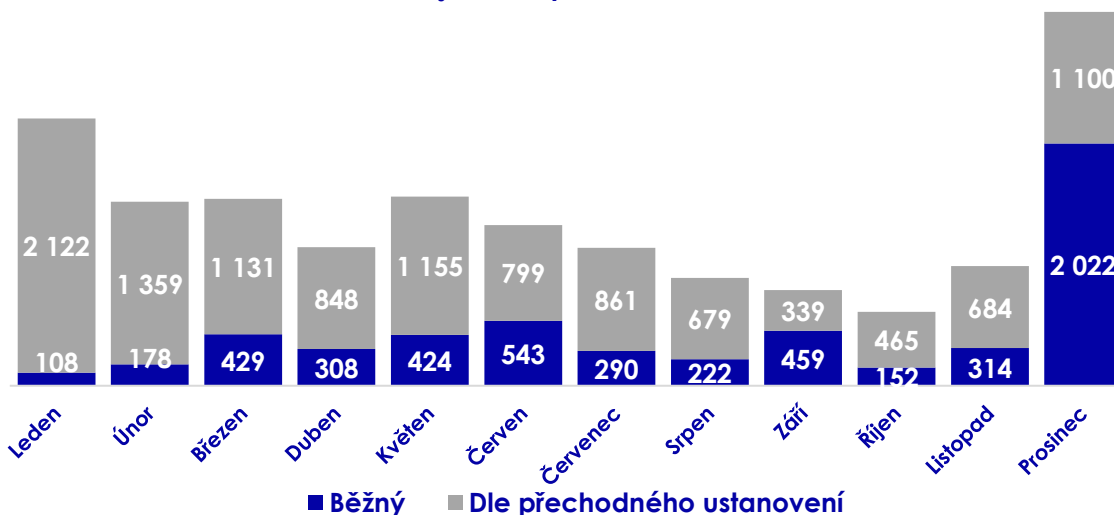
Výkon role správce informačního systému Sběrka právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů

V roce 2022 bylo do Sběrky vloženo celkem 17 002 podání, z čehož více než 80 % tvořily OZV obcí (každý měsíc bylo ve Sběrce vyhlášeno v průměru více než 1 180 obecně závazných vy-

hlášek a 220 nařízení). Z celkového počtu provedených vkladů bylo vloženo cca 18 % podání v měsíci prosinci, což potvrzuje předchozí poznatky o zvýšené normotvorné činnosti obcí v závěru roku v oblasti vydávání OZV.

Celkový počet vkladů do Sbírky	Obecně závazné vyhlášky	Nařízení	Jiné akty
17 002	14 233	2 733	36

Počet běžných vkladů a vkladů dle přechodného ustanovení v jednotlivých měsících

Zdroj: Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

Výkon role správce Sbírky ve vztahu ke kontrole vložených podání primárně spočívá v kontrole metadat, v rámci které správce kontroluje každé vložené podání. V roce 2022 byla provedena kontrola u celkem 13 722 podání. Ve více než třetině případů bylo nutné provést opravu metadat. V závěru roku 2022 byl zaznamenán klesající trend v nutnosti zásahu správce do vkládaných metadat. Zda se ale zmiňovaný trend potvrdí, ukáže až delší časový horizont.

Pokud sám ÚSC nebo správní úřad zjistí, že ve Sbírce zveřejnil dokument, který není právním předpisem, požádá správce o výmaz dokumentu. Žadostí o výmaz obdržel v roce 2022 správce celkem 454 a 381 dokumentů bylo ze Sbírky následně odstraněno. V případě žádostí o výmaz, které nebyly ze strany správce akceptovány, se jednalo v převážné většině o situace, ve kterých obce nesprávně žádosti

o výmaz uplatňovaly vůči právním předpisům, které byly následně rušeny jinými právními předpisy zveřejněnými ve Sbírce. Zrušené právní předpisy však ve Sbírce zůstávají zveřejněny a nepodléhají výmazu.

V rámci výkonu role správce byla rovněž identifikována řada chybných vkladů. Mezi nejčastější chyby při vkládání patří:

- Využití nesprávného formuláře.
- Duplikovaný vklad.
- Nesprávné vyplnění metadat.
- Nedokončení odesílání právního předpisu (nepřihlášení se do datové schránky).
- Nevyužití formuláře pro vklad a odeslání souborů přímo datovou zprávou.

Kontrolní činnost

Kontrola výkonu samostatné působnosti obcí

Kontroly samostatné působnosti obce mají výrazně preventivně-metodický charakter. Cílem kontrol není pouze naplnění zjišťovací funkce kontroly, tj. popsání stavu výkonu samostatné působnosti a jeho srovnání se stavem žádoucím, včetně identifikace nedostatků, ale též poskytnutí metodické pomoci ve formě doporučení k tomu, jak by obce měly postupovat (obce mají též možnost požádat o návrh nápravných opatření k odstranění a prevenci nedostatků).

Stejně jako v letech 2020 a 2021, která byla ovlivněna pandemií covid-19, kdy bylo do značné míry znemožněno realizovat kontroly na místě, Odbor veřejné správy, dozoru a kontrola Ministerstva vnitra i v roce 2022 standardně prováděl i tzv. distanční kontroly.

Z celkového počtu 85 kontrol bylo 29 kontrol distančních, tedy cca třetina všech kontrol provedených v roce 2022. Některé z kontrol byly realizovány jako dílčí a byly tematicky zaměřené, a to zejména v souvislosti s podněty ke kontrole. S ohledem na nemožnost řešit některé situace na místě a vyžádat si pružně doplňující podklady jsou distanční kontroly administrativně náročnější.

Na celkový počet provedených kontrol mělo vliv utlumení kontrolní činnosti ve 3. a 4. čtvrtletí roku (od 1. 8. 2022 kontroly prováděny nebyly) v souvislosti s volbami do zastupitelstev obcí, neboť bylo nutné obcím ponechat určitý čas pro konsolidaci nově zvolených orgánů obce.

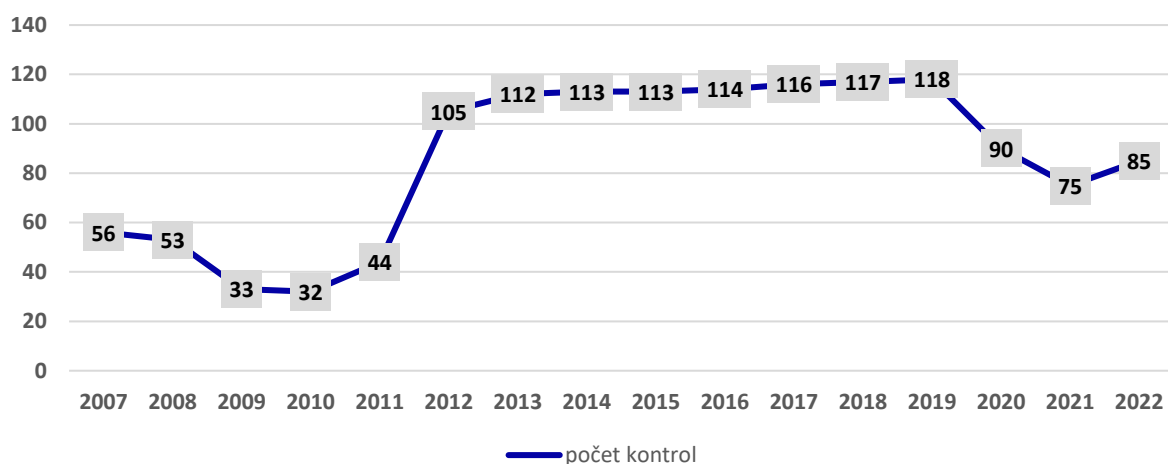
Přehled provedených (zahájených) kontrol obcí v roce 2022 dle velikostní kategorie

Typ obce	Obec I.	Obec II.	Obec III.	Celkem
Počet kontrol	74	3	8	85

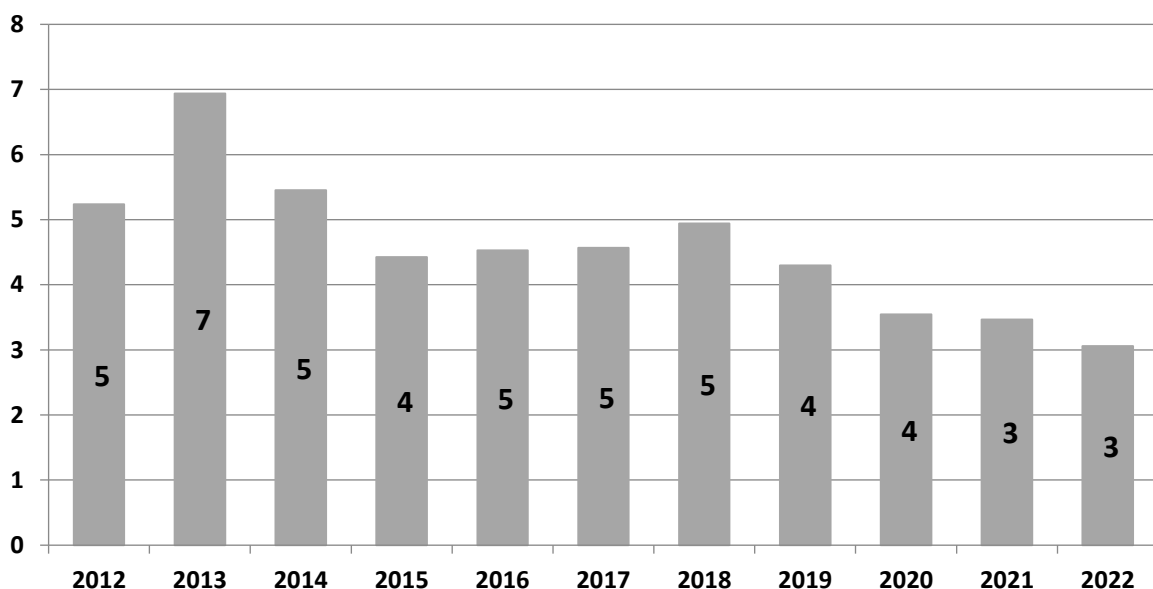
Zdroj: Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

Počet kontrol v jednotlivých letech

Zdroj: Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

Průměrný počet porušení zákona na kontrolu

Zdroj: Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

V roce 2022 bylo zjištěno celkem 260 porušení zákona. I z důvodu zčásti omezeného rozsahu předmětu některých kontrol (především distančních kontrol) Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra shledal v roce 2022 průměrně tři porušení zákona na provedenou kontrolu.

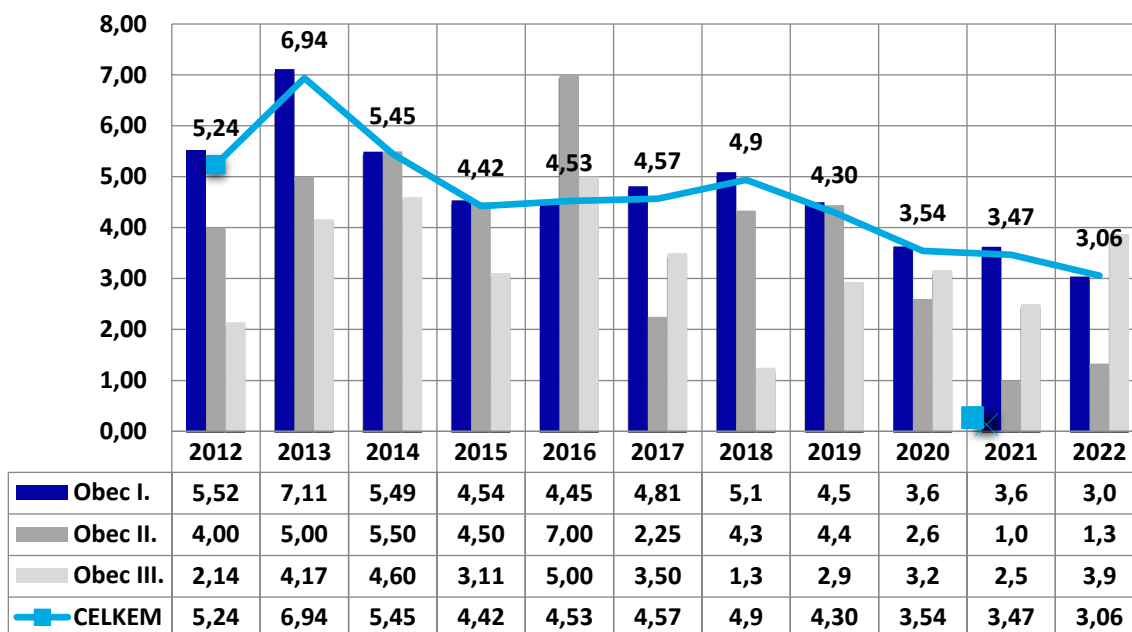
Obecná informace o všech kontrolách výkonu

samostatné působnosti svěřené orgánům měst a obcí provedených odborem veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra jsou dle zákona o kontrole zveřejněna na internetových stránkách <https://www.mvcr.cz/odk2/> v sekci Ostatní dokumenty (informace ke kontrole, změny území obce, číslování budov apod.)²². Na webových stránkách jsou dostupné rovněž informace o kontrolách z předchozích let.

²² <https://www.mvcr.cz/odk2/clanek/obecne-informace-o-vysledcich-kontrol-provedenych-odborem.aspx>

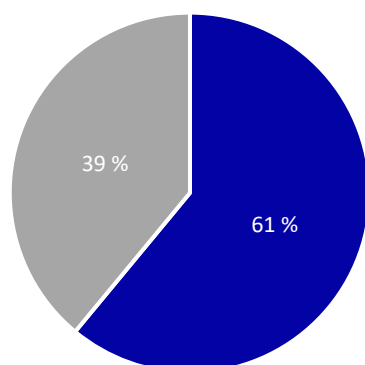

Srovnání průměrného počtu porušení zákona na kontrolu dle typů obcí

Zdroj: Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

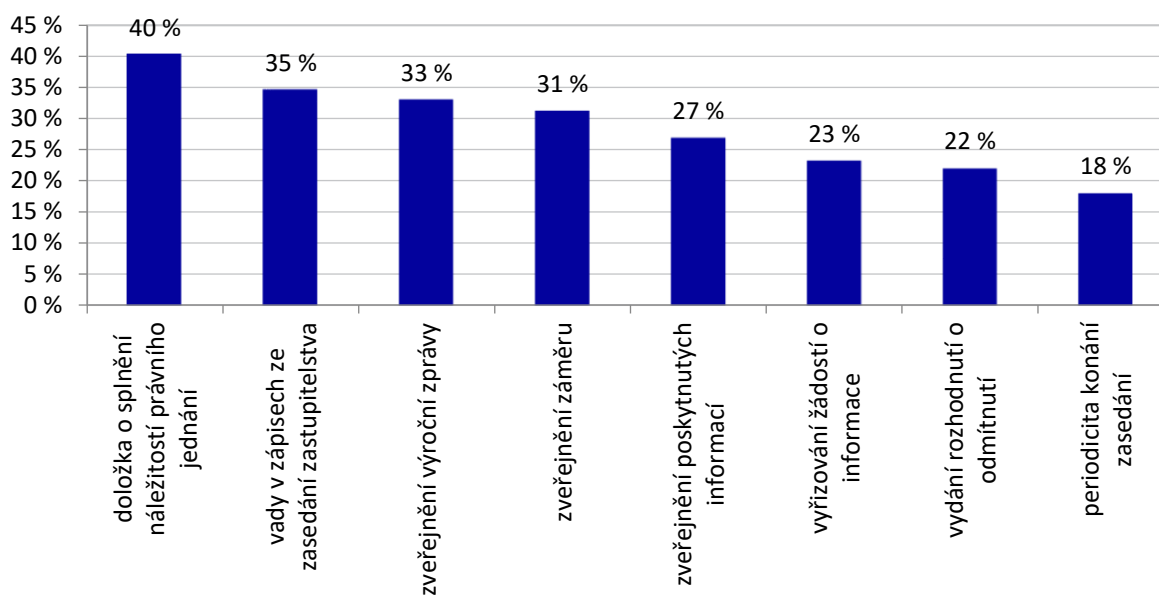
Zjištěná porušení zákona dle oblastí

■ Zákon o obcích ■ Informační zákon

Zdroj: Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

Přehled nejčastěji zjišťovaných porušení zákona v roce 2022

Zdroj: Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

Nejzávažnější porušení zákona o obcích a informačního zákona

- Nezveřejnění informace o konání zasedání zastupitelstva obce.
- Neveřejnost zasedání zastupitelstva obce.
- Nerespektování zákonem stanovených náležitostí zápisu ze zasedání zastupitelstva obce.
- Vady zveřejnění záměru nakládat s nemovitým majetkem obce.
- Nevýřizování žádostí o informace.
- Nezveřejnění poskytnutých informací.

Kontroly přenesené působnosti krajů a Magistrátu hlavního města Prahy

Počet zjištěných porušení zákona u kontrol přenesené působnosti krajských úřadů a Magistrátu hl. m. Prahy

Krajský úřad Pardubického kraje	4
Krajský úřad Libereckého kraje	2
Krajský úřad Moravskoslezského kraje	0
Magistrát hlavního města Prahy	4
Krajský úřad Kraje Vysočina	0
Celkem	10

Stanoviska odboru, metodická doporučení a metodické materiály

Stanoviska

V roce 2022 byla vydána a na webových stránkách Ministerstva vnitra zveřejněna stanoviska, která ke konkrétní problematice zpracoval odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra:

- č. 1/2022 – Pověření ke kontrole (ze dne 12. května 2022)
- č. 2/2022 – Poskytnutí osvobození nebo úlevy na poplatku pro osoby pobírající starobní důchod (ze dne 25. května 2022)
- č. 3/2022 – Spolupráce kontrolních orgánů za účelem odstranění duplicit v kontrolní činnosti a minimalizaci zátěže kontrolovaných osob v souvislosti s kontrolní činností (ze dne 23. září 2022)

Akreditace vzdělávacích institucí a vzdělávacích programů

Ministerstvo vnitra akredituje vzdělávací programy a vzdělávací instituce na základě žádosti fyzické nebo právnické osoby (žadatele) za podmínek stanovených mj. § 29 a další zákona

č. 312/2022 Sb., o úřednících územních samosprávných celků. Akreditace se uděluje vzdělávacímu programu a vzdělávací instituci na tři roky; před uplynutím tříleté lhůty může držitel akreditace požádat o její obnovení.

Akreditace vzdělávacích institucí

Rozhodnutí o udělení akreditace	18
Rozhodnutí o obnovení akreditace	45
Rozhodnutí o zamítnutí akreditace	6
Celkem vydaných rozhodnutí za rok 2022	69
Celkový počet platných akreditací k 31. 12. 2022	230

Akreditace vzdělávacích programů dle druhu vzdělávání

	Průběžné vzdělávání úředníků	Průběžné vzdělávání vedoucích úředníků	Vstupní vzdělávání	Příprava ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti	Vzdělávání vedoucích úředníků	Celkem
Rozhodnutí o udělení akreditace	1 062	507	1	5	4	1 579
Rozhodnutí o obnovení akreditace	640	305	4	7	11	967
Rozhodnutí o zamítnutí akreditace	39	23	2	1	1	66
Celkem vydaných rozhodnutí za rok 2022	1 741	835	7	13	16	2 612
Celkový počet platných akreditací k 31. 12. 2022	4 396	2 162	29	72	55	6 714

Kontroly akreditovaných vzdělávacích institucí a vzdělávacích programů

V roce 2022 bylo provedeno (zahájeno) celkem 87 kontrol u 87 akreditovaných vzdělávacích institucí (k 31. 12. 2022). Z toho 42 kontrol bylo provedeno distančním způsobem.

V roce 2022 bylo provedeno celkem 7 kontrol video seminářů (online) u 7 akreditovaných vzdělávacích institucí.

Přehled nejčastějších pochybení:

- z důvodu nerozlišování mezi účastníky kurzu a úředníky dle zákona o úřednících jsou osvědčení vydávána účastníkům kurzu, kteří nejsou úředníky dle zákona č. 312/2002 Sb. o úřednících územních samosprávných celků,
- akreditovaný program je veřejně nabízen pod názvem a s osnovou, které se liší od názvu a osnovy, schváleného vzdělávacího programu Ministerstvem vnitra,
- uvedení nesprávných údajů ve zprávě o vzdělávání,
- vzdělávací program je realizován v nepovolené (neakreditované) formě,
- nedodržení časové dotace deklarované ve schválené akreditaci vzdělávacího programu,
- vady evidence osvědčení o ukončení kurzu,
- akreditovaný program je zabezpečován neakreditovaným lektorem,
- špatné nastavení e-learningových kurzů spočívající v umožnění přístupu k závěrečnému testu před seznámením se s celou obsahovou náplní kurzu,
- neohlášení změny základních údajů (obligatorních údajů v žádosti o udělení akreditace).

Výroční zpráva o stavu vzdělávání úředníků územních samosprávných celků v České republice

Akreditované vzdělávací instituce mají zákonnou povinnost vypracovat každoročně písemnou zprávu obsahující základní údaje o poskytovaném vzdělávání, kterou zasílají Ministerstvu vnitra vždy do 31. května roku následujícího. Ministerstvo vnitra na základě získaných údajů a interních statistických přehledů vydává a zveřejňuje Výroční zprávu o stavu vzdělávání

úředníků územních samosprávných celků, jež obsahuje komplexní informace o vstupním a průběžném vzdělávání, i o vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů s co nejvyšší vypovídající hodnotou. Nedílnou součástí zprávy jsou rovněž informace z oblasti zkoušek zvláštní odborné způsobilosti.²³

²³ Výroční zprávy za každý kalendářní rok jsou k dispozici na webových stránkách Ministerstva vnitra: [Vzdělávání v](#)

[ÚSC – akreditace vzdělávacích institucí a programů - Ministerstvo vnitra.](#)

PUBLIKACE A METODICKÉ MATERIÁLY

Metodické materiály Odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

Jednou se základních činností odboru je poskytování metodické pomoci územním samosprávným celkům v celém rozsahu gesce a zároveň vždy v reakci (nejčastěji) na uskutečněné legislativní změny. Všechna metodická doporučení a metodické materiály včetně příloh jsou dostupné v elektronické verzi na webových stránkách Odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra; metodická doporučení jsou k dispozici i v tištěné podobě a je možno požádat o jejich zaslání či předání.

Metodická doporučení a materiály k činnosti územních samosprávných celků:

- Jednací řády zastupitelstev obcí + vzory jednacích řádů pro obce (města) s radou a s tajemníkem a obce bez rady a bez tajemníka – aktualizace k 1. květnu 2022.
- Správa obce v době mezi konáním voleb do zastupitelstva obce a zvolením nových obecních orgánů (včetně pravidel pro svolání ustavujícího zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce) – aktualizace k 1. červnu 2022.
- Číslování budov – aktualizace k 1. lednu 2022.
- Metodika k posuzování podílu občanů hlásících se k jiné národnosti než české pro ustavení výborů pro národnostní menšiny a pro označování ulic v jazyce národnostní menšiny – vydána dne 11. srpna 2022.
- Metodické doporučení pro ÚSC k zajištění ubytovací kapacity v obcích a krajích pro osoby přicházející z území Ukrajiny podle usnesení vlády č. 207 ze dne 16. března 2022, o vyčlenění volných ubytovacích kapacit v krajích, ve znění usnesení č. 235/2022 (včetně čtyř příloh) – zpracováno ve spolupráci s Ministerstvem financí a Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky dne 4. dubna 2022.

Metodická doporučení a materiály k výkladu zákona o svobodném přístupu k informacím:

- Metodická informace č. 1 k novelizaci zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, provedená zákonem č. 241/2022 Sb. (k transpoziční části, která nabyla účinnost ode dne 1. září 2022).
- Metodická informace č. 2 k novelizaci zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, provedená zákonem č. 241/2022 Sb. (k ostatním částem účinným od 1. ledna 2023, resp. 1. ledna 2024).

Metodická doporučení a materiály k oblasti vzdělávání úředníků územních samosprávných celků:

- Metodické doporučení pro oblast akreditací vzdělávacích institucí a vzdělávacích programů podle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů k 15. 7. 2022.

Metodická doporučení a materiály k vydávání obecně závazných vyhlášek:

- Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – obecná část – aktualizace k 1. lednu 2022.
- Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky – aktualizace k 1. lednu 2022.
- Tvorba obecně závazných vyhlášek – Úprava místních záležitostí veřejného pořádku – aktualizace k 1. dubnu 2022.
- Tvorba obecně závazných vyhlášek – Práva a povinnosti obcí v oblasti regulace hazardních her – aktualizace k 1. lednu 2022.

- Přehled zákonných zmocnění pro vydávání obecně závazných vyhlášek územních samosprávných celků – aktualizace k 1. lednu 2022.
- Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, o vymezení školských obvodů – aktualizace k 1. říjnu 2022.
- Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezují prostory pro volné pobíhání psů – aktualizace k 1. říjnu 2022.
- Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanoví koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí, osvobození některých pozemků zemědělského půdního fondu od daně z nemovitých věcí, osvobození nemovitých věcí zasažených mimořádnou událostí od daně z nemovitých věcí a osvobození od daně z nemovitých věcí ve zvýhodněných průmyslových zónách – aktualizace k 1. říjnu 2022.
- Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, o nočním klidu, kterou se stanovují výjimečné případy, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo při nichž nemusí být doba nočního klidu dodržována – aktualizace k 1. únoru 2022²⁴.

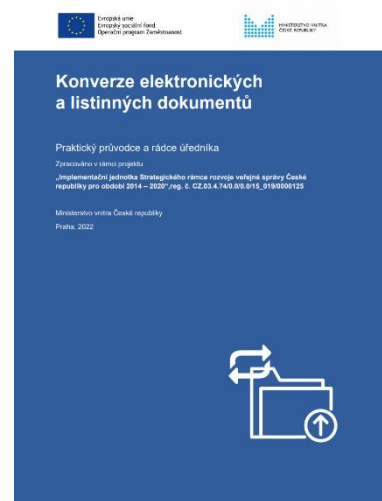
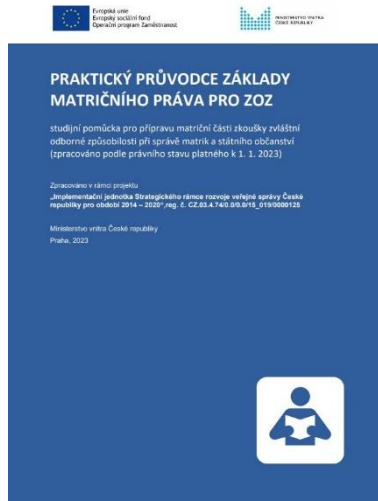

---

²⁴ Metodické materiály a stanoviska naleznete na internetových stránkách ODK www.mvcr.cz/odk v rubrice [Metodické materiály a stanoviska odboru \(vč. vzorů obecně závazných vyhlášek obce\)](#)

Vybrané publikace Ministerstva vnitra vydané v roce 2022

Více na: www.mvcr.cz/clanek/verejna-sprava-publikace

system měření a hodnocení

SYSTÉM MĚŘENÍ A HODNOCENÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY

Za účelem zlepšování fungování veřejné správy je zásadní, aby byly identifikovány její problémové oblasti. Pro identifikování problémových oblastí je nutné výkon veřejné správy pravidelně monitorovat, měřit a sledovat, zda jsou naplňovány žádoucí trendy. Všechny uvedené úkoly plní **systém měření a hodnocení veřejné správy** (dále systém), který byl nastaven již v roce 2017 a používá se od roku 2018. V roce 2019 byl původní systém aktualizován, protože se ukázalo, že řada jeho součástí již nebyla relevantní. Navíc se příliš nesoustředil na výkon veřejné správy, ale spíše na popis aktuálního dění ve veřejné správě a aktuálního stavu veřejné správy.

Aktualizovaná verze systému měření a hodnocení veřejné správy byla schválena usnesením vlády č. 732 ze dne 13. července 2020. Nový systém se skládá ze dvou hlavních částí, kterými jsou **Výroční zpráva o stavu veřejné správy** za kalendářní rok a **výkonový datový set**.

Výroční zpráva o stavu veřejné správy se věnuje publikování vybraných statistik správních činností, financování veřejné správy, stavu eGovernmentu, lidskému potenciálu ve ve-

řejné správě, přehledu novinek a zásadních témat daného roku, které jsou spjaté s veřejnou správou.

Datový set je souborem vybraných indikátorů, které vypovídají o výkonu veřejné správy a znázorňují žádoucí trendy. Indikátory jsou rozděleny do celkem šesti oblastí, kterými jsou:

1. služby veřejné správy,
2. transparentnost veřejné správy,
3. komunikace a participace občanů,
4. hospodaření státu a územních samosprávných celků,
5. management,
6. právní prostředí.

U každého indikátoru je k dispozici vývojová křivka. Všechny vývojové křivky indikátorů jsou součástí materiálu, který je přílohou Výroční zprávy o stavu veřejné správy v České republice. U každé jednotlivé oblasti je sledován výkon prostřednictvím tzv. indexu rozvoje služeb veřejné správy. V případě nedostupnosti některých dat byla použita data na základě kvalifikovaného odhadu a vývojového trendu, což ve svém důsledku může do jisté míry zhoršit interpretaci konečných výsledků.

Index služeb veřejné správy

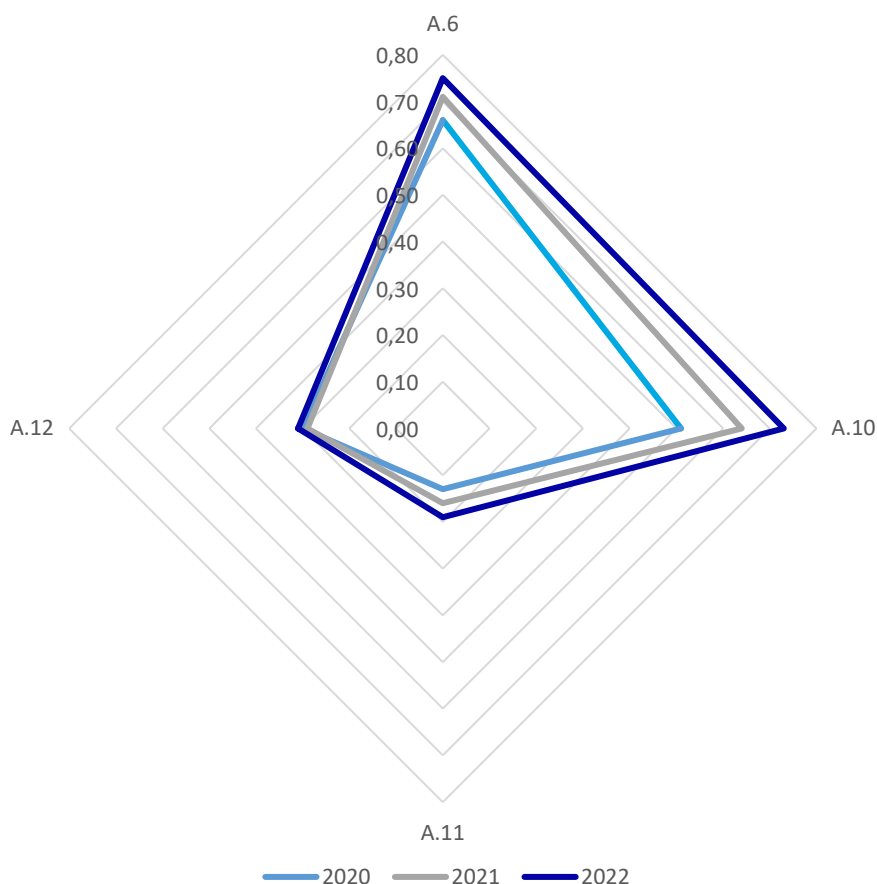
Index služeb veřejné správy zahrnuje indikátory hodnotící služby, které poskytuje veřejná správa občanovi. Index se skládá celkem ze čtyř indikátorů sledovaných v letech 2020–2022. Jedná se o následující indikátory: podíl ORP a městských částí hl. m. Prahy umožňujících elektronické objednání k agendám občanských průkazů, řidičských průkazů, CD/CP (označený v grafu jako indikátor A.6); občané, kteří za posledních 12 měsíců vyplnili formuláře pro úřady on-line (DESI) (indikátor A.10); podíl úřadů ORP a městských částí hl. m. Prahy, které prostřednictvím svých webových stránek a sociálních sítí zjišťují spokojenost občanů s výkonem úřadu a jeho službami (indikátor A.11); spokojenost občanů s fungováním úřadů (indikátor A.12). Jedná se o indikátory spjaté s problematikou Czech POINTů, Portálu občana, digitálních

služeb a datových schránek. Hodnotí se rovněž možnost občanů objednat se elektronicky k agendám osobních dokladů, případně zda úřady zjišťují spokojenost občanů s jejich výkonem a zda školí své zaměstnance v přívětivé komunikaci s občany.

Pozitivně lze hodnotit, že se zvyšuje počet uživatelů Portálu občana a počet elektronických služeb dostupných prostřednictvím Portálu občana, počet digitálních podání, které přijaly ústřední orgány státní správy prostřednictvím datových schránek a různých portálů a počet transakcí zaslaných prostřednictvím datových schránek fyzických a podnikajících osob.

U ostatních indikátorů došlo k minimálním změnám a vývoj má tedy spíše stagnující charakter.

Index služeb veřejné správy

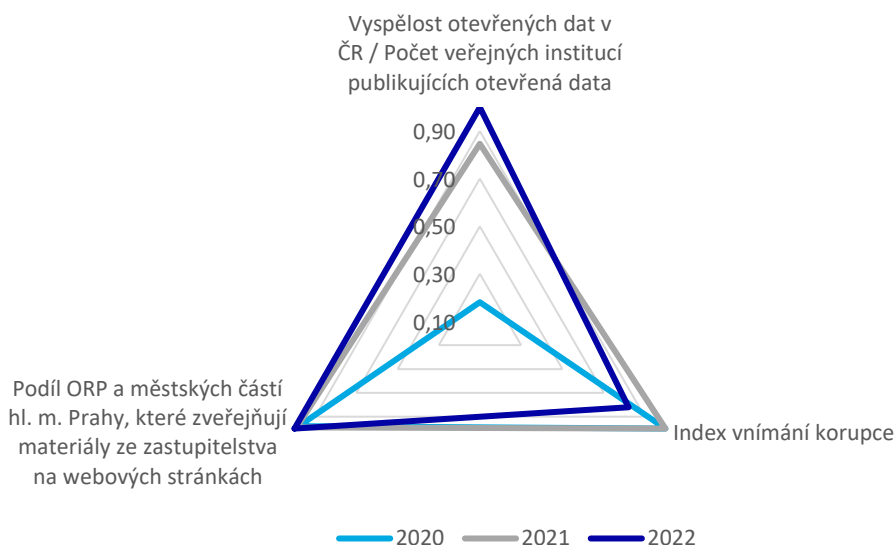
Index transparentnosti veřejné správy

Index transparentnosti veřejné správy obsahuje celkem tři indikátory. Indikátory se zaměřují na sledování vývoje vnímání korupce občany a na problematiku otevřených dat. Konkrétně se jedná o vyspělost otevřených dat v České republice / počet veřejných institucí publikujících otevřená data (B.1), Index vnímání korupce (B.2), podíl ORP a městských částí hl. m. Prahy, které zveřejňují materiály ze zastupitelstva na webových stránkách (B.3). Jelikož tři indikátory, z nichž je složen index transparentnosti veřejné správy jsou měřeny různě, byla použita technika lineární normalizace. Jelikož je index vnímání korupce negativní složkou indexu transparentnosti veřejné správy, pro správnou interpretaci jeho hodnoty byly převráceny, tj. čím menší je tento ukazatel, tím je problém korupce vnímán jako závažnější

a transparentnost veřejné správy se tím snižuje.

Na základě dat lze konstatovat, že velký krok k transparentnosti české veřejné správy byl učiněn v roce 2021, kdy raketově vzrostl počet institucí publikujících otevřená data. Tento nárůst (třebaže nijak výrazný) pokračoval i v následujícím roce, avšak celkově se transparentnost veřejné správy nezvýšila, protože mírně (o 2 p.b.) také vzrostl index vnímání korupce. Data o podílu ORP a městských částí hl. m. Prahy, které zveřejňují materiály ze zastupitelstva na webových stránkách, nebyly pro roky 2021 a 2022 sbírána, nicméně na základě minulých dat lze pozorovat zvyšující se trend a tento podíl se již blíží ke 100 %.

Index transparentnosti veřejné správy

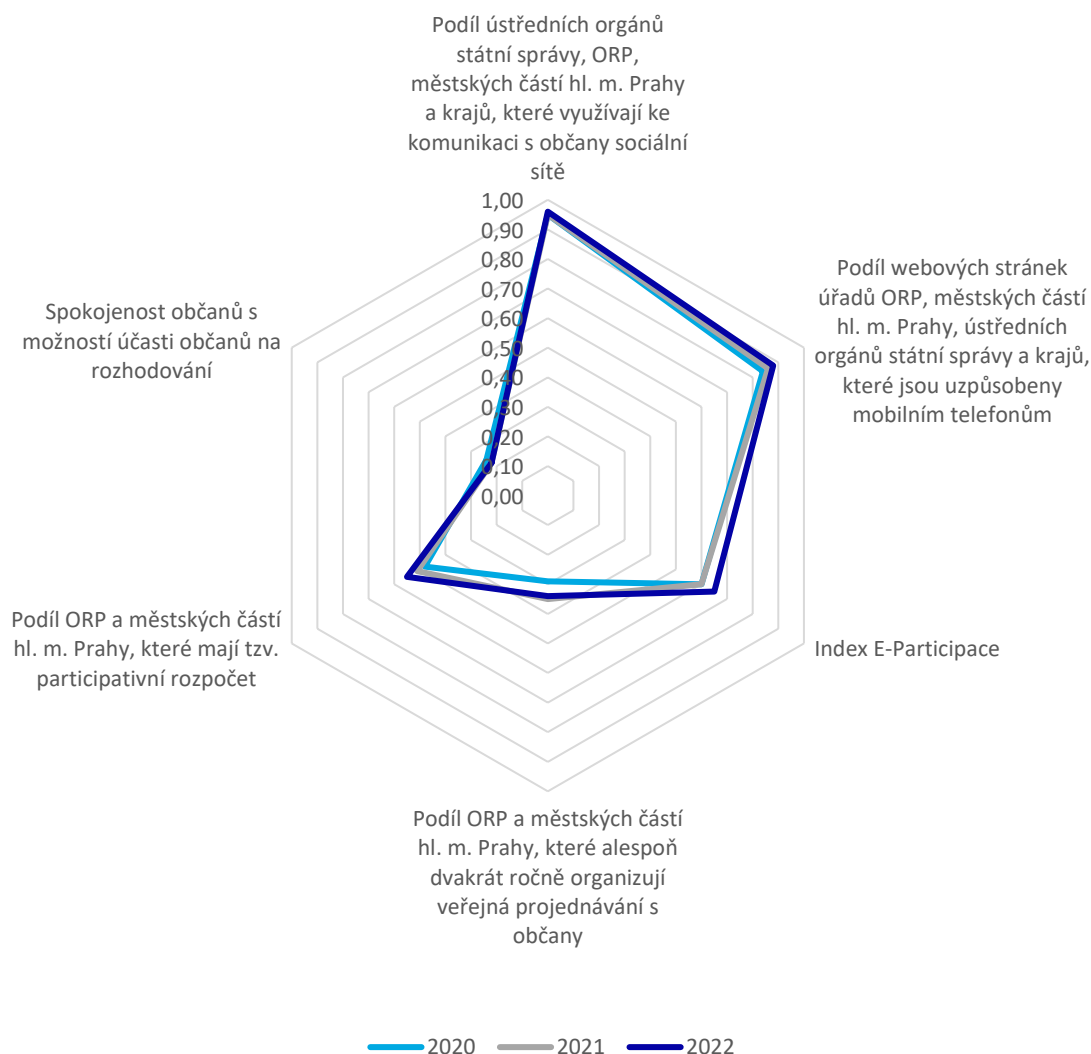
Index komunikace a participace občanů

Index komunikace a participace občanů obsahuje celkem šest indikátorů, které hodnotí, jak úřady využívají sociální sítě pro komunikaci s občany, zda mají úřady webové stránky uzpůsobené pro zobrazení na mobilních telefonech, konání místních a krajských referend, používání nástrojů participace na centrální i lokální úrovni a spokojenost občanů s možností účasti na rozhodování.

Pozitivně lze hodnotit, že úřady již standardně využívají pro komunikaci s občany sociální sítě

a velmi často mají responsivní webové stránky (uzpůsobené pro zobrazení na mobilních telefonech). V roce 2021 rovněž vzrostl počet platných místních referend a mírně vzrostl podíl ORP a městských částí hl. m. Prahy, které organizují veřejná projednávání s občany. V roce 2022 došlo k minimálním změnám u všech sledovaných indikátorů s výjimkou eParticipace, ve které došlo k mírnému pozitivnímu posunu.

Index komunikace a participace občanů

Index hospodaření státu a samosprávných celků

Index hospodaření státu a samosprávných celků obsahuje celkem tři indikátory, které hodnotí hospodaření státu a samosprávných celků. První indikátor Pravidlo rozpočtové odpovědnosti je legislativně ošetřen § 17 odst. 1 zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Jedná se o podíl dluhu k průměru příjmů za poslední 4 roky. Zákonná hranice je stanovena pro hodnoty menší než 60 %. Další indikátor Celková likvidita vyjadřuje podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků; hodnota ukazatele nižší než 1 naznačuje, že obec není schopna splatit své krátko-

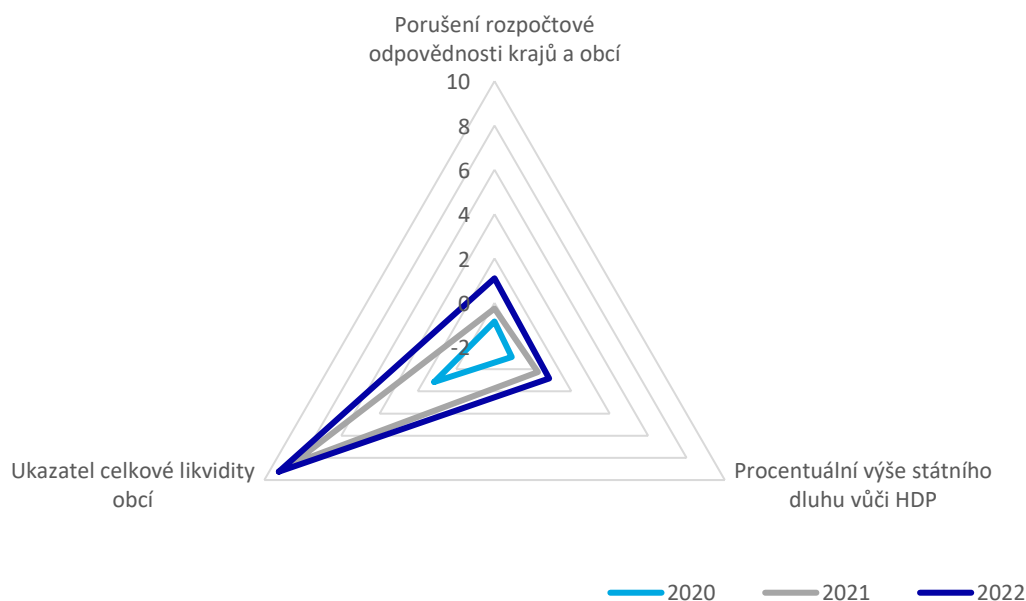
dobé závazky a dostává se do platební neschopnosti. Doporučená hranice pro tento indikátor je větší než 1.

V následujícím grafu jsou vyjádřeny počty obcí, u nichž je monitorující ukazatel pravidla rozpočtové odpovědnosti vyšší než 60 % a monitorující ukazatel celkové likvidity se nachází v intervalu $<0;1>$. Uvedené dva indikátory doplňuje ještě třetí indikátor Procentuální výše státního dluhu vůči HDP (pozn. v pavučinovém grafu byly různé jednotky indikátorů sjednoceny přepočtem na z-skóre).

Srovnání indikátorů v letech 2020, 2021, 2022 ukazuje, že procentuální výše státního dluhu vůči HDP kontinuálně narůstá, třebaže výraznější skok v tomto ohledu byl v roce 2021 oproti roku předchozímu. Za poslední rok vzrostl počet samosprávných celků, které porušují rozpočtovou odpovědnost (z 578 obcí

na 585). Naopak pozitivně lze hodnotit, že klesá počet obcí, které se dostaly do platební neschopnosti (z 84 obcí v roce 2020 na 70 obcí v roce 2022). Kraje nepřekročily hranice těchto ukazatelů, tj. Pravidlo rozpočtové odpovědnosti a celková likvidita, v žádném ze sledovaných roků.

Index hospodaření státu a územních samosprávných celků

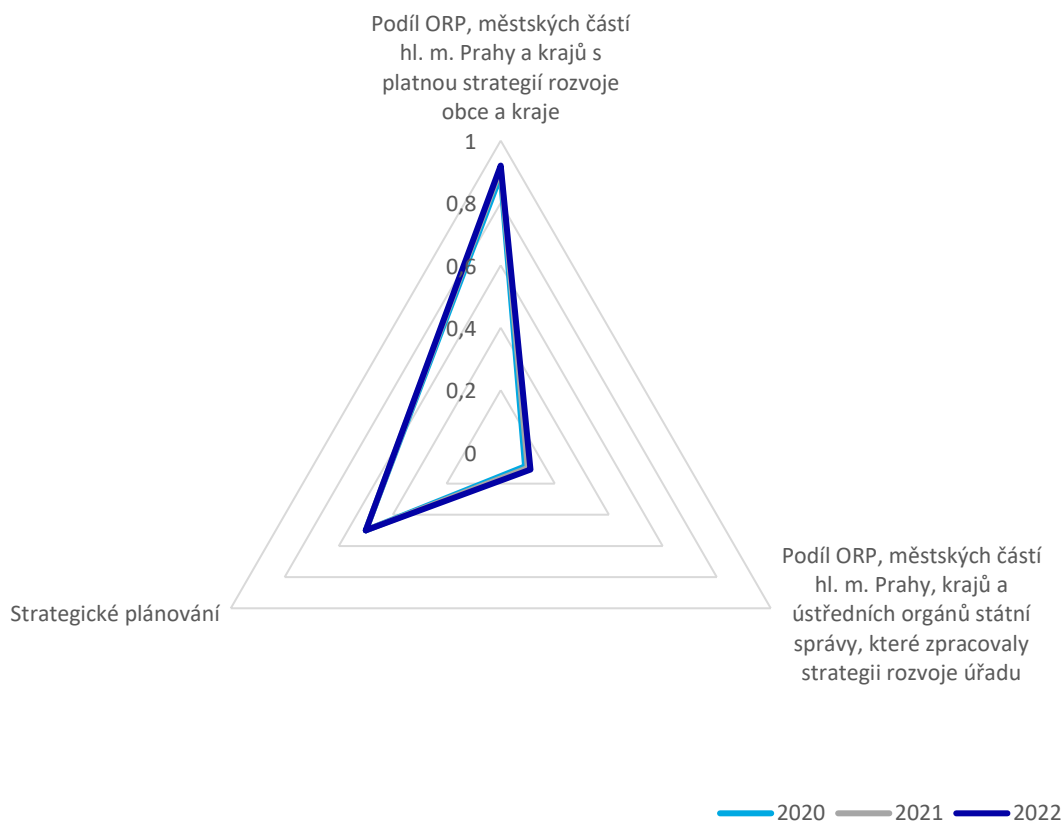

Index managementu

Index managementu obsahuje jedenáct indikátorů, které hodnotí zejména vnitřní fungování ústředních orgánů státní správy. Vzhledem k tomu, že většina indikátorů byla poprvé sbírána v roce 2020, nelze v tomto případě vyhodnotit jejich dlouhodobý vývoj. Nicméně přibližně polovina ústředních orgánů státní správy aplikuje při tvorbě politiky principy projektového a strategického řízení. V roce 2021 je patrný i nárůst ústředních orgánů státní správy,

které zavedly nějakou inovaci (v roce 2021 jich je přibližně polovina) a umělou inteligenci (v roce 2021 to je celkem 7 ústředních orgánů státní správy). Pozitivně lze hodnotit i to, že většina úřadů obcí s rozšířenou působností (dále ORP), městských částí hl. m. Prahy a krajů má platnou strategii rozvoje obce a kraje. U ostatních indikátorů nedošlo v roce 2021, ani v roce 2022 k podstatnému vývoji

Index managementu

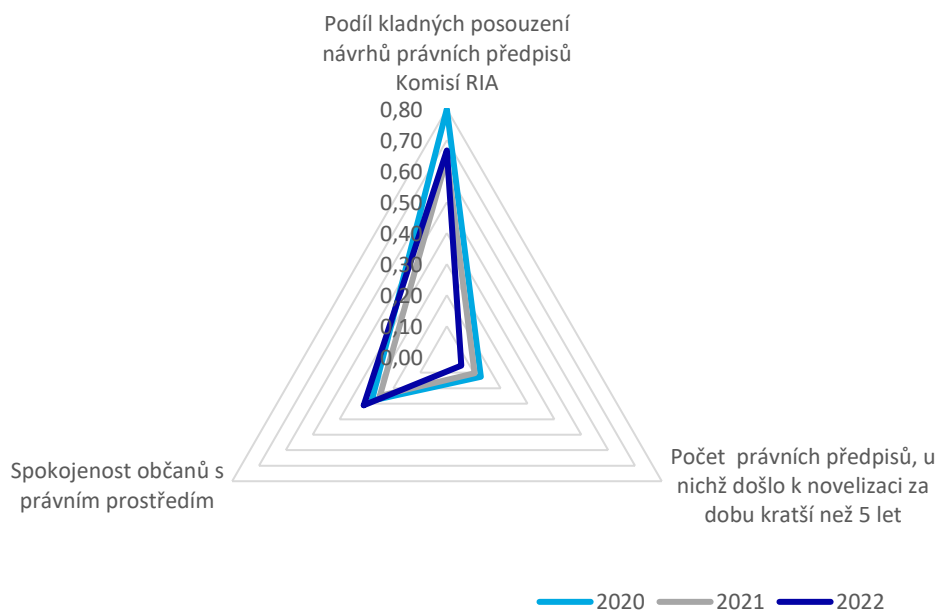

Index právního prostředí

Index právního prostředí obsahuje celkem pět indikátorů, které hodnotí právní prostředí v České republice. Pozitivně lze hodnotit, že se snížil počet právních předpisů, u kterých došlo do pěti let od jejich vydání k novelizaci, snížil se počet nově přijatých právních aktů a zvýšil se počet zrušených právních předpisů.

Naopak se mírně snížil podíl RIA v návrzích právních předpisů a podíl kladných posouzení návrhů právních předpisů Komisí RIA. Spokojenost občanů s právním prostředím má rovněž negativní trend.

Index právního prostředí

Pro výpočet indexu právního prostředí pro roky 2020 až 2021 byly použity tři indikátory: podíl souhlasných stanovisek Komise RIA na celkovém počtu stanovisek, spokojenost občanů s právním prostředím a počet právních předpisů, u nichž došlo k novelizaci za dobu kratší než 5 let. První indikátor je srozumitelný a nepotřebuje další komentář. Druhý indikátor vyjadřuje procento respondentů, kteří na otázku „Jak jste spokojeni s právním prostředím v České republice?“ odpověděli buď „velmi spokojen“ nebo „spíše spokojen“. Širšího vysvětlení si žádá třetí indikátor. Indikátor byl vypočten jako podíl novelizovaných předpisů

z celkového počtu právních předpisů publikovaných v daném roce (2018-2022). Přitom do celkového počtu právních předpisů nejsou zahrnuty akty mezinárodního práva (tj. zejména mezinárodní smlouvy) a další právní akty (zejména usnesení, sdělení a nálezy Ústavního soudu), které se běžně novelizují. Porovnáním indexu právního prostředí v letech 2021 a 2022 se ukazuje, že se zvýšil podíl kladných posouzení návrhů právních předpisů hodnocených Komisí RIA a snížil se počet právních předpisů, u nichž došlo k novelizaci za dobu kratší než 5 let. Pozitivně lze hodnotit, že roste spokojenost občanů s právním prostředím v České republice

POUŽITÉ DATOVÉ ZDROJE

Informace a data poskytnutá útvary Ministerstva vnitra – odbor správních činností, odbor voleb, odbor všeobecné správy, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, odbor legislativy a koordinace předpisů, odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy, Digitální a informační agentura.

ČSÚ. [Ceny bytů](#)

ČSÚ. [Stavebnictví, byty](#)

ČSÚ. [Stavební produkce v roce 2022 vzrostla o 1,9 %, Doplnující informace k RI stavebnictví – prosinec 2022](#)

ČSÚ. [Volby do zastupitelstev obcí konané 23. 9. 2022 až 24. 9. 2022](#)

ČSÚ. [Využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi osobami – 2022](#)

Česká správa sociálního zabezpečení. [Důchodová statistika](#)

Ministerstvo dopravy. [Končící řidičské průkazy](#)

Ministerstvo dopravy. [Registr vozidel – nová a ojetá vozidla](#)

Ministerstvo dopravy. [Statistiky bodovaných řidičů za rok 2022](#)

Ministerstvo dopravy. [Statistiky přestupků a trestných činů za rok 2022](#)

Ministerstvo financí. Hospodaření veřejné správy

Ministerstvo financí. [Informační systém o platech](#)

Ministerstvo financí. [Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2022, Příloha C, Zpráva o výsledcích hospodaření státního rozpočtu](#)

Ministerstvo financí. [Státní rozpočet v kostce 2022](#)

Ministerstvo průmyslu a obchodu. [Statistické údaje o podnikatelích, Živnostenská agenda](#)

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Standardizované záznamy sociálních pracovníků 2022

Ministerstvo práce a sociálních věcí. [Statistiky o trhu práce](#)

Ministerstvo spravedlnosti. Informační systém evidence přestupků od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022

Ministerstvo vnitra. [Čtvrtletní zprávy o situaci v oblasti migrace, 2022](#)

Ministerstvo vnitra. [Informativní přehledy cizinců s povoleným pobytem](#)

Ministerstvo vnitra. [Informativní přehledy o obyvatelích v obcích](#)

Ministerstvo vnitra. [Dozor a kontrola obcí – Sborník Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly v roce 2022](#)

Ministerstvo vnitra. [Seznam Veřejných sbírek](#)

Ministerstvo vnitra. [Statistiky správních činností – osobní doklady](#)

Ministerstvo vnitra. [Statistiky správních činností – lustrace](#)

Ministerstvo vnitra. [Systemizace služebních a pracovních míst](#)

Ministerstvo vnitra. [Příspěvek na výkon státní správy](#)

STATISTIKA & MY (Magazín ČSÚ). [V elektronické komunikaci s úřady máme co zlepšovat](#)

STATISTIKA & MY (Magazín ČSÚ). [Statistiky](#)

Svaz dovozců automobilů. [Přehled stavu vozového parku ČR](#)

Úřad vlády. Zpracování závěrečných zpráv RIA k právním předpisům.

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. [Výroční zpráva za rok 2022](#)

Poznámka: Ve výroční zprávě je použita celá řada dat pocházejících z různých zdrojů (viz seznam v této části). Kvůli v některých případech odlišné metodice sběru dat jednotlivými subjekty je možné, že výsledky se ve stejných jevech mohou lišit.

SEZNAM ZKRATEK A VYSVĚTLIVKY

Czech POINT	Kontaktní místo veřejné správy
ČSÚ	Český statistický úřad
DIA	Digitální informační agentura Ministerstva vnitra
DSO	Dobrovolné svazky obcí
EHP	Evropský hospodářský prostor
EU	Evropská unie
EUROSTAT	Statistický úřad Evropské unie
IOM	The International Organization for Migration (Mezinárodní organizace pro migraci)
ISDS	Informační systém datových schránek
ISEP	Informační systém evidence přestupků
KÚ	Krajský úřad
Lex Ukrajina	Soubor zákonů, který upravuje specifická pravidla na podporu uprchlíků z Ukrajiny
MČ	Městská část
MF ČR	Ministerstvo financí ČR
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV ČR	Ministerstvo vnitra ČR
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
Obce I. typu	Obce se základní působností (viz též OZP)
Obce II. typu	Obce s pověřeným obecním úřadem (viz též POÚ)
Obce III. typu	obce s rozšířenou působností (viz též ORP)
ORP	Obce s rozšířenou působností (viz též obce III. typu)
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
OZP	Obce se základní působností (viz též obce I. typu)
OZV	Obecně závazná vyhláška
PMA3	Procesní modelování agend veřejné správy
PO	Příspěvkové organizace
POÚ	Obce s pověřeným obecním úřadem (viz též obce II. Typu)
RIA	Regulatory Impact Assessment (hodnocení dopadů návrhů právních předpisů)
RRRS	Regionální rady regionů soudržnosti
SDA	Svaz dovozců automobilů
SUZ	Správa uprchlických zařízení
SZSP	Standardizovaný záznam sociálního pracovníka
ÚSC	Územní samosprávný celek
ÚZSVM	Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
ZoSO	Zákon o státním občanství (č. 186/213 Sb.)
ZOZ	Zkouška odborné způsobilosti
ŽO	Živnostenské oprávnění

POZNÁMKY:

POZNÁMKY:

POZNÁMKY:

POZNÁMKY:

Výroční zpráva o stavu veřejné správy České republiky za rok 2022

ISBN: 978-80-7616-193-1 (on-line PDF)
978-80-7616-192-4 (tisk)

Kolektiv autorů

Editor: Ing. Mgr. David Sláma

Publikaci připravila a sestavila: Mgr. Blanka Javorová

Autor map: Mgr. Petr Svoboda

Praha, 2023

KONTAKTY

Ministerstvo vnitra

odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy

náměstí Hrdinů 1634/3

140 21 Praha 4

www.mvcr.cz/verejna-sprava

www.kvalitavs.cz

www.prispevekobce.cz

www.zastupitelvkurzu.cz

osr@mvcr.cz

ID datové schránky: 6bnaawp

Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

www.mvcr.cz

účelová publikace, není určena k prodeji

ISBN: 978-80-7616-193-1 (on-line PDF)

978-80-7616-192-4 (tisk)